

Koitar / 22.02.1900 no 8

Hiihtokilpailu

ja

Iltama

pidetään **Tammion** seurakoululla
kirjaston hyväksi tämän kuun 25
p:nä. Ohjelmaan kuuluu:

Puhe,

Esitelmiä,

Laulua,

Kertomuksia,

Lausuntoa,

Kuvaelma, sekä.

Näytelmäopp. **Henkilöasunto.**

Lopuksi karkeloa.

Hiihtokilpailu alkaa k:lo 1 ja
iltama k:lo 5 j. p.p.

PENTTI PITKÄNEN 2020

TAMMION NUORISOSEURAN HISTORIA
1900 – 1920

TEOKSEN ON TOIMITTANUT JA TAITTANUT PENTTI PITKÄNEN

Copyright PENTTI PITKÄNEN©

SAATE

Nuorisoseuraliike sai alkunsa 1880-luvun alussa Etelä-Pohjanmaalla kansallisen herätyksen innoittamana. Ensimmäinen nuorisoseura perustettiin 1881 Kauhavalla. 1882 syntyi maakunnallinen Etelä-Pohjanmaan nuorisoseura.

Liikkeen johtoon asettui 1880-luvun lopulla Santeri Alkio, joka ryhtyi 1890 julkaisemaan aikakauslehteä Pyrkijä. Alkio tähdensi nuorisoseurojen merkitystä nuorison itsekasvatuksen edistäjänä. Nuorisoseurojen aatteelliseksi päämääräksi Alkio asetti hyvän ihmisen ja kelpo kansalaisen kasvattamisen.

1897 perustettiin nuorisoseurojen keskuselimeksi Suomen Nuorison Liitto pyrkimyksenä poliittisesti puolueeton ja ihanteellinen nuorisokasvatus.

Tammion nuorisoseura aloitti toimintansa 1899 Tammion kansakoulun opettajaksi valitun Saskalan Jussin, Johannes Suomalaisen johdolla. Seura virallistettiin 1901 Etelä-Karjalan nuorisoseuran Tammion haara-osastoksi. 1902 siitä tuli Kymnlaakson nuorisoyhdistyksen haaraosasto yhdistyksen vahvistettua Tammion nuorisoseuran säännöt.

Tammion nuorisoseuran toiminta huipentui Jussin johdolla 1905, jolloin Tammiossa järjestettyyn kesäjuhlaan saapui mantereelta väkeä kolmella höyrylaivalla ja paikalle purjehti lisäksi Haminan purjehdusyhdistyksen eskaaderi.

1906 Jussi muutti opettajaksi Kotkaan ja osti Tammiosta kesäkodikseen Hesulin. Jussin irtautuminen Tammiosta lamautti nuorisoseuran toiminnan niin syvästi, että seura päätti lakkauttaa toimintansa kokonaan kesän 1907 ajaksi.

Seuran palauttivat ruotuun tarttumalla ruoriin laivurit 1908 – 1911 Jussi Juho Kouki, 1912 – 1913 Nestori Lommi, 1914 – 1915 Emil Harju ja 1916 – 1919 Tammion kansakoulun opettaja Väinö Björck.

Toimittamani Tammion nuorisoseuran historian lähdeaineistona ovat seuran alkuperäiset pöytäkirjat ja Haminassa, Kotkassa ja Wiipurissa ilmestyneiden sanomalehtien leikkeet, jotka on poimittu kansalliskirjaston digitaalisesta sanomalehtiarkistosta hakusanoilla Tammio ja Tammion nuorisoseura. Seuran oman lehden ”USVA”n kaikki 1908 – 1931 kirjoitetut numerot yhtä numeroa lukuun ottamatta ovat usvaan kadonneet. Nämä lähteet kertovat, kuinka merkittävää osaa tammiolaisten vapaa-ajan elämässä seura näytteli.

Tammiolaiset itsekin näyttelivät ihailuttavasti seuran järjestämässä iltamissa. Pöytäkirjoissa ja lehtileikkeissä mainitaan toisinaan esitettyjen näytelmien nimet. Mitä kertomuksia ja runoja esitettiin, niistä ei ole säilynyt muistijälkiä. Lähteinä olivat ilmeisesti Tammion kirjastoon hankitut teokset ja lukutupaan tilatut aikakauslehdet, niistä merkittävin ed. m. Pyrkijä. Sen vuoksi olen pöytäkirjan otteiden ja lehtileikkeiden lomaan sijoittanut kronologisesti ensisijaisesti juuri Pyrkijässä julkaistuja runoja.

Tammion nuorisoseuran historia julkaistaan kahtena osana, joista ensimmäinen kattaa vuodet 1900 – 1920 ja toinen 1920 – 1945.

Tikkurilassa 6.6.2020

Pentti Pitkänen, 87 v.

5

Wiipurin Sanomat / 29.12.1900 no 234

Koitar / 22.02.1900 no 8

Wielalampi.

— Laulusseurattoimessa. Kesäsen lewähdyksen jälkeen on **Tammion** laulusseura taaskin ottanut purteet laulusarjoituksensa. Kesäsen lewähdykseen oli luonnolliset syyt, sillä saarelaisnuoriso suurimmaksi osaksi, weden ainetua lewäällä, oltua kymppiä meren aaltoja ulkopuolella, eikä kenties laulusarjoituksista puhettaakaan, ja siinäpaiti onhan myös lewällä kaikilla henkijellä alalla työskenteleillä lewälepoa henkijistä tästä, niin myös saaremmen laulusseuralalla sekä sen johtajalla. Mutta nyt, kun on taaskin purjehduskoussi loppunut ja nuorisoamme kotifilla, niin on laulusseuran alkanut toimintansa ja entistään ehompana. Paljon on taaskin seura saanut uusien laulusjen kansja ponnistella innollaan johtajansa opettaja J. Suomalaisen kiinteissä kourissa, mutta paljon saa myös laulusarjasta wälejä nauttia sen sulosäweleistä. Ei ole johtaja tyytynyt wain yhteen laulusseuraan, wain niitä on nyt kaksi, sekä ja miesnuoret. Kohtapa saadaan luulla seuran jäweleiden laikua, sillä on alkamus seurala antaa laulusseurille talwen aikana. Tervetuloa naapurit, lähettä ja laulaa, laulusseuramme konjerttiin, kuulemaan, että ei teidän tarvitseisi wain kirjestänne tehdä johtopäätöksiä ja tuomita sen mukaan. En tahdo tässä liittoa laadella, mutta en juuresti erehdyksään jos sanon: Todella sittä on nautintoa eikä wain yksin juunjoittoa.

Hiihtokilpailu

ja

Iltama

pidetään **Tammion** sanjaloululla kirjaston hyväksi tämän kuun 25 p:nä. Ohjelmaan kuuluu:

Puhe,

Esitelmiä,

Laulua,

Kertomuksia,

Lausuntoa,

Kuwaelma, sekä

Näytelmäkapp. **Hauska asunto.**

Lopuksi karkeloa.

Hiihtokilpailu alkaa k:lo 1 ja iltama k:lo 5 j. p.p.

Koitar / 27.02.1900 no 10

— Hiihtokilpailun ja sen yhteydessä iltaman toimeenpanivat tammiolaiset tämän kuun 25 p. Hiihtäjiä oli olun toistakymmentä, joista 4 oli Wirolahdelta, 2 Kuorjalosta ja loput Tammioista. Jo ennen kilpailun alkua wäitettiin, että ankara ottelu on odotettavissa. Hiihtettävä maa oli 5 kilometriä lahteen lertaan, sittä 10 km. Woiittajilti tässä kilpailussa jäiwät tammio-

laiset. 1:sen palkinnon sai Mooses Suomalainen, wiippen matkalla 47 min., 2:sen palk. Alfred Suomalainen 47 m. 6 sek., 3:nen palk. Mooses Bittänen 47 m. 19 sek., laitti Tammioista, ja 4:nen Santeri Harju, Wirolahdelta, 47 m. 25 sek.

Iltaman ohjelmassa oli ensin laulua, sittä k. l. opettaja J. Suomalaisen awanspuhe, sittä ent. maan-

wiljelijä Alfred Bittäsen esitelmä, laulu to, nuoroletustelua, opettaja J. Suomalaisen esitelmä, näytelmäkappale „Hauska asunto“, ja aina wäitettiin luulla saaren hywin harjoitetulta laulusseuralta laulusja opettaja J. Suomalaisen johdolla. Kaikki ohjelman numerot suoritettiin, oloihin nähden hywin. Näiden loputtua oli vielä yleistä karkeloa.

HAUSKA ASUNTO

RANTA, VILHO, kirjoittaja

Kirja | 1898

— Erittäin hauskan illanvieton toimeenpani Tammion lauluseura 4 joulupäivänä vaihtelevalla ohjelmalla koululla ja sen hyväksi. Ohjelma alkoi sekakuoron lauluilla, jotka suoritettiin hyvin. Opettaja J. Suomalainen piti puheen, neiti J. Harju lausui runon, opettaja W. Suomalainen piti esitelmän ja A. Rouhi luki kertomuksen. Ohjelman loistokohtia oli kumminkin soololaulu sitran jäesityksellä, jonka neiti Zida Piikänen suoritti hienosti, sekä myös mieskuoron laulut, jotka suoritettiin hyvin, ja kuwaelma „Pikwen weikko“. Näitä oh-

jelmanumeroita suoritettaessa kaikkien filmät kyyneltyivät. Mieltä ylentävän vaihtuksen teki tämä iltama kaikkiin siellä olijoihin. Itäwä waan, ettei osanotto iltamaan ollut niin suuri, kun semmoinen ohjelma olisi ansainnut.

Ohjelman suoritus loppui „Maamme“-laululla, jonka sekakuoro lajautti voimakkaasti ja jota seisoltaan kuunneltiin. Tyytyväisenä poistui yleisö iltamasta. Käytös olikin ollut mallikelpoista, kenenkään häiritsemättä ohjelman suoritusta.

— Uusi nuorisoseura. Etelä-Karjalan nuorisoseuran paikallisosasto on oiettu Tammion **nuorisoseura** Wehkalahdella.

TAMMION NUORISOSEURAN SÄÄNNÖT 1901 0106

Etelä-Karjalan Nuorisoseuran Tammion Haara-osaston

Säännöt:

§ 1.

Tammion Nuorisoseuran eli Haara-
osaston tarkoitus on herättää ja viertä
pitää kansassa, erittäinkin nuorisassa, kris-
tillisyyden pohjalla toimivaa isänmaallista
henkeä, harrastaa siivellisyttä ja käy-
töllistä kansalaisperinnettä.

§ 2.

Maamme lakeja tarkasti noudattaen
saattaa seura mainittua tarkoitustaan saa-
vuttaa, edistämällä lukutupien ja kansan-
kirjastojen perustamista, toiminnallaan
keskusteluhakouksia, mieltä jalostavia illtoja,
urheilukilpailuja ja paikallisyhdistyksiä, levittä-
mällä sanomalehti- ja muuta yleensä seuran
tarkoitusta ja yleistä siivellystä edistävää
kirjallisuutta, sekä herättämällä laulun
ja soiton harrastusta.

§ 3.

Juhla- ja kokoustilaisuuksissaan ei seura
kalli väkijoumien käyttämisestä.

§ 4.

Seuran jäseniksi pääsee jokaikinen 16 vuotta täyttänyt hyvämaineininen Suomalainen kansalainen, joka maksaa seuran kasvat 50 penniä vuodetta, kunnias maksamansa kassa-ara noussee 10 markkaan, tahi kerrassaan suoritettuna 5 markkaa, jolloin suorittaja on seuran vakimainen jäsen.

§ 5.

Seuran jäseniksi ilmoittautuneet henkilöt kirjotetaan seuran nimiluetteloon jolloin hän saa jäsenmerkin, joka osoittaa hänet ottamaan osaa seuran kassakusteluihin ja päätöksiin sekä maksamaan vuosijuhlaan.

§ 6.

Kunnias jäseniksi voidaan, vuosikokouksessa tehdyn päätöksen mukaan, kutsua seuran tarkoitustensa sumunmasa määrässä edistävää kansalaisia.

§ 7.

Jähtäkunnalle on oikeus eroittaa seuran yhteydestä jäsenin, joka rikkoen seuran tarkoitustensa vastaan, kuin myyjä palkata ja eroittaa palkkaa nauttivan toimittajan milloin seuran etu näyttää vaativan; näistä saa kuitenkin vedota vuosikokoukseen, joka silloin asian lopullisesti päättää.

§ 8.

Seuran huolehtimista isthokkaan vuosikokouksessa valitulle jähtäkunnalle, johon kuuluu esimies eli puheenjohtaja ja 10 jäseniä.

juosta puolelta määrätään eroavat, mutta vi-
dot tulla uudistaankin valtuutetu. johtokunta
hoitaa asioita muokkokuksessa annutun suun-
nitelman mukaan, välisen keskustelun sa-
esimiehen, kirjuriin ja rahastustoittajan ynni
tappallisen määrän seurain jäseniä kubioloimi-
kuntaan. johtokunta on päätösvaltainen
viiden jäsenen läsnäollessa.

§ 9.

jos virkamies estyy loimustaan modori ku-
llessa, esittäkään sijansa sellaisen jankka
johtokunta hyväksyy.

§ 10.

Esimies esittää ja johtaa keskustelunala-
set asiat, kutsuu toimittajia johtokunnan ko-
hoon, allekirjoittaa kutsunusskirjat ja miini
seuran puolesta toimitettavat kirjoitukset, ottaa
vastaan seuralle tulvat kirjeet ja valvoo kaanta-
jen tarkkaa muodollamista. Kuten esimies on
estetty, toimittaa varaisimies hänen tehtävänsä.

§ 11.

Kirjuriin tulee kuusi, johtokunta ja keskustel-
telukokouksissa laatia pöytäkirjat, valmistaa ja
nimittää vahvistaa asiakirjat, toimittaa ne mi-
näpaikkoihinsa, muokkokuksessa valmistaa vuosi-
kertomus, talluttaa ja hoitaa pöytäkirjat, papuri
ja sinetti sekä pitää jäsenten nimiluetteloa.

§ 11.

Kirjuriin tulee kuusi, johtokunta ja keskustel-
telukokouksissa laatia pöytäkirjat, valmistaa ja
nimittää vahvistaa asiakirjat, toimittaa ne mi-
näpaikkoihinsa, muokkokuksessa valmistaa vuosi-
kertomus, talluttaa ja hoitaa pöytäkirjat, papuri
ja sinetti sekä pitää jäsenten nimiluetteloa.

§ 12.

Rahastustoittajan tulee vastaan ottaa talluttaa ja
hoitaa rahavot joista samon johtokunnalla loillisispa
eteläsuunnissa ja johtokunta seuralle suorittaa esimu-

määräyksestä maksut kunkin rahansaajan kuittia vasta
suasikokoukseen tehtä tilit tuloista ja menoista, ja pitävä huolta
kassassa olevat käyttämättömät varat edullisimmin tallennusta
§ 13.

Seuran rahastarkoitaja ja sihtteri saavat toimistansa pois
jokavuotta serkkokokoukseen näki.
§ 14.

Kuusiokoukset pidetään joulun ja loppiaisen välillä oikana,
tammikuun määräämässä paikassa. Luvut luetaan kuusiokoukseen,
tilit, päätetään tilivapaudesta, valitaan esimies, valjituille kirjalle
ja vastastaan eroavien sijain jatkokunnan jäsenit, sekä tuleva
laininvaltakauden tilintarkoitajat, keskustellaan seuran kassa-
rista asioista ja annetaan yleiset määräykset jatkokunnan
sen toimialaa koskevista asioista. Kysymykset ratkaistaan
tavallisella äänestämismenetelmällä, ellei kukaan seuran jäsen
yksi ääni. Tasaantuneissa ratkaistaan esimies. Tämän se-
uran kokouksesta ja istunnosta antaa kirjuri päätökseksi
suomalaisista sanomalehdistä.
§ 15.

Kuusiokoukset pidetään joko kesä, heinä- tai elokuun joulun
nau määräämällä päivällä sopivassa paikassa.
§ 16.

Suomalaisen oikeus, ottaa vastaan lahjoja ja testamentteja
§ 17.

Näitä kantoja voidaan kuusiokouksessa muuttaa jos ehdotetaan,
joko pitää ollaan kirjallisesti tyhjensä esitettynä ja kunkin omalta
esimiehelle annettuna, kannattaa kahdeksanosa (2/3) annetuista ää-
nistä, vaan ei silloin muunnosta säännöiksi lehdä, ellei Etelä-Ke-
jalan Nuorisoseuran päätösmuutoksella hyväksy ja vahvista.

Edellä olevat jäsenit Etelä-
Kanjalan Nuorisoseuran Tammion
paikallisosasto, hyväksytään
noudatettaviksi ja seura otetaan

Etelä-Karjalan nuorisoseuran paikalliso-
sastoaksi, kuitenkin ehdokka-
kts: J. A. - määräys valitavoikundes-
ta alkoan ulottako niihin jalkatui-
hin laki muutoin asetettiin tai-
mitteihin, jotka johtokunta tai-
niinsa asettaa, vaan alkoan joh-
tokunnan päätös heidän fuhtensa
perustannaton. Joka etes vuoden
kuluessa esteelliseksi tulee
virkaileijan sijaan valittakoon
sijainen jina järeystyksenä kuin
jämmöt muutoin vaalien toimii-
tamisesta määräävät, ilman etes
seuran vapaa päätösvalla tulee
kajoitaksi esteelliseksi tulee
esityksestä laki johtokunnan ty-
väksymisestä. Wäpuriija tammikuun
6 p. päivänä 1901.

Etelä-Karjalan Nuorisoseuran johtokun-
nan puolesta:

J. A. Lyly

O. Järveläinen

ILTAMAN
toimeenpanee

Tammion nuorisoseura Tammion kansakoululla laskiaissunnuntaina.
Ohjelma sisältää: Esitelmän, laulua, pienen näytelmäkappaleen y. m.

Wiipurin Sanomat / 28.02.1901 no 57

Ilta-iltan toimeenpani Tammion nuorisoseura helmik. 17 p. hyvin valitulla arvokkaalla ohjelmalla. Ohjelman suoritus alkoi opettaja J. Suomalaisen puheella, jossa hän teki selvää nuorisoseura-aatteesta, sen kannasta ja pyrkimyksestä. Esitelmän Jaakko Juténistä piti A. Kouki. Kertomuksen luki Hilja Suomalainen. Runoja lausuiwat kansakoulun opettajat Rudolf Harju ja Sulo Pitkänen. Soololaulua lauloi opettaja J. Suomalainen opettaja Backmanin säestyksellä. Sitran säestyksellä lauloi Ida Pitkänen. Näytelmäkappale

„Valo tulee“ esitettiin hyvin. Loistokohtana iltamassa oli lauluseuran laulut, jotka suoritettiin erinomaisen taiteellisesti ja hyvin kerrassaan kaikki. Erittäin ihastuttajana oli yleisö, jota olivat koulun avarat huoneet täyden määränä, ohjelman suorituksen, arvostelijat lausuiwat kiitettävää lausuntoja kerrassaan kaikista. Sanoivat hällä kannattavan lähde ainoastaan **Tammion** lauluseuran lauluja kuuntelemaassa, vaikka ei muuta ohjelmaa ollut ollenkaan. Puudat tulo iltamasta oli vähän päälle 60 markkaa.

— Virkeänä alkaa Tammion nuorisoseura toimia. Niinkun ylläolevasta nähdään, oli sillä runsasohjelmainen iltama laskiaissunnuntaina, mutta heti on ryhdytty toimiin uuden iltaman toimeenpanemista varten pääsi-

äisen aikana, eikä juinkaan arvottomampana. Seuran jäsenluku on 52 henkeä, joka on verrattain suuri luku, jos otetaan lukuun se seikka, että yksi pieni kyläkunta, omaa yhdistään seuran. Jospa vain innostus ei laimenisi, olisi kai sillä monta hyvää asiaa nuorison valistamiseksi tehtävää. Onnea ja menestystä seuran toiminnalle.

Valo tulee! : näytelmä 1:ssä näytöksessä

■ Kirja

Humu, Martti, 1852-1915.
1896

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1901 / 01.01.1901 no 1

— „Ei ole ollut yhtään aikakautta,
jossa ei jotakin hyvää ilmene; ja tämä hyvä on juuri aikakauden oleellinen sisältö, sen panos ihmiskunnan kehitykseen; sentähden on sanottava jokaiselle: rakasta aikaasi! Mutta ajan virrassa on useinkin vaikea erottaa, mikä on hiekkaa, mikä kultaa, mikä hyvää, mikä huonoa, mikä totta, mikä väärää. Meidän tulee sentähden omantuntomme ja Jumalan edessä aikaa koetella; itsensäkoetteleminen ja tämä ajankoetteleminen ovat elämän vakavimpia tehtäviä.“

(Eduard Ewers.)

Väinön kannel.

Ei kantelo seinällä mustua saa, suruaikojen pitkät ja synkeät
ei ruostua kirkkahat kielet! yöt,
Sen sointua kaikukoon kalevan sotavuosien sortavat nuolet.
maa,
sen hetkkeestä heltyköön mielell!
Oi, laulaos, kalevan kansa ja maa
nuo tietosi, tuntehes syvät
yli maiden ja vuorten, merin
taa —
Kas, soittohan murheista tehtynä on
vie kauvaksi viestisi pyhät!
ja huolista Kalevan kansan —
Siellä Väinämön katelon kaiunta
siis tunteita rintani kaikukohon soi:
tää kantelo soinnullansa!
„Sa tunnethko Suomelan tienoot?
Siell' asuvi kansa, mi laulelot loi
niin ihanat, lempeät, vienot.
voi:
Se maa se on laulujen, soittojen
Surun päivä se läntehen vaipuu! maa
ja kantelon syntymäkehto.
Luo ilmoille kansasi taistelot, Kun kantaa se Väinämön val-
työt, tikkaa,
sen ihanteet toiveet ja huolet, ei konsaan koita sen ehtoo.“

Vihtori Auer

Wiipuri / 09.03.1901 no 58

Etelä-Karjalan Nuorisoseuran kertomus 11 toimivuodelta.

Etelä-Karjalan **nuorisoseura** on kuluneena vuonna jatkanut toimintaansa entiseen tapaan. Vuoden kuluessa on seuraan otettu seuraavat uudet paikallisosastot: Koiviston Härkölän „Driityš“; — Luumäen Kangaswarren **nuorisoseura**; — Walkealan Mattilan **nuorisoseura**; — Ustilan-Masjäiniön **nuorisoseura**; — ja Walkealan Tuohikotin **nuorisoseura**.

Johtokuntaan ovat kuuluneet esimiehenä tohtori J. A. Lylly, w. esimiehenä tukkukauppias Juho Lallukka, rahastonhoitajana neiti M. Siio, sihteerinä toimittaja D. Järveläinen sekä jäseninä

rouva A. Häkli, neiti Edla Nord, opettaja J. Sihwonen, konttoristit A. B. Wento ja J. Ahola ja toimittaja A. B. Lipponen.

Etouuorossa ovat näistä nythijin: esimies, joka walitaan vuosittain sekä jäsenet Lallukka, Häkli, Ahola ja Wento.

Sitten vuosikokouksen on johtokunta vuoden loppuun mennessä ollut koolla ainoastaan yhden kerran, eikä se ole näin ollen mitään muutakaan toiminut seuran johtamiseksi.

W:n 1901 ajalla on seuraan vielä liittynyt seuraavat uudet paikallisosastot: **Tammion nuorisoseura**, Väinämöisen wiikate Suistamolla, Sättijärwen Häjälän ns., Johanneksen Waachtolan ns., Jääsken Ahwolan ns., Sättijärwen Timperilän ns., Nuijamaan ns. ja Keltalan ns.

Ruorisoseuran asia on saanut vuoden kuluessa vähäiä uutta tunnustusta ja se on syventynyt maakuntamme nuorisossa. Mutta itävällä on tunnustettava, ettei johtokunta ole pystynyt tätä nousujan polven kehitykselle ja siis myöskin kansan tulevaisuudelle niin tärkeätä liikettä johtamaan sen paremmin kuin on tapahtunut.

Seuran osastojen toiminnasta mainittakoon seuraavaa:

Wuosikertomuksensa on lähettänyt 51 osastoa — kaikkiaan on osastoja yli 80. Jäseniä on näissä 51 seurassa yli 3,000. Kokouksia on pidetty 244 yleistä ja 315 johtokunnan, iltamia 315, kansanjuhlia 50 ja on näissä iltamissa, kansanjuhlissa ja kokouksissa pidetty 557 puhetta ja esitelmää, lausuttu 757 runoa ja kertomusta, esitetty kuvaelmia 134 ja näytelmäkappaleita 186. Urheilukilpailuja on pantu toimeen 30.

Lufutupia on 47 ja niissä sanomalehtiä ja aikakauskirjoja 262.

Kirjasto löytyy 22 seuralla ja on niissä yhteensä 3,146 nidoista, joiden rahallinen arvo nousee 6,669 markkaan 75 p:niin.

Käsin kirjoitettu sanomalehti on 16 seuralla ja on ilmestyneiden numeroiden luku 82.

Laulukunta on 19 seuralla, joissa on yhteensä 345 jäsentä. Soittokunta on 14 seuralla ja jäseniä niissä 105.

Kaittiosasto on 3 seuralla, joissa jäseniä 61.

Oma talo on 6 seuralla ja niiden rahallinen arvo nousee yhteensä 43,500 markkaan.

Säästöä vuodelta 1899 oli yhteensä 39 seuralla 19,979 mk. 92 p., tuloja w. 1900 50 seuralla 32,621 mk. 91 p. ja menoja samoin 50 seuralla 36,838 mk. 64 p.

Säästöä vuodelle 1901 on 47 seuralla 19,444 mk. 98 p.

40 seuran koko omaisuuden arvo tekee 69,404 mk. 52 p.

Kansanopistoja on 8 seuraa kannattanut yhteensä 2,153 markalla 20 p:llä. Wuosikertomuksessa on erehdyksestä mainittu Etelä-Saimaan n:seuran kannattaneen kansanopistoja 400 markalla ja Taipalsaaren n:seuran 412 mkalla 32 p:llä. Todellisuudessa ovat molemmat seurat yhteisesti kannattaneet kansanopistoja 412 mkalla 32 p:llä.

Ylläolevat tiedot ovat monessa suhteessa liian alhaiset, sillä, niinkuin jo edellä mainittiin on Etelä-Karjalan nuorisoseurassa nimellisesti yli 80 osastoa, joista vain 51 on vuosikertomuksensa lähettänyt. Näidenkin lähettäneiden tiedot ovat monessa suhteessa wajanaiset. Wuosikokouksessa jätettiin vielä 3 vuosikertomusta, jotka eivät pääseuran vuosikertomukseen niinmuodoin ennättäneet.

Koitar / 28.12.1901 no 147

— **U**ttaman aikoo **Tammion** nuorisoseura panna toimeen, josta kaikesja tapauksessa tullaan tässä lehdessä tarkemmin ilmoittamaan ajasta sekä ohjelmasta. Uhkerassa valmistuksissa ovat seuran jäsenet olleet jo pitemmän aikaa, joten on siitä toivoa arwokas illatju. Terwetuloa naapuritkin juhlaamme, koska on jääkeli oiwallinen.

— **Birteä** on tämän talven aikana ollut Tammion nuorisoseura. On pidetty jo yksi yleinen iltama sekä on aionus lähdeköin pitää toinen. On pidetty keskustelukoukkuja perheiltamien yhteydessä. On toimitettu omaa „nyrkkipainosta“ ilmestynyttä lehteä. Yhteistoiminta-aatteesta ja yhteistoiminnasta on näissä kokouksissa keskusteltu ja on päästy siihen wärmään wakuutukseen, että yhteistöiminta kalastuksen alalla olisi fangen suuresta merkityksestä, sillä usein kalastajienkin tuotteita wiedään melkein pilkkahinnalla. Samoin kuin yhteismyyntiä, samoia myös yhteisöstöjä päätettiin, miten mahdollista, wastaaisuudessa wuoretta edistämään. Weljeys se kalastajien keskuudessa olisi suuresta merkityksestä ja weljeys taikkien kesken. Edistyköön weljeys kansasjamme!

— **Kymnulaakson nuorisoyhdistyksen wuosisertomus** osoittaa että jäsenluku niissä 19 paikallisosastoissa, josta oli wuosisertomus lähetetty, on yhteensä 1,282 henkeä, 698 miestä ja 584 naista. — Uusia haaraosastoja on yhdistykseen liittynyt wuoden ajalla 8, nimittäin Hirwikosken, Wisppulan, Kuusankosken, Elimäen Kauskulan, Rimpölin, Sippolan ja Pitäjänsaaren nuorisoseurat sekä Kymnulaakson kansanopistolaisten toweriliitto, joten yhdistyksessä on nykyään 22 paikallisosastoa. — Yhdistyksen puheenjohtajana on ollut maisteri J. Ulin, warapuheenjoht. opett. Helenius, rahastonhoitajana opett. Rosendahl ja kirjurina opettaja T. Murto sekä muina johtokunnan jäseninä opettajat Hj. Hultin, M. Keränen, rouwa Etti Helenius, maanwiljelijät T. Wanhala ja W. Tompuri. Johtokunta on wuoden ajalla pitänyt 6 kokousta. — Yhdistys on m. m. liittynyt haaraosastoinen jäseneksi Suomen nuorison liittoon. — Yhdistyksen toimesta on pidetty yleinen edistysseurojen keskustelukokous Kymintehtaalla sekä kesäjuhla juhannuspäiwänä Kymnulaakson kansanopistolla. Paikallisseurat ovat pitäneet kaikkiaan

245 iltamaa ja juhlaa ja on näissä tilaisuuksissa pidetty 370 esitelmaa. — Haaraosastojen rahallinen tila on jotenkin hywä. Tuloja on ollut 8,043 mk. 70 p. ja menoja 7,427 mk. 63 p. sekä säästöä tälle wuodelle 2,651 mk. 24 p. — Oma talo on yhdellä **nuorisoseuralla**. Woimisteluseura on 7 **nuorisoseuralla**. Sitä paitsi on vielä paikallisosastoissa 8 laulusseuraa, 3 joittokuntaa, 7 käsin kirjoitettua sanomalehteä, 15 lukutupaa ja 2 raittiusosastoa. — Neljässä seurassa on jäsenluku yli sadan ja kaikkein suurimmassa seurassa on 168 jäsentä. Wiime sunnuntaina pidetyssä wuosis kokouksessa Kymnulaakson kansanopistolla, johon oli walittu edustajia kaikista haaraosastoista, walittiin esimieheksi edelleenkin maisteri J. Ulin sekä johtokunnan jäseniksi opettajat J. Rosendahl, J. Helenius, T. Murto, Hj. Hultin, M. Keränen, neiti Käsanen, maanwilj. T. Wanhala ja kauppias A. Winter. Tilintarkastajiksi tulivat kauppias J. Hykkyrä ja M. Hykkyrä sekä waratarkastajiksi opett. Kästegren ja opett. Salosaari.

— **Kymnulaakson nuorisoyhdistyksen wuosisertomus** osoittaa että jäsenluku niissä 19 paikallisosastoissa, josta oli wuosisertomus lähetetty, on yhteensä 1,282 henkeä, 698 miestä ja 584 naista. — Uusia haaraosastoja on yhdistykseen liittynyt wuoden ajalla 8, nimittäin Hirwikosken, Wisppulan, Kuusankosken, Elimäen Kauskulan, Rimpölin, Sippolan ja Pitäjänsaaren nuorisoseurat sekä Kymnulaakson kansanopistolaisten toweriliitto, joten yhdistyksessä on nykyään 22 paikallisosastoa. — Yhdistyksen puheenjohtajana on ollut maisteri J. Ulin, warapuheenjoht. opett. Helenius, rahastonhoitajana opett. Rosendahl ja kirjurina opettaja T. Murto sekä muina johtokunnan jäseninä opettajat Hj. Hultin, M. Keränen, rouwa Etti Helenius, maanwiljelijät T. Wanhala ja W. Tompuri. Johtokunta on wuoden ajalla pitänyt 6 kokousta. — Yhdistys on m. m. liittynyt haaraosastoinen jäseneksi Suomen nuorison liittoon. — Yhdistyksen toimesta on pidetty yleinen edistysseurojen keskustelukokous Kymintehtaalla sekä kesäjuhla juhannuspäiwänä Kymnulaakson kansanopistolla. Paikallisseurat ovat pitäneet kaikkiaan

245 iltamaa ja juhlaa ja on näissä tilaisuuksissa pidetty 370 esitelmaa. — Haaraosastojen rahallinen tila on jotenkin hywä. Tuloja on ollut 8,043 mk. 70 p. ja menoja 7,427 mk. 63 p. sekä säästöä tälle wuodelle 2,651 mk. 24 p. — Oma talo on yhdellä **nuorisoseuralla**. Woimisteluseura on 7 **nuorisoseuralla**. Sitä paitsi on vielä paikallisosastoissa 8 laulusseuraa, 3 joittokuntaa, 7 käsin kirjoitettua sanomalehteä, 15 lukutupaa ja 2 raittiusosastoa. — Neljässä seurassa on jäsenluku yli sadan ja kaikkein suurimmassa seurassa on 168 jäsentä.

Wiime sunnuntaina pidetyssä wuosis kokouksessa Kymnulaakson kansanopistolla, johon oli walittu edustajia kaikista haaraosastoista, walittiin esimieheksi edelleenkin maisteri J. Ulin sekä johtokunnan jäseniksi opettajat J. Rosendahl, J. Helenius, T. Murto, Hj. Hultin, M. Keränen, neiti Käsanen, maanwilj. T. Wanhala ja kauppias A. Winter. Tilintarkastajiksi tulivat kauppias J. Hykkyrä ja M. Hykkyrä sekä waratarkastajiksi opett. Kästegren ja opett. Salosaari.

Kymnulaakson Nuorisoyhdistyksen
Tammion Haaraosaston.

Säännöt.

1 §

Tammion Nuorisoyhdistyksen eli Haaraosaston tarkoituksena on herättää ja viriellä pitää kansassa ja etenkin sen nuorisossa kristillisen siveyden ja isänmaanrakkauden elähtyttämää valistuksen harrastusta.

2 §

Maamme lakeja tarkasti noudattaen ja siveellisesti sitoutuen seuraamaan Suomen Nuorison liiton päätöksiä, koittaa yhdistys tarkoitustaan saavuttaa toimeenpanemalla yhteisiä keskustelukokouksia, isänmaallista henkeä ja mieltä ylentäviä julkia, levittämällä hyvää kirjallisuutta lukutupain ja lainakirjastojen kautta, edistämällä laulun ja soiton harrastusta kansassa, vastustamalla nuorisoa turmelevia tapoja ja yleensä käyttämällä mitä keinoja, jotka tunnustetaan kansansivistystä kohottaviksi.

3 §

Yhdistyksen jäseneksi pääsee jokainen 16 vuotta täyttänyt hyvämaineinen kansalainen, joka maksaa yhdistyksen kassaan 50 penniä vuodelta, kunnes maksamansa raha-arvo

nousee 10 markkaan, tahi kerrassaan suoritettuna
5 markkaa, jolloin suorittaja on yhdistyksen va-
kinainen jäsen.

4 §

Yhdistyksen jäseneksi ilmoittautunut hen-
kilä kirjoitetaan yhdistyksen nimiluetteloon,
jollain hän saa jäsenmerkin, joka oikeuttaa
hänet ottamaan osaa yhdistyksen keskustelui-
hin ja päätöksiin.

5 §

Kunniajäseneksi voidaan vuosikokouksessa
tehdyn päätöksen mukaan kutsua yhdistyksen
tarkoituspäässä suuremmassa määrässä edis-
täviä kansalaisia.

6 §

Jäsentä, joka toimii yhdistyksen tarkoi-
tusten vastaan, varoitakoon johtokunta tai
eroittakoon yhdistyksestä asian laadun muu-
kaan. Johtokunnan eroittamispäätöksestä saa
pi kuitenkin valittaa yhdistyksen vuosikoko-
ukseen, joka silloin asian lopullisesti ratkai-
see.

7 §

Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouk-

nessa valittu johtokunta ja virkailijat, joista
alempana lähemmin määrätään.

8 §

Yhdistyksen toimintavuosi on kalenterivuosi.

9 §

Asioitaan hoitamaan valitsee yhdistys esimiehen ja 10 muuta johtokunnan jäsentä, joista puolet vuosittain eroavat ynnä 2 tilien tarkastajaa sekä 2 muuta varasimiestä. Johtokunta valitsee keskuudestaan varasimiehen, kirjurin ja rahastonhoitajan.

10 §

Esimies valvoo sääntöjen tarkkaa noudattamista, johtaa puhuttua yhdistyksen ja johtokunnan kokouksissa, kutuu tarpeen vaatiessa johtokunnan kokoukseen, ottaa vastaan yhdistykseen tai johtokuntaan tulevat kirjeet ja allekirjoittaa yhdistyksen ja johtokunnan puolesta lähetettävät asiakirjat.

Esimiehen ollessa estettynä toimittaa varasimies hänen tehtävänsä.

11 §

Johtokunta valvoo sääntöjen tarkkaa noudattamista, hoitaa yhdistyksen juoksena asioita sääntöjen ja vuosikokouksessa annettun suunnitelman mukaan, valitsee varasimiehen, kirjurin ja rahastonhoitajan ynnä tarpeellisen määrän yhdistyksen jäseniä huvitoimikuntaan

kuutsuu yhdistyksen kokoon ja valmistaa ohjelmat kokouksiin.

12 §

Johtokunta kokoontuu esimiehen kutsumuksesta ja on päätösvaltainen, jos esimies tahi varasimies ja johtokunnan 5 muuta jäsentä on läsnä. Kokouksesta on tehtävä pöytäkirja, jonka puheenjohtajana ja kirjuriina toimivat allekirjoittavat.

13 §

Kirjuriin tehtävä on: laatia yhdistyksen ja johtokunnan kokousten pöytäkirjat, valmistaa, nimeltänsä vahvistaa ja peruste toimittaa yhdistyksen asiakirjat, pitää huoli ja huolehti yhdistyksen arkistosta, laatia yhdistyksen toiminnasta vuosikokouksen vuosikertomus ja antaa siitä tarpeelliset tiedot Kymmenlaakson Nuorisoyhdistyksen toimikunnalle.

14 §

Rahastonhoitaja hoitaa yhdistyksen jäsenluetteloa ja kantaa jäsenmaksut. Sekä samalla vastaanottaa ja hoitaa yhdistyksen muuttakin varat, suorittaa esimiehen määräyksestä maksut rahansaajan kuitilla vastaan, laatii vuosikokouksen tilit yhdistyksen tuloista ja menoista ja antaa niistä vuosikertomukseen tarpeelliset tiedot, on laillisessa edesvastuussa johtokunnalle yhdistyksen varainhoidosta.

15 §

Tilintarkastajat tarkastavat tilit vuoden kulukselta ja laativat niistä lausuntonsa yhdistyksen vuosikokoukseen.

16 §

Jos virkailija on estetty vuoden loppuun asti tähtänsä hoitamaan, valitsee johtokunta hänen sijalleen väliaikaisen virkailijan.

17 §

Yhdistys pitää kokouksia niin usein kuin johtokunta kappeselliseksi katsoo. Kokouksissa keskustellaan paitsi nuorisoseuran yhteisistä pyynnöistä, myöskin yleistä kansalaisuudesta sekä taloudellisia asioita koskevista kysymyksistä, jotka johtokunta edellä mainittuina on julkaissut sopivaksi katsomalla tavalla. Kokousten ohjelmat laatii johtokunta.

18 §

Yhdistys pitää vuosikokouksensa helmikuun kulukselta ja käsittelevään sinä paitsi yleisiä keskustelunaineita seuraavia virallisia asioita: valitaan esimies ja johtokunta, luetaan vuosikertomus, tilintekijän kertomus ja tarkastajain lausunto, sekä päätetään johtokunnan annettavasta tilinraportista, päätetään virkailijain toimista, anne-

taam johtokunnan ohjeita vastaisen vuoden
tammikuun varalle, päätetään sääntöjen
muuttamisesta, vuosijuhlan pitämisestä sekä
neuvotellaan varojen hankkimisesta y. m.

19§

Yhdistyksen vuosikokouksessa on jokaisel-
la yhdistyksen jäsenellä oikeus ottaa osaa vi-
pattisten päätösten tekoon ja äänestyksiin.
Aasiat ratkaistaan yksinkertaisella äänen-
emmistöllä, paitsi sääntöjen muutoksis-
ta, joista erittäin säädetään. Nänten tason-
sattussa ratkaistaan puheenjohtaja paitsi vaal-
leissa, joissa arpa ratkaistaan. Kokouksissa
on tehtävä pöytäkirja ja valittava sen tar-
kastajat. Kokouksissa saa kokouksen pää-
töksen mukaan olla läsnä ja ottaa osaa
keskusteluihin vaan ei päätösten tekoon
muutkseen yhdistyksen jäsenet.

20§

Yos yhdistys syytä tai toisesta lakka-
uttaa toimintansa, annetaan sen mahdol-
liset varat johonkin yleishyödylliseen tarkoi-
tukseen, joka lakkauttamiskokouksessa määr-
ätään.

21§

Näihin sääntöihin tehdään muu-
toksia ja lisäyksiä kun muutosehdotukset
tai lisäykset ovat johtokunnan esittämät

niin aikaiseen, että se voi ne julaista vähintään kuukautta ennen vuosikokousta. Jos vuosikokouksen läsnäolevista äänistä $\frac{2}{3}$ puoltaa ehdotettuja muutoksia tahi lisäyksiä ja ne ovat saaneet asianomaisen vahvistuksen, astuvat ne voimaan.

Hyväksytään haaraosastoksi Elymintalokse-
son Nuorisoyhdistyksen ehdolla että
näitä ja pääyhdistyksen sääntöjä.
Tarkoin noudatetaan. 1902

Juhani Alin

M. Keränen

LEHTILEIKKEITÄ 1902 – 1906

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1902 / 15.01.1902 no 1

Ylös veljet!

Ylös, veljet! Maast' ylös katse
ja mieli murheistaan!
Tämä maa on köyhä, se vaatii
tosityöhön tarmolla vaan.
Uni täällä ei auta, ei auta,
ei haavehet onnea tuo.
Työ tyhjään on harhojen hauta;
sen peittohon luokaamme nuo!

Ylös, veljet! Aatosten lento
ylös usmista unten vaan!
Jalo ken tie, jaloa vaatii
ei viihdy hän kahleissaan.
Vapahaks' siis henkemme veikot,
ja maammekin vapaaksi tää!
Yks'mielisinä voittavat heikot;
rivit voittavat, veikkoset, nää!

Heikki Kokko.

Hlerelle!

Hyrskyelkää meren aallot
vaahtopäisnä vyörikää.
Kohta teidät kahleisiinsa
sulkee talven jäykkä jää.

Hyrskyelkää meren aallot
vapaus niin lyhyt on.
Ryhtykää nyt kerta vielä
vapauden taistohon.

Meren aallot hyrskyelee
mahtavina vyöryen.
Toinen nousee toinen laskee
talven valtaa uhmaten.

J. Hautala.

— Kansanvalistusseuran Haminan haara-osasto on ensi vuonna lin päättänyt avustaa lähiseudun lufutupia tilaamalla niihin sanomalehtiä. Avustettavia lufutupia on kaikkiaan 12, joista 2 vastaan perustettua, nim. Wilniemen ja Heikkälän lufutuvat. Samalla on meitä pyydetty huomauttamaan, että lufutupien hoitajat heti vuoden alusta tekisivät tarpeellisia muistiinpanoja lufujain lufumäärästä y. m. niin että vuoden lopussa toimitettavat kertomukset lufutupien hoidosta tulisivat mahdollisimman tarkoitiksi, sillä vast'edes, etenkin jos ilmestyy useampia kilpailijoita, seuran avustuksen anto riippuu edellisen vuoden tulokista. Luettelemme tässä lufutuvat ja ne lehdet, jotka seura puolestaan on päättänyt ensi vuodelksi tilata eri lufutupiin.

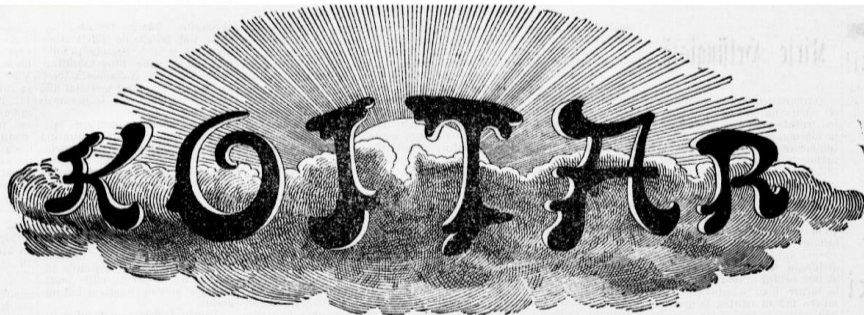
rästä y. m. niin että vuoden lopussa toimitettavat kertomukset lufutupien hoidosta tulisivat mahdollisimman tarkoitiksi, sillä vast'edes, etenkin jos ilmestyy useampia kilpailijoita, seuran avustuksen anto riippuu edellisen vuoden tulokista. Luettelemme tässä lufutuvat ja ne lehdet, jotka seura puolestaan on päättänyt ensi vuodelksi tilata eri lufutupiin.

Tammio (S. Suomalaisen luona): Wiipuri, Kalwoja, Vellerwo, Terwendenhoitolehti, Kylwäjä, Kyläkirjaston Kuvalehti A ja B-sarja ja Suomen Urheilulehti.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1902 / 15.05.1902 no 5

Nuorisoseuralaisten laulu.

Käy sisko, veikko laulamaan
 Suloa tuhatjärvien maan!
 Meill' onhan aika nuoruuden
 Ja aate pyhä, yhteinen.
 Suomelle, yksin Suomelle
 Me elää, kuolla tahdomme,
 Sen liitymmehän toivohon,
 Sen onni, meidän on!

1902 0717 KOITAR no 77

— **Tammion** nuorisoseura toimeenpanee ensi sunnuntaina pidettävän kilpapurjehdusten yhdenkesjää

kesjajuhlan, josta ohjelmassa tulee olemaan torvisoittoja, puheita, laulua, lausuntoa, voimistelua, kilpailuja ampumisessa, joudossa y.

| m. lopuksi tanssia. Juhla alkaa |
| klo 3 i. p. |

Wiipuri / 26.07.1902 no 60

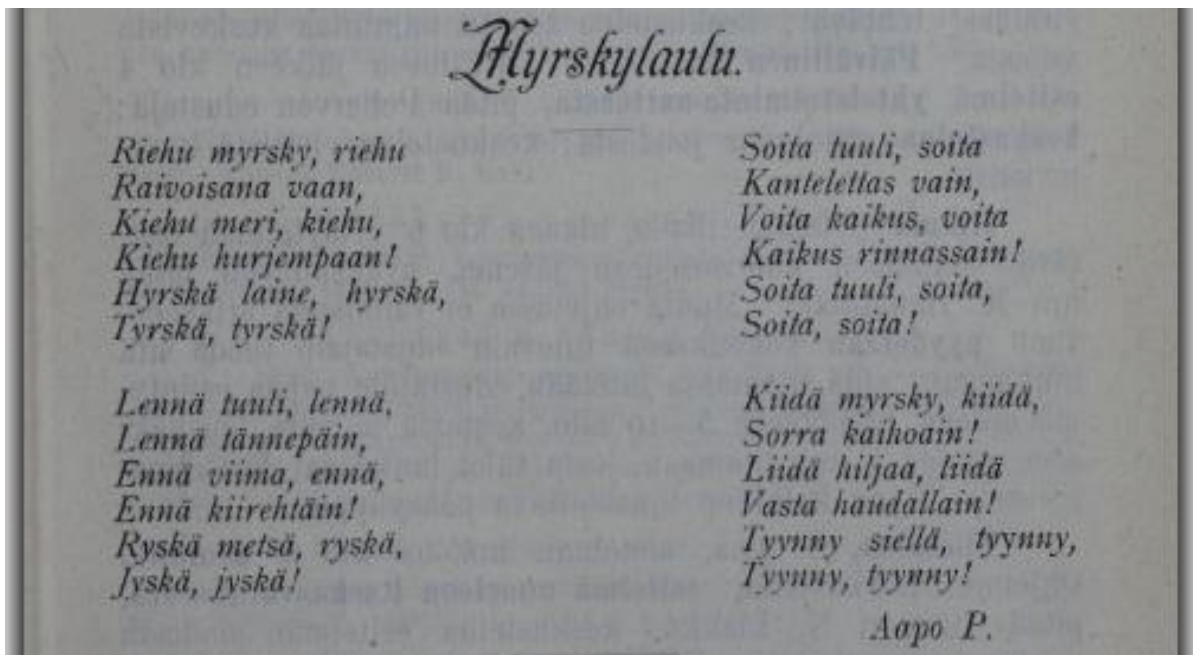
Kansanjuhla oli **Tammion** saaresa, Wehtalahden ulkosaaristossa sunnuntaina t. 20 p. Kun Haminan purjehdusyhdistys jo talvella päätti että heinäk. 19 p. tehdään eskaateripurjehdus Tammioon ja että siellä silloin pidetään kilpapurjehdus saaristolaiswenheille, niin saaren asukkaat hommasivat samaksi päiväksi kansanjuhlan kansakoulunsa hyväksi. Eskaateri, jota johti klubin kommodööri kapt. Lönnberg lähtikin Haminasta jo lauantaina klo 2 ip. ja joutui Tammioon ennen iltaa. Sunnuntaiamuna lähti sitten Haminasta kahdella laivalla huvimatkailevatkin, joita miellytti tuo mahtava ja juhlaallinen meri ja jotka halusivat viettää päivän siistissä kalastajajätylässä, lakean ulapan laidassa ja hengittää sen raikasta ilmaa. Kilpapurjehdus alkoi klo 12 p. ja ilmoitettiin siihen 8 saaristolaiswenhettä, joista neljä suurempaa ja neljä pienempää, sekä kaksi rautaköylillä varustettua jachtia Haminasta. Myöskin kolme purjehdusseuraan kuuluvaa wenhettä lähti purjehtimaan ja otettiin heidänkin kansa huomioon, mutta ei annettu mitään palkintoja. Saaristolaiswenheitä suuremmista sai 1 palk. 40 mk. „Elsa“ omist. J. Suomalainen Tammiossa, purjehdittu aika 1 tunti 47 m. 46 sek.; 2:n palk. 25 mk. „Kaija“ A. Pitkänen Tammiossa 1 t. 53 m. 37 sek.,

Pienemmistä wenheistä 1:n palk. 20 mk. „Renijä“ E. Sipari Kuorsalosta, 1 t. 52 m. 11 s.; 2:n palk. 15 mk. „Tyhne“ A. Hall Haminasta, 1 t. 57 m. 15 s. Yksi wenhe kummastakin luokasta keskeytti kilpailun. Juhdeista purjehti paraiten E. Johanssonin Haminasta, „Thelma“, 1 t. 46 m. 16 sek. ja luovattiin sille palkinto joka annetaan vasta Haminasta. — Purjehdusseuran alukset suorittivat matkansa seuraavasti: „Ulpu“, omistaja W. Winter Haminasta purjehdittu aika 1 t. 28 m. 32 s.; „Aljuca“, Nerdrum Kotlasta, 1 t. 35 m. 40 s.; „Anna“ P. Demidoff Haminasta, 1 t. 44 m. 8 sek.

Klo 3:ltä alkoi sitten varsinainen kansanjuhla. Juhlakentäksi oli valittu eräs pieni launis saari joka on ainoastaan lapealla jalalla eroitettu varsinaisesta **Tammion** saaresta. Mutta kun ilma muuttui fateiseksi niin oli siirryttävä kansakoululle. Ohjelmassa vaihtelivat laulut, puheet, torvisoitot ja lausunnot. Haminan „Wesan“ voimistelijat olivat myös ja esittivät sarjan saunaliikkeitä. Ohjelmassa olisi myös ollut arpajaiset, waan lupa ei joutunut ajoissa, joten arpajaiset jäi pitämättä. — Purjehdusseuran eskaateri lähti pois klo 6 ip. ja huviloi klo 8 ja 9 illalla. Tyytyväisin ja iloisin mielin sanoivat wieraat hyvästit **Tammion** saarelle ja sen uutterille asukkaille.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1901 / 01.12.1901 no 12

Wiipuri / 05.08.1902 no 178

Arpajaisia on ainakin kahdet tulojsia, nim. **Tammion** ja Suorsalon saariin, edelliseen palokaluiston hankkimiseksi ja jälkimäiseen jontun muun yhteisen tarkoituksen hankkimiseksi.

— **Kansanhuwit** oli Wehtalahden pitäjään kuuluvassa Kuorsalon saarella sunnuntaina t. k. 3 p. Kuorsalo ja Tammio jotka vuotuisiin kansanjuhliinsa aina saavat runsaasti huvimatkoiltoita mantereelta, eivät tänäkään kesänä tässä suhteessa mitään menettäneet. Niinpä viime sunnuntainakin oli taas sekä Haminasta että Kotkasta saapunut Kuorsalon saarelle fatoja henkiä huvimatkoiltoja laivoilla, vroomuilla ja wenheillä. Kun koko päivän valitti mitä launein kesäinen jäs jolloin saaristossa olo, merta ja sen waapaata raitasta ilmastoa rakastavalle on suurinta nautintoa, niin tuskin kentieskään katunee viime sunnuntaina Kuorsalossa läyntiään.

Juhlan ohjelmassa oli ensimmäisenä numerona kilpapurjehdus, johon kuitentkin otti osaa wain wiifi saarelaismenhettä, sillä samana päivänä oli yleinen kilpapurjehdus Kotkassa. Kilpapurjehdusten jälkeen alkoi muu ohjelma, jota oli soittoa, laulua, puhe ja urheilukilpailuja sekä arpajaiset. Puheen piti ylioppolais Alfred Sipari, soitosta piti huolta Kotkan Hallon soittoakunta ja laulusta Haminan raittiusseuran mieskwartetti. Kun juhlayleisöä oli tuudettafataa henkeä, niin arpajaiset menivät tietysti hyvästi laupaksi.

Kilpailussa saivat palkintoja seuraavat:

Purjehduksessa: I „Sampo“, omist. Lauren Wirolahden Mustastamaasta, purjehdittu aika 1 t. 23 m. 16 s. II „Menijä“ E. Sipari Kuorsalosta, 1 t. 26 m. 35 s. III „Tiira“ E. Pohjola Wirolahden Martinsaaresta, 1 t. 30 m. 5 s.

Ampumisesta: I J. Klami Wirolahdelta 76 pistettä. II E. Pietafilta Wirolahdelta 68 p. III E. Silwo Wehtalahdelta 65 p. IV E. Pohjola Wirolahdelta 65 p.

Korkeushyppössa: I W. Häggqvist Haminasta, hyppäsi oikealla ja walemalla jalalla yhteensä 300 senttimetriä II E. Tolfa Haminasta 290 s. III Johansen Kotkasta 285 s.

Kuulantytönnissä: I Nylänen Kotkasta 18 m. 28 senttim. II Andersen Kotkasta 17,68 m. III Mikkola Kotkasta 17,45 m.

— **Raittiusseuran** perusti Suursaaren Kiiskintylän **nuorisoseura** äskettäin keskuuteensa. Hanke oli lähtenyt seuran omien jäsenten keskuudesta ja liittyi siihen heti enemmistö nuorisoseuralaisia. Mainittu **nuorisoseura** perustettiin wasta viime talwena, mutta on muutamien nurkkatanssijankarien wastuksista huolimatta ripeästi toiminut ja laajentunut.

Iltamansa ja kokouksensa oli seura johtokunnan suostuullisella luvalla saanut pitää kylän kansakoululla.

— **Puheenjohtajaksi** walitti Suursaaren Kiiskintylän **nuorisoseura** kokouksessaan t. k. 7 p. opettaja A. W. Bouchtin.

— **Tammion nuorisoseura** pani toimeen marraskuun viimeisenä päivänä pienen iltaman wawafijältöisellä ohjelmalla, nälkälärsiwien hyväksi. Pari pientä puhetta pidettiin, lauluja laulettiin, runoja luettiin ja illan luluksi tarinoitiin, wanhemmat ihmiset kertoivat muistoja entisten nälkäwuosien ajoilta. Tuloja lie jäänyt puhtaaksi wain neljättäkymmentä markkaa, jotka aikoinaan tulewat hädänalailijille lähetettäväiksi.

Talvilautuni.

Talven tuuli riemuissaan
Näitä maita kulkee.
Pakkanen jo verkholtaan
Sinivedet sulkee.

Rohkeutta, voimaakin
Luo se miehen rintaan,
Punan neidon poskihin
Niinkuin kukan pintaan.

Katso kuinka taivaallen
Valot talvi tuottaa
Ihmishenki toivoen
Päivähän voi luottaa.

Tuisku käy ja myrsky soi,
Lumipyryt kierii,
Pohjan viimat viehkuroi,
Yli maitten vierii.

Ain' ei talven riemua
Peitä pilvi tumma
Eikä kevättoivoja
Estä pelko kumma.

Takaa tuiskun, pakkasen
Taivaan tähti loistaa,
Joka surun aatoksen
Sydäimestä poistaa.

Kotkan Sanomat / 10.01.1903 no 3A

— **Iltaman toimeenpani Tammion nuorisoseura** t. t. 6 p. vaihtelevalla ohjelmalla, jossa oli puhe, esitelmä, runonlausuntoa ja kertomuksia sekä sekakuoron laulua. Vielä oli ohjelmassa näytelmäkappale, joka meni jotakuinkin, sekä launis kuvaelma. Popuffi laulettiin „Maamme“. Wäkeä oli jotakuinkin ja iltaman tulotkin sen mukaan.

Iltaman loputtua nuoriso siirtyi seuraamaan taloon jossa pistettiin leikeiksi.
— Koitar.

Koitar / 31.01.1903 no 12

Kertomus

Kansanvalistusseuran toiminnan haaraosaston
voittutulokset 28. uudeksi tilivuodeksi tammi-
kuun 24 p:stä 1902 tammi-
kuun 24 p:ään 1903.

Kuten edellisinäkin vuosina on haaraosasto päättäneenä vuotena auttanut sanomalehdillä, aikakauskirjoilla ja kansanvalistusseuran kirjoilla Wehkalahdella olevia lukutupia. Lukutupia on ollut kaikkiaan 12, se raasisja kylissä: Husulan, Wilnie. en ja Tammion kansakouluilla, Ontamaalla: Anton Lahtelan luona, Pampyöissä: A. Lalan luona, Pajjärvellä: Anton Pääjäksen luona, Metjälässä: Erik Aholan luona, Salmentylässä: J. Ristolan luona, Ritulassa: Tuomas Törön luona, Puhälällä: Tuomas Liikkajen luona, Rannusjärvellä: Erik Kirin luona ja Reikalissa Tob. Sigwardin luona. Kuinka paljon lukijoita eri lukutuvissa on käy-

nyt, ei ole täyttä selkoa. Muutamia lukutupien hoitajat ovat lähettäneet lyhyen selontalon lukijain määrästä y. m. joista päättäen toisissa lukutuvissa on käynyt vuoden kuluessa 1,000—1,400 lukijaa, toisissa vähemmän, mutta 6:ta lukutuvan hoitajalta emme ole saaneet mitään ilmoitusta tässä suhteessa. Waikalla viime vuoden alussa huomautettiin lukutupien hoitajia tekemään muistutuksia lukijoiden määrästä ja niistä ilmoittamaan kertomuksissaan, olivat heidän selontonsa tänäkin vuonna puutteelliset tässä suhteessa; tyytyväisiä eräät lukutupien hoitajat luettelemaan vain ne lehdet, jotka haluavat saada haaraosaston avustuksella tilatuiksi, ei wätkä sanallakaan maininneet lukutupien hoidosta kuluena vuotena.

Jotainessa lukutuvassa on ollut luetava yksi tai useampi jokapäiväinen lehti, Kansanvalistusseuran kirjat ja kalenteri, joku kuvalehti ynnä muutamia muita aikakauskirjoja ja sanomalehtiä.

Osaoston puolelta on annettu kannatuksia näille 12:lle lukutuvalle yhteensä 372 mk. 74 pen. ja 11 kyläkuntaa on puolestaan uhrannut lukutupiinsa 293 mk. 28 pen. Yhdestä lukutuvasta meiltä puuttuu tietoja, mitä lehtiä sunne paikkakunnan puolesta on tilattu.

Sippulan raittiusseuran lukutupaa on on osasto viimekin vuonna kannattanut 20 mk:lla.

Vielä on osasto edistänyt tarpeita panemalla täällä Hamirassa toimeen erinomaisen omistuneet „luentokurssit“ viime joulukuun 28 ja tammi-kuun 4 päivien wäillä. Wähän yli puolitoista vuotta olisin kuluut sitä, jolloin viimeiset täällä tawaksi tulleet „luentokurssit“ olivat toimineet, kaihosen oli paikkakuntamme wäestö niitä odottanut, jopi siis toivoo niiden tälläkin kertaa omistuvan ja saavan runsaasti osaaottajia. Ni toivoiden omistuiwat kurssit; joka luentoilta oli awara raittiusseuran jali osaaottajia täynnä. Muutamina itoina lähenteli harvas kuulijatunka 500, jota on kyläkin juuri luku meidän pikkuloissa. Koko-aian lippuja myytiin 232 kapp. —

Luentoja pidettiin seitsemänä päivänä yhteensä 17, ja niitä pitivät: maisteri K. Karjalainen 2 luentoa Osthakeista, professori K. Krohn 2 luentoa suom. kirjallisuuden historiasta, tohtori J. Mari Krohn 4 luentoa säveltäjä Schumannista, professori E. G. Palmén 4 luentoa Tanskan maaorjundesta, tohtori P. Thuneberg 2 luentoa ensimmäisestä avusta tapaturmasja ja maisteri D. Wikström 3 luentoa luonnontieteen alalta.

Kurssien onnistumista auttoi se seikka, että oli tälläkin kertaa onnistuttu saada luennoitsijoiksi tunnettuja puhujia; eipä siis kummaa, jos etäämmältäkin maalta tilwan riennettiin meitäläisille „tomakurssseille“. Osaston puolesta lausomme kiitokset arvoisille luennoitsijoille auusti

tarjoamastaan avustuksesta. Kiitoksella on myös mainittava, että Haminan raittiusyhdistys wuokratta antoi salinja kursseille.

Tilivuoden tuluesja on haara-ostojaanut Haminan waltuustolta amiskelyhtiön woittowaroista 100 Smf. Tulot wuoden tuluesja owat tehneet 637 mk. 94 pen. ja menot 915 mk. 99 pen., joién siis, kun jäästö edelliseltä tilivuodelta tähän tilivuoteen teki lukutupia y. m. warten Smf. 1,187: 01 ja luentokurskirahoja 300 mk. eli yhteensä Smf. 1,487: 01, niin haaraostojen warat nyt tekevät Smf. 1,208: 96, josta luentokurskirahoja Smf. 171: 43 ja lukutupia y. m. warten Smf. 1,037: 53.

Haaraostojen johtokuntaan owat kuuluneet: puheenjohtajana opettaja D. Berg sekä jäsenet: lehtori E. Genetz, pastori D. Ingman, ewersti A. Späre ja maisteri B. Hurmalainen ynnä warajäsenet: tullipäällismies A. Grönberg ja opettaja J. Hofman.

Nuorossa erota johtokunnasta owat nyt herrat D. Ingman ja B. Hurmalainen sekä warajäsen J. Hofman.

Haminassa tammikuun 24 p:nä 1903.

D. Berg.

Bille Hurmalainen.

Wiipuri / 04.03.1903 no 52

Etelä-Karjalan Nuorisoseuran vuosikertomuksesta. Haaraostot.

Julaisutusja vuosikertomuksessa tehdään 56 sivua laajassa osastossa selkoa lyhyissä kappaleissa kustakin vuosikertomuksensa lähettäneestä haaraostosta, joita on 100. Sitten jatkuu kertomus seuraavasti:

„Baikkapa osastot tänä vuonna owat lukuisemmin kuin koskaan ennen lähettäneet vuosikertomuksensa, niin sittenkin on joku määrä vielä warmasti toiminnassa olevia osastoja, joita luultavasti huolimattomuudesta, owat tämän wähhäisen welwollisuutensa laiminlyöneet. Etelä Karjalan nuorisoseuran haaraostojen lukumäärä on nykyään 136.

Wuosikertomuksensa eli muita tietoja toiminnastaan on lähettänyt 100 osastoa. Suurin osa niistä osastoista, joiden toiminnasta tässä ei voida mitään mainita, on aiwan äskettäin perustettuja, joilla ei siis olisikaan sanottawia aineksia annettawana kohta seuraawaan tilastoon. Ollisi kuitenkin ollut erinomaisen hyvä jos kaikki viime wuoden loppupuolisktoa ennen perustetut osastot olisivat lähettäneet ne tiedot mitä he olisivat woineet antaa. Edellä mainitut numerot eri osastojen keskuudesta olisivat myöskin woineet olla vieläkin tarkemmin annettuja, niin olisimme siten saaneet aiwan tarlan ja totuuden

mutajen tilaston. Joskeinkin tarkkana sitä jo nytkin woitaneet pitää, joten siis seuraawaissa yhteenvedossa woimme nähdä jotenkin täydellisesti sen, mitä Etelä-Karjalan nuorisoseuran haaraostot viime wuoden tuluesja owat toimineet ja mitä tilastolliset numerot niiden olemassaolosta puhuwat.

Jäseniä on tilastoon sisältywissä osastoissa yhteensä 6,440, niistä 3,975 miestä ja 2,465, joiden keskimääräinen ikä on noin 25 vuotta. Woimme tämän lisäksi huolelti laskea niiden osastojen jäsenluvon olewan keskimäärin 50 osastoa kohden, jotka elossa ollen eivät sisällä tähän tilastoon ja semmoisia osastoja on warmojen tietojen mukaan 36. Kun nämä lisätään edellä mainit-

tuun lukuun, niin on Etelä-Karjalan nuorisoseuraan kuuluwien haaraostojen jäsenluku kokonaisuudessaan 8,240.

Kokouksia on pidetty 1,376, niistä 545 osaston, 668 johtokunnan, sekä 163 yhteistä keskustelukokousta.

Oleisiiä iltamia on wietetty 447; perheiltamia 317; kansanjublia 53 ja arpajaisia 3; yhteensä 820.

Ohjelmana on niissä ollut:

Puheita ja esitelmiä 1,109; runoja, kertomuksia, fatuja y. m. 2,012; kawaelmia 353 ja näytelmiä 384.

Urheilukilpailuja on pidetty 49 osastossa 99.

Lukutupia on 48 osastossa, yhteensä 58, ja on niihin tullut 317 vuosikertomusta sanomalehtiä ja aikakauskirjoja.

Kirjastoja on 43 osastolla yhteensä 51, ja on niissä 6,062 nidosta joiden yhteinen raha-arwo tekee 13,998: 50.

Käsin kirjoitettu seuralehti on 30 osastolla.

Laulukunta on 70 osaston keskuudessa.

Soittokunta on 21 osastolla. Raittiusosasto on 13 osastolla. Urheiluosastoja on 16 osaston keskuudessa.

Oma talo on 13 osastolla, ja niiden yhteenlaskettu raha-arwo on 62,315 mk.

Rahatili osoittaa: Eäästöä edell. w:ltä 26,991: 35; tuloja w:n tuluesja 55,455: 19; menoja w:n tuluesja 51,610: 87; jäästö seuraawaan wuoteen 30,735: 67.*)

Omaisjuuden koko arwo 123,769: 37.

Kunnallisten asiain johtavia miehiä kuuluu 20 osastoon, joten on toivoa että nuorisoseurojen merkitys yhä syvemmin ja vaikuttavammin alkaa painua ennakkoluuloisemmankin kansan mieleen, ja että nuorisoseurat voivat mahdollisesti tästä lähtien yhä tuntuvammin vaikuttaa valistustyön edistämiseksi ja järjestämiseksi muillakin aloilla paikkakunnallaan.

Kansanopistoja on avustanut 15 osastoa, waan yhteisen summan suuruutta ei voi laskea, kun ainoastaan muuttamat ovat ilmoittaneet avustussensa suuruuden. Kansanopistostipendejä on jaettu 3 osaston puolesta.

Yhdistys on ollut 23 osastolle suosiollinen ja avullinen; 30 osastolle taas välipitämätön,*) waan toivottavasti se tästä lähtien, nähdesään asian tärkeyden liittyä yhä yleisemmin tähän yleiseen yhteistyöhön.

Säätyläiset — mikäli maaseudun wirtamiehistä ja oppineita voi semmoiseksi nimittää — näkyvät ilahduttawalla tavalla ottawan osaa paikkakuntansa valistuspöytäkirjoihin, niin nuorisoseurois- ja kuin muuallakin. Siellä missä ei niin tapahdu, liene useammasa tapauksessa joko sitten nuorisoseuran toiminta niin huonolla kannalla, että sitä on syytä kammoa, taikka sitten ovat „säätyläiset“ niin poropomarillisen täsityksen sokaisemia, että heistä totinsa ulkopuolella esiintyvät ilmiöt ovat „samantelewiä“.

Mitä owat juurimmat syyt jäsenluvon wähyhteen, ja mitkä korwimmat waikeudet toiminnalle, siitä on saapunut niin monenlaisia wastaustia, ettei niiden suhteen voi mitään erikoista johtopäätöstä wetää, waan woivat asianharrastajat, filmäiltyään läpi kunkin osaston vuosikertomuksen, joita lyhennettyinä edellä on julkaistu, saada siinä suhteessa itse tehdä ne johtopäätökset joihin nuo wastaukset woivat aiheutta antaa.”

Kirjassa kerrotaan sitten Etelä-Karjalan Nuorisoseuran vuosijuhlasta ja Raja-Karjalan laulu- ja soitto-juhlasta sekä Pitkärannan haaraosaston 10-wuosijuhlasta Pitkäsärannassa kesäk. 23 p. 1902.

Kirjanen päättyy seuraawalla

Kertomuksella Etelä-Karjalan Nuorisoseuran toiminnasta w. 1902.

„Johtokuntaan owat kuuluneet: tukulauppias Juh. Lallukka, esimiehenä, opettaja Fab. Sihwonon, waraesimiehenä, neiti W. Siitio, rahastonhoitajana, sekä rouwa A. Häkli, neiti Edla Nord, neiti A. Kumlin, tohtori J. A. Lyly, konttoristi Alb. B. Wento, toimittajat Ditto Järweläinen ja A. B. Lipponen, jäseninä. Sihteerinä on toiminut allekirjoittanut.“

„Kokouksia on pidetty 7. Niissä on tehty pöytäkirjaa kaikkiaan 49 §:ää. Kokouksia ei ole tarvinnut pitää useampia, kun puheenjohtajalla ja sihteerillä

on ollut oikeus wahwistaa osastojen sääntöjä ilman johtokuntaa, silloin kun säännöt owat aiwan mallisääntöjemme mukaiset. Johtokunnan tehtävä on pääasiallisesti ollut juoksewain asiain hoitaminen ja osastojen ohjaaminen tehtävisään ja esille tulewisia waikeuksiaan. Osastojen keskuudessa ilmenewät erimielisyydet ja rettelöt owat tänä vuonna wetään entistä enemmän huomiota puoleensa ja on johtokunta koettanut, missä jemmofia on ilmestynyt, saada ne hywällä torjaantumalla, lähettämällä sihteerinsä paikalle asioita tutkimaan ja sovintoa aikaansaamaan. Useammasa tapauksessa onkin tästä sovittelimisesta ollut ilahuttawia seurauksia. Emme voi olla tässä erikoisesti huomauttamatta, että erimielisyys ja itsettäisyys muutamain osastojen kesku-

*) Kun monet osastot owat jättäneet säästön edell. w:sta yhdistämättä tämän vuoden säästön, niin oli niiden mukaan „säästö“ 22,768: 04.

*) Toiset osastot eiwät ole siitä mitään huomauttaneet.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1903 / 01.06.1903 no 6

Kova onni.

<i>Kyllähän minussa miest' olis ollut Suuria tekoja suorittamaan, Ellei tielleni kohtalo oisi Aina punonut paulojaan.</i>	<i>Syntyperäni oikeudella Pohatta minusta koitunut ois, Ellei aina ja ain' olis juossut Kassakaapista kolikot pois.</i>
<i>Maaailman maine ois osani ollut Upseeriuralla varmaankin, Mutta mä pelkäsin luotien ruuaksi Joutuvan kalloni kallihin.</i>	<i>Valtiomieheksi etupäässä Olisin ollut oikea mies; Kaikki mun lahjani, kykyeni kaikki Hallintovirkoja minulle ties.</i>
<i>Pikemmin laulujen laakereita Halasin päästä mä voittamaan — Oppinut myös olis minusta tullut, Jos olisin tuntenut aakkoset vaan.</i>	<i>Ylitse kehnojen ruhtinasten Minust' olis noussut jo kuningas, Mutta mun isäni — siinä on juttu — Oli vain luudankauppias.</i>
<i>Naisväen seurassa epäilemättä Olisin onneni saavuttanut, Ellei jokainen naikkosen narttu Ois mua nauraen solvaissut.</i>	<i>Kyllähän minussa miest' olis ollut Suuria tekoja suorittamaan, Ellei tielleni kohtalo oisi Aina punonut paulojaan.</i>

Adelbert v. Chamisson mukaan
vapaasti suomeksi.
V. T.

Viipurista.

Pyhäntäköisyyttä ja ahdasmielisyttä kansassa.

I.

Nurinpölinen käsite nuorilla nuorisoseurasta.

Kehittyneellä kansalla ei vielä kansan nuoriso ole, niin tarpeellista ja hyödyllistä kuin se olisikin. Luulisi sen kumminkin olevan paljon kehittyneemmällä kansalla, kuin se todellisuudessa on, katsoen siihen, että kirjallisuudesta ei nykyisin jennään ole puutetta eikä ole puute valistus- ja kehitystilaisuus tilaakaan. Onhan kansatouluja josta kunnassa ja sen jatkoksi kansanopistot. Ken ei kansanopistoihin voi mennä, se woipi kehittää itseään ja laajennella tietoaan nuorisoseurassa ja sen eri osastoissa — vieläpä oikein käytännöllisesti. Mutta jokapäiväinen elämä osottaa aivan toisia kokemuksia.

Kansan kesken on meidän Karjalasamme tapana, että vanhempi rahvas lyö miltei kauttaaltaan laimin henkisen kehityksen, henkisen yhteistyön ja henkisen toiminnan. Ja mikä merkittävä, nuoretkin, jotka menewät naimisiin tai vasta aifovat mennä, luopuvat pois

wia himelee, mutta ei tee mitään syvämmänpää waiutusta? Semmoisella löyhällä pohjalla eiwät oikeaan suuntaan ja wataalle pohjalle perustetut nuorisoseurat tahdo työkennellä. Ne tarkoittawat nuorison jalostamisen ja kehittämisen kautta saada koko kansan kehittyneeksi, isjetietoiseksi, isetajuntaan ja isetöimintaan kykenemäksi.

Kaaka, kehittymätön työwoima ei woi millään työalalla tyhyttää tuloksia tuottaa ja siksiäp onkin wäärin, jotta nuorisoseuroista awioliiton taltia sen parhaimmat työwoimat wäistywät pois ennenaikaiseen wanhan lepoon. Kynttilän pitäisi walaista, mutta kuinka se woipi sen tehdä, kun se pannaan wakan alle. Saatu lewisistä pitäisi antaa

Luulisi nuorison omantunnon huutawan wäärinteosta. Mutta näyttää usein kuin omaatuntoa ei olisi olemasfalaan. Tuntuu, kuin kunniasanalla ei nykyisin olisi arwoa. Luulisi, jotta sadat korwia järkewät, filmiä loukkaawat, tuntoa järkyttävät epäkohdat elämänsä panewat kauhuista wapifemaan ja saatawat heltyämään lähimmäisen rakkauden ja kansan kohottamisen aatteesta. Mutta näin ei ole, koska nuori awiomies ja awiowaimo woiwat aivan hywällä

nuorisoseurasta, sen hommista, sen riennoista ja yhteistyöstä. Kaikki, jotta owat joutuneet awioelämään ja perheelliseksi, lyöwät kokonaan laimin oppimisen. Näyttää, niinkuin awioliitto ja perheelliseksi tulo olisikin kansan kesken ihmisellä kokonaan se huippu, johon nuoruuden aikana pyritään kaikilla mahdollisilla ja mahdolltomilla, sopiwilla ja sopimattomilla keinoilla. Kun siihen on päästy, onkin jo kaikki saawutettu, joten muka hywällä syillä woipi wetäytyä elämään näyttämöltä syrjään ja jättää henkisen kehittymisenkin. Näyttää, niinkuin naimisiin meno, waimon ja miehen saanti kansan kesken sen elämänsä ja toiminnassa olisikin se päämäärä, johon on jokaisen pyrittävä eli toifin sanoen: olisikin ainoa ihmisen elintehtävä. Siihen asti on nuorison itseään henkisesti kehittettävä, siihen asti on otettava yhteistyössä mukana ja otettava yhteisrienteoihin osaa. Kun joku on omanja löytänyt, on tuo oppijurssi filloin päättynyt ja yhteistyön welwollisuudet jääwät filloin muuden hartioille, kuten on tapana sanoa.

Tuollainen yhteistyö ei ole ollut yhteistyötä walon ja walistuksen eteen. Se ei ollut nuorisoaatteen ajamista eikä itsensä ja toweruusnuorison kehittämistä. Koko seurassa ololla on ollut aivan toinen tarkoitus — luvalla sanoen: etsiä syöttiä ja olla itse syöttinä. Aivan kuin kuoleeksi muuttu se nuoriso, mikä saa awio- ja perhe-elämän tahleet

kaswulle, mutta eiwät woi poiseroawat juuri tee tyhman miehen tawoin ja kärke aarretaan maahan. Eralon elämänsä ei hyödytä muita kuin häntä itseään. Se hyween siemen, mikä nuoriso on kylwetty, on sattunut maahan, josta tuulet ja myrskyt sen häwittiwät. Se on waan pinnalle langennut eikä ole ottanut juurtuakseen ja kaswaaakseen. Vielä wähemmin se hedelmätä tuottaa.

Kowin aihaisiksi yhteiskunnan palwelijaksi ja hyödyttäjäksi näyttää ainakin oja kansan nuorisoa kättitään nuorisoseuran, kun luulee, jotta se on jonkinlainen awioliittotoimisto. Kun näin löyhästä kansalta otetaan nuorisoseurain tehtiwät, niin luonnollisesti meille ei koskaan tule kehittyntä kansaa. Mies ja waimo, jotka näin vielä nuorina ollessa ajattelewat, eiwät koskaan woi lastensa mieliin kylwää mitään jaloa

omallatunnolla jättää yhteistyön ja syrydyttyä nuorisoseuran aatteiden palwelimisesta.

Kun toifelta puolen toiwotaan, jotta walon ja walistuksen pitäisi lewitä kaikkin kansan kerroffin — vieläpä niin uskotaankin — ja toifelta puolen tawataan näin räikeitä epäkohtia, niin silloin ei yhtenä miehenä kansan onnea waiwota, eikä yhtenä muurina seifota. Synkempi wäristä kuwaa, synkempää wäärinläsitystä emme enään osaa etsiä

ylleen. He eiwät tunne maailmata eikä maailma tunne heitä. He wiettäwät yksinäistä erako-elämää, tietämättä mitään henkisen elämän menoista ja toiminnasta, kansan kehittämisestä, walon ja walistuksen työstä. He owat aineen orjia. Eiwät he tunne tuosta erako-elämästä mitään kärsiwänsätkään. Heitä ei tunnu henkinen jano tai henkinen nälkä waiwaawankaan. He owat aivan itselöilliset ja tyhytwäiset. Jos heille joskus joku entinen ystäwä ja entinen työtoveri tuosta itseensä sulkeutumisesta jotakin huomauttaa, saa siihen wastauksen, joka merkiisee melkein lausetta: „olenko minä welsjeni wartija“. Ei kuulu mulla wanhoille olla nuorisoseurassa. Täytyy muka olla enemmän mieltynyt, kellä on jo eukko.

Nuorisoseurain ohjelmaan f. o. tarkoitusten saawuttamiseen kuuluu nuorison kehittäminen ja jalostaminen, sen warjeleminen turmellukselta ja pahelta. Mutta woiko seuraan liittywä uusi eli wasta elämänsä alkawa nuoriso tuon tehdä, jos seurasta kokenut nuoriso ja kokenempi woima aina sitäli siirtyy pois? Ei suinkaan, koska he juuri kehitystä jaadaksen liittywät seuraan. Wai owatko hekin liittyneet syöteiksi seuraan? Pitäwätkö hekin nuorisoseuraa waan helisewänä wäskena ja kilisewänä kulkujena, jonka joma joiutu waan kor-

tylwää. Sittipä nuorisoseurat eiwät saakaan nuorisosta pahetta pois, kun wanhemmat itse semmoiset owat ja kun wanhemmat eiwät kylwää alota. Ja kumminkin nythaitana kansan kehityksen pitäisi alkaa kodbista. Tälle perustalle sitten yhteiskunta lasiksi koto rakennuksen. Sen lisäksi nuorisoseura-aatteen tarkoitus on, että sen kylwämän siemenen kautta alkaisi yhteiskuntaan ilmestyä emäntiä ja isäntiä — siis perheen jäseniä — jotta hywin ymmärtäwät nuo tärkeät asemat sekä osawat pitää talonsa taloudellisessa tajapainossa, kuin myöskin woivat tuoda kodbista ja perheenjäsenistä esille sen kuwan, mikä on wääräntämätön. Mutta kun nuoriso näin wäärin ja näin löyhästi kättää nuorisoseuran, niin on turhää panna mitään toiwetta heidän tulewalle työlelle. Mutta katsoamme vielä sywemmin tätä asiaa.

nuorisoseurain työstä ja nuorisoseura-aatteen lewittämisestä, kuin kansamme nuoriso siitä on useinkin itse antanut. Ja se kyllä osottaa, jotta emme ole vielä kauwas edistuksen tiellä kansan siwis-tyksessä päässeet, joten työtä, herkeämätöntä ja työtä uupumatonta on vielä paljon nuorisoseuroilla. Jkäwä waan, jotta tämän jalon aatteen oppineet sekä oppimattomat ja erittäinkin kansan nuoriso näin wäärin kättäwät.

6.

Viipurista.

Lyhytnäköisyyttä ja ahdasmielisyttä kansassa.

II.

Ruorisoseurat ja vanhat.

Käsitettänekö kansan keskuudessa jana „nuorisoseura“ aivan puustawillisesti, että se mikä olisi waan nuorien seura ja että koko aate tarvoittaisi waan yksinomaan nuorien parasta, koska vanhat eivät ole monesakaan nuorisoseurassa kowinkaan suuresti lisäämässä nuorisoseurain jäsenlukua, eiwätlä ota sen riennöihin ja hommiin osaa. Niin kaikei tehtäne, sillä tuskinpa wanhuus lienee kaikilla, erittäinkin nuoremmilla wanhoilla, poisja oloon syynä. Mutta

tarjota parhaansa mukaan. Mutta waitkapa vanhat eiwät niin oppia kaipailaan, niin tarwiisewat nuoret sitä kuitenkin. Ja silloinhan he saawat, kun vanhat owat peräsimessä. Wanhoilla woipi olla kokemuksista rikas elämä talanansa, sillä heillähän on ollut tilaisuus nuoruudesta asti oppia. Ja minkä nuorena oppii, sen wanhana taitaa. Oppia ja tietoja vanhat juuri kaipaatkin.

Kun vielä otetaan huomioon, että wanhoille kuuluu paljon suuremmalla syyllä kuin nuorille kansalaiswellois-

riin. Ja kun vanhat seuraawat nuorten hommia, woivat he paremmin muuloinkin eroittaa, mikä heidän nuoruuden ijässä olewille lapsilleen soveluu, mikä ei. Kun kerta heillä tämä on selwillä, woivat he nuoria paljon neuwoa, ohjata ja waroittaa turmion tielle joutumasta.

Wanhat sanowat, jotta nuorisoseura johtaa nuoret parhaan ja antaa heille tilaisuutta wäärinkäytöksiin, mutta asianlaita ylipäänsä ei suinkaan ole niin. Jos wanhat kotona pitäisiwät nuoria kowan filmälläpidon alla ja seuraisiwat samaa menettelyä, kuin kehittyneemmat nuorisoseuratkin, niin olenpa warma,

puolen woofkito? Mutta wanhain on otettava huomioon, että niin nuorisoseura kuin wanhemmatkin opastawat nuoria ja nuorillahan on wilkas luonne ja vielä wilkkaampi mielikwitus. Re eiwät wo i aina asetua sille wakaalle kannalle kuin wanhat. Ja luulenpa, että yksitoikkoiseksi ja rasittawaksi tuo wakaruuus tulisi wanhoillekin. Nuorille

tämä on erehdys, suuri erehdys wanhoilla.

Toisin nuorisoseuroissa on jonkunweran huwioakin, mutta eihän ihminen woii yhtäkkiä muuttua wanhaksi. Eikähän pitäisi wanhempien halweskia nuorten hommia, kun kerta itsekin owat olleet nuorina. Luulisihan nuorten seuran ja heidän hommansa päinwastoin yristäwän ja tarkaisewan wanhainkin wakaantuneempaa ja yksitoisempaa mielentilaa. Sen lisäksi luulisi wanhain katjowan aivan welloillisuudekseen seurata nuorten hommia ja kehitystä. Kun nuoret owat wanhain, wakaantuneiden parissa, heidän katjantonsa ja johtonsa alla, on heistä silloin parempi tulewaisuuden toime, paremmin woidaan näin warjella n. s. haakfirikoista. Mikä vielä parempi: ei nuorisia eikä heidän hommistaan tarwitsje kuulla ja uskoa juorupuheita, kun wanhempi wäki on mukana. Woitpihan wanhain ja nuorien yhdessäolo ja yksisä toimiminen olla kummankin puoli-

suuttien täyttämisen yhteistuntaa ja sen jäseniä kohtaan, iänmaan ja oman kansansa hywäksi, niin silloin ei suinkaan ole käsitettävä, jotta nuorisoseura kuulisi waan nuorille, kun kerta nuorisoseuran tarjotus on kaikilla näitä aatteita ajaa. Wanhojen on esimerkillään nuorille osoitettava, jotta ihmissellä on kansalaiswelloisjuuttia, niinkuin hänellä on kansalaisoikeuttia. Jo itesjään se, että wanhat kuuluisiwat nuorisoseuraan, woipi waituttaa paljon nuorison kehitykseen sekä nuoriinkin.

Ylipäänsä wanhempi kutakuinkin tun-

jotta epäsiwemyttä olisi wähemmän. Nuoria tulee opettaa wanhain filmän edessä julkisesti seurustelevaan eikä bisseen aikaan. Mutta tämän walmannon wanhat ihywät laimin, waielpä owat tuota itse auttamassa. Tätä aatetta eiwät nuorisoseurat hywäksi. Siinäkin siis olisi wanhoilla täällä seurassa paljon oppimista.

Mikäli olen tullut ymmärtämään, käsitettävät wanhat, jotta nuorisoseura on huwiseura nuoria warten, kun nuorisoseurain toimeenpanemisja iltamisja on niin paljon huwipuolta. Mutta se on erehdystä. Nuorisoseurat tarvoittawat

on annettava huwioa ja wapautta, mutta kummallakin tulee olla määrätyt ja tarkat rajat, hywä walmonta ja filmälläpito. Ellei nuoriso jaa wanhain mukana ollessa iloita yhtään, niin iloitjee se yksin. Se katkaijee kahleensa, rikkoo aihan ja menee yli rajan. Ei ole tarwis tässä tuoda esimerkkejä; wanhat owat nähneet mitä pillastuneet telewät.

jetki edutti. Miksi siis wanhat wiero-
wat nuorisoa ja nuorisoseuraa?

Kun on joku yhteinen homma tyjessä, on wanhain tapana janoa: onhan niitä nuoria. Mutta eihän wanhempienlaan tulisi olla poisja ja tarwitsewathan hekin oppia ja kehitystä koko elämänsä ijan. Ja sitä nuorisoseurat koettawat tarjota parhaansa mukaan. Mutta waitkapa wanhat eiwät niin oppia kaipailaan, niin tarwiisewat nuoret sitä kuitenkin. Ja silloinhan he saawat, kun wanhat owat peräsimessä. Wanhoilla woipi olla kokemuksista rikas elämä talanansa, sillä heillähän on ollut tilaisuus nuoruudesta asti oppia. Ja minkä nuorena oppii, sen wanhana taitaa. Oppia ja tietoja wanhat juuri kaipaatkin.

Kun vielä otetaan huomioon, että wanhoille kuuluu paljon suuremmalla syyllä kuin nuorille kansalaiswelloisjuuttien täyttämisen yhteistuntaa ja sen jäseniä kohtaan, iänmaan ja oman kansansa hywäksi, niin silloin ei suinkaan

tee nytyolot. Usealle heistä on jekin selwillä, jotta kansamme sywät riwit, pääasiassa maalaiswäestö ei ole vielä kehittyynyttä kansaa. Semmoiseksi se olisi kumminkin saatawa. Ja siihen työhön on jokaisella welloisjuutensa niin wanhoilla kuin nuorillakin. Jotainen siinä työssä woipikin jotain waituttaa. Waitkapa wanhoilla ei olisikaan tiedollista oppia, on heillä kumminkin kokemusta ja läsnäolon antamaa woimaa nuorien yli. He woivat olla filmänä ja kowana seurassa. He woivat wakarulla esiintymisellään waituttaa wakaasti nuo-

niin wanhain kuin nuorienkin sekä henkisiä että aineellista kehitystä ja kun siihen pääsemme, niin silloin meillä on wasta tulewa kansa kaikilla wastoinkäymisellä kestämdän. Nuorisoseurojen tarjotus on ajaa kaikilla asioita, mikä wiewät hyweisin ja kansan hywoinwointiin, waitkapa tarvoittawatkin etupäässä warjella ja opastaa kaswawaa nuorisoa. Nuorisoseurat tawallaan tohtowat olla apuna opettajan ja wanhemman tehtäwisjä. Työ siis on aivan yhteistä työtä. Miksi niin ollen wanhat wäisitywät nuorisoseurasta? Tuon huwi-

Katjottaloon mikä puolen hywänjä, niin aina joudumme samaan tulokseen: wanhoilla ei ole mitään syytä syrjäytyä nuorisoseurasta, waan päinwastoin syytä siihen liittyä. Nuorisoseura tarvoittaa kaikkien parasta ja kaikilla on welloisjuuttia siinä. ©.

— **Ranskanvalistusseuran** **Ha-**
minan haaraosaston **vaikutus**
wiime vuonna. Haaraosasto on
päättynään wuotena entiseen ta-
paan ja kohdistanut vaikutuksensa
lulutupien kannattamiseen. Tilaa-
malla sanomalehtiä, aikalauslirjoja
ja Ranskanvalistusseuran kirjvoja
on osasto avustanut 12 lututupaa
Wehtalahdella, seuraawissa kylissä:
Husulan, Tammion ja Wilniemen
kansakouluille, Pampyölässä, R. La-
lun perillisten talossa; Siwatisja,
Tuomas Longan luona; Salmen-
tylässä, E. Ristolan luona; Keit-
tälissä, L. b. Siwartin luona;
Metfälttylässä, hoitajana opett. Hj.
Wilenius; Pyhällä, Tuomas Piif-
lajen luona; Pajjärwellä, W. Istor
Kopasen luona; Onkamaalla Anton
Lahtelan luona ja Haapalaessa,
Matti Mäkelän luona. — Jolai-
selta lututuvan hoitajalta on täällä
kertaa saapunut, toisilta lyhyempi
toisilta täydellisempi kertomus lu-
tutuvan hoidosta ja vaikutuksesta,
jostaan eivät lähestään laikki lä-
hettäneet sitä määrättyyn aikaan.
Lutujain määrä kertomuksista päät-
täen on vaihdellut 10—40 henti-
lön wiitossa, jolu sanoo lutujain
määrää tyydyttäväksi, eräs taas
on päättänyt lalata kannattamasta
ja hoitamasta lututupaa lutujain
wäähyyden tähden. Mutta että
haaraosasto wuosien tuluesa kan-
nattamalla lututupia eri seuduilla
on juuresti edistänyt lulu- ja tie-
donhalua, todistaa sekin seikka, että
eräsen Wehtalahden syrjätylään,
jonne wiime wuoteen saakka ei oltu
tilattu yhtään sanomalehteä ja jon-

ne haaraosasto wiime vuonna pe-
rusti lututuvan, on nyt lututuvan
wuoden alusta tilattu useampia
wuosikertvoja paikkakunnan lehteä.
Samaa todistaneekin sekin seikka, että
eräs lututuvan hoitaja, jolla wi-
me wuoteen saakka useampina wuo-
stina oli lututupa luonaan, mainitsi
syntsi laittamiseksi sen, että kylä-
lunnon jolaiseen taloon jo on
tilattu ainakin paikkakunnan sano-
malehti. Haaraosasto onkin lutu-
wan wuoden alusta, kun sen raha-
warat alkawat wähetä, lalannut
kannattamasta muutamia lututu-
pia, jotka ovat olleet liian lähellä
toisia lututupia tai jotka muussa
suhteessa eivät ole antaneet talleita
sitä, että tuottaisivat vastaawaa
hyötystä, ja ryhtynyt avustamaan
uusia lututupia toisilla paikkakun-
nilla, syrjäisimmissä seuduissa, toi-
woen siten woimansa herättää lulu-
halua niin laajalti kuin mahdollis-
ta. — Jolaisessa lututuwassa on
ollut luettawana jolapäiwäisiä sa-
nomalehtiä 2—4 kpl., aikalauslehtiä
4—8 kpl. sekä Ranskanvalistus-
seuran kirjat ja kalenteri. Muuta-
missa lututuwissa on sitäpäitji ol-
lut pieni kirjasto yleisön käyttöä-

wänä. Osasto on puolestaan an-
tanut kannatusta 12 lututuwalle
yhteensä Smk. 286: 1 ja kylälun-
nat ovat uhranneet lututupiinsa
noin 250 Smk.

Tilivuoden tuluesa ovat haa-
raosaston tulot olleet wähäiset.
Korttoja ja jäsenmaksuja on kattu-
nut laikkiaan 61 Smk., menot ovat
tehneet 237 Smk. 99 p:ää. Kun
edelliseltä wuodelta oli säästöä
Smk. 1,208: 96, niin haaraosaston
warat nyt tekewät 1,031: 97, josta
luentokursirahoja on Smk. 179: 8
ja lututupia y. m. warten Smk.
852: 89.

Haaraosaston johtoluntaan ovat
kuuluneet: puheenjohtaja asessor
E. Genetz sekä jäsenet: pastori D.
Jingman, kenraali A. Späve, mais-
teri W. Hurm. Iaininen, ynnä wata-
jäsenet: tullipäälysmies A. Grön-
berg ja opettaja J. Hofman.

— **Rinsallinen painowirhe** oli
pujahtanut wiime numeron pääfi-
joitukseen. Siinä kerrotaan nimit-
tään 39 riwillä, yläältä lastien,
kassimielisyyden ylläpitämi-
sestä, waikka kysymyksessä tietysti
on kassimielisyyden ylläpi-
täminen.

KOITAR 0503 1904 0305 no 26

— **Tammion nuorisoseuran**
wuosikokous pidettiin omalla talolla
w. k. 28 p:nä. Wuosikertomuksesta
käwi selwille, että seuran toiminta
tilivuoden alussa sekä lopussa on
ollut erittäin wilkas. Seuran raha-
warat ovat olleet siksi tyydyttävät,
että se on woinut wuokrata talon,
jossa seuran kokoukset, iltamat, kes-
kustelut, harjoitukset y. m. on pi-
detty ja jossa seuran perustama
lututupakin sijaitsee. Seuran jäsen-
luku tilivuoden alussa oli 23 naista
ja 33 miestä, yht. 56 jäsentä. Uusia
jäseniä seuraan on liittynyt 15

Seuran jäsenluku on nytään 71.
Rahawarain hoitajalle myönnettiin
tilinpäästö. Toimikuntaan walit-
tiin hra Jusji Suomalainen uudelle-
leen esimieheksi, neidet Anna
Suomalainen, Yida Albertina
Pittänen ja Maria Pittänen sekä
herrat Antton Rouki, A. Suoma-
lainen ja B. Suomalainen.

Seura on työskennellyt saaris-
tolansan henkisen toiminnan kohot-
tamiseksi yleensä. Kokoomistaan
waroista on se käyttänyt osan Tam-
mion lainakirjaston hyväksi sekä
kansakoulun opetuswälineiden tar-
uttamiseksi. — U. S.

— Hiihtokilpailun ainoa toimeenpanna Tammion nuorisoseura t. k. 13 päivänä.

— **Syvä päätöksiä.** Syyskuulla julkaisi Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura kiertokirjeessään haaraosastoensa keskusteltavaksi kysymyksen: „Eitä jo voitaisi vaatia ehdotonta raittiutta: a) nuorisoseurojen esimiehiltä ja kirjureilta? b) nuorisoseurain kaitilta johtokuntain jäseniltä? Kosmopi ioukko was-

tauffia on saapunut ja suuri osa niistä on omiansa luvaamaan vilpittöntä raittiuden harrastusta. Warjin monissa seuroissa on tehty päätös valita näihin toimiin ainoastaan ehdottomasti raittiita, muutamissa kuuluu se jo vanhoihin perintötapoihin. — Vrt.

— Keskinäisen hiihtokilpailun toimeenpani **Tammion nuorisoseura** t. k. 3 päivänä 10 km. matkalla. 7 nuorukaista otti osaa kilpailuun, joista 2 keskeytti hiihdon. 5 km. rata oli kahdesti kierrettävä ja saivat siinä parhaat tulokset seuraavat: I palkinnon Nestori Tammi, joka hiihti mat-

kan 37 m. 6 sek. II p. Juho Rouhi, hiihti 38 m. 3 sek. III p. Walter Pitkanen hiihti 38 m. 59 sek. Palkintoina oli hopeaisia muistorahoja, joita eläköönhuutojen laiturissa, komeissa silkkinauhoissa ripustettiin palkinnon saajien rintaan. Kilpailun tuloksia voidaan pitää tyydyttävänä,

kun ottaa huomioon ne olosuhteet, missä hiihto on tapahtunut, sillä useissa paikoissa jäällä oli jemmossa hikiä paikkoja missä jalki ei luistanut, vaan tarttui. Ensipalkinnon saanut oli 16 vuotta vanha nuorukainen, josta aikaa myöden voi kehittyä oikein ammattihiihtäjä.

— **Hiihtokilpailu oli Tammion nuorisoseuralla pääsiäispäivänä 10**

Hiihtotilastoa **

Jyväskylä.	6	1. H. Lönn,	0. 30. 00.
"	2,5	1. D. Kulmala,	0. 13. 30.
Parola.	1	1. V. Kloranta	0. 45. 24.
Wehkalahdi.	5	1. T. Seppälä,	0. 18. 00.
Tammio	10	1. N. Lommi,	0. 37. 06.
Hamina.	5	1. J. Aalto,	0. 17. 13.
Tyrvääntö	16,5	1. W. Nieminen,	1. 01. 15.

— **Behkalahden nuorisoseura** on jo aikoja sitten siirtynyt, kuten muistettaneen, pois elävitten oloista, toimittuaan vasta noin kymmenkunta vuotta. Sitä kuuluu vieläkin moni Behkalahden länsipuolellakin muistelewan, sillä senhän toimesta esim. näki useain ensikerran esitettävän näytelmä-kappaleita, niinkuin „Kihlaus“ „Postifonttorisja“ y. m. Mainittua seuraa sopineekin monessa suhteessa pitää nuorison siivostyspyrintöjen esiraimaajana, erittäinkin syrjäisemmissä maakunnissa, joissa seura vietti iltamiaan milloin

missäkin, siroitellen siten siivostys-sen siemeniä ympäristöönsä. Wanhosten ihmisten kuultiin kyllä usein ankarastikin moittivan moista seuraa ja mufa kemytmielistä ohjelmaa. Nykyään on puheena olleesta seurasta jälellä ainoastaan sen pohjoinen haaraosasto ja uusia **nuorisoseuroja** on sittemmin perustettu **Tammion** ja Kuorsalon saariin.

Muuten on Behkalahdella muodostunut noin kymmenen raittiusseuraa, jotka omatkin näihin asti menestyksellä toimineet. Ja toivomus ojoittaaakin, että mistä juopous lakkaa, niin sieltä sitä muutaan muuttin paheet vähentyvät.

<h2>Myrskyt.</h2> <p>I.</p> <p>Taivas myrskyää, Ja pilvet pirstoten ilmoja kulkee. Meri hyrskyää, Raju-aaltojen vaahdot tien venhoni sulkee.</p> <p>II.</p> <p>Niin ihanaa! Ois' kulkea myrskyssä Kultansa kanssa.</p>	<p>Vahtovaippahan vellamon syöstä. Mut ihalaa! On kaihoten vuotella Armastansa Ja murtua murehien yössä. —</p> <p>III.</p> <p>Kohtalon hyrskyt Murehien pilviä tielleni heittää. Elämän myrskyt Raju-aaltojen vahtoihin venhoni peittää — — —</p> <p>Sala.</p>
--	--

— **Tammion** nuorisoseuran keskustelufokus pidettiin t. k. 18 p. Keskustelun aiheena oli „iltakävelu naapurien luona pitkinä syysiltoina.“ Puhetta johti J. Suomalainen. Poh-

justuksessa oli tuotu esille se seikka, että iltakävelyt naapurien luona voivat wiedä niin paljon aikaa, että ne voivat nousta jopa kuukausmääräksi wuotta kohden, jonka tähden naapurisja käyntiä olisi jupistettava ja

enemmän arwoa annettava iltatöille. Kun oli useita puheenwuoroja käydetty, niin jäi keskustelun tuloksetki se, että on enempi annettava arwoa iltatöille ja wähempi käntävä naapurisja.

Wehkalahhti.

Tammion nuorisoseuran vuosikokous pidettiin viime kuussa seuran talolla. Seuran esimies luki vuosikertomuksen, josta selville kävi, että jäseniä seuroissa on ollut 27 naista ja 32 miestä, yhteensä 59. Seuran toiminta on ollut vilkasta, vaikka ei yleisiä iltamia ahtaitten aikojen tähden ole voitu vuoden kuluessa pitääkään, vaan on sen sijaan perheiltamia ja keskustelukokouksia vuoden kuluessa pidetty useita. Seura on ylläpitänyt lukutupaa. Johtoluntaan valittiin Juuso Suomalainen, Ewert Rouhi, Sida Suomalainen, Edla Suomalainen, Eliina Pitkänen ja Lydyi **Sarju**.

Wehkalahhti.

Wehkalahden kunnan wiinaverorahojen jako. Kuten tunnettua, päätti Wehkalahden kunta yleisessä kokouksessaan tammikuun lopulla jakaa Wehkalahden kunnalle tulevat wiinaverorahat niin, että Rymentilän kansanopistolle annetaan 205 mk. ja loput 600 mk. 30 p:nä jaetaan kunnassa toimiville kansankirjastoille.

Mainittuja rahoja oli jätten jokaisen kunnassa olevan julkisen lainakirjaston suullisesti eli kirjallisesti ennen 15 päi-

wää maaliskuuta haettava kuntakokouksen puheenjohtajalta. Määräajan kuluessa oli rahoja haanut 18 lainakirjastoa, nimittäin: **Tammion**, Kuorjalon, Mäntälän, Wilniemen, Pampyölin, Siwatim, Summan, Hufulan, Reittälän, Metjäskylän, Kannusjärven-Kitulän, Pyhätiön, Ontamaan, Ihamaan, Baijärven, Wehjärven, Wehkalahden **nuorisoseuran** ja Raittiusseuran kirjastot, Kuntin kirjaston osalle tuli 33 mk. 35 p., jonka junnan useat ovat päättäneet kättää kirjojen hankintaan ja toiset korjauksiin.

Wiipuri / 11.04.1905 no 84

— **Haminan ja Wehkalahden edistysseurojen kokous** pidettiin Haminan raittiusseuran kokouksena Haminan raittiusseuran talolla 11. 9 päivänä alkuen kello 2 j. pp. ja päättyen klo 7 j. pp.

Kokouksen avasi Haminan raittiusseuran esimies. Puheenjohtajaksi kokoukselle valittiin herra W. Winter ja pöytäkirjuriksi A. Hämäläinen. Edellisestä edistysseurojen kokouksesta oli tähän kokoukseen jäänyt 3 kysymystä pohdittavaksi.

1 kysymyksen: Onko nurkkatansseja pidettävä paheena ja mitä olisi tehtävä niiden poistamiseksi? nostaja ei ollut saapuvilla, jonka tähden Alfred Tilli piti pienen alustuksen, jonka johdosta asiasta syntyi vilkas keskustelu. Koska kokous ei päässyt asiasta yksimielisyyteen, valittiin 3-miehininen komitea loppupöytälaatimaan, nim. hrat Päivis, Husegafvel Ståhlberg. Kokous äänestyskysymyksellä hyväksyi seuraavan ponnen: Nurkkatanssit on katsottava paheeksi ja niiden poistamiseksi on seurojen koetettava saada kaikki nuorisokokoukseen seurojen nimesjä, ja voidakseen tätä toteuttaa, on seurojen koetettava nuorisolle tarjota näissä tilaisuuksissa sellaista huvia, joka on järkevästi kehittävämpää kuin tanssi.

2 kysymys, jonka oli lähettänyt Saaramaan raittiusseura, kuului: Mitä olisi tehtävä niiden raittiusseuran jäsenien suhteen, jotka horjahtavat ja rikkovat seuran sääntöjä. Mainittu seura oli lähettänyt myös pohjustuksen mainittuun kysymykseen, jonka mukaan horjahtanutta olisi hellävaroen hoidettava ja kahden kesken tapahtuneella säädylisellä muistutuksella häntä muistutettava sekä ojennettava. Pohjustus hyväksyttiin sellaisenaan.

3 kysymys, jonka oli lähettänyt Haminan raittiusseura, oli seuraava: Onko huvitukset välttämättömiä jonkun aatteen lyhitehvoosena ja jos on, niin min-lälaisia huvitusten tulisi olla sekä onko soveliaista hyväksyä lewyntmielisiä huvituksia paaston aikana? Kysymyksen laateen nähden oli keskustelu kovin hataraa, jonka tähden kysymys lykättiin seuraavaan kokoukseen, jona päätettiin pitää kolmen kuukauden perästä Tammiossa. Koska muutamia edellisestä kokouksesta jäänyttä kysymystä jäi myös keskustelematta, koska ei niillä ollut pohjustajaa. **Tammion nuorisoseura** päätettiin pyytää kokouksen kokouksensa puolesta.

Kalastus.

*Meren Ahti vaaktovaippa
Anna mulle antimesi,
Veä viljalla välehen
Vetisen majan väkeä,
Asuvia alla aallon.*

Metsästys.

*Miesty metsä, kostu korpi,
Ihastu Jumalan ilma,
Ota metsä miehiksesi,
Urohiksesi Tapio,
Siirrä saalis saatavihin,
Pyytö päähän peukalomme,
Onni tiellemme osoita.*

Koitar / 13.04.1905 no 42

— **Gaminan ja Wehtalahden edistysseurojen yhteisessä** kokouksessa täkäläisellä raittiustalolla keskusteltiin seuraavista asioista:

Onko nurkkatanssit pidettävä paheena ja jos on, mihin toimiin olisi ryhdyttävä niiden poistamiseksi? Millä tavoin edistysseurat voisivat parhaiten ajaa siiveellisyysasiaa? sekä Miten voisimme parhaiten lewittää raittiuskirjallisuutta, että se hedelmää kantaisi?

Saaramaan raittiusseuran lähettämä keskustelukyömyös: Jokaisessa raittiusyöhdistyksessä ehkä löydyt sellaisiakin, jotka ovat heikkoja ja horjuvia ja jotka josain kohden voivat läpitytyä sopimattomasti ja loukkaawasti raittiusaiaan nähden. Mitä olisi tehtävä niiden tukemiseksi ja wakaannuttamiseksi? sekä Gaminan raittiusyöhdistyksen puolesta herra A. Kaafisen laatima kyömyös: Onko huwitukset wälttämättömät jonkun aatteen työtimiehenä? ja jos niin on, minäläisiä huwitusten tulee olla waiuttakaan jalostawasti? Ja onko soweliaasta hywälyä lewymielisiä huwituksia paaston aikana? pohjustaa herra A. Kaafinen.

Ensimmäisenä otettiin keskusteltawaksi kyömyös nurkkatansseista. Useat puhujat mainitsimat, kuinka nurkkatanssit ovat saaneet jalansijaa maaseudulla, josta syystä monenkin raittiusseuran jäsenluku on

wiime vuonna pienentynyt. Useastiin raittiusseurojen johtomiehet ovat nurkkatansseja edistäneet läsnäolollaan. Niistä syntyi erittäin willas ja monipuolinen keskustelu. Raittiaan tässä kyömyksessä käyrettiin noin 60 puhewuoroa. Loppuponeksi hywälyttiin herrojen Gusgafwelin, Päiwön ja Stählberg'in kokouksen waltuuttamina laatima ponsi, joka pienellä muistutuksella hywälyttiin, tullen näin kuuluwaksi:

„Nurkkatanssit katsotaan paheeksi. Niiden poistamiseksi on edistysseurojen koetettava saada kaikki nuorisokoontumaan ainoastaan seurojen nimesä. Woidakseen tätä toteuttaa, on seurain koetettava nuorisolle tarjota näissä kokoontumistilaisuuksissa sellaista huwia, joka on siweellisesti tehittäwämpää kuin tanssi.

Pienen wäliajan perästä otettiin keskusteltawaksi Saaramaan raittiusseuran lähettämä kyömyös. Luettiin kyömyksen mukana tullut pohjustus, jossa tehtiin selkoa raittiyslupaulsen ja rikkoneen muistutustawasta. Mitään erityistä loppupontta ei alustuksessa ollut. Pienen sananwaihdon jälkeen hywälyttiin alustuksessa ollut mielipide, että: raittiyslupaulsen ja rikkonutta on waroitettava kahden kesken eikä yleisessä paikassa.

Keskusteltiin kyömyksestä, josta herra A. Kaafinen oli herättänyt: Onko huwitukset wälttämättömät jonkun aatteen työtimiehenä? jos minäläistien tulee huwitusten olla, waiuttakaan jalostawasti? ja, onko soweliaasta sallia huwituksia paaston aikana?

Luettiin herra Kaafisen laatima pohjustus ylläolewalle kyömykselle. Kyömyös katsottiin liian laweaksi kokonaisuudessaan käsiteltäväksi, joten itselustakin kohdasta keskusteltiin erikseen. Keskustelusta ilmeni, että huwituksia on sallittawa sellaisia, jotka eivät ole yöhdistyksen aatteen wastaista sekä että yöhdistyksillä olkoon oma walta laatia huwinsa. Nykyinen huwiöjhelma katsottiin toistaiseksi sopiwaksi. Luettiin myöskin, että niitä huweja, jotka eivät ole ristiriidassa aatteen kanssa, sallittakoon myöskin paaston aikana.

Pitempi keskustelu ja loppuponnen laadinta jätettiin seuraamaan kokoukseen, kyömyksen tärkeiden ja ajan wähyöden takia. Samoin jätettiin seuraawan kokouksen käsiteltäväksi kyömykset: Millä tavalla edistysseurat parhaiten voisivat ajaa siweellisyysasiaa? sekä miten voisimme parhaiten lewittää raittiuskirjallisuutta, että se hedelmää tuottaisi? Edellisen pohjustajana on ollut herra M. Roppinen, jälkimäisen herra Aaro Lahtela.

Edelleentfin katsottiin tarpeen-
vaatimiksi tällaiset edistysseurojen
yhteiset keskustelukokoukset. Ensi-
mäinen tällainen kokous päätettiin
pitää ensi kesänä, noin kolmen kuu-
lauden kuluttua Tammiossa.

Kirjuri waltuutettiin pöytäkirjan-
otteella ilmoittamaan kokouksen
päättöksestä Tammion nuorisoseu-
ralle.

Pöytäkirjantarkastajiksi walittiin
herrat E. Juofila ja Alfr. Tili.

Seurojen edustajia oli saapu-
villa: Haminan raittiusyhdistyk-
sestä 5, Vehkalahden nuorisoseu-
rasta 8, Pitäjänsaaren nuorisoseu-
rasta 5, Vehkalahden rait. seur 5,
Wilniemen r. s. 5, Ihamaan „Mi-
nola“ 1, Summan r. s. 3, Wehjär-
wen r. s. 2, Metsäkylän r. s. „We-
sasta“ 4, Kolsilan r. s. 2 ja „Wäi-
nola III“ Kannusjärwellä 1.

Etelä-Suomi / 13.04.1905 no 42

Haminan ja Vehkalahden edistysseurain yhteinen keskustelukokous

pidettiin tällä kertaa Haminassa Ha-
minan raittiusyhdistyksen talolla t. k.
9 p:nä. Kokouksessa oliwat edustet-
tuina seuraawat yhdistykset: Haminan

raittiusseura, Pitäjänsaaren nuoriso-
seura, Vehkalahden **nuorisoseura**, Veh-
kalahden raittiusseura, Wilniemen
raittiusseura, Ihamaan raittiusseura,
Summan raittiusseura, Wehjärwen
raittiusseura, Metsäkylän raittius-
seura, Kolsilan raittiusseura ja Kan-
nusjärwen raittiusseura.

Keskusteltawaksi otettiin ensin ty-
sömyä, joka jo edellisestä kokouksesta
oli tähän kokoukseen lytätty:

Onko nurkkatansseja pidet-
tävä paheena ja mihin toi-
miin on ryhdyttävä niiden
poistamiseksi? Asiasta syntyi
pitkä ja wilkas keskustelu. Nurkka-
tansseja pidettiin yleensä paheena sen
raa'an ja sopimattoman elämän täh-
den, joka niissä ylipäätään wallitsee,
mutta kun keskustelu siirtyi tanssin
sopiwaisuuteen iltamissa ja yleensä
seurojen ohjelmissa olemaan, oltiin
siinä erimieltä.

Populta walittiin komitea keskus-
telun tuloksista pontta laatimaan.
Känessyksellä hyväksyttiin sitte karjit-
tuna seuraawa ponsiehdotus:

Nurkkatanssit katsotaan pa-
heiksi ja niiden poistamiseksi on
edistysseurain koetettava saada
kaiikki nuoriso kokoutumaan ai-
noastaan seurojen nimesä ja
woidakseen tätä toteuttaa, on
seurain koetettava nuorisolle tar-

jota näissä tilaisuuksissa sel-
laista huwia, joka on siweelli-
jesti kehittävämpää kuin tanssi.

Saaramaan raittiusseura oli lähet-
tänyt keskusteltawaksi työsynnyksen:

Mitä olisi tehtävä niiden
heikkojen ja wakaantumattomien
raittiusseurain jäsentensä suhteen,
jotka loukkaawat raittiusseurain
tarkeituksia?

Alustuksessa ehdotettiin, että niitä
olisi ensin helläwaroen koetettava
hoiwata ja yksityisesti muistutuksia
antaa. — Kokous hyväksyi alustajan
mietelmät ilman keskustelua.

Haminan raittiusseuran puolesta
oli jätetty keskusteltawaksi työsynnyks:

Onko huwitukset wälttämättömät
jonkun aatteen kytimiehenä ja jos on,
noin minkälaisia huwitusten tulee
olla, onko sopiwaa panna huwia ja
toimeen paasto aikana?

Kun työsynnyksestä oli pitkän aikaa
keskusteltu, eikä sen laajuuden tähden
ehditty sopiwaan lopputulokseen pääs-
tä, jätettiin se seuraawaan kokoukseen.

Tähän kokoukseen oli edellisestä kokouk-
ksesta myöskiu jääneet työsynnykset:

Millä tavoin edistysseurat voisivat paraiten ajaa siiveellisyysasiaa? sekä

Miten edistysseurat voisivat paraiten lewittää raittiuskirjallisuuttaniin että se hedelmää kantaisi?

Kun näiden kysymysten pohjustajia ei ollut saapuvilla, eikä pohjustusta oltu kokouksenkaan lähetetty, jätettiin niistä keskusteleminen.

Seuraava kokous päätettiin pitää taas kolmen kuukauden kuluttua, tällä kertaa **Tammion** saaresa. Kokouksen toimeenpaneminen jätettiin **Tammion nuorisoseuran** huoleksi.

Karjala / 15.04.1905 no 88

— **Haminan ja Wehkalahden edistysseurojen** kokous pidettiin Haminan raittiusseuran kokoonkutsumana Haminan raittiusosalolla ik. 9 pnä. Kokouksen avasi Haminan raittiusseuran esimies M. Vaino lyhyellä puheella, jossa hän huomauttaen toiveista, joita kokoukselta edellytetään, lausui kokoukseen saapuneet turvetulleiksi. Puheenjohtajaksi valittiin hra W. Winter ja pöytäkirjuri

riisi U. Hämäläinen. Kokouksessa olivat edustettuina Haminan raittiusseura, Pitäjänsaaren nuorisoseura, Wehkalahden nuorisoseura, Wehkalahden raittiusseura, Wilniemen raittiusseura, Ihamaan raittiusseura, Summan raittiusseura, Metsäkylän raittiusseura, Wehkojärven raittiusseura, Kokilan raittiusseura, Rannusjärven raittiusseura sekä Tammion ja Buhällön nuorisoseurat.

Etelä-Suomi / 18.04.1905 no 44 Wiipuri / 29.04.1905 no 98

— **Hiihtokilpailun** oli toimeenpannut **Tammion** nuorisoseura puolivaastona kylän edustalla jäällä 10 km. matkalla. Kilpailuun otti osaa 7 nuorukaista, joista palkintoja saivat seuraavat:

1 palk. Naro Mäkelä Kuorjalosta, joka hiihti matkan 37 min.; 2 palkinnon Nestor Lommi Tammioista, 38 min.; 3 palkinnon Walter Pitkänen Tammioista, 40 min. Hiihtokeli oli epämuikawa, kun toisin paikoin oli aiwan fileä jää. Kaksi keskentyi hiihdon.

Tammion nuorisoseura wietti perheiltoman ik. 23 p., jossa kokouksessa keskusteltiin m. m. kysymyksessä: mihinä toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä

wesi lintujen säilyttämisen suhteen **Tammion** läheisöissä. Kun oli asiassa lausuttu muutamia mielipiteitä, yhtyi kokoukseuraan woihin päätettiin:

Kokous päätti laskuttaa laikkien hyödyllisten wesi lintujen tappamisen Tammion kylän läheillä olewilla saarilla, sekä myös niitten munien ottamisen. Samalla päätti kokous kääntyä **Tammion** metsästysseuruden wuokraajan puolen pyynnöllä, että hän myös lopettaisi wesi lintujen ampumisen laikkia Tammioista wuokraamillaan maille ja wesillä.

Wehkalahden nuorisoseuralla on oma huone wuokrattuna ja perheiltamia, pitää se kerran kuussa sekä sitopaitti wiesä erityisiä lukuistamia. Jotaiseen perheiltamaan ilmestyy seuran käänsikirjoitettu sanomalehti „Siinä.“

— **Tammion** nuorisoseuran t. k. 24 p. pidetyssä keskustelukokouksessa keskusteltiin keinoista vesilintujen tuhoamisen ja hävittämisen estämiseksi. Yksimielistä olttiin siitä, että vesilinnut ovat ruvenneet kovin suuressa määrässä vähenemään. Syyinä arveltiin olevan munien ryöstäminen sekä pesivien ja olletinkin hautovien lintujen ampuminen. Saarelaiset eivät tosin i'je pesiviä ja hauto-

wia lintuja ole miesmuistiin pyytäneet, mutta niitä ampumaan rientää kovaan moniaista rannikotylisestä ja lähi kaupungeista saarten omistajilta edes lupaa kysymättä metsästäysintoihin pysymiehiä ampumataitoaan näyttääkseen ja saadaakseen lehuskella kuinka monta kymmentä vesilintua muka taitawina ampujina taas saatiin hengiltä. Vesilintujen elintapoja

tartemmin tuntema ei tunteaan voi antaa tällaiselle „taidoille“ mitään arwoa, waan nauraa sille kyllä voi. Hautowia vesilintuja pyytäessä ei tarvitse mitään ampumataitoa, sillä ne ovat lopen rohkeita ja asustelevat silloin niin lähellä saarien rantoja, että voidaan waikka liiven heitolla, hengiltä saada, kuin waan voi olla niin sydämetön ja raaka, että raastii hautowan linnun tappaa,

pakottaen siten munat pesässä pilaantumaan ja surmaten siten monta linnun alkua. — Useita ajatuksia astasta vaihdeltua, päätettiin tehdä kyläkunnalle ehdotus, että kyläkunta pyytäisi Tammion metsästäysmaiden vuokraajaa luopumaan oikeuksistaan vesilintujen pyyntiin — moniat puhujat arvelivat hänen kyllä siihen suostuvan — vuokraamiltaan saarilta sekä sen lupauksen saatuaan kieltäisi lintujen ampumisen kokonaan sekä rauhoittaisi kaikki vesilinnut Tam-

mion saariin kuuluvilla ulkosaarilla. Erityisesti arveltiin olevan syytä ruweta pitämään filmällä sentapaisia säälimättömiä metsästäjiä, jotka munimisailana kulkevat saaristoon lintuja tuhoamaan, saattaen luvattomilla retkillä liikkumat pysymiehet teoistaan tilille. Niinikään lausuttiin toiwomuksia vanhemmille, että he estäisivät lapsiaan vesilintujen munia ryöstämästä, neuwoen heitä antamaan arwoa elämälle luonnoissa, ilmenisipä se sitte kuinka heikoissa muodoissa tahansa.

Webfalahti.

— **Tammion** nuorisoseuran teoiltama ja keskustelukokous pidettiin talolla t. k. 23 p:nä. Keskusteluyhmyksenä oli: „Mihin toimiin olisi ryhdyttävä sen johdosta, että vesilinnut alkawat saaristosta wähetä, joten kallioiset ja kiwikkojaaret muuttawat entistään kolkommiksi, jos niistä kaikki elo on häwinnyt.“ Kun oli asiasta puhuttu muutamia mielipiteitä, yhtyi kokous ponteen: „Kokous katsoo tarpeelliseksi ryhtyä jemmaisiin toimiin, että **Tammion** lähisaarissa kaikkien hyödyllisten vesilintujen hä-

wittäminen laffautetaan ja niiden munien ja pesien ryöstäminen kokonaan lopetetaan.“ Samalla päätti kokous, että käännyttäisiin **Tammion** metsästäysoikeuden vuokraajan puoleen pyynnöllä, että hänkin laffaisi hyödyllisiä vesilintuja ampumasta, sekä kieltäisi sitä muittenkin vuokraamilaansa **Tammion** saarilla harjoittamasta.“ — T. k. 24 p:nä oli Tammion **nuorisoseuran** johtokunnan kokous, jossa päätettiin ryhtyä hedelmäpuitten ja marjapensaitten tilauksia keräämään ja niitten kasvattamista edistämään.

-- Kansan huvit ynnä arpajaiset toimeenpanee **tammiolaiset** t. k. 23 päivänä kansakoulunsa hyväksi. Silloin on hyvä tilaisuus kaupunkilaisilla ja maalaisilla myös, vähän lähteä ulos meri-ilmaa hengittämään ja virkistymään kesän helteestä ja kuumuudesta meren saaristoon. Samalla myös tulee tässä saarelaisien hyvä

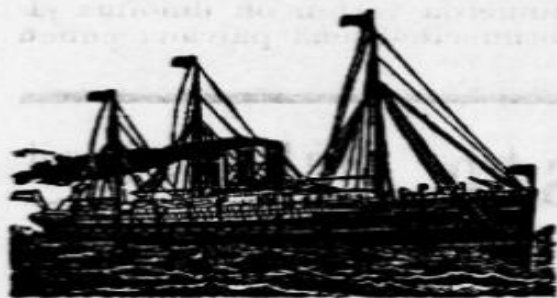
asia autetuksi, korvi kannetuksi yhteisen hyvän eteen. Siis vapautukaa vähän jokapäiväisistä arkihuolista ja ottakaa hieman juhlatunnelmaa ja saariston herttaista kesän ilmaa ja viehätystä nauttimaan Tammioon Heinäkuun 23 päivänä, silloinhan siellä on myös edistysseurojen kokous.

-- Arpajaislupia. Lupa arpajaisien pitämiseen on myönnetty: Wehkalahden **Tammion** saaristolan ajuttaille heinäkuulla puuttuvain kansakoulurakennusten rahaston hyväksi.

Yleisöltä.

Wehkalahden edistysseurain kesäkokouksessa keskusteltavaksi ajotuita kysymyksiä kehoitetaan arm. edistysseurain toimikunta lähettämään **Tammion** n. seuralle. Kysym. herättäjiä pyydetään myöskin hyväntahtoisesti pitämään huolta pohjustajasta.

Höyrylaivaliike.

Höyrylaiva

„WIROLAHTI“

välittää säännöllistä liikettä tänä purjehduskautena paitsi sunnuntaina **Wiro-**lahden ja **Haminan** välillä, poiketen joka päivä Virolahden Santaniemellä lähteissä Kuorsalossa ja Mäntlahdeilla sekä maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin Pitkäpaadessa ja tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin Hurrussa, muunkaans ottaen matkustajia ja rahtia.

Lähtöajat ovat toistaiseksi:

Santaniemestä kello 1/2 6 aamulla.
Haminasta kello 3 iltapäivällä.

Lähempiä tietoja antaa kapteeni laivalla ja

E. Bask.

Tammion saarelaiset

toimeenpanevat

heinäkuun 23 päivänä

Arpajaiset

ja

Kesäjuhlan

Ohjelmassa on: kilpasoutu, kilpapurjehdus, kilpa-ampuminen, jos lupa saadaan, puhe, esitelmä, jos lupautuneet eivät tule estetyiksi sekä **edistysseurojen** kokous, torvisoitto ja nuorison leikkejä lavalla. Juhta alkaa kello 2 j. pp. ja kilpapurjehdus kello 12 päivällä. Seurojen kokous alkaa kello 2 j. pp.

Höyrylaiva „Poitsila“ tekee huvimatkan Tammion kesäjuhlaan t. k. 23 p. Lähtö Haminasta Tervasaaren laiturista tapahtuu kello 9 aamulla ja hinta edestakaisin 1 mk. 50 p:ää.

Arpajaistoimikunta.

— **Tammion saarelaiset** toimeenpanivat heinäk. 23 p:nä arpajaiset ja kisajuhlan. Ohjelmassa on kilpapurjehdus saarelaisveneillä, minkä toimeenpanee Haminan purjehdusseura, Wehtalahden ja Haminan edistysseurojen tulos, kilpasoutu ja ampuminen, jos lupafiiksen myönnetään, torvisoittoa, puheita, lausuntoa, urheilukilpailuja, tanssia y. m.

Haminan Purjehdusyhdistys:
Toimeenpanee

Eskaaderipurjehduksen

Tammioon

22 p:nä heinäkuuta. Lähtöpurjehdus yhdistyksen satamasta k:lo 6 j. pp.

Toimikunta

Fr. T. i k. i s. 10 r.

Huvimatkan

Tammioon

tekee höyryl. „**Poitsila**“ sunnuntaina t. k. 23 p. Lähtö Tervasaaren laiturista kello 9 a. p. ja takaisin kello 1/29 i. p. Lipun hinta Smk. r: 50 edestakaisin. Lippuja saatavissa Winter & Leinon ja Brusen kauppoissa sekä päälliköllä laivalla.

[Koitar / 20.07.1905 no 79](#)

[Koitar / 25.07.1905 no 81](#)

[Kotka Nyheter / 25.07.1905 no 55](#)

HUVIMATKA

Tammion arpajaisiin ja kansanjuhlaan

toimeenpannaan sunnuntaina heinäkuun 21 p. höyrylaivalla „**Olga**“.

Lähtö Hietakylän laivasillasta aamulla k:lo 9 ja takaisin lähtö k:lo 1/29 illalla. Lippuja myytävänä Winter & Leinon kaupassa sekä laivalla. Lipun hinta Smk. r: 50 edestakaisin.

Huvimatkalle

Tammion Nuorisoseuran juhlaan

lähtee Höyryvene »TURVALA» Kotkasta ensi sunnuntaina klo 8.15 a. p. Meno ja paluu maksaa 1:50. Lippuja saadaan laivalta ostaa edeltäpäin. Takaisin lähtö juhlan loputtua. 727

Folkfest och lotteri var i söndags arrangerad å **Stamö** till förmån för folkskolan å orten. Festen var besökt af en talrik menighet från när och fjärran och från såväl Kotka som Fredrikshamn voro lustfarare utresta med ångbåtar. Lotterna hade strykande åtgång och torde netto-behållningen af festen stiga till omkring 500 mark.

[Kotkan Uutiset / 20.07.1905 no 57](#)

— **Kansanjuhlaan ja arpajaiset** toimeenpanivat **Tammiolaiset** viime sunnuntaina. Ohjelmasta mainittakoon m. m. opet. J. Suomalaisen tervehdyssanat, torvisoittoa esitti Hallan torvisoittokunta.

Wäkeä oli juhlaan kertynyt runsaasti joten arwattiin tefiwät kauppanja hywin.

Sadepilwet tefiwät juhlaalle pilfusen haittaa.

— **Kilpa-ampuminen.** Tammion kansanjuhlan yhteydessä oli myöskin kilpa-ampumista ja tulivat siinä palkituitfi seuraawat ampumat: I palk. J. Sawenius 69 pist.; II palk. Aaro Pitkänen 62 pist.; III palk. Wihtori Pitkänen 54 pist.; IV palk. S. Wenqwist 50 pistettä.

— Kesäjuhlan ja arpajaiset toimeenpanivat **tammiolaiset** sunnuntaina heinäkuun 23 p:nä. Kello puoli yksi alkoi ohjelman suoritus kilpapurjehduskilpailulla, johon otti osaa 13 purjehtijaa. Herrasveneitä oli ainoastaan 2, jotka ottivat osaa purjehdukseen ja sai niistä ensimmäisen palkinnon A. Frimodigin „Pilwenweikko“, jonka purjehdittu aika oli 2 tuntia 27 min. 34 sek. ja laskeutu aika 2 t. 29 m. 14 sek.; toisen palk. Björkin „Tärna“, purjehdittu aika 2 t. 42 m. 13 sek. ja laskeutu sama.

Suuremmista saaristolaisveneistä sai ensimmäisen palkinnon Alfred Siparin „Onni“, jonka purjehdittu aika oli 2 t. 50 m. 28 s.; toisen Risto Siparin „Wäkinäinen“, aika 2 t. 52 m. 42 sek.; kolmantena saapui Alfred Pikkäsen „Kopetta“, aika 2 t. 52 m. 55 s. Pienemmistä saaristolaisveneistä sai ensimmäisen palkinnon A. Hanskin „Wieno“, kulkui matkan 2 t. 42 m. 35 sek.; toisen J. Pohjolan „Nimetön“, aika 2 t. 45 m. 29 sek. Sitäpaitsi antoi Haminan purjehdusseura parhaimmin kunnostetusta suuremmista saaristolaisveneistä, joka otti purjehdukseen osaa, palkinnon, jonka sai Alfred Pikkäsen „Kopetta“. Tuuli oli kovin heikko, osittain aivan tyhni, jonka tähden palkintojen saaminen ei riippunut veneen paremmuudesta, vaan kuinka kiveässä painolastissa vene oli ja purjeitten juuruudesta. Kaikilla oli sama matka. Purjehduk-

sen päättyttyä alkoi kilpa-ammunta, johon otti osaa 24 ampujaa. Ensimmäisen palkinnon sai ampumisessa herra Sawenius 69, pisteellä toisen Aaro Pikkänen 62 pistettä, kolmannen Viktor Pikkänen 54 pist. ja neljännen S. Winquist 50 pist.

Sitten oli kilpasoutu, josta ensimmäisen palkinnon sai J. Saarinen aika 4 m. 47 sek.; toisen A. Saarinen, aika 4 m. 55 s. ja kolmannen Aaro Mäkelä, aika 5 m.

Wäkeä oli juhlaan keräytyneet koko runsaasti 5 höyrylaivalla, kahdella oli proomuperässä sekä vielä pikkuveneillä sieltä ja täältä. Sentähden menivät arvat kaikki kaupaksi. Torvisoittokunta tawantakaa soitteli ja nuorisokarkeloi laivalla. Sadekuurot toisinaan tekivät paljon häiriötä, jonka vuoksi ei juhla ollut niin huvittava, kun laikesta päättäen olisi voinut olla, jos oli yhtä herttainen, kun aamusta nähti. Kokonaistulo oli juhlasta 952 mk. 8 p:ää ja 30 kop. sekä netto 657 mk. 13 p. ja 30 kop. Kello 1/23 alkoi seurojen kokous kansakoululla, jossa oli edistysseurojen edustajia. Tämä sekä tyhni sää olivat vaikuttaneet sen, että ei kaikkia aiottuja ohjelmanumeroja ehditty suorittaa, joka oli kyllä itävä. Puhetta ja esitelmää ei saanut pitää.

— **Tammiossa kilpapurjehduskilpailussa** viime sunnuntaina saavutettiin seuraavat tulokset. *)

Suuremmista saaristolaisveneistä I palkinnon Alfred Siparin „Onni“, enn. 2 t. 50 m. 28 s.; II palk. Risto Siparin „Wäkinäinen“, enn. 2 t. 52 m. 42 s.

Pienemmät saaristolaisveneet: I palk. A. Hanskin „Wieno“, enn. 2 t. 42 m. 35 s.; II palk. J. Pohjolan „Nimetön“, enn. 2 t. 45 m. 29 s.

Kaupunkilaisveneistä: „Pilwenweikko“, purjehdus aika 2 t. 27 m. 34 s. laskeutu aika 2 t. 29 m. 14 s.

— **Haminan ja Wehkalahden edistysseurojen kokous** pidettiin viime sunnuntaina Tammiossa sitäläisellä kansakoululla. Kokouksesta tehdään tarvemmissä ensi torstainumeroissa.

Haminan ja Wehkalahden edistysseurojen kokous Tammiossa.

Näinlän viime numeroissa jo mainittiin, kokoontuivat sunnuntaina t. l. 23 päivänä paikkakuntamme edistysseurat yhteiseen keskustelukokoukseen Tammioon sitäläiselle kansakoululle. Tammion nuorisoseuran puolesta lausui opettaja J. Suomalainen seurojen edustajat kokoukseen tervetulleiksi, teroittaen mieltäni sitä, mikä suuri merkitys on tämänlaatuisilla kokouksilla seurojen toimintaan nähden.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin maanvilj. Nestori Suortti ja pöytäkirjuriksi hra W. Winter.

Kokouksessa olivat edustettuina seuraavat yhdistykset:

Tammion nuorisoseura,
Kuorsalon nuorisoseura,
Wilniemen raittiusyhdistys,
Wehkalahden raittiusseura,
Onlamaan raittiusyhdistys,
Pitäjänsaaren nuorisoseura,
Summan raittiusyhdistys,
Rannusjärven raittiusyhdistys,
Haminan raittiusyhdistys ja
Haminan työväenyhdistys.

Seurojen osanotto oli tällä kertalla kokoukseen tavallista lukuisampi.

Ensin otettiin keskusteltavaksi pöytäkirjan mukaan viimeisestä kokouksesta jäänyt kysymys: Miten voisimme parhaiten lewittää raittiuskirjallisuutta niin, että se hedelmää kantaisi? Kysymyksen pohjusti maanvilj. Aaro Lahtela. Pohjustuksessa mainittiin, kuinka tärkeätä olisi saada raittiusasiaa tutuksi raittiuskirjallisuuden kautta, varsinkin näinä aikoina, jolloin innoitus alkaa laimentua raittiusasiaa kohtaan. Pohjustaja lopuksi esitti kokoukselle seuraavat ponnet:

1) Seurat, joko yhteisostolla tai yksittäisesti, hankkivat varastoonsa raittiuskirjallisuutta. Walittakoon sitten kustakin seurasta tyllin kuluu kulu raittiusasiaan innoituneita henkilöitä myymään näitä kirjasia;

2) että koitettaisi seurakunnan papistoa saada lewittämään raittiuskirjallisuutta lukulinkereillä ja rippikouluissa nuorisolle;

3) että kansa-, kiertö- ja pyhäkoulun opettajien kautta koitettaisiin saada lewitetyksi lasten koteihin; sekä

4) että itsekulkin raittiushenkilö koettaisiin itsepuolestaan lewittää ja samalla kylväjä mukaan selittää raittiuskirjallisuuden merkitystä.

Ponnet kokous yksimielisesti hyväksyi seuraamalla lisäksellä:

5) että Haminan raittiusyhdistys kutsukoon toisten seuroin edustajat keskustelemaan asian alkunsaamiseksi.

Sitten seurasi kysymys: Millä tavoin edistysseurat voisivat ajaa parhaiten siweellisyysasiaa? Tätä kysymystä ei woiu ottaa esille tällä kertalla, kun kysymyksen pohjustaja hra M. Roppinen on muut-

tanut paikallunnalta pois. Kysymys katjottiin sitfi tärkeäksi, että ensimmäisessä kokouksessa walitaan uusi pohjustaja. Viimeisestä kokouksesta keskeneräiseksi jäänyt hra M. Kaasisen herättämä kysymys: Onko huwitukset wälttämättömät jonkun aatteen kytimiehenä? ja jos niin on, minäläisiä huwitusten tulee olla waukuttaakseen jalostawasti? Ja onko soweliasta hyväksyä keryntielisiä huwituksia paaston aikana? Pohjustaja n poissaolemisen tähden jätettiin kysymys seuraawaan kokoukseen.

Kysymyksen: Eikö mitään keinoja löytyisi edistysseuroilla oman talon hankkimiseksi, esitti kokoukselle opettaja J. Suomalainen. Kysymyksen esittäjä mainitsi, että seurojen ilman omaa taloa on vaikea toimia, joten wälttämättömästi jola ainoan seuran olisi tultawa oman talon omistajaksi.

Tästä syntyi keskustelu ja tuotiin esille keinoja, joilla woietaisiin jonkinmoisiin toimiin ryhtyä kysymyksen toteuttamiseksi. Ehitettiin seuraawia keinoja: että kuka seura perustaaisi itsellensä rakennusrahaston; yhtyisivät yhteisiin rakennuspuuhiin ne seurat, jotka olisimat sopiwassa asemassa wälimattojen suhteen. Kysymys katjottiin erittäin tärkeäksi ja sitfi suureksi, ettei sitä woiu tässä kokouksessa walmiiksi saada, waan lausuttiin toiwomuksena, että kysymyksen herättäjä pohjustaa kysymyksen ensimmäisessä keskustelukokouksessa tuoden lisää uusia näkökohtia, joilla woietaisiin toimiin läsitfi ryhtyä. Samalla lausuttiin toiwomuksena, että seurat lähettäisimät edustajia runsaasti ensimmäiseen kokoukseen, jossa asia uudelleen esille otetaan. Kysyttävät seurat jo kysymystä keskuudessaan, ettei se olisi mikään outo asia; sillä me tiedämme kuinka

tärkeätä on todellakin olla „omataupa“, johon on „oma lupa“.

Ensimmäinen edistysseurojen kokous päätettiin pitää Wehkalahden

nuorisoseuran luona. Tästä kokouksen telemästä päätöksestä on kirjuriin ilmoitettava pöytäkirjanotteella Wehkalahden nuorisoseuralle.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin herrat J. Lepponen ja Wille Brandtata.

— **Tammion kirjastoyhdistyksen kokouksessa** jouluf. 27 p. myönnettiin johtof. kuluneelta vuodelta tilivapaus. Euroossa eroavat Anton Kouki ja Alfred Suomalainen valittiin uudestaan johtokuntaan. Nousevan polven luterilisen tyndyttämiseksi perustettiin erityinen lasten kirjasto, jota varten jo pitemmän aikaa on kirjoja vähitellen hankittu.

— **Tammion** nuorisoseuran toimeenpani iltaman t. k. 6 p:nä kansakoululla vaihtelevalla ohjelmalla. Alkoi klo 4 kööriä laulla. Esitelmän maailman edustuntalaitoksista piti Ruusi Suomalainen, johtaen puheensa meidän edustunta laitokseemme. Vielä oli runonlukua, kertomuksia ja aina tavan takaa laulua, sekä kuvaelma. Väkeä oli vähän puoleisesti ja tulot olivat sen mukaan. Ilta lopui 1/8, jolloin Raamme laulun jävelien lauteissa kufin tyhjiväijänä iltaman ohjelmaan, siirtyi toisiin.

— **Tammion nuorisoseuran** johtokunnan kokouksessa t. k. alkupäivinä päätti johtokunta vuokrata yhdistykselle talvituulkaufiksi huoneen, johon sijoitetaan seuran luterilinen ja jossa seuran perheillat y. m. seuran keskustelufokoukset pidetään.

Kotkan Uutiset / 14.02.1906 no 18

Mitä voisivat nuorisoseurat tehdä kauneusainin kohottamiseksi.

Hra E. A. Teslien sitä asiaa koskeva alustus Etelä-Karjalan Nuorisoseuran vuosikokouksessa oli seuraava:

Wähän toisessa muodossa oli tämä asia (taide ja koulu) esillä viime vuonna suuressa pohjoismaiden koulukokouksessa Kööpenhaminassa, jossa sen pohjusti Helsingin yliopiston professori S. Ruin. Tästä kokouksesta herätti kysymys mitä suurinta huomiota ja astui sen jälkeen päiväjärjestykseen kouluisiamme. Nuorisoseura on myös koulu, jossa tosin ei yllä ole opettaja ja toiset oppilaita, vaan kaikki ovat sekä opettajia että oppilaita, toinen toistaan tukien. — Nuorisoseurojen päämääränä tulee olla kehittää makua, kehittää kykyä, nauttia kaudesta kauniista. Professori Ruin sanoo: maku on tuleva toiseksi omatitunnoksi ja lakkaamatta pidettävä suunnattuna raakuutta vastaan sen kaikissa muodoissa. Edelleen sanoo prof. Ruin: niissä maisissa, joissa säädyllisyys jo on tunkeutunut syvemmälle kuin meillä, niin syvälle ettei kuka hyvänsä ohikulkijansa riistä ruusua julkisesta puistosta, nauhaa hautausmaalta, tai raiskaa porraskäytävän weistokuvaa,

myöskin niissä asetetaan kysymys esteettisestä siivistyksestä yhteyteen kansan siivistyksen kanssa, sen koko laajuudessa, päivän polttavimpiin kuuluvana.

Mielestäni on tämä kysymys jo nyt meillä asetettava päivä järjestykseen yhtenä kansamme paraimmista siivistämis keinoista. Ajattakoon vaan asiaa eri tavalla eri paikkakunnilla yleisestä edistyksestä riippuen. Kauneus luonnossa, kauneus taiteessa ovat paraimpia keinoja, joilla nuorisoseurat voivat sotia kaikkea raakuutta vastaan, kehittää jäseniään sopusointuisiksi, valistuneiksi yksilöiksi. Siis tähän meidän on pyrittävä, tähän on meidän itselaskatusihan teemme että jokin meistä kehittyisi itsenäiseksi yksilöksi, joka omintakeisesti tuntee ja ajattelee. — Jokin jolla todellisesti on syventynyt luonnon kauneuden tai jonkun taide luonnon nauttimiseen, tietää, että hän siitä on henkisesti kohonnut, että hän on saanut uutta tarmoa toimimaan hyvän edestä ja taistelemaan kaikkea pahaa ja huonoa vastaan. Prof. Ruin sanoo: esteettinen mieliala ja sieluntila on varmaan myöskin esteettisesti hedelmällinen, se saa aikaan sen mihi tavallinen lehoitteleva ja nuhteleva siiven opetus harvoin pyösty, sen mikä on tärkeintä: sytyttää halun kaikkeen hyvään.

Ryhmys on siis tärkeä. Paljon on työtä ennenkuin monessa paikassa edes saadaan valmiiksi se pohja, jolle eteenpäin on rakennettava. Kansa on monessa paikassa vielä tässä suhteessa jangen alhaisella kannalla. Viljelys ja epäjärjestys vallitsee suuressa määrässä. Ei ole edes terveysopin alkusääntöjä noudatettu.

Jos me wakuuttaaksimme ylläolewan totuudesta pistäydyimme johonkin maayhdistykseen, niin huomaamme jo etäältä kaiken kauneusaistin puuttuvan sen asukkailta. Talonpoiksan waluuteminen sen ja osoittaa, sillä asunto ei ole rakennettu tulle puitten koristamalle kullalalle, josta näkökanta on awara, waan tuonne alas, jossa pihamaa kylläisin eläinten tallaamana on polwia myöden upottawa.

Sölleleitä on jos kuinka monta, ja owat ne itäänkuin jattumalta maahan pudonneet, yhdellä kun on nurla itään päin toisella kaakkoiseen j. n. e.

Bihalla tervehtiwät meitä ensiksi sijat, jotka wapaasti juoksentelawat etien ruokaa mistä saawat. Ne pöyhöttelawat lantatunkioita, rikkalojia, pistäwät kärjänsä liha ja lantaweteen, joka kaikki aiwan asuntorakennuksen wieressä.

Kstuessamme siinä huomaaamme yhtä suuren kauneusaistin töölläkin ja puhtauden siisteyden puutteen walitsewa.

Tämmöistä kutwaa emme esim. woisi saada Tanslasta. Se on poik-keustapaus, jos siellä pienellä maanomistajallakaan, husmandilla, tapaa siikuuutta.

Mitä wiime kesänä siellä käydes-jäni eniten piesti silmäni, oli tuo erinomainen siisteys ja järjestys joka kaikkialla walitti. Kun tuli husmandin kartano maalle, oli kaikki siistitty ja puhdistettu ei ainoatakaan rujaa löytnyt käymillä. Jos sinne päivän kulussa ilmestyi jotakin lihaa, esim. lehmistä ja hevosista, niin se heti korjattiin pois ja wiettiin tunkioon, joka sijittiin nartetan takana. Sitowettä ja muita rujia werten oli erittäin tunkio, johon ne jäännöksistä wietti. Kaikki talous lapineet oliwat sijoitetut määrätulle paikoilleen. Joka husmandin talon ympärillä oli puutarha sekä kalli-puutarha, jossa wiljettiin ruuoksi hyödyllisiä kaswia, että n. l. puisto, jossa kauniisiin ryhmiin oli istutettu eri kukkia. Lammella oli pöytä ja penkki, jossa husmandi istalla

tultuaan työstään perheensä seurassa woi lewätä ja nauttia kauneudesta ympärillään. Rakennukset oliwat jolla kaikki yhden katon alla tai oliwat ne ryhmissä eikä niinkuin meillä siellä töällä ilman mitään järjestystä. Ja itse talon rakenteessa kauneutta pidetty silmällä.

Kun tuli siinä itse taloon, niin huomasi saman järjestyksen ja siisteyden kaikkialla. Keittiökakut oliwat järjestyksessä seinällä huonekakut oliwat ylläkertaiset, mutta kaunisti tyhliä ja hauskaasti järjestetyt. Seinällä oli jäljennöksiä taitemaalustista. Käntä pyysi istumaan ja tarjosi wieraawaraisesti mitä talossa oli tarjottawaa. Eikä tämä ole poik-keus tapaus, waan se on tawallinen kutwa, jonka saa täydesjään wähäwaraajella tanskalaisella maanwiljelijällä eli husmandilla.

Mitä on tämän korkean tilan uin henkisen kuu aineellisessa suhteessa aikaan saanut? Sen owat yhteisesti aikaan saaneet kansan ohjeisuus, säästämisyys ja se työ, jonka kansakou-lut, mutta pääasiassa kansanopistot owat suorittaneet.

Kaikki siis meilläin työhön, pon-tetaan työhön asian huwaksi. Ja erittäin se nuoriso, josta Suomen tulewaisuus riippuu, ottakaa asia kes-kundesjanne pohdittowaksi, ajetta-waksi. Ja olkaa itse aina joka tilai-suudessa asian toteuttamisen eläwänä esimerkkinä.

Populsi tahtoisiin esittää joukkumoi-jeffi wastaanheitti kysymykselle seura-wat ponnet.

Kansanopistoja olisi entisten lisäksi perustettava ja waltion annet-tawa niille suurempaa opua. Kan-san nuorisoa olisi sankimmisja par-wisja ohjattawa kansanopistoon.

Nuorisoseurojen olisi ryhdyt-tävä yhteistoimintaan maamiesseuro-jen kanssa, jotta joka asunnon ympä-rille niinpian kuin mahdollista per-ustettaisiin puutarhoja ja että uusia asuntoja rakentoesä saataisiin ne oi-kein ryhmitetyksi ja kauneusaiastia tydyttäväksi.

Nuorisoseurojen talot, kan-santalot ja muut yleiset rakennukset olisi sekä ulkopuolelta että sisältä (esim. koristamalla seinä taideluo-mien jäljennöksillä) saatawat kauneu-den vaatimiksi wastaawiksi.

Nuorisoseurojen olisi pidet-tävä silmällä kauneutta kaikissa lei-

keissä, tan-keissä, toimeenpantawa rehkeisjia luonnon helmaan jo, jos mahdollista on, taidenäyttelyjäkin.

Kilpailuja olisi toimeenpan-tawa nuorisoseurojen kesken ja nu-oriseurain jäsenten kesken kodin ja sen ympäristön järjestämisestä.

Sywwä kirjallisuutta olisi saatawa enemmän lewiämään igwien riwien keskuuteen ja wiimein olisi foetettava jokaisen sen wainin ky-lene puheilla ja esitelmillä kaikissa jattuwisja tilaisuusissa walaista puhta-an kodin suurta merkitystä ja kau-neusaistin kehittämisen perusjuuria.

Behkalahdi.

— Yhdistysten luovuttu maa näyttää olevan Behkalahdi, janoo „Wiipurin“ kirjeenvaihtaja. Täällä on yhdistyksiä jos mikä nimisiä. Raittiusseuroja lienee yhä lukien toistakymmentä. Nuorisoseuroja viisi. Työväenyhdistyksiä pari ja uusia hönemään. Palokuntia on useampia. Boimisteluseuroja niitäkin useita. Onpa yksi hyväntekewäisyysseurakin, useita pakanalähetysseurain ompeluseuroja, pyhäkouluyhdistys, useita Marttayhdistyksiä, kirjaston ja lukutuvan kannatusyhdistyksiä, maamiesseura, hevossseura, wiintuorkesteri, taitapa olla olemassa sonnuyhdistyksiin. Kun tähän vielä lisätään tunnalliset valistusajot 12 kansakoulua (kolmastoista on jo perustushankkeissa), kolme kiertokoulua, näiden lukuisa opettajisto ja kolme pappia ja lakkari, niin eipä saatane väittää, että täällä enään pimeydessä eletäisiin. Oypia jaa ken haluaa.

— **Tammion** nuorisoseuran vuosikokous pidettiin seuran talolla t. k. 18 päivänä. Seuran vuosikertomus luettiin, josta kävi ilmi seuraavaa: Seuran rahavarat eivät ole aivan huonolla kannalla, sillä kassassa oli varoja 109 mk. Nuorisoseuran kokouksia yhteensä toimikunnan kokouksien kanssa on pidetty 8 sekä 2 warkinaista iltamaa ja useimpia perheiltamia. Iltamissa on ollut laulua, näytelmiä, kuvaelmuja sekä esitelmiä ja puheita. Seuralla on ollut julkaisu, nyrkkipainos. Seuralla on ollut oma lukutupa, joka talwikuukausina on ollut sijoitettu seuran wuokrataloon. Johtokunnasta eroamiswuoroissa olivat: neidit Maria Pittänen, Elna Pittänen ja Edla Suomalainen sekä herrat: Jusfi Suomalainen, Wiktor Suomalainen, Alfred Suomalainen ja Anton Rouki. Johtokuntaan tulivat valituiksi uudelleen opettaja Jusfi Suomalainen, Wiktor Suomalainen, Alfred Suomalainen, Anton Rouki ja Maria Pittänen sekä naisia Aina Pittänen ja Matilda Pittänen.

— **Tammion** nuorisoseuran vuosikokous pidettiin seuran talossa t. k. 18 p. Seuran esimies luki vuosikertomuksen ja rahaston tilit. Rahaa seuran kassassa on 109 mk. Seuralla on ollut talossaan oma lukutupa, johonka on tullut aikauslehtiä ja sanomalehtiä monenlaisia.

Seuran toimikunnasta olivat eroamiswuorossa neidit Maria Pittänen, Elna Pittänen ja Edla Suomalainen, hrat opettaja J. Suomalainen, B. Suomalainen, A. Suomalainen ja A. Rouki. Näistä uudelleen tulivat valituiksi kaikki miehet ja neiti Maria Pittänen. Uusiksi jäseniksi valittiin Aina Pittänen ja Matilda Pittänen.

Seuran toiminta ei ole ollut yhtä wilkasta ja eloisata kuin seuran alkuvuosina.

— **Tammion** nuorisoseuran vuosikokouksessa t. k. 18 p:nä valittiin toimikunnasta erowat Anton Rouki, Alfred Suomalainen ja Wiktori Suomalainen uudestaan sekä paikkakunnalta poismuuttaneiden Gelu Suomalaisen ja Elna Pittäsen sijaan Matilda Pittänen ja Aino Pittänen. Esimieheksi tuli edelleen walitussi Jusfi Suomalainen. Toimikunta walitsi keskuudestaan wirtailijoiheen warapuheenj. Alfred Suomalaisen, kirjuriiksi Wiktori Suomalaisen ja rahastonhoitajaksi Anton Roukin.

— **Tammion** nuorisoseuran vuosikokouksessa t. k. 18 p. antoi 12 nuortaista jäsenlippunsa takaisin, luopuen siten seurasta. Syynä, kuulon mukaan, on ollut erimielisyys johtomiesten ja seuran jäsenten kesken.

— **F. t. 21 p.** kävi Tammiossa agronomi Lehtonen pitämässä esitelmän lehmän hoidosta, sen ruokinnasta ja taudin parantamisesta, samalla näyttäen äskettäin kylään hankittua ilmaväpyn käyttämistä, jota voi käyttää maito luumeen parantamiskeinona.

Puhuja huomautti myös ensiteijästä Kuopion maanviljelysnäyttelystä ja kehoitti ottamaan siihen osaa.

Hiihtokilpailun ja iltaman

toimeenpanee

Tammion n. s. sunnuntaina maallisk. 25 p:nä. Ohjelmassa puhe, laulua, näytelmäkappale y. m. Lopussa tanssia. Hiihtokilpailu alkaa klo 1 ja iltama klo 5.

— **Oleiskilpahiidon toimeenpani** Tammion nuorisoseura t. k. 25 p:nä jäällä kylän edustalla 10 km. matkalla. Rata oli 2 1/2 km. pituinen ja oli se neljästi kierrettävä. 11 hiihtäjää otti kilpailuun osaa, joista 4 keskeytti hiihdon. Parhaimmat tulokset saavuttivat seuraavat nuorukaiset: I palk. **Karo Mäkelä** Kuorsalo, enn.

45 m. 20 s., II palk. **Bihtori Pohjola** Martinjaari, enn. 46 m. 12 s., III palk. **Z. Pohjola** Martinjaari, enn. 46 m. 35 s., IV palk. **N. Rommi** **Tammio**, enn. 47 m. 5 s.

Keli oli huono, viileä tuuli teki paljon haittaa hiihdolle. Illalla vietettiin yleinen iltama kansakoululla, jossa ohjelma oli vaihteleva, laulua, näytelmä y. m.

— Folkfesten på Kuorsalö.

Till folkfesten å Kuorsalö anordnades i lördags af F. S. F. eskadersegling. Affärden, som var bestämd till kl. 1/2 7 blef dock något splittrad genom att en del yachter försenade sig så att om någon eskadersegling i egentlig mening kunde man just ej tala. Färden gynnades af vackert väder och kl. 9 tiden kommo de första båtarna fram till Kuorsalö. I hamnen funnos förut sluparna „Aljuca“ och „Sotka“ och motorbåten „Halla cellulosaabrik“ från Kotka Segelsällskap. K. S. S. hade beslutit eskadersegling till Kuorsalö, men,

troligen på grund af det fula vädret, inställdes densamma och blott ofvannämnda farkoster infunno sig.

Kvällen fördrefs å de särskilda yachtarna med superande och besök hos hvarandra och å de flesta gick man tidigt till kojs.

Söndagens morgon bestod på ett litet regn, hvarefter himlen klarnade och vädret stadgade sig. Så småningom anlände flere slupar till, bland dem den ståtliga „Miranda“, „Allas“, „Maire“ m. fl. Många företogo mindre kryssningar ut till hals under väntan på folkfestens början.

Festen tog sin början kl. 1 tiden. Ur programmet må anföras: folkdans, ett mindre teaterstycke, festtal af prof. Kaarle Krohn, lotteri, kappseglingar för såväl skärgårdsbåtar som lustyachter, målskjutning m. m. Kappseglingen omfattade en sträcka af 14 sjömil och var resultatet däraf följande:

I Mindre allmogeåtar

1 pris A. Hanski's från Hanski by „Sukkela“ tid 2.19.14.
2 pris J. Pohjolas från Martin-

II Större allmogeåtar

1 pris Alfr. Siparis från Kuorsalö „Onni“ tid 2.25.24.

2 pris A. Harjulas från Wederlaks „Toive“ tid 2.30.06.

I denna grupp deltogo dessutom K. Pitkänens „Kullervo“ och A. Pitkänens „Merivalo“ bägge från Stamö.

III Lustyachter

Dessa voro delade i 2 kategorier. Bland de mindre fick hr A. Seitolas „Pylven-Veikko“ 1 pris för seglad tid 2.01.23 red. tid 2.05.52. I större gruppen fick hr M. Laines „Wellamo“ 1 priset för segl. tid 1.52.16 och red. tid 2.04.44.

Dessutom deltogo Sylvia, Sotka och Leila, af hvilka den sistnämnda uppgat täfingen.

Skjuttäflan utföll på följande sätt:

1 pris Hj. Pohjola för 85 cm.
2 „ S. Harju „ 77 „
3 „ E. Tabko „ 73 „
4 „ M. Harju „ 72 „

Festen kunde glädja sig åt en mycket talrik publik, som till stor del anlände med ångb. „Selma“ och „Virolahti“ från F:hamn.

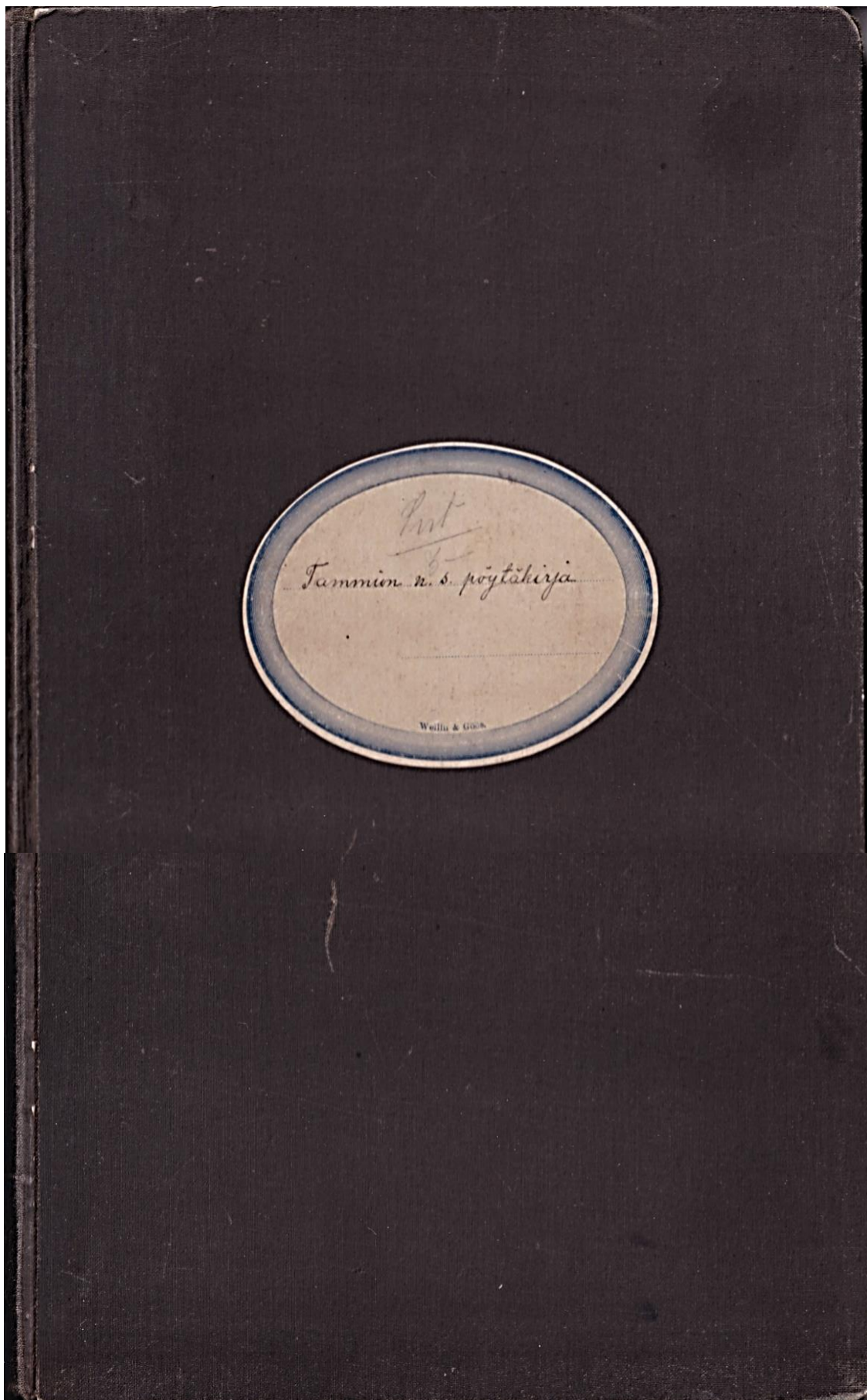
F. S. F:s yachter begåfvo sig kl. 1/2 7 tiden hemåt och inträffade i staden vidpass kl. 10.

— **Iltaman toimii Tammion nuorisoseura** joulun aikana. Sitä varten on jo ryhdytty valmistuksiin.

Tilastollisia tietoja Kymnlaakson Nuorisoyhdistyksen haaraosastojen toiminnasta 1905 - 1906.

Osaston nimi.	Perustettu.	Jäseniä			Pidetty ja esitetty				Jäsenluku						Kirjaston				
		miehiiä	naisia.	yhteensä.	Johkokunnan kokouksia.	Perhe-ilomia.	Juhlia.	Esitelmiiä ja puheita.	Näytelmiä.	Laulusseurassa.	Soihtokunnassa.	Keskustelu-seurassa.	Ompeluseurassa.	Voimistelu-seurassa.	Raittiusosasto.	Nideluku.	Lainauksia.	Raha-arvo.	
																	Mk.	P.	
Alapihlajan n. s.	1905	31	26	57	7	4	10	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Haapasaren	1900	15	17	32	15	11	7	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Heinlahden	1903	27	25	52	8	11	4	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kuusankosken	1896	15	26	41	17	7	4	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kaipiaisten nuoret	1902	30	15	45	6	5	3	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kuorsalon	1903	37	20	57	15	12	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Miehikkälän	1900	39	22	61	8	12	8	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Saarento Jokelan	1905	24	17	41	2	3	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Raussilan	1901	13	16	29	9	8	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ruotsulan	1900	21	16	37	12	9	5	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Enäjärven	1899	9	3	12	2	6	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pitäjänsaaren	1901	40	24	64	20	14	4	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kymninnan	1899	18	15	33	10	8	5	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kymintehtaan	1897	31	31	62	13	12	7	31	7	—	—	—	—	—	—	71	208	180	
Tirvan	1903	36	22	58	3	12	1	23	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„Soihtu“	1897	17	20	37	6	11	3	13	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Elimiän	1902	16	14	30	3	4	7	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Anttilan	1900	18	17	35	—	2	1	3	3	—	—	—	—	—	67	40	179	30	
„Säilä“	1903	35	25	60	5	10	5	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ravijoen	1902	81	41	122	9	7	16	12	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„Valonsäde“	1902	49	48	97	11	18	6	9	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vilppulan	1901	63	52	115	6	10	2	20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kouvolan	1899	70	40	110	3	5	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„Toveriliitto“	1899	102	105	207	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kymn	1898	54	23	77	1	8	2	4	4	—	—	—	—	—	—	15	30	56	
Sippolan	1891	28	23	50	5	4	5	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Anjalan	1897	24	26	50	4	6	5	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nurmijärven	1902	25	35	60	10	8	3	12	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„Väre“	1904	13	23	36	4	4	3	3	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tammion	1902	28	22	50	8	2	6	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jaalan	1903	38	40	78	2	3	1	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Laajakosken	1905	23	24	47	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tavastilan	1905	30	23	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Korkeakosken	1906	49	31	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Harjun	1906	21	36	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kuivalan	1906	26	12	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Eskolan	1906	24	23	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		1,230	997	2,227	214	245	133	218	94	178	26	87	164	128	132	205	278	465	30

Osaston nimi.	Perustettu.	Lukutopia, sanoma-lehtiä.		Avustettu		Taloudelliset asiat.				Seuran		
		Lukutopia.	Sanomalehtiä.	Kansanopist.	Ystävist.	Tulot.		Menot.		Esimies.	Kirjuri.	Osolte.
						Mk.	P.	Mk.	P.			
Alapihlajan n. s.	1905	1	4	—	—	612	65	478	60	T. Riihelä	A. Värril	Virolahti, Pihlaja
Haapasaren	1900	—	1	—	—	587	07	86	82	Emil Eerola	Ida Pohjola	Kotka, Haapasari
Heinlahden	1903	—	—	—	—	333	65	333	65	Konsta Harrikka	Oskar Jorda	Kotka, Heinlahti
Kuusankosken	1896	1	1	8	38:40	478	62	328	90	Vainö Vallenius	Samuli Salo	Kuusankoski
Kaipiaisten nuoret	1902	—	—	—	—	173	96	41	85	Hj. Ståhlström	J. J. Sohkanen	Kaipiainen
Kuorsalon	1903	1	1	10	—	498	89	125	61	Alex Arvilommi	Eeva Sipari	Hamina, Kuorsalo
Miehikkälän	1900	—	—	—	—	609	70	382	10	Kristian Kimmo	Matti Peltola	Miehikkälä, Saivikkala
Saarento Jokelan	1905	—	—	—	—	110	75	75	55	Hugo Reiman	Alma Raatikainen	Harjun asema,
Raussilan	1901	1	14	—	388:10	650	83	591	80	Eemeli Korpivaara	Antti Pekkola	Inkeroinen, Raussila
Ruotsulan	1900	3	15	10	—	339	17	39	36	Taavi Tirkkonen	Alfred Pokki	Korian asema
Enäjärven	1899	1	3	—	—	65	40	31	50	Antton Sorsa	Santeri Simola	Kaipiainen
Pitäjänsaaren	1901	1	1	?	—	322	87	298	04	E. Korttila	A. Vinter	Hamina, Pitäjänsaari
Kymninnan	1899	—	—	—	—	390	58	242	05	Naimi Alasuutari	Oskari Hinttula	Kymnlinna
Kymintehtaan	1897	1	1	15	50:—	1,116	41	909	43	Hj. Hultin	Hulda Rastas	Kymintehdas
Tirvan	1903	—	—	—	—	307	81	111	85	Viktor Pasi	Jalmar Rautjärvi	Kaipiainen, Tirva
„Soihtu“	1897	—	—	—	—	1,043	44	193	70	Toivo Krosi	Oskar Vappula	Uusikylä, Porlammi
Elimiän	1902	—	—	—	—	769	95	303	85	A. H. Heikkilä	Helmi Lindros	Elimäki
Anttilan	1900	—	—	—	—	?	?	?	?	Otto Lautamies	Sylvester Puujalka	Selänpää
„Säilä“	1903	—	—	—	—	485	60	335	09	Albert Salonen	Jalmar Lakkila	Artjärvi
Ravijoen	1902	—	1	—	—	6,296	44	6,296	44	Antton Raussi	Kyösti Husgafvel	Hamina, Ravijoki
„Valonsäde“	1902	1	7	—	—	750	42	562	17	Martti Nyman	Ida Takala	Kausala, Kimonkylä
Vilppulan	1901	1	1	12	—	814	21	181	30	O. Oksala	Hilja Hästesko	Korian asema
Kouvolan	1899	—	1	—	—	1,666	11	1,246	81	J. Vartiainen	V. Värril	Kouvola
„Toveriliitto“	1899	—	—	—	—	128	55	128	55	Im. Hohti	Vihtori Brandstaka	Inkeroinen
Kymn	1898	1	—	6	—	368	67	307	47	Helkki Soini	Viht. Hampspinnar	Kotka, Sunila
Sippolan	1891	—	—	—	—	989	20	70	20	V. Salosaari	Antton Pokki	Myllykoski
Anjalan	1897	—	—	—	—	168	95	103	95	M. Hollsten	Alf. Blomqvist	Inkeroinen, Anjala
Nurmijärven	1902	1	5	—	—	1,823	46	128	70	Vainö Vallenius	Aino Kindt	Nurmijärvi
„Väre“	1904	1	4	—	—	350	75	152	16	H. Borgenström	A. Viander	Inkeroinen, Villikkala
Tammion	1902	1	9	—	—	235	—	131	—	Jussi Suomalainen	Viht. Suomalainen	Hamina, Tammio
Jaalan	1903	1	1	—	—	249	45	174	03	Antton Vitting	Mikko Kontulin	Jaala
Laajakosken	1905	—	—	—	—	89	85	57	85	Hjalmar Osola	Evert Simola	Kymn asema
Tavastilan	1905	—	—	—	—	—	—	—	—	Aukusti Rikka	F. Heiskala	Tavastila
Korkeakosken	1906	—	—	—	—	—	—	—	—	V. Hintikainen	H. Stenbacka	Kymn asema
Harjun	1906	—	—	—	—	—	—	—	—	Nestor Tainio	Vainö Juslin	Harjun asema
Kuivalan	1906	—	—	—	—	—	—	—	—	Emil Johansson	N. Gunnari	Kymn asema
Eskolan	1906	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		16	9	112	85:—	525:65	22,804	41	15,450	38		

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1907 / 01.02.1907 no 2

Hiihtäjä.

*Mies hiihtää, kuutamoin kaunis on,
Vain yksin ja haaverinnoin.
On pakkasta kyllä, mutt' nautinnon
Suo hanget kuutamoilloin.*

*Mies hiihtää, suksensa sujuilee
Vain kohden kaihjojen rantaa.
Nyt tähdet taivaalla tuikkailee.
Mitä mielteitä miesi nyt kantaa?*

*Mies hiihtää, kylillä soivot soi. —
Hän vaiti, mykkänä yksin. —
Niin miksi nuo tähtöset loistaa voi
Noin yksin ja ryhmityksin.*

*Mies hiihtää. — Hänestä sanottu on:
Hän vain on ihmislapsi,
Mi telmeessä elämän kohtalon
On sortunut haaveilijaksi.*

*Mies hiihtää, kauan hiihtänyt on
Hän yksin ja haaverinnoin.
Nyt hanget elämän nautinnon
Suo hännekin kuutamoilloin.*

Väinö Maula.

Pöytäkirja lehty n. s. vuosikokouksessa helmikuun 10 p:nä 1907.

I*

Seuran kirjuri luki vuosikertomuksen Seuran toiminnasta viime kalenterin vuodelta.

II*

Tarkastettiin viime vuoden tilit. Tilintarkastajiksi valittiin Aron Sommi ja Antton Suomalainen.

III*

Valittiin uusi toimikunta johon kuuluvat ^{sihteeriksi} seuraavat: Herra Viktori Suomalainen. Johtokuntaan valittiin: Neidit Aina Pitkänen, Tyynne Tähtinen, Madilla Pitkänen, Ida Suomalainen ja Tekla Suomalainen. Herrat Evert Pitkänen, Ruudolf Tähtinen, Aron Sommi, Emil Olajju ja Jussi Kouki.

IV*

Kannettiin jäsenmaksut kuluneelta vuodelta.

Tarkastettu ja hyväksytty

Antton Kouki Esteri Saarelma.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1907 / 01.10.1907 no 10

Talvella.

Ilma aivan jäätävä,
tuuli tuima, vääntävä:
Kylmä talvi sää.
Hyinen Pohja maita matkaa,
julmin turman työtä jatkaa;
jälki kuolon jää —.

Taimen tavoin ihminen
kanssa, polo, Pohjaisen
värjyy vavisten. —

Kell' on poissa seinän suoja
sääl' ei „ilma Luojan“:
siin' on surma sen.

Lepää kuolon unta noin
luonto, alla hankiloin
kevät toiveissa.
Saapuneekin kaunis kevät
kohta, ilmat lämpenevät
tuoden iloja — —

S—teri P—koski.

Pöytäkirja tehty n. s. toimii =
kunnan kotiteollisuudessa helmikuun 27 p:nä 1907.

I#

Seuran varapuheenjohtajaksi valittiin Lemmi Harju, kirjuriaksi
Jussi Kouhi ja rahastonhoitajaksi Ruudolf Tählinen.

II#

Seuran sääntöjä päätettiin painattaa 100 kpl, joka jäi puheen-
johtajan kuoleksi.

III#

Lukutupa päätettiin pitää auki joka sunnuntaina luke-
mista varten 3:sta - 5:teen ja keskustelua y. m. varten 5:stä 10:noon.

IV#

Tarjostusmiehiksi lukutupaan valittiin Haron Lommi ja Overt
Pitkänen.

V#

Keskustelukokouksia päätettiin pitää joka kahden viikon pe-
rasta.

VI#

Yleinen iltama päätettiin pitää pääasiainena, jota kommaa-
maan valittiin kuntoimikunta johon tulivat Herrat Nestori Lommi,
Tiljo Pitkänen, Aho Pitkänen, Tiljo Pitkänen ja Ruudolf Harju.
Naiset Esteri Saarasma, Hanna Pitkänen, Lyydi Luomalainen, Lyydi
Lommi ja Helmi Harju.

Tarkastettu ja hyväksytty

Thtori Luomalainen Jussi Kouhi.

Pöytäkirja tehty n. d. toimi =
kunnan kokouksessa Huhtikuun 2 päivän 1907

I*

Seuran toiminta kesän ajaksi päätettiin lakkauttaa jäsen-
ten poissamuuton tähden

II*

Lukusali päätettiin suljettavaksi Huhtikuun 24 päivän jolloin
se siis on viimeisen kerran arvoina.

Tarkastettu ja hyväksytty:

Tiktoni Suomalainen Jussi Kouki

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1907 / 01.03.1

N:o 3 — 1907. PYRKIJÄ.

Tule, oi tyttöni tumma!

*Tule, oi onneni orvokki,
Tule toivoni tähtönen tumma!
Ja kuulehan kuinka se kuiskaapi
Mun rinnassa ääni niin kumma:
„Sulle, oi sulle mä sykkäilen! —
Tullos, oi tyttöni tumma!”*

*Tule, oi toivoni tähtönen
Ja mun tielläni, armias, loista,
Siks' kuni poistat sä pimeyden
Mun henkeni maailmoista.
Tullos, oi tyttöni tummainen! — —
— Niin tuntuu tummuus poista.*

Eemil Aho.

Tammion Nuorisoseura
toimii
Yleisen iltaman
1:nä Pääsiäispäivänä, alkaen klo
5 j. p. p.
Huvi-toimikunta.

— **Tammion nuorisoseura** toimeenpani iltaman 1 pääsiäispäivänä kansakoululla. Ohjelmassa, jonka melkein kokonaan naiset suorittivat, oli esitelmä, runonlukua ja laulua sekä näytelmä-kappale, joka esitettiin verrattain hyvin. Lopussa tanssittiin. Väkeä oli runsaslukuisesti.

1907 1229

*Löytökirja lehty n. s. toimii =
seuran kokouksessa joulukuun 29 p. 1907.*

I#

*Jotta seuran toiminta edelleenkin jatkuisi, päätettiin kahden
ajaksi vuokrata huone lukusalia y. m. kokouksia varten.*

II#

*Huonetta tietustamaan valittiin Jussi Kouki ja
Evert Pitkänen.*

III#

*Kansakoulua päätettiin pyytää n. s. käytettäväksi
Tammikuun 21 p:ksi, jolloin meillä vieraili Kyminlaak-
son nuorisoyhdistyksen puheja M. Rovinevirta.*

*Tarkastettu ja hyväksytty
Kheeri Suomalainen, Jussi Kouki.*

Pöytäkirja Lehty n. 6. toimi =
kunnan kokouksessa Tammi 1 p. 1908.

I*

Päädettiin vuokrata huone nuorisoseuran käytettä =
väksi lukusalia y. m. varten.

II*

Lukusaliin tilattiin seuraavat lehdet: Helsingin
Käiku, Urheilulehti, Työkirja ja Lukutupa.

III*

Lukusali avataan 12 päivä Tammi kuute ja piletöin
arvoinna joka sunnuntaina 5-8 illalla.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Tiktori Suomalainen Jussi Kouki.

Lukutupa / 1908 / 01.01.1908 no 18

Kalastajapoika.

Ja kalastajapoika
hän laulaa venhossaan,
kun päioä kirkas painuu
yön varjot kattaa maan.

Hän laulaa suuruudesta
sen synkän syvänteen.
hän myrskyöistä laulaa
ja pauhinasta veen.

Hän laulaa kuinka meri
on syvä, pohjaton
ja kuinka neidon silmä
syvempi vielä on.

A. R.

HELSINGIN KAIRU
KUVALLINEN VIHKOLEHTI

1908

KUODES VUOSIKERTA

HELSINGISSÄ 1908
HELSINGIN UUSI KIRJAPAINO-OSASTO

SUOMEN
URHEILULEHTI

N:o 1 1908

PYRKIJÄN tilaushinnat 1/2 v. 2 mk., 1/2 v. 1 mk.

PYRKIJÄ
Nuorison Rientojen kannottaja.

TOIMITTAJAT:
SANTERI ALKIO, E. E. TAKALA, päätoim.
KAUPPIS-HEIKKI, K. HARIJU, ulkoasiast. l.

TOIMITUSPAIKKA: Santeri Alkio, Toimittajat: Kauppi-Heikki, K. Harju, ulkoasiast. l.

Pyrkijä ilmestyy Lahella joka kuun puolivälissä. Tilaushinta 2 mk. vuosikerta. Ilmoituksia otetaan. Toimit. osote Lahia.

Sisältö:

S. A.: Nuorisoliike v. 1907.
Vaino A.: Iltamiemme julestamaan.
H. S.-pä: Uusia työmiä n. seur.
Yksi asiamies: Nuorisoseurat ryynnäkölle.
A. P.: Uusia mahdollisuuksia. Varsinais-Suomen n. s. työvainioilta.
E.-P. N. Seuran vuosikokous.
E.-P. N. S. jako toimipireihin.
Uusi nuorisolehti.
Sos. dem. Nuorisoliiton julkaisuja. Uutta kirjallisuutta.
Jussi Pankkunen: Ympärikatsaus. Nuorison pyrintöjen alalta.
Nousevan nuorisoliittoja alkaa syntyä!
Kuva-arvoituksia.
Tilaisuusilmoitus.

N:o 1 19 vuosikerta. Tammikuu 1908

ILKKA Pohjoisten äänenkannattaja ilmestyy Vaasassa 9 kertaa viikossa. Tilaushinta 1/2 v. 5 mk., 1/2 v. 10 mk., 1 vuok. 20 mk.

PYRKIJÄLLE halutaan innokkaita asiamiehiä kaikkialle missä ei niitä ennestään ole

LUKUTUPA

N:o 1.	Tilaushinta v. 1908: puolevuosittain ja vuosittain sama hinnalla: 3 mk. 50 p. kokov., 2 mk. 1/2 vuodella. Vuosittain 1 rpl. 70 kpl. kokov., 1 rpl. 1/2 vuodella. Ilmestys 1 dollarin vuodella. Ilmoituskannat 25 pennin. Ilmoitushinta: 1 mk. 50 p. ovelin; suurimmissa ja yleisluokissa hinnat yksittäisiä annetaan erikseen.	Vastava toimittaja: ANTTI RYTKÖNEN. Tulosta, Helsinki, Tehtaankatu 10. Pöytä. 20/25.	TAMMIK. 23 p. 1908.
--------	---	--	------------------------

11 vuosik.

Minerva Kirjapaino, Aleksanterinkatu 17, ottaa vastaan kuusikuukausittain.

Tähtönen.*)
Kirj.
Johanna Beckman
(suom.)

Kesä aikaan oli pikku lapsilla paljon työtä ja he riemuisivat, kun se yhä enemmän kummit.
He olivat kukkasia herätelleet, kun ne liian syvästi nukkuiivat ja heille sanoneet: teidän täytyy ainoastaan kukoistaa. — Sillä mistäpä pieni vuokkonen maan alla muutoin tietäisi että on toukokuu tulossa.

Ja he riemuisivat, kun se yhä enemmän kummit.
Ja sitten tuli syksy. Nyt tulivat puut punaisiksi, keltaisiksi ja toiset ruskeiksi. Ja vaahtera ravisteli lehtiä kuin tähtiä. Lapsukset leikkivät niillä, ja muutolinut muuttivat pois.

*) Lainamme näytteeksi tähän kauniin kerteuksen kustantamastamme Lumikki nimisestä joulua- ja talvi-ledestä, koska suuri osa Lukutuvan lukijoista ei liene vielä lehtien tutustunut.

P. C. Rettig & Co:n Klubi N:o 1, Lyra, Orient, Rino & Matti ovat mainioita paperosia.

HAMINAN LEHTI

Näyttenumero 2

Haminassa torstaina tammikuun 9 p:nä

1908

Toimittajat: Kalle Patomäki (vastaava), R. Jäntere, A. Pitkanen. — Toimituksen osoite: Aleksanterink. varrella. Puhelin N:o 186.

A. PITKÄNEN toimi yhtenä näyttenumeron toimittajana.

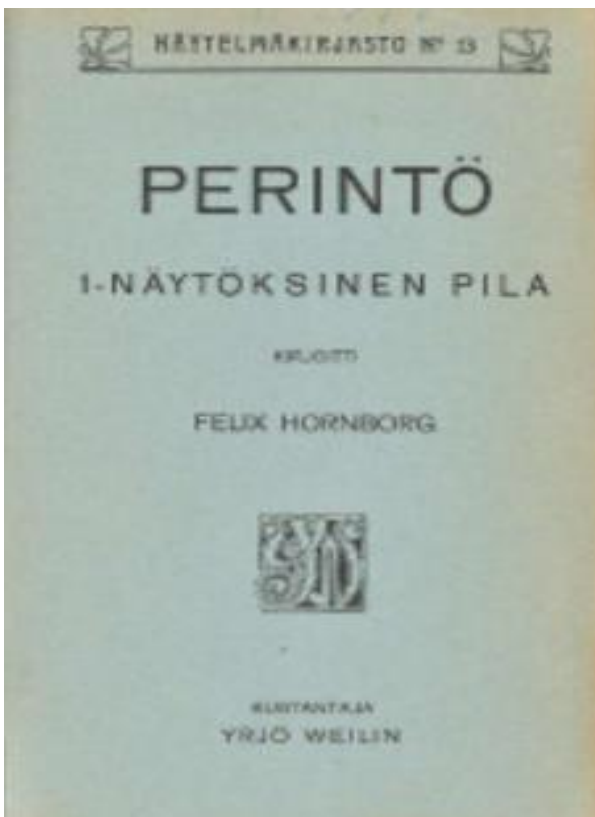
1908 0901 HAMINAN LEHTI nro 000

1908 01 14 HAMINAN SANOMAT no

Tammion nuorisoseura toimi iltaman loppiaisenä t. k. 6 p:nä Saaren kansatoululla. Ohjelmassa oli m. m. esitelmä, kaksi näytöskappaletta „Salaisuus” ja „Byrintö”, runoja, kertomus, murrejuttu y. m.

— **Tammion** Nuorisoseura toimeenpani iltaman t. k. 6 p:nä eli Loppiaisenä. Väkeä oli kerääntynyt vähänlaisesti niin kauniiseen ilmaan nähden. Ohjelma sisälsi: yhteislaulua, esitelmän, runoja, kertomuksia ja latuja sekä kaksi näytöskappaletta „Perintö” ja „Salaisuus”. Ohjelman loputtua pistivät nuoret iloisesti karkeloksi. Iltama onnistui kohtalaisesti.

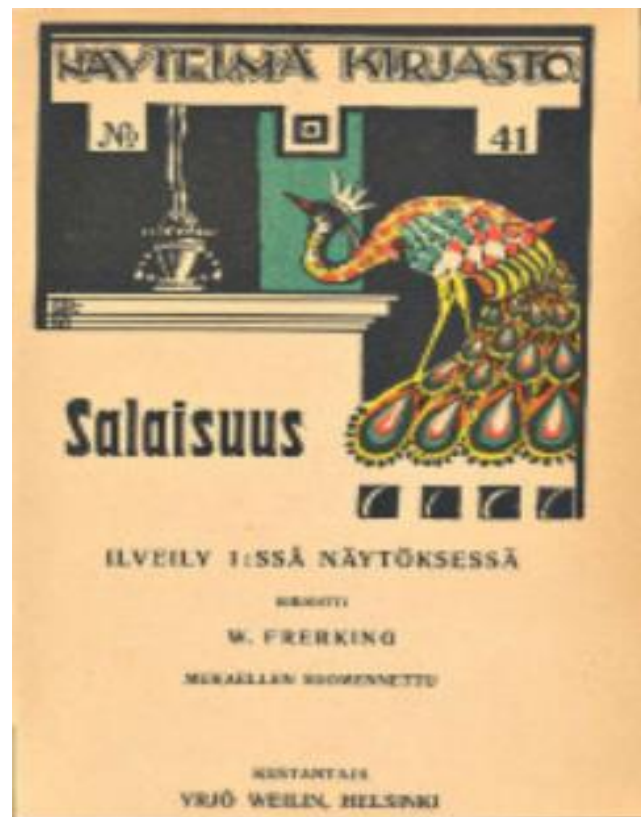
iloisesti karkeloksi. Iltama onnistui jokienkin kohtalaisesti.

Perintö : yksinäytöksinen pila

■ Kirja

Hornborg, Felix, 1878-1913,, kirjoittaja.

Salaisuus : ilveily 1:ssä näytöksessä

Ein Geheimnis, suomi

■ Kirja

Frerking, W., kirjoittaja.

Raffi talven.

Nyt talvi taas on,
ja fataapi lunta.
Vuontofin nuffuupi
talvista unta.

Boisja on puista,
jot' ainoa lehti.
Syysskuun hallat,
ne turmella ehti.

Paffanen pouffuu,
nurfisja main.
Talven valtaa
ain muistuttain.

Myös talvi toinenkin heitellit,
On Suomehemme jo ensi lunta —
Se talvi, — mi ennen jo peitellyt —
On fanjamme vanhaa fanjallis-unta.

— Sen talven kylmän ja kolfon wal-
lan,
Tofin aurinko kewäinen filloin voitti.

Se fanjaamme jäätävän, idän hallan —,
Pois Suomeemme faloilta soitti.

Jo pilkehti aurinko taiwahalla,
Voi toivon, kauniita huffia esiin,
Se taistellesjaan, korttealla —,
Sulatti talvemme jäätin wefiin.

Näin kewäiset wirrat, jo pulppuelti
Pitkin sulofista Suomen nientä,
Ja kewäijet tuulet ne puhalteli,
Yhastuttaen ihmisiemieltä.

Waan nyt — taas aurinko piilohon
käy,
Ja taivas syntän muodon jaa —,
Ei enään kewästä merkkiä näy,
Waan syfyn tuulet jo puhaltaa —.

Tään syfyn folktoja tuulia vastaan,
Meil' turwa on kallis pyhä;
Se turwa on „lafi“ ainoastaan,
„Lafi“ wanha, ja uusi ain yhä.

Eiis yhtös fanjami yffin mielin,
Taistohon, puolesta iänmaan!
Yhtös fanjami yffin fielin,
Suomen onnea waaltimaan!

Kammissaari, 19°/108.
Warjo.

Kohti rantaa.

Kauas kulkee mun matkani,
käy etäälle toivoni retti
waan fiulle ohjaan mä **purttani**
ja kaihoan joka hetki,
mutt' kutapaties jos konjanaan
mä wenhoni fiihen rantaan jaan.

Woi tulla myrshy ja lainehet
saattaisivat **purteni** niellä
tai karit wäijywät, jalaijet
fitä woifi kofdata tiellä —.
Niin mitä filloin mä tekifin,
jos waaran uhfaawan näfifin —.

— Ei woimaani pelko uuvuttaa
jaa myrshyjen pauhinassa,
On seistawa rohfeana,
kun tuuli käy purjehisja!
Ja ilomielessä laulellen
kohti rantaa **purttani** ohjailen —.

S—i P—ni.

Kyminlaakson Nuorisoyhdistyksen puhuja Koinewirta piti eilen illalla esitelmän nuorisoyhdistyksestä **Tammion** kansakoululla. Kuulijoita oli runsaslukuisesti sekä vanhoja että nuorempaa wäkeä. Toiwottawasti **nuorisojeurame** jaa uutta wirteyttä pidetyn kokouksen johdosta. Tänään puhuu herra Koinewirta Ruutjasosja.

— **Tammion** kansakoululla puhui **Kyminlaakson nuorisoyhdistyksen** puhuja hra Koinewirta t. k. 21 päivänä. Wähinko waan, kun miehiä oli niin paljon kalastusmatkalla, että vähälukuisena woiitiin jaapua kuulemaan tätä arwofasta esitelmää. Tyytywäisinä lähtiwät kuulijat kotiansa, toiwoen, että useinkin jaataisiin tällaisia esitelmia kuulla.

Perustalaa **nuorisoyhdistyksiä** sinne missä niitä ei vielä ole, ja ryhtytää uudet sekä wanhat seurat toimella työkentelemään, tuosja nuorison itfensjä kaswattamistyösja. Wanhat ja nuoret! työhön ja taistoon pimeyden waltoja vastaan, kerfoittamaan pois lestuudestamme nuot raafuuden ja epäfiweellisyuden mustat peilot, jofsa fanjaamme uhfaawat turmioon syöstä.

Kyminlaakson nuorisoyhdistyksen puhuja.

Mistä ja minne?

Viktor Rydberg.

Tätä tietä kun viimeksi matkustin
kevät lehdot kaunisti kukkaisin,
ja paroon kukkaset kuvansa loi
ja avaruudesta kelloit soi,
siins' aurinko aamupilvistä,
tupa uus oli veräjän vieressä.
Soi ovesta: „Rauha Jumalan!“
Siell' olivat juhlapuvuissaan
nuor' talonpoika ja morsian.
He riemuin tervehti; kysyi mies:
„Mistä matka ja minne kulkee ties?“

Tätä tietä kun taaskin kuljen ma,
käy päivä pilvissä maillensa,
puro tumma, taivas on varjoinen
ja kellot kaikuvat kumisten,
syystuuli ulvooi kankaalla,
tupa veräjän luona on harmaana,
ei soi sieltä „Rauha Jumalan!“
ovi auki vaikka on ennallaan,
mutt' joukko sieltä nyt mustissaan
käy kohti koivuja kalmiston. —
Oli mistä ja minne matka on?

Näin kuljen hiljaista kulkuain
Ajan ratas se eelleen vierli vain,
se mittaa sekunnit nopeat,
on mittana sydämmet sammuvat;
se vaiheet mittaapi vuosien,
suuut jällekkäin kulkevat mitta on sen
mittaköyttänsä yhä laskee hän,
sen silmuina haudat on vierekkäin,
meret' äärettyyden hän mittais näin
ja ikuisuuden hän valkaman
joka hetki koittawi saavuttaa.

Unissain avaruuksiin lentelin
tähtitarhoista tähtitarhoihin,
joka tähti oli kuin vankila
täynn' epäilyksiä, tuskia,
joka tähdestä huokaus nousi tää:
„mist' oomme ja minne on matkan pää?“
Joka tähti mi lentää taivaalla
on airut, mi oottawi vastausta.
Mut' vastaus „Mistä ja minne?“ — sen
Oli poveen peitetty Pimeyden.

Ma parhaasta valkamast' unelmoin:
laps' emoni helmassa olla voin.
Kysymykseen, jonka mä tähdiltä sain
hän hellästi mua suuteli vain.
Silmä kohtasi silmää, suuta suu,
ja maailma haihtui kaikki muu.
Sinisilmis' äitini herttaisen
näin maailman avaruuksien,
aika seisoi: katsoen emoin
mä ikuisuutehen silmätä sain.

Suomenst
Antti Rytkönen.

Pöytäkirja tehty vuosikokouksessa
nuorisuran talolla Maaliskuun 1 p. 1908

I*

Johtokunnasta eroamisvuorossa olivat: Puheenjohtaja Lerra Viktori Suomalainen ja jäsenet Jussi Kouki, Emil Harju, Evert Pitkänen, Ida Suomalainen ja Tekla Suomalainen.

II*

Käiden tilalle valittiin puheenjohtajaksi: Lerra Jussi Kouki ja jäseniksi: Herrat: Nestori Lommi, Emil Harju ja Valtteri Pitkänen ja naiset: Helmi Harju ja Gydy Suomalainen.

III*

Kirjuriksi valittiin Nestori Lommi: varapuheenjohtajaksi Gydy Suomalainen ja rahastonhoitajaksi Tyynne Tähtinen.

IV*

Kirjuri luki vuosikertomuksen kuluneelta vuodelta.

V*

Tuone vuoden tilit tarkastivat: Nestori Lommi ja Ilmari Pitkänen.

VI*

Korvettiin jäsenmaksut monneelta vuodelta.

VII*

Nuorisoseuran yhteyteen perustettiin voimistelu-seura joka otti nimensä Tammion voimistelu-seura.

Tarkastettu ja hyväksytty:

Viktori Suomalainen Jussi Kouki

Pöytäkirja tehty nuorisoseuran vuosikokouksessa
Maaliskuun 1 päivä 1908.

I*

Toimikuntaan kuuluu siis seuraavat: puheenjohtaja: Jussi Kouki,
varapuheenjohtaja Eyydi Suomalainen, kirjuri Nestori Lommi, rahasto-
hoitaja Tyne Tähtinen ja jäsenet: Eron Lommi, Emil Harju,
Valter Pitkanen Rudolf Tähtinen Helmi Harju, Aina Pitkanen ja
Kadilla Pitkanen

II*

Hiihtokilpailu seuran kesken päätettiin pitää ensi sun-
nuntaina.

III*

Hiihton yhteydessä päätettiin pitää pieni perhellä, jota
hommamaan valittiin Viktori Pitkanen, Jussi Kouki, Viljo
Pitkanen ja Esteri Saarelma.

IV*

Isompi illama ajateltiin myöskin hommata ennen kesän
tuloa.

Tarkastettu ja hyväksytty

Jussi Kouki Nestori Lommi

Haminan R. Y:n voim. seura „Wesa”.

Haminan raittiusyhdistyksen voimisteluseura Wesa perustettiin helmik. 15 p:nä 1901. — Koska tämä voimisteluseura on toiminut raittiusseuran sääntöjen alaisena, on sen jäseninä olleet raittiit nuorukaiset. Seuran perustavassa kokouksessa valittiin sen johtajaksi hra Emil (Helin) Rantaheimo, joka kuitenkin pian erosi. — Senjälkeen

Haminan »Wesa».

Elon kannel.

Soi uljas sävel kanteleessa elon,
se tulisesti kiehtoin väräjääpi
ja hopeaisin äänin heläjääpi
— se poistaa sielustani kuolon pelon.

Ma siitä tahdon saada täyden selon,
kun parhaillansa kielet virittääpi

ja kaijasta sen vuoret täräjääpi,
kun elon merta vellovata melon.

Ma kuulen kuinka kauniin valtavana
sen sointu soljuu vuolaan viljavana
ja rytmi ryhdikkäänä soljahtaapi.

Se rohkeutta elämähän soipi,
ja hengen kirkkautta salamoipi,
mi joskus sisässämme ailahtaapi.

T. S.

Pöytäkirja tehty nuorisoseuran Toimikunnan kokouksessa maaliskuun 3 p:n 1908

I*

Järjestysmieheksi valittiin Aro Lammi ja Wäälleri Pitkanen.

II*

Huivitoimikuntaan valittiin kaikki kylän nuoret.

III*

Huivitoimikunnan kokous päätettiin pitää Maaliskuun 4 p:n 1908. Lukutuvan lämmitys jäi jäsenten vuoroan tehtäväksi.

IV*

Perheillamia päätettiin pitää joka kahden viikon päästä.

V*

Seuran toimesta päätettiin julaista "Usva" nimistä sanomalehteä.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Jussi Kauki. Nestori Lammi.

— **Tammion** nuorisoseuralla oli vuosikokous viime sunnuntaina. Tilan puutteessa täytyy selostus siitä jättää seuraamaan numeroon.

Tammion Nuorisoseuran vuosikokous pidettiin sunnuntaina t. k. 1 päivänä n. s. seuran talolla. Kokous alkoi klo 4 j. p. p. Aluksi puhui Bihtori Suomalainen seuran nykyisestä asemasta ja kuinka se saataisi ripeämpään toimintaan. Sen jälkeen valittiin viime vuoden tilejä tarkastamaan Nestori Lommi ja Ilmari Pitkänen. Tilit hyväksyttiin ja annettiin johtokunnalle tiliwapaus. Johtokunnasta eroamis-

wuorosja olevien jäsenten sijaan valittiin suljetuilla lipuilla seuraavat: Puheenjohtajaksi J. Rouhi ja muiksi johtokunnan jäseniksi Nestor Lommi, Walter Pitkänen, Emil Harju, Lydia Suomalainen ja Helmi Harju.

Kokouksessa päätettiin pitää ensi sunnuntaina eli t. k. 8 päivänä perheiltama. Kokouksen lopussa keskusteltiin puiden hankkimisesta seuran talolle y. m. seuraakoksesta asioista.

Tammion voimisteluseura „Myrsky“ joka parisen kolme vuotta on lewännyt, on nyt uudelleen herännyt eloon paljon ripeämmällä innolla ja uudella nimellä: „Tammion voimisteluseura.“ Seuraan liittyi kaikkiaan 20 jäsentä. Seura valitji keskuudessaan johtajakseen Bihtori Pit-

käsen ja waralle Bihtori Suomalaisen, kirjuriiksi Jusji Rouhin ja rahastonhoitajaksi Ilmari Pitkäsen.

Kokouksessa päätettiin pitää jäsenten keskinen hiihtokilpailu ensi sunnuntaina eli t. k. 8 päivänä, palkintoina tulee olemaan mitallit.

Myrskyssä.

*Riehu myrsky raivoisasti,
Ankarasti aalto lyö!
Yli vyöry äyräiltesi
Peitä murheen musta yö!*

*Rintani vaan älä riehu,
Riehinut oot kyllin jo!
Hetkiseksi sairas sielu
Levähdä ja tyynty jo!*

Emil Aho.

Maaseutukirjeitä.

Tammio, 2/3—08.

Mennyt on viime tuutauki tuuliseen pyryineen ja tuiskuineen. Niinoastaan muistot, hauskat tai itävät, ovat jällessä — hauskat niillä, joille onni on suonut kaikkea hyvää ja itävät niillä, jotka ovat saaneet kovaa kofea tuulauden tuloessa.

Eipä helmituun aika tänä vuonna ollut hauska saarensijamme. Surua ja huolia oli se mukanaan tuonut. Huolia sentähden, että Suomella ja varsinkin läänillämme ovat taasen, pienen virkistytien jälkeen, kovat ajat tuloissa. Murhetta ja huolta jemmuoiksi. että saaremmme oli tullut disjertitien q. m. tauteja, jotka veivät kaikki nuorta reipasta saaremmme jäsentä aikaisin manan majoille.

Seurat kolo tuulausien toimittomuuden perästä voivat nyt joutuiten koloontua, sillä kaikki ovat taasen reippaassa lunnoissa. Kansakoulu on myöskin jo vähän aikaa ollut toimeissa.

Nuorisoseuralla oli vuosikokous viime sunnuntaina vuokratalolleen. Kokouksen avasi seuran puheenjohtaja, lausuen vanhat ja nuoret kokouksen tervehdulleiksi, sekä puhui muutamia sanoja nuorisoseuratyöstä ja kehotti utterasti työskentelemään nuorisosaatteen hyväksi. Itävä kyllä vanhempi väki liian vähän ottaa osaa nuorisoseuran hommiin. Seuran sihteeri luki sitten vuosikertomuksen, josta kävi selville, että seura on viime vuoden tuloissa pitänyt kaksi yleistä iltaa, yhden isomman perheiltaman sekä kuusi pienempää lulu- ja perhe-illatua. Neljä johtokunnan kokousta ja yksi seuran kokous on myös pidetty. Mikäli vuosikertomuksesta voitiin huomata, niin on toiminta Tammion nuorisoseuralla viime vuonna ollut jokseenkin vilkasta, kun ottaa huomioon, että seuran tähtynyt 2/3 osaa vuoden ajasta olla toimimatta, sentähden, että miehiä jäsenet ovat josta vuosi 7 ä 8 kuukaudesta merellä. Sitäpaitsi ovat nuoret miehet vielä pakoitetut talvisinkin harjoittamaan elinkeinon ulkoajalla 15 jopa 20 km. päässä kotisaarestaan. Vuosi- ja tilikertomuksen luettua, myönnettiin johtokunnalle tilinvapaus ja toimitettiin uusien virkailijain vaalit. Groamis vuorossa olivat johtokunnasta Viktor Suomalainen,

Gwert L. Pitkänen, G. Harju, S. Rouhi, Jida ja Tella Suomalainen. Uuteen johtokuntaan tulivat: Juhon Rouhi puheenjohtajaksi; Eppu Suomalainen varapuheenjohtajaksi; Toine Tähtinen rahastorhoitajaksi sekä Matilda Pitkänen, Minna Pitkänen, Helmi Harju, Marjo Rommi, Emil Harju Ruutu Tähtinen ja Walter Pitkänen uusiksi jäseniksi.

Seuralla on lufujali, johon tulee "Pöytä", "Arbeitslehti" ja useita kumalehtiä. Lehdet luettua siidotetaan ne, ja lahjoitetaan jareen lainakirjastolle. Nuori väki täällä varsin utterasti käyttää lufujalia ja kirjastoa, varsinkin silloin, kun uusia lehtiä ja kirjoja saapuu.

Ensi sunnuntaina aikoo seura panna keskuuteensaan toimeen hiihtokilpailun 10 km. matkalla. Sitäpaitsi toimivat he perheiltaman varhentelemalla ohjelmalla. Meidän ilta-ajan aivot pitää Marian päivänä tai puolipäästösunnuntaina.

Pelka.

Saaristoista.

Hiihtofilipailun toimeenpani **Tammion Nuorisoseura** keskuudessaan viime sunnuntaina. Matka oli 10 kilometriä, tasaista jäätä. 5 kilometrin pituinen kolmiorata oli kahdesti kierrettävä. Keli oli keskinkertainen. Hiihtäjät lähtivät painelemaan kaksimiehisisä sarjoissa kello kolmen seudussa iltapäivällä. Palkintoja saivat seuraavat reippaat nuoret miehet:

1:sen palkinnon	Nestor Rommi . . .	ennät. 38 m. 15 s.
2:ten	Emil Sarju . . .	38 " 31 "
3:nen	Alfr. Tähtinen . . .	40 " 22 "
4:nen	Wiljo N. Pittänen . . .	40 " 50 "
5:nen	Wiljo W. Pittänen . . .	41 " 20 "
6:nen	Juho Rouki . . .	42 " 18 "
7:nen	Sulo Pittänen . . .	44 " 37 "

Neljälle ensimmäiselle jaettiin hopea-
metalleja ja kolmelle viimeiselle raha
palkintoja.

Tulokset kuten yllämerkitystä näkyy
ovat verrattain hyvät, kun ottaa huo-
mioon että hiihtoon osaaottajat eivät
tänä talvena ole hiihtäneet muuta kuin
hiljaisista matkahiihtoa, wetäen kelta-
kuormiaan peränsään kalastuspai-
koille.

Hiihdon jälkeen oli pieni vapaail-
tama seuran vuokratolossa. Ohjel-
masta mainittakoon: runo, Ester Saa-
relmalta; tertomus, J. Roukilta; esi-
telmä voimistelusta sekä pari keskus-
telusymystä, W. T. Pittäfeltä, ja
laulua väliajoilla.

Warfinaisen ohjelman loputtua is-
tuimme piiriin ja lauloimme: "Arwon
mefin ansaitsemme j. n. e. p." y. m.
Kello 10 illalla erosimme rattaifasta
ittamasta.

— **Ensi sunnuntaina**, huo-
menna, on **Tammion nuorisoseu-
ran** toimeenpanema iltama niin-
kuin viime numerossamme ole-
wasta ilmoituksesta nähdään **Tam-
mion** kansakoululla. Koska nyt on
warfin hyvät hiihto- sekä ajokelit
meren jäällä, on syytä huomaut-
taa saarelaiusten iltamasta yleisöä
että olisi warfin otollinen aika läh-

teä hiihto- tai retiretkelle mainit-
tuun iltamaan ja samalla koetta-
maan hiihto ja ampumataitoaan,
joka myös on iltaman yhteydessä.
Koska ilmat ovat näinä aikoina
olleet erittäin herttaiset, olisi tämä
matka erittäin mielenkiintoinen ja
meren jäälakeudella hengittää vai-
kasta meri-ilmaa. Siis huomenna
miehisä ja naisissa hiihto- ja re-
tiretkelle **Tammion nuorisoseuran**
iltamaan.

Kesäinen idylli.

Mettiset pörrää,
Linnut laulaa.
Neitonen kiertää
Pellon paulaa.

Sirkat ne tirskuu,
Paarnat lentää.
Poikanen kohti,
Neittä entää.

Nurmi se tuoksuu,
Kukat hymyy.
Neitonen viekas,
Peltoon lymyy.

Tuulonen leyhkii,
Hulmuu vilja,
Poikanen kuiskaa:
„Ootko sä Hilja?“

Heinät ne helskyy,
Oljet rapsaa.
Kun neidon siro
Jalka kapsaa.

Pientare poukkuu,
Kun ois' se onnta,
Kun poika neidon
Luokse konttaa.

Kukkaset kuiskii:
Se on Silja.
„Ja poika etsii
toista — Hiljaa!“

Neitonen tyrskyy:
„H—lja sulla
Toivoa ei siis
Mitaan mulla.“

Neitonen uhkaa
Pakoon juosta.
— Pettäjä poika,
Saitkos tuosta —.

Korkos-Heikki.

HAMINAN SANOMAT

N° 37

Lounais-Karjalan ja Kymenlaakson äänenkannattaja.

1908

Lehti ilmestyy arki-työpäivinä, torstaisin ja -lauantaisin klo 8 aamulla. Tilauks- hinnat Suomessa lehden toimituksessa, postikontoreissa ja asiainmiesten luona koko vuodelle Smk. 5.—, puolelta vuodelle Smk. 3.—, kuukaudelta 65 penniä. Yksityis- numerot maksavat 5 penniä. Venäjälle tilattuna maksaa lehti koko vuodelle Rpl. 2.50, puolelta vuodelle Rpl. 1.50, Amerikassa koko vuodelle Doll. 2.—. Konttori ja toimisto pidetään avoinna arkipäivinä kello 8:sta aamulla kello 7:än illalla. Puhelin kumpaankin N° 55.

: Torstaina huhtikuun 2 päivänä.

Toimitus:
Leo Syrjänen, J. A. Teirikari,
päätoimittaja, toimitussihteeri.

Ilmotushinnat: Perittrivin alalta tekstin edellä 25 penniä, jälkeen 20 pen- niä. Setsoista liikelomutuksista myönnetään suuri alennus. Vähin ilmotushinta on 75 p. Syntymä-, kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset maksavat 1 mk. 50 p. Kehyksielliset kuolinomutukset vähintään 3 markkaa. Seuraavan päivän numeron ajatut ilmotuk- set ovat jätettävät lehden konttoriin edellisenä päivänä ennen kello 5 iltapäivällä. Ruotsinkieliset ilmotukset suomenkieleen maksuttia ja vaihtolomutuksia välite- tään maamme kalleihin sanomalehtiin.

— **Tammion nuorisoseuran** iltamaissa saaren kansiofoululla viime sunnuntaina esittivät aluffi laulua saaren neitojet. Terveh- dyshpuheen piti kalastaja W. E. Pitkänen kehoittaen vanhempia avustamaan ja ohjaamaan nuorisoa hommissa ja pyrinnoissä oi- teaan suuntaan, jotta nuorisosta warttui meille sellainen joukko, jota ei koskaan fortuisi, vaikka si- tä waarat uhlaawat. Runoja lau- suivat Helmi Harju ja nuorukai- nen Sulo Pitkänen. Kertomuksen luki seuran esimies J. Rouki. Esi- telmän Suomen Karjalasta piti Esteri Saarelma. Laulua wälta- joilla ahkerasti wireillä pitivät saaren neitojet. Näytelmäkappa- leen „Jussi Lurjus“ esittivät saa- ren pojat ja tyttäret warfin hy- win. Ohjelma lopetettiin laululla Maamme.

Sitten noin yhdeksän aikaan siir- ryttiin seuran talolle, jossa aika nuorten tanssissa ja leikkissä me- ni myöhään yöhön.

Vanhaa wälkä iltamaissa, ilä- wä tyllä, oli lowin niukasti, mut- ta nuorta kansaa oli suullisen ja kirjellisen kutsun mukaan run- saasti kokoontunut läheisistä saa- ristoyhdistäkin sekä Haminaasta ja Wirolahdelta asti. Ja vielä enem- män olisi nuorisoseura iltamaansa wieraita saanut jos ilmoitus siitä olisi löytnyt painettuna Haminan Sanomain palstoilla, jossa nuori- juseuran huwitoimikunta oli kuu- lemma päättänyt ilmoittaa. Mut- ta, kun se jätti erään huonomuis

2. 4. 1908

tisen yfityijien henkilön haltuun, joka unohti sen tahtuunsa, vaikka hänen se piti toimittaa Haminan Sanomain Toimistoon, niin jäi kun jäikin ilmoitus painamatta.

Suolimattomuus — ei kun muis- tamattomuus ilmoituksen lähettä- misestä oli siis yfityijien henkilön tuottama wahinko seuralle yleisön tähden. Grehdykset kuitenkin an- teeksi annettatoon.

— **Yleisen hiihtokilpailun** toimeenpani Tammion nuori- juseura viime sunnuntaina. Ojan- oittajia kilpailuun ilmoittautui Wi- ro- ja Wehkalahdelta yhteensä 11 reipasta miestä. Lähtö tapahtui kaitille jamalla aikaa j. o. klo 2 i. p. Matka oli 10 km. tajaista jää- tä. Wiiden kilometrin kolmiorata oli kahdesti kierrettävä. Kun noin 19 minuuttia oli kulunut, saapui- wat ensimmäiset hiihtäjät jo enji kierrokselta. Ensimmäisenä wiitan lähtöpaitalla kiersi nuori ja notkea Ewert Mäkelä, joka esiintyi wasta toisen kerran kilpahiihdossa. Noin 15 sek. myöhemmin kiertawät saa- man wiitan aiwan peräsiin tunne- tut sitteät ja reippaat Ilyntytkää- jät Wirolahdelta, weskjet J. ja W. Pohjola. Ja kannattilla paine- lee nuori ja notkeajantereinen Wihtori Tolsa jamoin Wirolah- delta. Wiimemainittu on nuori ja oiwallinen hiihtäjä. Hän on ollut tänä talvena kilpailijana Kymen- laakson parhaalle hiihtomestarille 10 km. matkalla.

Kun näin hyvät hiihtäjät jou- tuivat woimain mittailuun, ajat- teli jokainen, että jännittävä kil- pailu toisella kierroksella on tapah- tuwa näiden neljän hiihtäjän wä- lillä, mutta niin ei kuitenkaan ol- lut, waan kaikki kiitivät eteenpäin jamassa tahdissa, paitti ensinmai- nittu Ewert Mäkelä, joka yhä enemmän jättää toisia. Kaikki hiih- täjät saapuivat lähtöpaitkaansa wiimeiseltä kierrokselta samanlai- sessa järjestyksessä kuin ensimmäi- jeltäkin kierrokselta. Yksi kes- keytti kilpailun. 10 hiihti matkan täydellisesti.

Palkintoja saivat:

1:sen palk. Ewert Mäkelä Kuor- jaloosta aika 37 m. 35 s., 2:sen palk. J. Pohjola Wirolahdelta aika 38 m. 42 s., 3:nen palk. W. Poh- jola aika 38 m. 45 s., 4:nen palk. Wihtori Tolsa Wirolahdelta aika 38 m. 48 s.

Vähinnä olivat:

Aleksi Korjus Kuorjalo aika 39 m. 24 s., Herman Kormu Wirolah- lahti aika 41 m. 15 s., Heikki Saa- rinen Wirolahhti aika 41 m. 30 s.

— Palkintoina jaettiin hopeamita-

leja. Keli hiihtoaikana oli keskiker- tainen. Palkasta ei ollut. 6 km. matkalla puhalti lowa länsituuli etuwiihosta ja 4 km. matkalla myötästä päin.

Kyminlaakso-lehdessä julkaistiin 04.04. 1908 samat kaksi uutista muuten sanatarkasti samalla tavalla, mutta Kyminlaakso jätti julkaisematta jutun ilmoituskiiosta koskevan loppuosan.

Hiihtokilpailu uutinen julkaistiin kummassakin lehdessä muuten saman samantaisena, mutta Kyminlaaksossa nuoren ja notkean Ewert Mäkelän mainittiin lisäksi olevan kuorsalolainen.

Jussi-lurjus : yksinäytöksinen pila

"That Rascal Pat"

■ Kirja

Evald J., 1877-1967.

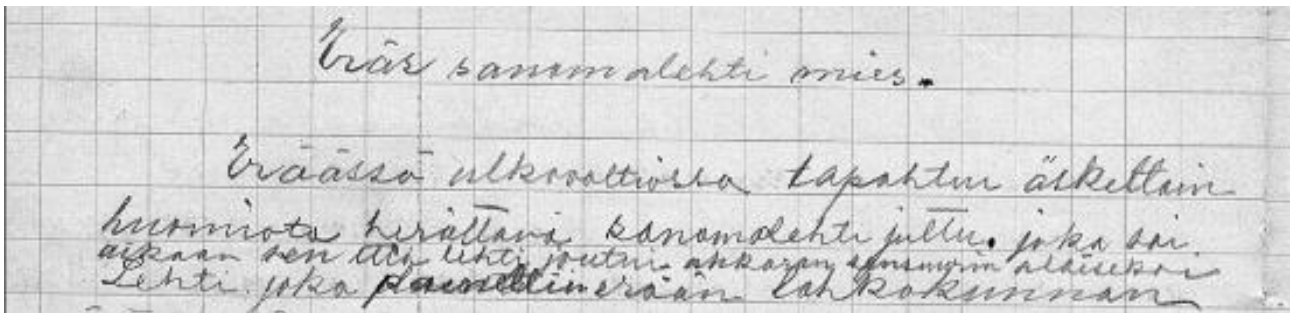
1906

Kansalliskirjasto

● Erikoislukusaliin tilattavat

📍 Fennica-aineisto, käyttö vain erikoisluvalla, Suom. kaunokirj. 4

WOLDEMAR SUOMALAISEN AJATUKSIA julkaistavaksi *Usva*-lehdessä.

Eräs sanomalehti mies.

Eräällä ulkovaltiossa tapahtui äskettäin huomiota herättävä sanomalehti juttu joka sai aikaan sen että lehti joutui ankaran sensuurin alaiseksi. Lehti joka painettiin erään lahkokunnan äänenkannattajana ilmestyi vain kaksi kertaa kuukaudessa. Ja lehden kannatus riipui yksinomaan lahkokunnan yksimielisyydestä ja kyvykkästä lehden toimittajasta.

Mutta kun palkka lehten toimittajalla oli aivan vähä pätöinen niin oli kokonaan mahdoton saada lehtelle kyvykästä pää toimitajaa. Erään kerran taasen joutui lehten hallinto pulaan toimitajan suhteen sillä vanha oli jo kylläntynyt toimeensa ja uutta oli vaikea tilalle saada. Ainoastaan yksi oli hakenut yllä mainittua virkaa, eikä hänkään sattunut olemaan mikään sanomalehti mies, joka tulikin kohta näkymään ensi lehden ilmoille lastuansa. Hän oli arvoltaan merimies. Kuka ties hän oli merimies alalla nero, sillä olihan hän kulkenut pitkät matkat suolattomia vesiä. Mutta sitä nyrhimpi hän oli sanomalehteä toimittamaan. Kai lie ollut toimitus sihteerikin yhtä keho koska eivät osaneet korehtuuria puhtistaan vaan painoivat lehteen kaikki roska jutut jotka joku urkkija oli uutisiin lehtelle lähettänyt. Uutiset ylipäänsä tähtääntyivät lehten kannattajiin, joissa heitä mitä törkeimmin loukattiin. Saatuaan tietää että toimittaja itse oli kaikki skandaali kirjoitukset siihen sepustanut sai hän jatkaa sillä varoituksella ettei hän enään niin tyhmänä sanomalehden toimitukseen antaisi vaan kehoittivat edelleen pysymään häntä pysymään merimiehenä jossa hän voi toisia loukata mielin määrin.

Utisista nostettiin monta painokannetta lehteä toimitusta vastaan ja kävi selville että toimittaja itse oli kuulunut urkkija eli santarmi osastoon.

Mikä tarkoitus onkaan tällä nuoriso seura lehdellä nuorisomme äänenkannattajalla? Luulen monenkin olevan hyvin epätietoisien tästä asjasta Koska sen on tullut huomaamaan hyvinkin selvään viime tapahtumista lehden suhteen. Muutamilla kaiketi ei liene vähääkään käsitystä lehden tarkoitus perästä. Koska ovat tahtoneet sen palstat tahrata mitä hävyttömimmillä kirjoituksilla ja ~~toisten~~ lähimmäistensä panettelulla. Surkutella täytyy että vielä niinkin alhaisia ajatuksia lasketaan ilmenemään *Usva* lehdessämme vaikka niitä pyörisikin jokaisen yksityisen aivo kopassa niin pitäisi olla niin paljon pitkämielisyyttä itsensähillitseväisyyttä että sulattaisi ne siellä yksikseen eikä tahrasi lehteä kaiken omaisilla juoruillaan.

Eiköhän ole lehdellämme aivan vastakkainen tarkoitus tämmöisten asjain kanssa. Sillä niin kuin itse Ns. toimii jo Nuorisomme henkisien pyrintöjen edistämiseksi, vaikka ei yksistään seura voi ihmistä kehittää miksikään jos ei siinä kyetetä opettavaisia väli kappaleita ja niitä on yksi esim. ~~juuri~~ tämä Usva lehtemme. Lehti jolla on tarkoituksena vähitellen saattaa meitä sivistyneempien kansaluokkien yhteyteen, siten että voisimme lehden kautta harjoitella poistamaan huonot ajatuksemme niin että jouto Hetkemme käyttäisimme lehdemme hyväksi. Kyhäellen itse kukin ajatuksemme luomia kuvia paperille joita sitten lehtessämme julki luettaisiin. Ja vahitellen siten harjaannuttaisiin niin hieno tunteellisiksi että me häpiäisimme laskea suustamme lähimmäisiämme loukkaavia sanoja, vaan oppisimme pitämään heidät yhtä arvoisena kun itsemmekin. a voisiko ehkä olla jolla kulla meistä tulevaisuudessa etuakin siitä että osaisimme laskea ajatuksemme puhtaina ja silti huomiota herättävänä toistemme nähtäväksi tahi kuultavaksi siis lehdellämme on lyhyin sanoin tarkoituksena saata meitä pimeydestä valoon ja itserakkautesta lähimmäistämme kunioittamaan.

1908 0409 HAMINAN SANOMAT no 40

Pyydän arvoissaja lehdesjänne sijaa seurawalle:

Oikaisu „Saaristomatka kirjoitukseen lehtenne n:sa 38.

Koska te arvoisa iltamawieramme „Zuſsi“ olette wääristä lähteitä ammentaneet tietonne, jota sitten minua loukatsenne lewittäte Haminan Sanomain lukijoille, niin minä puolestani katson welvollisuudekseni oikaista sinä löytyviä wääriä syntyöksiä. Aitan lulkku on seuraawa: Huwitoimittuunnan kokouksessa ollessamme tuli myöskin puheeksi iltamamme ilmoittaminen sanomalehdissä. Toiset tahtoivat ilmoitusta Haminan Sanomiin, toiset Haminan Lehteen. Aitanja sinattuaan yhtyiwät kaikki minun esitykseeni, että ilmoitamme molemmissa Haminan suomalaisissa lehdiissä. Ja jokin kokouksessa olija, joka wähäntin asian käsittelyä seurasi, warmasti muistaa, että ilmoituksen lähettäminen Haminan Sanomiin jäi

jonkun toisen eikä minun huolekseni, niinkuin uutisen kirjoittaja ehkä on luullut! Mitä muuten tuohon kirjoittajaan tulee, niin huomaan hänen olevan oikein suoraan sanoen puoluepuhartin, johon me emme ole tottuneet seuramme lestuudessa. Me täällä raitkaassa merenympäroimässä Tammiossamme puuhasimme waan kaikki yhteisen seuramme hyväksi, wälittämättä toistemme puoluekatsantofannasta. Ja toiwon että seuramme jäsenet aina edelleentien yhteiswoimin edistäisiwät seuramme parasta, sillä nuorisoseura aatteen hyväksi on saaresjamme vielä paljon — paljon työtä tehtäwä! Mitä partajuttuun tulee, niin woin huomauttaa ettei täällä juuri partaniefat nuorisoseuratyötä edistä. Kyllä ne owat samanlaisia maitoleutoja kuin minäkin, jotka täällä nykyään seuramme eteen työsfentelewät.

Tammion nuorisoseuran esimies.

1908 0310 HAMINAN SANOMAT no 28

Yllä mainittua kirjoitusta ”Saaristomatka” ei ole julkaistu Haminan Sanomien n:ssa38

Saaren voimisteluseura on nyt nousnut pitkäaikaisesta leuostaan, ja piti kokouksen t. f. 1 p:nä. Jäseniä oli saapuvilla 20. Johtokunnan maalit toimitettiin. Valituiksi täksi vuodeksi tulivat, W. T. Pitkänen johtajaksi, Viktor-Suomalainen varajohtajaksi; Juhon Rouhi kirjuriksi ja Ilmari Pitkänen rahastonhoitajaksi.

Toivottavasti seura pian ryhtyy voimistelua harjoittamaan.

Vähetysseura on työskennellyt laikkaamalla Konsti Pitkänen talossa ja on sillä suuri määrä joitaita valmiina. Laulu-, luku- ja teollisuus-illat pitävät seuralaiset usein, jamaissa talossa.

Lukutupa / 1908 / 01.04.1908 no 7

Mummoni muisto.

*Kun synkät päivät ne eteen saavat
ihävät, pithät ja itkuiset,
kun vuotaa hurmetta rinnan haavat
ja sortuu toivehet viimeiset,
kun yhdet pilkkaa ja toiset pistää —
niin mistä lohtua saan mä, mistä?*

*Kohooi syömmestä piirrot armaat
vakavat, valkeat — lempeät,
sädehti silmät ja hapsat harmaat
hopeahohdossa välkkyvät;
kuin näky hartahan enkel-haamon . . .
Se kuva kultainen taaton-maamon.*

*Sä katsein kaitsevin, huolimielin
ens'-askeleitani seurasit,
ja kun mä uuvuin, sä viihtokielin
mun kätkeyeeseni tuuditit.
ja itkun hetkinä päivän laskuin
mun mielen lohdutit kummin kaskuin.*

*Ja kun en noutanut mieltäs milloin
tai rikoin tahtoa toisien,
ens' elonohjeet sä annoit silloin —
vaan etpä hirmuja kuvaillen:
— Oi aina kulkeos kukkulalle,
tie vaikk' ois viettävä vaaran alle.*

*Vaan sitten, saapui kun sadun hetket,
jo valhevalkeista varoitit:
teet monet pettymys-, harha-retket — —
Mutt' sinä taas sinä huokasit:
On onnen-orpo, ken uskoo unta . . .
mutt' kaunis haaveen on vallakunta . .*

*Et omaas etsinyt milloinkaan,
vaan minun onnea yksindän,
oi, mitkä toiveet — ne vois jos sana*

*kuvata — kasvuuni liitikkään!
Mi sulla kauneinta kaipausta
sen soit mun kultaavan onnen-usta.*

*Värisi kyynel silmässäsi.
kun sydäntäni minun lähenit,
varmaankin kaikk' oli edessäsi —
— oh, kuinka kerrankin kyynelsit!
Näit, luulen, paljon sä onnettuutta,
joit' et sä enkä mä voinut muuttaa . . .*

*Sä sammuit, sammal jo hautaa peittää,
ja kaatumassa on ristisi,
vaan ruskot kaunihit muistos heittää,
ja nostaa kaatuvat toivoni.*

*On muistot rakkahat taivahasta,
surmilla suojaavat ihmislasta.
Iivo Harkönen.*

Lukutupa / 1908 / 08.04.1908 no 8

Tarmo ajojäässä.

Töytäkerja pidetty nuorisoseuran
toimikunnan kokouksessa Huhki-
kuun 5 p:n 1908.

I

Suivantalo suljetaan ensi sunnuntaina
kesäkaudeksi.

II

Samalla pidetään perheillana talon sulkeajaisiksi.

Yleinen illama ja hiihtokilpailu pidetty 29 p:n
maaliskuuta. Myöskin kaksi perheillamaa
pidetty maaliskuun aikana.

III

Talon muokran suorittavat neidit Aina Pit-
känen ja Työne Tähtinen.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Jussi Kauki Nestori Lammi.

On talvinen lumimyrsky. Ilta. Takassa palaa tuli. Nurkissa ulkona viheltää, — nurkissa sisällä hiipivät varjot ja leikkisät tontut iskien näppiä tomupiilojen pilven tapaisilta reunamilta. Perhe on laannut työstään ja kukin on etsinyt mieli-askarettaan hyppysiinsä, taikka ajatuksiinsa. Kuka sanomalehteä lukee, ken sukkaa kutoo, ken tupakoiden käsiposkella miettii, ken valkeata kohentaen puhuu ulkona viheltävästä **myrskystä** ja

nauttii sisällistä riemua, että se **myrsky** on — seinien ulkopuolella.

Sisässä on rauhaa ja lämmintä.

Kun kaikilla on viihtymystä ja hyvä olla!

Ja se on saavutettu sillä, että toiset ovat luopuneet eduisiaan, toiset vaatimuksistaan, tulleet keskivälille *kotirauhan* vuoksi.

Joskus tuntuu siltä, kuin nuorisoseurat aikoina, jolloin **myrsky** ulvoo yhteiskunnan nurkissa, voisivat *yrittää* olla koteja, joissa miehet polttaisivat rauhanpiippunsa ja naiset kutoisivat lahjasukkansa ja yhteiskunta-onnen ystävälliset tontut leikkisivät puolihämärissä nurkissa kauniitten muistojen iloisissa karkeiloissa . . .

Ja ne voivat olla sitä, jos jäsenet astuvat puolitiehen toisiaan vastaan anteeksiantamus sydämissä ja mukana vilpitiön halu: kuulla mitä toisellakin on sanottavaa.

Minä tahdon . . .!

Minä tahdon elää ja taistella,
Ja uskoa aamun koittoon;
Ei sortua voi se ihminen,
Ken luottavi valon voittoon!

Minä purteni oljaan merelle,
Ja kuljen tummia öitä;
Ja taivahalle mä katselen
Sen kirkkaita tähtivöitä.

Ne johtaa purttani oikeaan,
Jos se **myrskyssä** eksyä koittais',
Ne valaisevat tietäni,
Jos pimeys joskus voittais' . . .

Olof I

Pieni simpukka.

Pieni simpukka
kuoress' eli ain'
Sisipuollansa
näyttänyt ei vain.

Mitä syvällä
hänen sielussaan
kärsi elämä,
ken sen tunsikaan!

Tuskat salaten
kivrintahan
loi se sisillen
helmen ihanan.

Myrsky temmeltäin
kerta nosti sen,
heitti maalle piini
hiekkarannallen.

Aamu tyynen toi,
päivän valossa
kuoress' auki loi
pieni simpukka.

Päivä sydämeen
paistoi hellänä,
sieltä nähdäkseen
Pientä helmeä.

Lieta Kullervo.

Käytäkirja pidetty nuorisoseuran toimikunnan kokouksessa Marraskuun 29 p:nä 1908.

I

Talven ajaksi päätettiin vuokrata talo, seuran käytettäväksi.

II

Seuran toiminta päätettiin alkaa 29 p:nä Marraskuuta.

III

Alkajaisiksi suositettiin pitämään jonkinlaiset tuuraus-
tuliaiset.

IV

Yleinen illtama päätettiin pitää Joulun pyhien aikana.
Ohjelman suoritus jäi koko kylän nuorison tehtäväksi.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Jussi Hauki Nestori Lammi.

Rertomus Ryminlaak- son nuorisoyhdistyksen

alueella pidetyiltä luento ja nuorisoseura työn neuvontamatkoilta
lofak. 1p:tä jouluf. 31 p. 1908.

nuorisoseuroisja joihin on ollut mahdollisuus päästä, Suursaaren, Haapasaaren, sekä Kuorsalon ja **Tammion nuorisoseuroisja** en voinut kelin huonouden tähden lähdä.

kummitaan ei tulevaisuudessa tule olemaan nuorisoseuroille suurempaa haittaa, jos nuorisoseura-aate edeskinpäin säilytetään puolueettomana aatteena, eikä sitä jollakuta puoluetemmellykseen. Innostakoon jokaista tosi isänmaan ystävä ja kansansa parasta harjoitettava kansallaisista töihön ja toimeen. koto

kansan ja isänmaan hyvä. Nuoriso on ennen kaikkea saatava oivalta-
maan, itsenäisyyden juuren merkityksen. Olkoon toimintamme päämääränä: kansamme nuoriso, wa-
loon ja vapautteen intohimojen orjuuttavista lahleista!

Saminassa jouluf. 31 p:nä 1908.

M. Koinewirta.

— **Pilalle mennyttä nuorisoa** on jo koko joukko **Behlalah-**
dellakin. Sitä muun muassa taas hywin väikeällä tavalla osoittaa monen nuoren käytös Jouluaamuna **Behlalahden** kirkon yläparvessa. **Barsinkin** mainitaan **Kolsilan**, **Neuwottoman** ja **Töytärin** kylän poikien ennen muita wallattomuutta harjoittaneen. Kyllä ei ole sellais-
ten nuorten sydämissä enään paljon ihmisyyttä jälellä, jotka **Joulujuhlana** menewät kirkkoon sellä wallattomuutta harjoittaakseen. Kyllä he ovat jo painuneet pata-

muuden asteelle, ja wieläpä siitakin alemma, sillä eihän pakanataan mene häiritsemään pyhiä toimituksiaan. Tämän johdosta on **Behlalahden** kirkkoneuvosto kutsuttu kotoon t. k. 17 päiväksi neuvottelemaan mihin toimenpiteisiin tämän johdosta on ryhdyttävä, ja miten tällaiset jumalattomuudet ovat vasta estettävät toisten hartautta häiritsemästä. Jos sen seurakunnan jäsenistä tietäisi keitä nämä wallattomuuden harjoittajat ovat olleet, niin tekisivät hyvän palveluksen sillä, että saattaisivat kirkkoneuvos-

ton jäsenten tietoon heidän nimensä. Häpeäksi on se koko seurakunnalle, että tällaista voi sen Jumalanpalveluksessa tapahtua, ja on sen tähden toivottava, että jokainen puolestaan koettaa tehdä, mitä voi, että pahointekijät saadettaisiin rangaistukseen, ja moloma meno wastaisuudessa ehkäistyksi. Ovatko kodit ja vanhemmat tehneet mitä voivat estääksensä lapsiansa tällaisesta Jumalan pilkasta? Mitä annetaan kaswarien lastenkin omin päin mennä yläparvelle, jopa

suurisja joukoisja, niinkuin **Loppiaispäivän**äkin oli 7 Neuvottoman poikaa 9 ja 13 vuoden välillä jotka yläparvessa wallattomuutta tekivät. Tämä on vanhempien estettävä. Ottakoot lapsensa rinnallensa kirkkoon.

— **Crittäin hauskun ja si-
fältörikkaan iltaman** wietti **Tammion nuorisoseura** t. k. 3 päivänä. Ohjelmasta jota suoritettiin oloihin nähden loistavasti, mainittakoon seuraavaa: **Köörilaulut**, runo, kertomus, näytelmäkappale: „**Kylpymä**“ woimistelu, pukutanssi ja ammattilaistanssi. Tulot **nuorisoseura** käyttää henkisten woimien kaswattamiseksi ja niiden kehittämiseksi paikkakunnalla.

Tammio.

Iltaman toimi **Tammion nuorisoseura** t. k. 3 p:nä. Hywin onnistuneesta ohjelmasta mainittakoon **köörilaulua**, runo, kertomus, näytelmä „**Kylpymä**“, pukutanssi, woimistelu ja ammattitanssi. Kaikki suoritettiin hywin.

Kylpymatka : huvinäytelmä 1:ssä näytöksessä

Kirja

S., Samuli, 1850-1907.

1904

Kyminlaakso / 09.01.1909 no 2

Tammion nuorisoseura vietti yleisen iltaman tanjakoululla. — Vieraita oli saapunut iltamaan vähänlajesti, naapurikylistäkään ei ollut muualta kuin Mustasta maasta muutamia henkilöitä. Ohjelma sijälji muunmuasja laulua **Tammion** sekafuorolta. Ohjelmän

piti opett. D. Kariluoto seuramme kannasta ja sen toiminnasta. Runoja ja kertomuksia lukiwat J. Rouki ja E. Saarelma. Näytöslappale Kylpymatka, pukutanssi. Sauvaliikkeitä ja pyramiitteja esitti **Tammion** voimisteluseura. Maamme-laulun laulettua siirryimme seu-

ran talolle, jossa meni aika rattoijasti myöhään yöhön karfeloidesja hyvien „pelmannien“ jäestyksellä. Iltama onnistui jofseentfin hywin.

WOLDEMAR SUOMALAISEN AJATUKSIA julkaistavaksi Usva-lehdessä.

PUKUTANSSIT

Kirjeen pätkä saaren päästä

Niinkun kirjeen otsikostakin voi jo tulla siihen päätökseen että tämän kirjeen kirjoittaja asuu saaren päässä. Vaikka ei aivan ylimmässä päässä niin ettei sieltä voisi joskus alaskin hypätä muiten ihmisten ilmoille.

Niin olen minäkin aina joskus lähtenyt sieltä päästäni havainto matkoja tekemään muihinkin saaren osiin. Ja etenkin viime joulun aikoina olinkin liikkeesä usea mmin kuin koskaan ennen. Sitä en tietä itsekään oikein mistä se lienne johtunut. Vaan luulen syyksi sen, että kun kuulin että saaren Nuorisoseuran talo pitetään avoina joulun pyhinä auki joka ilta tanssia ym. ohjelmaa varten. sekä myöskin olin kuullut että saareen oli saapunut joulun ajaksi ylhäisempää hienostoa jouluansa vapaasti viettämään. Niin kai sekin oli osaksi syynä minun liikkelle lähdeilläni sillä ajattelin että kaiketi he ovat jotakin uutta tuoneet tullessansa tänne yksin kertaiseen ja vanhan aikaiseen saareen enkä tainut erehtyäköön sillä jo heti ensi iltana talolla kuulin heidän laulavan että Nässijärven rannalla kasvaa tasalatva kataja. sitä en ollut ennen kuullut. Ja muitakin minulle aivan uusia lauluja sain kuulla ja josta sitten sain päänvaivaa täksi talveksi ennen kun osaan ne selvästi ulkoa. Sitten näin heidän täällä tanssivan vielä niin uuten aikaisesti etten ole vielä ijässäni nähnyt vaikka olin nähnyt enemmän kuin se joka ei ole yhtään nähnyt. Rinki piiriä se ei kyllä liene ollut sillä nimityksestä tuln sen huomamaan, sillä kuulin sitä nimitettävän Ranskan kalikaksi. Ja tässä samassa lehdessä näin erään uutisen kirjoittajan nimittävän sitä pukutanssiksi ja josta sama uutisen kirjoittaja sanoo että pimeyden pahat henketkin siitä suuttuvat niin hirmusti että että laskeutuvat tänne alas erään vanhemman naisen muotossa joka sitten jakaa ja kylvää sitä nuoremmille sukupuolilleen kelle sitten

?????????????????????Kylläpä olikin tuo vanha nainen kelvoton. Sillä olin tilaisuudessa näkemään kun esimerkiksi kun toisia tuli aivan sokeiksi niin että täältä seuran talolta lähteissä eivät nähneet pukeutua omiin vaatteisiinsa vaan poistuivat toisten toivelissa niin hirmuisella kiireellä kuin olisi rutto tautisille

Toiset joita paha ei valtoihinsa saanut nauttivat tietysti tällaisille kiireellisille lähtöille joita kai tuo vanha nainen pahan henken voimalla aikaan sai.

Mutta minä otaksun vallan toisin luulen että paha henki oli ottanut kortteerin niiten punaisten liivien sisään joita tanssijat käyttivät sillä olin aina kuvaellut mielessäni että semmonen asukas paraiten pitää punaisista asunoista ja olen tullut aivan varmaan johjto päätökseen että niin on koska kateuten henki sai heität niin hiljalleen toimimaan tanssien suhteen että ei nähnyt hyväksi sitä ilmaista koko

Havainnot N.s. talolta Tammiossa

Olin tilaisuudessa joskus joulun aikoina pistäymään n.s. talolla yllä nimitetyssä kylässä. Ensialusta tuntui vähän oudolta istuutua sinne iloisen nuorison joukkoon, sen tähden kun en enää itse kuulunut siihen ikä luokkaan, vaan parisen kertaa kun olin siellä käynyt sai opinhalu minun on tutustua n.s. vai liekö ollut muu uteljaisuus minusta vallan. Niin että joka päivä kun alkoi hämärtää, ~~niin~~ alkoivat jalkani välistä tietämättäänkin kävellä skinne päin. Ja useimmiten veivätkin minut sisälle saakka. Kun sattui olemaan talo avoina, siellä tapasin useimmiten koolla kaikki kylän nuoret pojat sekä tytöt neitit sekä piiat ja oli siellä joskus isäntiä ja emäntiäkin. Usein joututtiin siellä vilkaaseen keskusteluun joistakin tärkeistä yhteiskuntaa koskevista asioista mitkä joku pohjustaja oli esiin tuonut, myöskin siellä luettiin mm. esim. sanomalehteä joka seuran kustannuksella ilmestyy. Ja myöskin luettiin siellä satuja ja pila juttuja. Teetäkin sokerin kanssa sattui joskus olemaan halullisten saatavana.

Mutta hauskimpana ja tärkeimpänä ohjelmanamme pitin minä kuitenkin rinki piiriä. Sillä siinä sai sitten kaik elimet täyden vapauten. Sikinä sai jokainen laulaakin niin täydellä suulla kun halusi ja pyörhdellä heiparallaa niin nopeaan kun polvisaranat myöten antoivat ja silmätkään ei siinä joutaneet jouten olemaan sillä niiten piti tekemään valintaa ketä voisi ensi sopivaisuudessa pyörähytellä.

Mutta ei ainoastaan niillä, jotka rinki piirissä olivat, ollut näin täysi touhu vaan oli siellä korkeimmat kunnia istuimet joihin asettuivat vanhat-nuoret miehet istumaan ja avustamaan niitä lauluja sumutorven tapaisilla äänillään ja näkyivätpä väliin olevan hekin niin innostuneita siihen että unhottivat vaihtaa nuottia vaan lauloivat kaikki laulut yhteen nuottiin kun C skaalassa.

Leikittiin sillä vielä muitakin kommervenkkiä. Niinpä oli yksi numero nimeltään ”Allin kaljaa” ja toinen ”Ensi vappuna” mutta niihin leikkeihin otti ainoastaan korkeammasti oppineempi yleisön osa. Olipa vielä joukossa osa, olipa vielä joukossa joku omankupillin soittaja joka puhalteli väliin aina hyvin epämiellyttäviä säveliä ja ihmeekseni huomasin että ei sekään taiteilija ollut mikään ulkomalainen vaan huomasin hänenkin olevan ekta suom. ja vielä n.s. jäsenen vaikkapa vaan niin epäsoin-tuisella sävelellä kuin lyöen rumpuja vasaralla ~~niinkin lapsellisilla kaluilla leikitteliikseen kokous tilaisuuksissa. Sitte kun olimme jokainen saaneet tarpeemme illan huvituksista siirryimme jokainen kotiimme jos ei sattunut olemaan muuanne asjaa.~~ Vaikka olihan myöskin päinvastoin jonakuna iltana taasenkuultavana mitä hienointa jouhi orkesterin säveliä jota myöskin kylän pojat esittivät ja joskus sattui tulemaankin säveleet niin hienon hienoja että ei voinut niitä erottaa ihmiskorvalla mutta se riipui siitä kuka oli ulos antajana tahi esittäjänä.

Sillä olin jo ennen huomannut että kaikki uutuuudet meille tänne saareen siirtyi vähitellen manteresta sieltä tulijain mukana niin juolahti nytki n mieleeni että kyllä niitä saatan uusia rinki piiri lauluja ja uusia leikkejä nytkin, ja ehkä saataisi vähän oppia miten aikaisessa kiini ottoa.

Ilmoituksia

Kaikkia niitä jotka aikovat pelaa uusilla ja puhtailla kortilla käykäät niitä tämän talven aikana ostamassa Pompelistani Huovari Heikinkylä

Simeon Pata Ässä

Täten ilmoitan kaikille niille jotka eivät ota osaa korttipeliin etteivät vaiva itseään käynnillään Pompelissani ensi kalastus kauden aikana ja myöskin vähä rahaiset saisi pysyä poissa sillä heitä on kysymyksessä nakki syrjäytetään

Huovari 15 p matak Annias Pata Ässä

Pöytäkirja tehty Nuorisoseu-
ran vuosikokouksessa tammik.
10 p:nä v. 1909.

I. §

Johtokunnasta proomisivuorossa olivat seuraavat henkilöt: rahastonhoitaja Gyne Jähtinen Madilta Pitkänen olina Pitkänen Baron Lommi ja Rudolf Jähtinen.

II. §

Näiden tilalle tuli valituiksi: rahastonhoitajat ~~Liina~~ ~~Emel~~ ~~Marjo~~ Metta Suomalainen olina Pitkänen Liisa Lommi Viljo Pitkänen ja Lemari Pitkänen

III. §

Kirjuri luki vuosikertomuksen kulu-
neelta vuodelta.

IV. §

Viime vuoden tilit tarkastivat Baron Lommi ja Volmari Suomalainen

V. §

Kannettiin jäsen maksut kuluoselta vuodelta.

VI. §

Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Jussi Kouki.

Tarkastettu ja hyväksytty

Jussi Kouki.

Lemari Pitkänen

Pöytäkirja tehty Nuorisoseuran toimikunnan kokouksessa Tammikuun 11 p:n 1909.

I. §

Toimikuntaan kuuluu siis seuraavat:
 puheenjohtaja Jussi Kouki varapuheenjohtaja
 Nestor Lommi kirjuriksi Amari Pitkänen rahas-
 tonhoitajaksi Emel Harju ja muiksi jäseniksi
 Viljo Pitkänen, Valtter Pitkänen, Aino Pitkänen,
 Netta Suomalainen, Helmi Harju, Elydia Suomai-
 nainen.

II. §

Järjestys miehiksi valittiin Jussi
 Kouki ja Nestor Lommi

III. §

Uusi lehden toimittajiksi valittiin henkilö-
 löt seuraavassa järjestyksessä

I. §

Järjestys miehiksi valittiin Jussi
 Kouki ja Nestor Lommi

III. §

Uusi lehden toimittajiksi valittiin henkilö-
 löt seuraavassa järjestyksessä

I. sen

Netta Suomalainen Amari Pitkänen

2. sen.

Viljo Pitkänen Aino Pitkänen

3. sen

Nestor Lommi Eija Lommi

4. sen

Emel Harju Helmi Harju

Tarkastettu ja hyväksytty
 J. Kouki Amari Pitkänen

Pöytäkirja tehty Nuorisoseuran toimikunnan kokouksessa tammik. 11 p:n. v. 1909.

IV: §

Yleinen iltama päätettiin pitää laskiais-
sunnuntaina

V: §

Huutoimikuntaan valittiin kaikki
seuran jäsenet.

VI: §

Iltaman yhteydessä päätettiin pi-
tää yleinen kilpailu jossa palkintoina
tulee olemaan mitallit.

VII: §

Perhe iltama päätettiin viettää
kahden viikon päästä eli 24 p:n tammikuuta
jossa päätettiin panna toimeen huiposti
Lehti ilmestyy myöskin jossa annetaan palkinto
parhaimman kirjoituksen kirjoittajalle

Tarkastettu ja hyväksytty.

Jussi Kouki

Elmaritikkinen

— **Tammion** nuorisoseuralla oli vuosikokous tämän kuun 10 päivänä. Seuran esimies J. Kouki piti puheen ja sihteeri R. Lommi luki vuosikertomuksen. Seuran toiminta kuluneen vuoden aikana on ollut erittäin vilkas. Toimikunnasta eroamisvuorok-

sa olivat esimies J. Kouki, joka valittiin uudelleen sekä neidit M. Piittänen, A. Piittänen ja T. Tähtinen, herrat R. Tähtinen ja A. Lommi. Eronneiden tilalle valittiin neidit R. Suomalainen, L. Lommi ja A. Piittänen sekä herrat J. Piittänen ja B. Ap. Piittänen.

— **Tammion** Voimisteluseuran oli vuosikokous tämän kuun 17 p:nä. Seuran entisen johtajan herra B. Piittänen paikkakunnalta poismuuton tähden valittiin seuralle uusi johtaja herra A. Tähtinen, varapuheenjohtajaksi herra B. Suomalainen. Seuran toiminta on tämän kuluneen vuoden kuluksa ollut erittäin innokas.

Tammion nuorisoseura toimeenpani yleisen kilpahuhdon ja iltaman t. 14 p:nä. Ohjelmasta mainittakoon muun muassa laulua **Tammion** seklafuorolta, esitelmä, kertomus, runo, puhe, wuorofestustelu ja näytöskappale „Mestarin rakkausseikkailut“. **Tammion** voimisteluseura esitti sauwaliikkeitä ja telinewoimistelua. Maamme laulun laulettua siirryimme seurantalolle, jossa meni aika rattoijasti karkeoidessa myöhään yöhön. Vleijöä oli saapunut jotenkain runsaasti iltamaan etenkin Haapasaaresta ja Kuorsalosta.

Helmituon puolivälissä on täällä **nuorisoseuran** toimesta yleinen hiihtokilpailu ja iltama, josta lähemmin ilmoitetaan tämänkin lehden ilmoitusosastossa. Urheilijat ja kaikki nuorisosaatetta harrastavat rientäkää silloin miehissä ja naisissa **Tammion** nuorison lemmiä. Tulkaa hengittämään keuhkoihinne Suomenlahden raitasta meri-ilmaa, viettämään edes yhden illan meidän seurassa. Sanotaan että joukolla tulee yksi autetuksi ja niin se onkin. Siis tervetuloa huviimme ja lyllylyttöökseen. Saarelainen.

— **Tammion** nuorisoseura aikoo pitää yleisen kilpahuhdon ja iltaman kuukauden puolivälän tienoissa. Ohjelmasta y. m. ilmoitetaan lähemmin tuonnempana.

1909 0214

Mestarin rakkausseikkailut : 2-näytöksinen huvinäytelmä

■ Kirja

Haapanen, Urho Viljo, 1886-1957.

Kohtaus.

Missä eni sunnuntaina taas toisemme tapaamme? Jotkaillella aikaansa seuraavalla täytyy se jolla selwillä. Kuten ilmoituksesta on nähtynyt on **Tammion** nuorisoseura hommannut siisi hiihtokilpailun ja iltaman, joten sinne tietysti jokainen huvitusta laipaava sielu kulkunsa ohjaa. Ja jos en toiveisiani pety, niin siellä on todellakin katjominen arwoista. Menkäämme siis taas joukolla katjomaan tuota merielämän karlaisemaa saaristolaisjoukkoa, heidän pyrintöjensä ja heidän omaamaa saaristolaiskyläänsä. Mina kun olen siellä ollut, tunnen itfeni täysin tyydytetyksi. Kukaan ei saa jäädä kotipenkille loikomaan! Siellä siis taas tawataan! Terwe näkemiin!

Gräs sinne aikowa.

Sirje Kuorsalosta.

Ei ole pitkään aikaan nähtynyt tämän lehden palstoilla mainittawan meidän Kuorsalolaisten hommista mitään. Tästä voi joku ajatella; mahtaneeko nuo saarelaiset muuhun toimeen joutaakaan, kuin werken kutomiseen ja paikkaamiseen waan siinä olisi wäärinkäsitys. Silä meilläähän on ollut jo useita wuosia Nuorisoseura toiminnassa, joka nykyäänkin hommaa yleistä iltamaa Lasikaissunnuntaiksi ja kuuluupa pidettävän yleinen hiihtokilpailukin iltaman yhteydessä. Samoin on meillä toiminnassa woimisteluseura „Saarenpojat“, Kalastusseura myöskin perustettiin joku aika takaperin, mikä onkin täällä tuiki tarpeellinen. Saaremme naiset owat useita wuosia

pitäneet ompeluseuraa pakanaläheyyksen hywäksi ja nyt aiwan viime wiikolla perustettiin tänne Marttayhdistys joka nähtyi saaneen suuren innostuksen saaremme naisiin, päättään jäsenluwusta, sillä yhdistyseen liittyi alun neljättäkymmentä Marttaa heti perustawassa kokouksessa. Näitten kaikkein seurain ja yhdistysten lisäksi tahtoiin wielä ehdottaa saarelaistemme ajateltawaksi: eikö olisi tarpeen perustaa saaremme Suomalainen seura, sillä mehän olemme täällä Suomalaiseen puolueeseen lukeuturvia kansalaisia. Tällä seuralla me woisimme myöskin uhrata yhteiset woimamme ifänmaamme hywäksi, jonka omni ja menestys on meille kaikkein kallein.

Saarelainen.

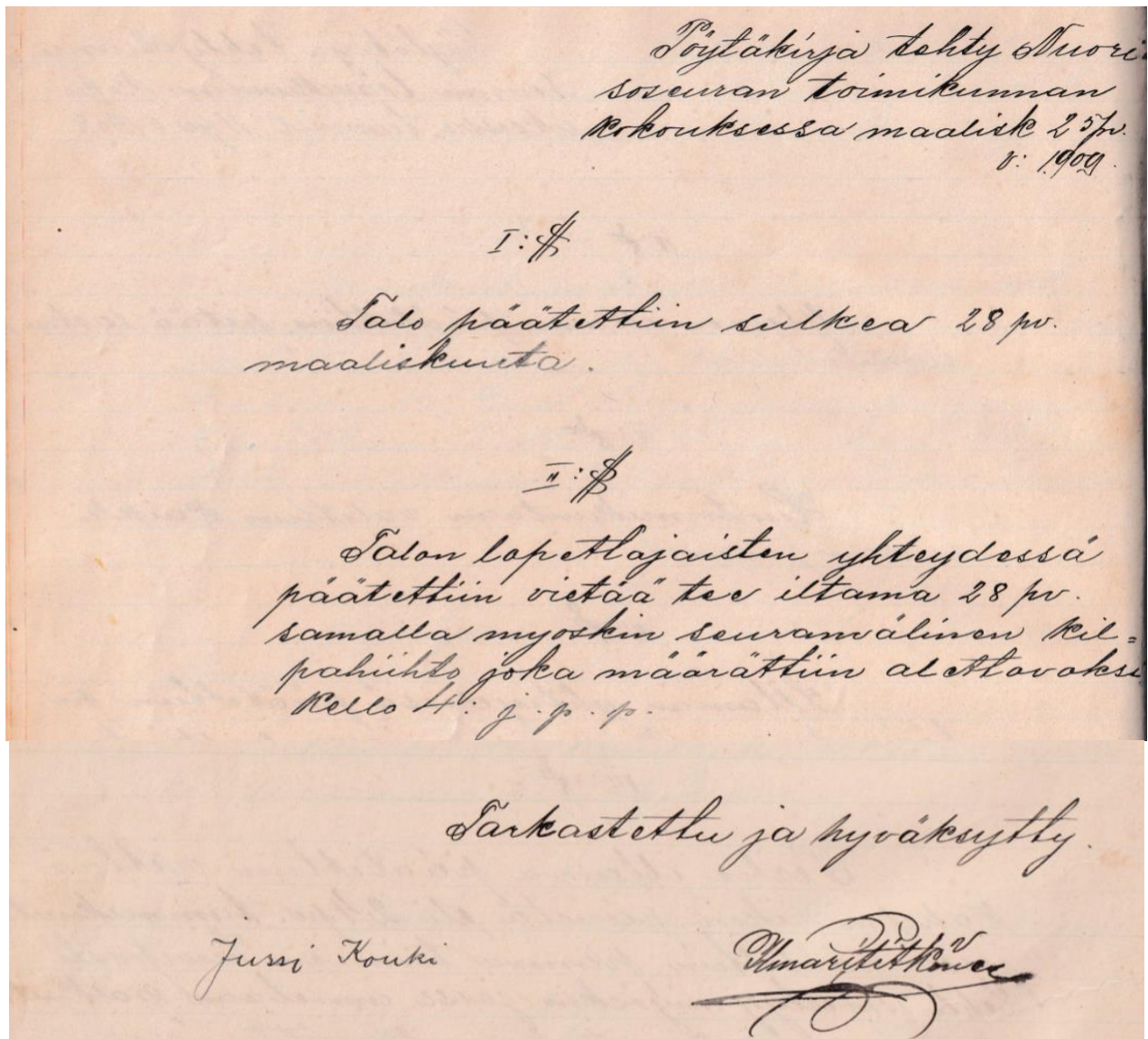
Kuorsalon Nuorisoseuran taion

kivijalan teko myydään huutokaupalla t k. 21 p vähimman vaativale Huutokauppa pidetään rakennuspaikalla klo 12 pä vällä.

Kuorsalossa 9 p. maalisk. 1909.

Rakennustoimikunta.

1909 0325

Kyminlaakso / 03.04.1909 no 26

Tammion nuorisoseuran toimeenpanemassa hiihtokilpailussa tk. 28 p:nä saivat palkintoja: 1 Emil Harju 2 Nestor Lommi, 3 Sulo Pittänen, 4 Wiljo Pittänen, 5 Ewert Pittänen. Palkintoina jaettiin mitalleja.

Kyminlaakso / 09.10.1909 no 79

Tammio.

Yltaman toimi **Tammion nuorisoseura** tk. 3 p:nä. Ohjelmasta mainittakoon föörilaulua, runo, kertomus, näytelmä „Skylpyymatta“, pukutanssi, moimistelu ja ommattitanssi. Kaikki suoritettiin hyvin.

1909 0103

Kylpymatka : huvinäytelmä 1:ssä näytöksessä

■ Kirja

S., Samuli, 1850-1907.

1904

<p>Suomettarelaiisten kylwö kantaa surkeita hedelmiä.</p> <p>Seinäjoen nuorisoseura lakkautettu. — Rahat „Nuijalle“.</p> <p>Seinäjoen nuorisoseuran kokouksessa wf. 26 p:nä päätettiin lopettaa Seinäjoen nuorisoseuran toiminta ja luovut-</p>	<p>taa varat — suomettarelaiselle „nuijalle“. Kokouksessa oli läsnä vain pieni määrä nuorisoseuran jäseniä — ainoastaan kymmenkunta suomettarelaista. Mainittu nuija sai täten hal- tuunsa noin 3,000 markan omaisuu- den.</p> <p>Nuorison siiveellinen tila on sängen surkea, juoppous ja raitti-elämä reho- tawat suuressa mitassa, joten nuorisoseura on ollut hywin fituwa. Kun</p>	<p>tähän lisäsi tuli suomettarelais- ten „kansallismielinen“ nuija, joka jär- jestelmällisesti rupefi wastustamaan nuorisoseuroja, niin oli nuorisoseuran päivät luettu.</p> <p>Sääntöjen muloan on seuran omai- juus seuran lakatesa toimimasta luo- wutettava siwistystarkotuksiin. Nyt ne sensijaan lahjoitettiin puoluetarkotuk- siin.</p>
---	---	--

1909 1227

*Pöytäkirja tehty Nuori-
seuran kokouksessa Jou-
lukuu 27 p:nä v. 1909.*

I:§
*Päätettiin vuokrata talo v. 1910 aims-
astaan siksi kerraksi kuin seuran kassis-
ortti*

II:§
*Senalle päätettiin tilata lehtiä
vuodeksi 1910, amovetaan urheilulehti*

III:§
*Päätettiin pitää vuosikokous
Lappiaissa kammikouluun 6 päivänä v. 1910
klo 4:30 janka yhteydessä päätettiin
viethän kerheittämä jolloni ilmestyi seu-
ran lehti, Uva jota toimittamaan tuli
valituiksi J. Kouki ja Alwari Pitkänen
Itäman yhteydessä luvi postii päätettiin ottaa*

IV:§
*Päätettiin pitää yleinen il-
lama Lappiaissuunnitama*

V:§
*Itäman varten kuteran nuyfös-
kappalotta valitsemaan valittiin pojista
Sigi Pitkänen J. Kouki A. Tähtinen J.
Pitkänen Tyllot Ruikki*

Tarkastettu ja hyväksytty
Jussi Kouki. Alwari Pitkänen

— **Nuorisoseuran** iltama oli Kuorsalossa viime sunnuntai-iltana kansakoululla. Runojen, satujen ja voimistelun vaihdellessa ohjelmassa kului ilta vattoisasti.

1910 0108

Pöytäkirja tehty Tammion nuorisoseuran vuosikokouksessa Tammikuu 8 päivänä 1910.

I §

Johdoksensa tulivat uusiksi jäseniksi Alfred Tähkinen, Evert Pitkänen ja Saina Lommi eronneiden Nestor Lommi, Tatteri Pitkänen ja Helmi Harjun tilalle.

II §

Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Jussi Louki; kirjuriksi Hmari Pitkänen ja rahastonhoitajaksi Emel Harju.

III §

Tähtettiin tilintarkastus, jonka toimittivat Nestor Lommi ja Väinö Pitkänen. Tilit hyväksyttiin.

IV §

Kamettiin jäsenmaksut kuluneelta vuodelta.

Tarkastettu ja hyväksytty

Jussi Louki

Hmari Pitkänen

Löytökirja tehty Nuorisoseuran toimikunnan kokouksessa Helmikuun 15 päivänä 1910.

I #

Johdokuntaan kuuluvat siis seuraavat: Jussi Kouhi, Ilmari Pitkänen, Emil Harju, Tillyo Ap. Pitkänen, Alfred Tählinen ja Overt Pitkänen. Naiset: Aino Pitkänen, Nella Suomalainen, Eyydiä Suomalainen, Liija Lommi ja Laima Lommi.

II #

Uutamat ja hiihtokilpailu siirrettiin sattuneen syyn tähden Maaliskuun 6 päiväksi eli puolipäastoksi.

III #

Osal seurain varoista päätettiin tallettaa kansallispankkiin.

Tarkastettu ja hyväksytty

Jussi Kouhi

Ilmari Pitkänen

Pöytäkirja tehty Tammion
nuorisoseuran kokouksessa
Tammikuu 11 päivä 1911.

I

Tuositokous päätettiin pitää Tammikuu 15 päivä alkaen klo 5 illta -
päivällä

II

Tuositokousta kunniaamaan valittiin 10 henkinen toimikunta, johon
kuului seuraavat: Naiset Hanna Sirkänen, Maija Tiiski, Syyne Särkkinen,
Lilja Lommi ja Saima Lommi. Herrat: Evert Sirkänen, Emil Harju, Teijo
Sirkänen, Yrjö Sirkänen ja Valdo Sirkänen.

III

Laskiaisjuhlaiksi ajettiin kunnata illama, jos olisi saata-
vissa sopiva huoneisto.

Seuran toimintaa päätettiin edelleenkin jatkaa, sen mukaan
kuinka olosuhteet antaa myöten.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Jussi Louki

Hilja Päästi

Pyrkijä : nuorisoseuran kannattaja / 1908 / 01.09.1908 no 9

Elokuun yö.

On tenhoisa, tönna elokuun yö
Ja luonnossa viileä rauha.
On laivonnut mainen metsä ja työ
Ja tyyntynyt tuulonen lauha.
Vaun joku tähtönen hymyää,
Maan lapsia meitä ne tervehtää
Ja kutsuu valoa kohti.

On lumooran kaunis elokuun yö
Kun kaudamo hopeita luopi,
Niin kummasti sydän inehmon työ
Ja haaveita rintahan tuopi.
On niinkuin luonto ois satujen maa,
Niin kaikki on kaunist, ihanaa,
Ja mieli on tenhoa täynnä.

Hilja Päästi.

Pöytäkirja keltä Tammion
suojiseuran vuosikokouksessa 18.1.1911

I #

Tarkastettiin ja hyväksyttiin kuluneen vuoden tilit

II #

Lannettiin jäsenmaksut viime vuodelta.

III #

Toimikuntaa eli johtokuntaa valittiin uusiksi jäseniksi seuraavat: Yrveri Pitkänen, Ruudolf Karju, Viljo T. Pitkänen, Hanna Pitkänen, Maija Niiski ja esimieheksi Jussi Kouki.

IV #

Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Alfred Tählinen, kirjuriksi Evert Pitkänen ja kassa annettiin Jussi Koukille.

V #

Johtokuntaan kuuluu ennestään Alfred Tählinen, Evert Pitkänen, Aino Pitkänen, Liisa Tammi ja Saima Tammi

VI #

Ullaman yhteydessä joka pidetään Laskiais sunnuntaina päätettiin pitää myöskin hiihtokilpailu.

Tarkastettu ja hyväksytty

Jussi Kouki.

Evert Pitkänen

Pöytäkirja tehty Tammion nuoriseuran kymmennen kokouksessa
Tammikuun 21 p. 1911.

I#

Yleinen iltama kilpahiihton yhteydessä, jos ei voittamattomia esteitä satu, päätettiin pitää Vaskiaisruunuintaina

II#

Lauluharjoituksia opettamaan ja iltamassa johtamaan ajateltiin pyytää opettaja Leppälää.

III

Käytelmäkappaleita otettiin kaksi harjoiteltavaksi.

IV#

Hiihtokilpailua varten ajateltiin tilata kolme mitalia

Tarkastettu ja hyväksytty.

Jussi Louki

Evert Pakkanen

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1911 / 10.03.1911 no 1

HIHTAMAANI

Hei, sukkela sukseni, sujuos sä,
Lumipuhdasta tannerta riennä!
Niin ilma on kirkas ja kuulakka,
Ja pilvet ei taivasta liennä.
— Hei sukkela sukseni sujuos vaan,
Lumipuhdasta tannerta riennä;
Ei huolen pilvi ainoakaan
Elo n kirkasta taivasta liennä.

On tullut talvi, kietonut valkovaippaan-
sa maan. Oisin kumottaa kuu, tuhannet
tähtöset tuikkaa ja pohjanpalo loimuaa tai-
vaalla. — Aamulla päivän kultakehrä va-
laisee hohteellaan hängen, jossa lumikiteet
kimaltelevat kuin timanttihelmet. — Pak-
kanen, Puhurin poika, paukahtelee kuu-
raisissa puissa, joiden läpikuultavat, siniset
varjot kuvastuvat huikaisevan valkoiselle
lumelle. Kaikkiällä on kirkkaita, helakoi-
ta värejä tai niiden heijastuksia, varjoja.
Kaunis on Pohjolan tällainen talvi.

1911 0221 HAMINAN LEHTI no 21

Iltaman toimii **Tammion** Nuorisoseura Vasliaisfunnuntaina.

Jäänrepeämä Pitkäpaaden luona.

Haminan Lehti / 23.03.1911 no 34

Huvituksia.
Iltaman
toimii
Kuorsalon Nuorisoseura
omalla talollaan Marianpäivänä alkaen
kello 5 i. p.
Ohjelmaasta mainittakoon: Tervehdyspuhe, Runo, Kertomus, Puhe, Näytelmäkappale, Yksinpuhelua, Kuvaelma y. m. y. m.
Lopuksi tanssia.

1911 0324

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran kokouksessa 24.3.1911.

I#
Päätettiin ottaa osaa yhteiseen iltaman pittoon Kuorsalolaisten kanssa Palmusunnuntaina.

II#
Ohjelmaan meidän puolesta otettiin miesäänistä puhua. Alfred Tähltisen yksin puhelua ja näytös-kappale mätäkuussa.

III#
Iltama edustajiksi Kuorsalvan ohjelmasta keskustelemaan valittiin Jussi Kouki, Alfred Tähltinen, ja Viljo R. Pitkänen.

Tarkastettu ja hyväksytty.
Jussi Kouki. Evert Pitkänen.

1911 0324

Mätäkuussa : 1-näytöksinen ilveily

■ Kirja

Aronen, Väinö

1910

Kevästä Kesään.

Kunhan kevät joutuisi
ja järvi vapaa olisi,
päiväkulta hanget, roudat
maasta huuhteleisi —

silloin mieli reipastuis
ja autos vapaa nousisi;
toiveet nudet ihanaiset
rintaamme se toisi.

Jospa liinat visertäisi,
leivon laulu helkkäis,
eikä pääsky pienoinenkaan
kylmyyttämme pelkäis —

silloin siinä vastakainn
löytäis nuoren rinta,
metsilt vaarat raikahtaisi
läikkyyis järven pinta.

Jahka ruoho kasvaisi
ja nousis nurmi nuori,
verhon saisi köivut, haavat,
vihertäisi vuori —

silloin kylvää kelpaisi
ja käydä toivon työhön,
nuorta voimaa, uskallusta
ei mikään sortais yöhön.

Kunpa kukat aukeaisi,
helmellisi kielot,
tarhoiin hoitais raususet
ja lemmentukat vienot —

silloin taasen lempikin
tole tunteihimme tulta,
täi armaas sen sytyttäis —
myös — ehkä — omakulta.

Kunhan kesä saapuiskin
ja tuoksuaisi tuomet,
maalla marjat punottais,
kasvaisi laihot nuoret —

silloin vasta nauttia
suis elämästä tästä,
luonto äälin lahjoista
ja — armaas hymyllystä.

Auk. L.

Haminan Lehti / 30.03.1911 no 36

— **Hiihtokilpailun jäsenten-**
fä kesken järjesti **Tammion Nuoriso-**
seura viime sunnuntaina t. k.
26 p:nä. Kowasta tuulesta ja
nuoskafelistä huolimatta saavutet-
tiin sentään keskinertaisia tuloksia:
I:sen palkinnon sai Waldo Pit-
tänen aika 40 min. 9 sek. II:sen
palk. Wernerin Pittänen, aika 43
min. 9 sek. III:nen palk. Erkki Pit-
tänen, aika 43 min. 55 sek. IV:nen
palk. Einari Kouki, 43 min. 56 sek.
Hiihdon loputtua oli eräässä huo-
neustossa hauska perheiltama, josta
kiitos „naitkosillemme“.

Haminan Lehti / 04.04.1911 no 38

— **Kuorsalon „Saaren-**
pojilla“ oli jäsenten välinen hiih-
tokilpailu viime sunnuntaina 10
km. matkalla. Kilpailtiin kauppias
A. Mäkelän seuralle lahjoittamasta
kiertopalkinnosta. Kiertopalkinnon
sai vuodeksi haltuunsa E. Mäkelä
aika 33 m. 13 sek.
2 p. J. Arwilommi, enn. 34 m.
35 sek.

3 p. N. Mäkelä, 34 m. 43 f.
4 p. A. Mäkelä, 35 m. 28 f.
5 p. E. Sipari, 35 m. 29 f.
6 p. Alf. Lommi, 36 m. 04 f.
7 p. A. Korjus, 39 m. 22 f.
8 p. A. Arwilommi, 39 m. 44 sek.
9 p. L. Lommi, 39 m. 56 f.
10 p. A. Lommi, 40 m. 37 sek.

— **Palmusnuunnutai lähenee**
lähenemistään ja silloinhan jo-
lainen lähtee tawanmulaiselle pal-
mustamisretkelle. Harvat kai ovat
ennättäneet päättää retken päämää-
rää. Uskallan ehdottaa **Kuorsaloa**. Sillä, niinkuin ilmoituk-
sesta huomataan, viettää **Tammion**
ja **Kuorsalon Nuorisoseurat** siellä
yleisen iltaman **Kymnulaakson Nuoriso-**
yhdistyksen rahavarojen tar-
tuttamiseksi.
Olkoon tämä pieni huomautus
tuoreessa muistissa kaitille paikka-
kuntalaisille, sekä **nuorisoseurojen**
jäsenille.

Huvituksia.

H. S. 1 k. 4 s. 15 r.

Yleisen Iltaman

Kyminlaakson Nuorisoyhdistyksen
hyväksi toimivat

**Kuors. ja Tammion Nuorisoseurat
Palmusunnuntaina**

Kuorsalon Nuorisoseuran talolla.

Iltama alkaa kello 5 j. p. p.

Ohjelmasta mainittakoon: Kööri-
laulua, Puhe, Runo, 2:si Näytelmä-
kappaletta, Yksinjuttua, Kuvaelma
y. m. Lopuksi tanssia!

Haminan Lehti / 18.07.1911 no 77

Kyminlaakson Nuorisoyhdistyksen laulu-, soitto- ja urheilujuhlat Kouvolassa.

(Omalta kirjeenvaihtajalta.)

Ensimmäinen juhlapäivä.

Synkältä näytti näitten juhlain
alku, sillä harmaat pilvet riippui-
vat miltei maassa ja waleliwat
yhtä mittaa sen lamaraa. Kello
läheni wiittä, jolloin urheilukilpai-
lujen piti alkaa, mutta merkkiäkään
ei woinut huomata sateen lakkaa-
misesta. Oli siis waan ryhdyttävä
toimeen.

Ensimmäisenä suoritettiin kolmi-
loikkaus. Paraan tuloksen siinä
sai F. Hertman 12 m. 57 cm. jo-
ta on erinomainen saavutus ot-
taen huomioon huonon sään, was-
tatuulen ja pehmoisen wauhdinot-
topaikan. Toisena oli kuulantyohti,
jossa woittajana suoriutui A. Sa-
lowaara tuloksella 22 m. 47 cm.
Kolmantena lajina oli 400 metrin
juoksu. Tulokset olivat erinomai-
sia, mutta tähän waiikutti monen-
kin syyt. Ensimmäinen juostiin suo-
raa rataa yhtäännepäin tekemättä
läännöstiä ja aika taasen otettiin
toisessa päässä pamauksen kuulues-
sa. Ja kun vielä jälestäpäin mi-
tattiin matka uudelleen, huomattiin
sen olewan 10 metriä lyhem-
pi kuin piti olla. Paraan ennä-
tyksen sai A. Muurman 53 sek.

Urheiluun osaaottajia oli tänä
vuonna tawallista enemmän. 10

seuraa oli ilmoittautunut, mutta
näistä ei Kymin „Wesa“ ollut saa-
punut. Haminan „Wesa“ ei myös-
kään ottanut osaa kilpailuun erään
ikäwan erehdyksen vuoksi, waan
esiintyi ainoastaan yhteisliikkeisjä.

Toinen juhlapäivä.

Ensinnä oli ohjelmassa laulu-
ja soittokeuhkain yhteisharjoitus.
Tämä suoritettiin yhteiskoulun juh-
lasalissa suljettujen owien takana,
tuten harjoitusten tuleekin. Woim-
istelijain yhteisharjoitus sitä-
wastoin suoritettiin avoimella len-
tällä. Siinä miehet, tottumatto-
mina wieraitten seurnin woimiste-
lutapaan, tekivät pufin poikineen.
„Ylitomentajana“ esiintyi woimis-
telun opettaja Eino Hawas. Mo-
neen tekstaan laikin hän weiwata
ja reistata ennentuin pääsi edes
jonkinmoisiin ennätysiin. Mutta
toiwomisen waraa oli tyllä paljon-
kin.

Harjoitusten välillä pidettiin
hartaushetki juhlasalissa. Sali oli
pakaten täynnä kuulijoita. Puhu-
jana esiintyi tohtori Lauri Hen-
dell.

Hartaushetken jälkeen jatkettiin
edellisenä päivänä alkaneita urhei-
lukilpailuja. Näistä muodostui
warfin jännittäväksi naisten wies-
tinjuoksupailu. Miltei amerika-
laiseen tapaan siinä etukäteen wai-
tettiin uusista ennätysistä. We-
toja ei tosin lyöty, mutta liki lii-
pasi ettei niinkin käynyt. Lähtö-
merkki annettiin ja samassa „We-
sa“ etulynteen. Mutta onnetto-
muudeksi ensimmäisesjä wiestin wai-

teesjä putosi „Wesan“ tytyiltä ka-
pula. Tästä lähtein oli ottelu
jännittävä. Wiime waihteessa oli
„Wesa“ muutamia metrejä jälessä,
mutta lopputaipaleella Olga Telli,
saatuuan wiestin läksi oikeen epä-
toiwon wimmalla painaltamaan
ja saapui kun saapuitin 1 sekuntia
ennen kilpailijaansa Sippolan
„Kunnon“ edustajaa. Mila oli 1
min. 21 sek. Kymin naiset juoksi-
wat sitte vielä jälestäpäin saman
matkan 1 min. 20 sekunnissa. —
Konfektien jälkeen alkoi klo 4 i. p.

Lausanjubla.

Ensinnä laulettiin wirsi 333
1—10 w. torwien säestyksellä. —
Mahtawan vaikutuksen teki tämä
yleisöön, jota sitä awopäin kuun-
teli. Konttoristi R. Tainion ter-
wehdyspuheessa, joka seurasi, mai-
nitsi puhuja siitä, kuinka säweltais-
teen ja säwelmäin pohjana on
luonto. Hongat wirsiä wetää, sa-
lot säweltä soittoa. Hän selwit-
teli myöskin kuinka nämä soinnut
sitte owat kootut, joita täälläkin
Kyminlaakson laulujuhlilla laute-
taan. Lopuksi lausui puhuja wie-
raat terwetulleiksi kuulemaan ku-
roin esitystä, saamaan soitosta su-
loa. Tämän jälkeen esittiwät se-
kaluorot „Käy joukkohon“, „Ter-
we pohjolan maa“, „Jänmaalle“
ja „Kun säwelin lesäillä“, jonka
jälkeen woimistelijat marsšiwat
mahtawasti esiin.

Juhlapuhujana esiintyi maisteri
R. Wento. Hän puhui nuoriso-
seuran toiminnasta itsekawatuksen
alalla mainitsemalla kuinka tässä

voidaan saada paljon aikaan juuri hyvän kirjallisuuden kautta. — „Nuorisosa“ sanoi puhuja, „on henkisen ravinnon kaipuu ja tarve“. Beittelemätön tosiasia kuitenkin on sen siivekellisten käsittelyn rappeutuminen. Sen vuoksi siivekellisiä aatteita ei ole ainoastaan juhlapuheissa laulettava, vaan ne ovat otettavat käytäntöön. Tässä on työmää nuorisoseurain toiminnalle.“

Soittokuntain esiintyessä veti erikoista huomiota puoleensa Kuusankosken kansakoulun soittokunta. Siinä „torventorjuiset“ puhaltajat toisinaan esittivät lappaleitaan. Naistuorot taas lauloivat „Koditon“, „Suhhei“ ja „Kottarainen“. Juhlarunon piti esittää Wilho Joukahainen, mutta hän oli estetty saapumasta paikalle.

Seurasi sitten vuoronperään torvisoittoa ja kuorolaulua, kunnes palkinnot jaettiin.

Palkinnonjaon soitto- ja laulukilpailussa toimitti lehtori Hanninen ja jakautuivat palkinnot seuraavasti:

Sekakuorot:

I p. Kymmin sekakuoro. Etenkin kiitettiin selvää sanain lauluntoa.

I p. Kymintehtaan sekakuoro, jonka esitys oli ryhdikästä.

II p. Walkealan sekakuoro, jonka sanainlaulunto oli liittä nopeata.

Naistuorot:

I p. Summan naistuoro. Kap.

paleessa „Daululinnut“ oli ajan mittaa käsitelty liian nopeasti.

Miestuorot:

I p. Kouvolan mieskuoro. Suoritti vaikean kilpalaulun perin kunnollisesti.

Soittokunnat:

I p. Karhulan soittokunta. Oikeaan osattu lappaleen käsittely oli tämän soittokunnan vahvin puoli.

II p. Sunilan sahan soittokunta.

II p. Kouvolan soittokunta. Kuusankosken kansakoulun soittokunta sai erityisen kiitoslauseen lausen esittäjään itään.

Voimistelu- ja urheilukilpailussa:

I p. sai Sippolan „Kunto“ 438,8 pistettä.

II p. Wehkalahden „Weikot“ 421,9 pist.

III p. Kymmin „Weikot“ 414,45 pistettä.

Urheilussa:

I p. Kotkan „Jnto“ 219,20 pist.

Voimistelussa:

I p. Kymmin „Weikot“ 230 pist.

Naismoimisteluseuroista sai Haminan „Wefan“ naiset I p. 206,8 pist.

II p. Sippolan „Kunto“, 205 p.

Yksityispalkinnot urheilusta jakautuivat:

I palk. N. Salowaara, „Jnto“, Kotka 241,9 pist.

II p. S. Kutio, „Jnto“, Kotka 231,8 p.

III p. J. A. Maljanen „Jnto“, 229,2 p.

IV p. A. Muurman, „Weikot“, Wehkalahdi, 229,02 p.

V p. J. Hertman, Kouvolan Voim. seur. 228,26 p.

VI p. W. Polki, „Kunto“, Sippola, 227,7 p.

VII p. E. Tepponen, „Weikot“, Wehkalahdi, 222,5 p.

VIII p. W. Puntti, Haminan W. B. A. 221,8 p.

IX p. W. Kapiainen „Weikot“, Wehkalahdi, 221,6 p.

X p. W. Rätti, „Weikot“, Wehkalahdi 217,8.

5 km. juoksuissa:

I p. N. Merisalo 16 min. 15 sek.

II „ E. Harju 16 „ 45 „

III „ W. Mattila 16 „ 57 „

IV „ W. Palkanen 17 „ 33 „

Loppufanotki voi mainita, että joukkunmoista järjestyksen puutetta oli juhlilla huomattawissa, sillä täsmällisyys, joka tällaisissa suuressa juhlissa on välttämätön, ei ollut oikein tyydyttävä. Niinpä loppupuolella palkautuivatkin päällekäin voimistelut ja konsertit sekä soittokilpailut.

Onni.

Niin vähän, vähän osakseni sain:
sain kesän kaipuun, onnen janon —
Mut kesää koskaan en ma nähnyt vain
ja onneani turhaan, turhaan hain. ...

»Oi taivas, lastas auta!» anon.
»Mun sairas sieluni jo tuskaan näöntyy,
sun puolees, Herra, sydämeni kääntyy.
Mua armahda,
oi Jumala!
Sun päiväs anna kirkkakaasti loistaa,
yön syväkät varjot sielustani joistaa!
Suo onni orvon osaksi tulla!»

Näin rukoilin ma illoin itseni
vuotoella viruen — — —
Mut tyydytystä onnen kaipuulleni
ma saanut en.

Mun valtas viha, uhma:
ma laivaan kirosin ja maan
ja uskon moiseen Jumalaan
— ma houkkio ja tuhma!

Nyt ymmärrän:
Kaikk' ajan onni, helken nautinto on
jettäväinen.
Se on kuin kaunis kangastus
tai öimen unelma.
Mit onkaan lempi, rakkaus?
— Vain itsepetosta.
Ja raha, kulta, kunnia
— vain lasten leheja!

Kun valo kirkas on, on varjot mustat,
ja päivä seuraa aina yö — — —

Nyt ymmärrän:
Ei onnea voi olla, antaa,
ei ostaa, myydä, kaupan kantaa.
On korkein onni meissä itsessämme,
se tyrdän kälketty on perhemme.
Jos milloin itkemme tai iloitemme
tai miksi muuttuneekaan elämämme,
me voimme tyynnä katsehemme luoda
ylitse ajan turhan, taistelun ja vaiivan,
ja rauha siebussamme, onnellina aivan
me voimme kärsimysten kalkin juoda,
kun taivaan löydämme vain olentomme
syvästä kelleistä ja nimenistä,
— kun jyvät eroitamme ruuconista.
Mit onkaan silloin nurja kohtalomme?
— Vain kuollut kirjain, tyhjä sana!

Emil Nikula.

Toytäkirja tehty Tam-
mion nuorisoseuran Toimi-
kunnan kokouksessa 27.12.1911.

I #

Kilpahuuto joka sattuneesta ^{syystä} keskeytettiin laivi iltomas-
ta päätettiin pitää oman Seuran kesken Tästä lähtien toi-
sena päivänä.

II

Kilpahuuton yhteydessä päätettiin viettää oman
seuran kesken pieni hupainen illta.

III #

Palkintomitalien hankkiminen joi Jussi
Korunki huolehti.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Jussi Korunki. *Luovutettiin*

Joulukirkossa.

*Helkki tiuku, huurteeseen käy hepo
kilvan kiiruhtavat kirkkoreet.
Katkee saloseutuin juhlaipo,
herää hongat hopeoituneet.
Joulutulet tuikkaa tuolla, täällä,
soihdut käissä käypi kansa jäällä,
kaikki joulukirkkoon kiirehtää.*

*Valovirrat templin ikkunoista
kimalteella kattaa tienohon.
On kuin kirkkoonkäyjää kohtais kutsu:
Tule, täällä turvallista on!
Elät jälleen lapsuusunelmissa,
valoisissa, ruusuhohteisissa,
levätä saa henki rauhaton.*

*Ja niin kaikki, vanhatkin kuin lapset
tenhoo joulukirkon kutsu tää.
Portailla jo paljastuupi hapsset
varpahilla käyvät käytävää.
Saa taas sankalasi ryppyneniin,
virsikirjat käsiin vapiseviin,
kuten ennen, kerrat kymmenet.*

*Taas kun käyvät kotiin vanhat jälleen
on kuin jalka jaksais helpommin.
Nyökkäävät kuin nuoret ystävälleen,
hymy hiipii huulten ryppyihin.
— Joului, viestintuoja lapsuusmaiden,
muistoja luot aikain aivokkaiden,
nuorrot, nostat, eloon elvytät!*

ARTTURI LEINONEN.

Talvapäivästä tehty Tammion
nuorisoseuran vuosikokous
klo. 7, 1, 1912.

I §

Kuluneen vuoden tilit tarkastettiin ja hyväksyttiin, tarkastuksen toimittivat Alfred Tähtinen ja Nestori Lommi.

II §

Johtokunnasta eroamisvuorossa olivat Jussi Kouki, Ewert Pitkänen, Alfred Tähtinen, Liisa Lommi ja Saima Lommi.

III §

Näiden sijaan valittiin uudet ja kuuluu nykyään johtokuntaan Nestori Lommi, (Puhemiesjohtaja) Rudolf Harju, (Varapuhemiesjohtaja) Werner Pitkänen, (Kirjuri ja rahastonhoitaja) Viljo Wp. Pitkänen, Valto Pitkänen, Maiju Kiiski, Hanna Pitkänen, Helmi Harju, Syyti Suomalainen ja Saima Lommi.

IV §

Viime vuoden jäsenmaksut kannettiin.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Nestori Lommi. Werner Pitkänen.

Kyminlaakso / 13.01.1912 no 3

Saaristoista.

Tammion kuulumisia **Tammion Nuorisoseuralla** oli vuosikokous tf. 7 pnä. Seuran entisen esimiehen Jussi Koukin tilalle tuli valittu Nestori Lommi, varalle Rudolf Harju. Johtokuntaan valittiin Werner Pitkänen (kirjuri), Vilho Wp. Pitkänen,

Alfred Tähtinen ja Baldo Pitkänen, neidit Maiju Kiiski, Hanna Pitkänen, Syydi Suomalainen, Helmi Harju ja Saima Lommi. Seuran voimistelu-seuralle valittiin myöskin uusi johtaja, Alfred Tähtinen, varalle Ewert Pitkänen, johtok. Nestori Lommi (kirjuri), Werner Pitkänen ja Viljo Wp. Pitkänen.

Pöytäkirja tehty Tammion
nuorisoseuran kokouksessa.
14.1.1912.

I §

Talo päätettiin vuokrata aina silloin kuin
sitä tarvitaan.

II §

Lehtiä päätettiin tilata kaksi kappaletta, nimitt-
äin Tyrkkiä ja Urheilulehti.

III §

Yleinen iltama päätettiin pitää Laskiaisena ai-
koina jos ei mitään estettä tule.

IV §

Korvitoimikuntaan valittiin neillit kaikki ja
pojista Rundoq Harju, Alere Tahminen, Nestori Lammi,
Viljo Vp. Pitkänen, Viljo Rp. Pitkänen, Evert Pitkänen, Väinö
Pitkänen, Talto Pitkänen, Yrjö Kiiski, Einar Louki, Erkkö
Pitkänen ja Verneri Pitkänen.

V §

Kuluissit päätettiin laittaa, johon hommaan va-
littiin kaikki huvitoimikunnan pojat.

VI §

Säytelmä kirjoja tarkastamaan valittiin, Rundoq
Harju, Verneri Pitkänen, Nestori Lammi ja tytöistä Aina
Lommi, Hanna Pitkänen ja Helmi Harju.

VII §

Aynttelin päivänä päätettiin pitää perhe iltama

VIII §

Usva lehti päätettiin julaista ja toimittajiksi tulivat
Helmi Harju ja Aina Lommi.

IX §

Koulua kysymään iltamaa varten valittiin Rundoq
Harju ja Viljo Vp. Pitkänen.

Tarkastettu ja hyväksytty

Nestori Lammi.

Verneri Pitkänen

Tammion nuorisoseura vietti iltamansa tf. 17 p:nä. Ohjelmasta, joka sujui werrattain hywin sitäläisiin oloihin werraten, mainittakoon: kassi näytöskappaletta, joista toinen „Pullanpyörittäjien kofous“ näytti hywin saaneen yleisön suosion puoleensa. Sitäpaitsi oli vielä wuorokeskustelua ja puhe, jonka piti opett. Sepälä. Laulusta taas piti huol-

ta **Tammion** sekafuoro. Kertomuksia ja runoja lukiwät Nestor Rommi ja Helmi Harju. Loppuohjelman numerona oli tietenfin tanssi, jossa karkelossa aika kului hupaisesti myöhäiseen yöhön. Iltamayleisöä oli saapunut jokuinkin runsaasti taikista naapurisaaristokylästä, jopa mannermaalta.

1912 0320

Pullan pyörittäjien kokous : yksinäytöksinen ilwely

■ Kirja

Heilala, Yrjö, 1882-1951.
1908

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1912 / 04.03.1912 no 4-5

Nettosen mulstikirjaan.

—

Kuka rakkauden kitki
— huokasi.
Ken lemmen piiloon jätti
— myöhään itki.
Nisut heittäneensä huomasi
Kun ohdakketa kitki.

Rintaa raastoi rauhalla:
„Oi osatoin!“
Povi paisui pololla:
„Näin toivotoin!“ —
Lemmessä ken ei pelvoton,
Suru sulhasenaan on.

Kainous naista kaunistaa.
— Ohje hyvä.
Alttius lopuks' lannistaa.
— Varo sitä!
Mutta lempi puhdas ja syvä
Yhteen toivonsa uskaltaa yhä.

Karkausvuotena 1912.

Kaspero Kyöpelö.

No 4 & 5 — 1912 Pyrkijä 67

Yksiääniset laulut E.-P. Nuorisoseuran kesäjuhllilla Kurikassa 1912.

Rukous.

M. N.

Oi Her-ra an-na mul-le Ain' kau-niit aat-te-het Ja
suo-os sii-tä sul-...-le Ma kan-nan kii-tok-sen.

Äl' anna maahan, multa
Mun koskaan kiintyä,
Ei kunniaan, ei kultaan
Mun mielen piintyä!

Niin olkoon suurta sitten
Tai piestä toimeni,
Saa synnyinmaani siitä
Sun siunauksesi.

Kyösti — n.

10.4.1912.

I §

Kesäjuhla päätettiin pitää Heinäkseen kes-
keiväpäivillä.

II §

Juhlapaikaksi määrättiin Mutaluovi, tahi jos
sitä ei saa, niin sille Risto Pitkän nimitys koulun takaa.

III §

Päätettiin tilata laiva ja myöskin Musiikki-
Haminasta.

IV §

Lupaa kysymään juhlaa varten valittiin Emil
Harju.

V §

Afred Tägtinen otti huoleksien kysyä Hammin
öseralta, että josko he tulevat tänne voimistelemaan
ja hän myös kysyy Hammin purjehdus seuralta josko
he tulevat tänne seilaamaan.

VI §

Huutoimikuntaan valittiin kaikkien ja toimikuntaan
tulivat valituiksi seuraavat: Pojista, Risto Pitkän, Antton
Suomalainen, Jussi Kouki, Alfred Tägtinen, Väinö Pitkän, Väinö
Pitkän, Nestori Lammi ja Ferner Pitkän. Tyttöistä, Eliina Pitkän
Eli Suomalainen, Tyne Tägtinen, Hanna Pitkän, Helmi
Harju, Saima Lammi, Lyyli Kuiske ja Tiine Pitkän.

VII §

Huhtikuun 14 päivä päätettiin pitää perhe iltama.
Urva lehti ilmeisty, toimittajiksi tulivat Jussi Kouki ja A. Tägtinen.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Nestori Lammi.

Ferner Pitkän

Toukokuu tehty Tammion
N. S. kokouksesta 16.7. 1912.

I §

Kesäjuhla päätettiin pitää Heinäk. 21 päivä, sillä Haminan purjehausseura ei joutunut 14 päivää.

II §

Pulpanostajiksi määrättiin Nestori Lammi ja Omeri Pitkänen.

III §

Tanssilava päätettiin tehdä, johon hammaan valettiin kaikki pojat.

IV §

Sonkkuja lavaa varten luvattiin 2:ksi kap-
paleetta pojista, ja jos ei se riitä niin sitte loput
ostetaan.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Nestori Lammi.

Omeri Pitkänen.

No 4 & 5 — 1912

Pyrkijä

Yksiaäniset laulut E.-P. Nuorisoseuran kesä- juhlilla Kurikassa 1912.

Nuorten liittolaulu.

Harvanlainen marssin tahti.

Heikki Klemetti.

Ter-ve--tul-tu-a nuo-ri-en liit-to-hon nyt, Kä-tä
vel-jen jos tar-jo-at vain, Mei-dän voi-mam-me ol-ko-hot
yh-dis-te----tyt, Suur-ten rien-to-jen poh-jal-la
ain', Suur-ten rien-to-jen poh----jal--la ain'.

Suuri määrämme on, vähät voimamme vaan,
Eessä kamppailun kalteva tie;
Vaan ken rintaamme loi hehkun toivehikkaan,
Hän ei horjuissa loitolla lie.

Tervetultua siis nuorten liittohon nyt,
Veljenkättä*) ken vain ojentaa!
Meidän voimamme olkohon yhdistetyt;
Ihanteenamme on isänmaa.

L. Budden mukaan Alpo Noponen.

*) Tarut veljen lauletaan molemmat
tasaisiksi neljäsoeiksi.

— Saarelaiſten keſäjuhlja.

Tammion nuorisoseura toimeenpantee keſäjuhljan ſaarellaan junnutaina t. k. 21 p:nä. Tämä ſaarelaiſten keſäjuhlja on houkuttelevimpia keſäiſiä juhlatilaisuuksia ſeudullamme. **Tammio**, ulkoisen meren partaalla olewa kaunis ſaari, tarjoaa hupaisan ja wirtistävän päivän juhlaan ſaapuwille. Ken Tammiossa ennen on käynyt, hän mielellään ſiellä uudelleen käwäisee, ken Tammiota ei ennen ole nähnyt, hän teköön nyt matkan ſinne, niin eipä kadu retkeään.

Sellaiſta juhlapaikkaa kuin Tammiossa on nuorisoseuran keſäjuhljan warten warattu ei monin paikoita tarjota ja sellaiſta näköalaa kuin aukeaa täältä juhlapaikalta ſaaren itärantamalta, metsän reunaſta, ei monilta juhlapaikoilta ole nähtäwiſjä. Nawa Suomenlahti ſieltä rannattomana muutamien ſaarten ja luotojen takaa aukeaa ihailtawakſi. Siihenpä ſaaren nuorukaiſet warta wäſten owat rakentaneet uuden ſilkosen tansſilaman.

Mutta puhukaamme itse ohjelmasta. Se tulee ſijältämään torwiſoittoa, laulua, opettoja Wilku Soulahaiſen juhlapuheen, Haminan Wesan woimistelua, kilpa-ammuntaa, kilpapurjehdukſet ja joutufilvailut. — Haminan Purjehdusyhdistys ſaapuu tänne pitämään kilpapurjehduksen ja ſaariſtolaiſalukſilla myöſtin kilpailaan.

Juhlille pääſee ſekä Haminaſta että Wirolahdelta mukawasti höyrylaiwa Wirolahdella.

Saanee Tammion nuorisoseura keſäjuhljanſa wäſtaanottaa ſankan joukon yleiſöä, joka tahtoo wietätä wirtistävän keſäiſen päivän meren partaalla ulkoſaariſtoſsa.

Keiſarivierailu.

Tammion Nuorisoseurala oli viime sunnuntaina kesäjuhla, joka saaristoasemansa ja kau-

niin jään tähden muodostui koko lähiseudun kesäjuhlaiksi. Haminas-takin vietiin sinne ihmisiä oikeen kahdella laivalla. Mutta asianomaisten järjestelytaito ei lähdyssä kiitosta ansainnut, sillä vaikka lähtö Haminaosta oli ilmoitettu tapahtuwan klo 10 a. p. päästiin vasta klo 11 jälkeen matkalle.

Juhlapaikka Tammiossa oli hauska. Restellä pois siirretyn talon nurmeltunutta tanhuaa seisoi köynnöksiin koristettu juhlasalko. Sen ympärille kokoontui juhlayleisö. Istuimina oli wankkoja kalliopaafeja mäntyjen warjossa tai sitten vihreä nurmi. Haminan kaupungin torvisoittokunta soitteli sitä warten tehdyssä lehtimajassa. Gräälle korkealle kallion kielekkeelle oli koiwuiista ja köynnöksistä tehty puhujulawa josta opettaja W. Joulahainen piti juhlapuheen. Sylan rannasta lähtiwät kohta juhlan ensimmäinen purjeweneet kilpasille.

Tulokset purjehduskilpailuista ovat seuraawat:

1 p. A. Suortin „Lainetar II“ Sumrasta, aika 2 t. 3 m. 15 sek.

2 p. J. Saarisen „Lotta“ Martinsaaresta, 2 t. 12 m. 10 sek.

3 p. Nistian Siparin „Murju“ Nuorsalosta, 2 t. 14 m. 9 sek.

Bähinnä A. Pittäsen „Wäkinäinen“ Tammiossa 2 t. 19 m.

Haminan purjehdusseuran palkinnot weneiden merikelpoisuudesta sai A. Pittäsen „Wäkinäinen“ ensimmäisen ja Nistian Siparin „Murju“ toisen palkinnon.

Ampumakilpailussa saawutettiin seuraawat tulokset:

1 p. Wille Mustamaa, Mustamaasta 64 pist.

2 p. Juho Suomalainen Wiipurista, 63 pist.

3 p. Johannes Skordumoo, Somerista 56 pist.

Wielä oli kilpailuja soudussa ja nuolenheitossa.

Kilpailujen kestäessä hankkiwät muut nuoret hikeen itsensä tanssilawalla. Wähää ennen klo 9 illalla läksimme toiset haminalaiset ihanana iltana lyntämään tyyntä meren pintaa „Wirolahti“-laivalla Haminaan. Osa haminalaisia oli jo tuntia aikasemmin lähtenyt „Kallotta-rella“ paluumatkalla. Suurin osa juhlanuorisoa jäi vielä kuitenkin juhlapaikalle tarkeloimaan kauniina kesänä.

Kyminlaakso / 24.07.1912 no 57

Etelä-Suomi / 07.12.1912 no 138

Tammion nuorisoseura wietti viime sunnuntaina onnistuneen kesäjuhlan, johon wäkeä oli hywin runsaasti saapunut saaristosta ja Haminaosta. Ohjelma sisälfi torvisoittoa, laulua ja opettaja Wilftu Joulahaisen puheen, Haminan Wefan woimisteluseityksiä sekä saaristolaiswenheiden kilpapurjehduksen ja kilpa-ampumista, joista jaettiin palkintoja.

Vihityt:

Ester Nyman
Jalmar Autio

Tammio. Kuutsalo.
San. Francisco California 12 p.
marrask. 1912. U. S. O. America.

Pöytäkirja tehty Tammion
n. s. kokouksessa 22. 12. 1912.

I

Auorisoseuran toimesta päätettiin pitää yleinen it-
tama Uuden vuoden päivänä.

II

Huutoimikuntaan valittiin kaikki nuoret.

III

Ovi rahaa kantamaan määrättiin Gyjő Kiiski ja
Leo Suomalainen. Järjestyksenmieheksi Pentti Harju ja Gyjő
Kiiski.

IV

Vuosi kokous päätettiin pitää Loppiaispäivänä. Jo-
hon myöskin Usra lehti ajottiin julaista. Toimittajiksi tu-
livat Nestori Lommi ja Berneri Pitkänen.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Nestori Lommi.

Berneri Pitkänen

Pöytäkirja tehty Tammion
ov. s. Nuorisokouluksessa. 6. 1. 1913.

I §.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin kuluneen vuoden
tilit.

II §.

Kannettiin jäsen maksut kuluneelta vuodelta.

III §.

Jokkokuuntaan valittiin uusiksi jäseniksi seuraavat:
Berneri Pitkänen, Viljo Ap. Pitkänen, Jussi Kouki, Nestori Lammi,
Liine Pitkänen ja Eliina Pitkänen. (Puhun johtaja)

IV §.

Jokkokuunta valitsi keskuudesta varapuhunjohta-
jaksi Eliina Pitkäsen, kirjuri ja rahaston hoitaja Berneri
Pitkänen.

V §.

Jokkokuuntaan kuuluu ennestään Valtto Pitkänen,
Helmi Harju, Saima Lammi ja Lyyli Suomalainen.

VI §.

Päätettiin pitää yleinen kokous Tammion
12 päivä ja pyhtyä siellä keskustelamaan Oman talon
rakentamisesta.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Nestori Lammi.

Berneri Pitkänen

1913 0112

Pöytäkirja tehty Tammion or. d.
johtokunnan kokouksessa, 12.1.1913.

I §.

Seuralle päätettiin tilata Pyrkkiä lehti.

II §.

Tulova pyhdyttiin ostelemaan Matti Palmilla.

III §.

Tähän hamaan valittiin yksimielisesti Aurot.
Veltto Marjona ja Jussi Kouki.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Nestori Lammi. Verneri Pitkänen

1913 0116

Pöytäkirja tehty Tammion
or. d. Johtokunnan kokouksessa
16.1.1913.

I §.

Ulkomailla päätettiin pitää Puolipäästä
Syyskuun 10. päivänä jos uusia on esillä. Katu olemaa.

II §.

Valittiin puorintamieheksi ja ohjelmakom-
iteen jäseniksi henkilöt: Toivola, Einari Kouki,
Eppu Pitkänen, Rindolf Karju, Evert Pitkänen,
Nestori Lammi, Uijo Pitkänen, Valtto Pitkänen, Jussi
Kouki, Verneri Pitkänen, Eino Suomalaisten, Urho Kiiski,
ja Toivo Pitkänen. Tyttöistä: Syyli Suomalaisten
Kunni Kiiski, Heini Karju, Päivi Lammi, Eliina
Pitkänen, Liina Pitkänen, Ida Lammi, Tyttö Täh-
kinen, Hanna Pitkänen, Madilla Pitkänen,
Ida Suomalaisten ja Eli Pitkänen.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Nestori Lammi. Verneri Pitkänen

Pöytäkirja tehty Tammion
n. S. Luukkoiemi Tuunan kokou-
ksessa. 19.1. 1913.

I ~~§§~~

Talon postto siirrettiin toistaiseksi,
sillä katsottiin se liian kalliseksi.

II ~~§§~~

Uutamaa varten valittiin kaksi Näytös-
kappaletta.

III ~~§§~~

Ohjelmasta tarkemmin päätettiin kes-
kuustella kaisessa kokouksessa.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Kustari Lammi.

Uernerin Tikkanen

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1913 / 15.02.1913 no 3

Riehuvalle veljelle.

Miksi rauhatonna rintas riehuu,
miksi levoton on mieles noin?
Mitä etsit, halaat, mihin pyrit,
miksi sielus leimuu salamoin?

— Miksi rauhaton on ajan henki,
se vain särkee, pistää, pirstoaa,
miksi nuoret mielet kuohuellen
myrskyn lailla vaahtoo, raivoaa. —

Turhaan sinä myrskyn lailla riehuu
elämä se laatii meille lait,
jos sä uhmaellen siltä kuljet
kerran pettyneenä palaat kait.

Etsi ilon ituja ja rauhaa,
kasva kuin kevään kerkkänen.
Kasva itse, kasvatele muita,
ole tarhuri sä taimien.

Siinä löydät kerran rauhan rannan,
mieles myrskyt varmaan vaimenee,
ja sun työsi tähtää täällä kauas,
se vielä kuoltuaskin elänee.

Hermo Hauta-aho.

Kuulle.

Kun kuin yösilmä yksinäinen
kulkee, katseessa kylmyys jäänen.
Uinuvan maan vaka vartija öillä,
kiehtoja kummilla kimmelvöillä,
oispa, ken kaikki sun tarusi taitais!

Vuossata sulle kuin vierivä hetki,
eessäsi ikuisten öitten retki.
Vaihtuvi polvet taatoista lapsiin,
varret köyrtyy, lunta saa hapsiin:
sama sulla ttesi ja kulkusi verkka.

Sulla eessäsi ijäinen retki,
— ihmiselo kuin henkläys-betki.
Sentään ehdimme iloita, itkeä,
kasvaa ja rinnoista yönkirot kitkeä,
ehdimme etsiä, löytää ja — kuolla!

Kertoisitpa jos maailmalle
kaikki, min kätket kuoresi alle:
Öiset raatelut etsijän rinnan,
riemut yöilon huumeisimman.
ihmislapsien itkut ja ilot,

Tiedän: tyyntyisi rintaa monta
ahdistettua, aivotonta.
Eessä vuosituhanten suruin.
omat käy verraksi onneomuruin.
Ah, miten mykkänä, vakaana vaellat —!
Artturi Leinonen.

1913 0216

Pöytäkirja tehty Tammion
n. s. Nuorisainittelun kokouk-
sissa. 16. 2. 1913.

I §.

Talon postit mylätettiin

II §.

Määrätettiin ohjelma jatkamaa varten.

III §.

Oltiin ohjelmaksi iltamassa tuli: Yrjö Kiis-
ki ja Toivo Pitkänen.

IV §.

Pöytäkirjan hinnaksi määrätään, aikuisilta
50 penniä ja lapsilta 25 penniä.

V §.

Seivoksien ja Limanaatin ostouutti Suok-
seen Anttoni Lummi.

VI §.

Ulkoma päätettiin julaista paikkakunnan
malemmissa kerhoissa.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Anttoni Lummi.

Anttoni Pitkänen.

ILTAMAN
toimii
Tammion Nuorisoseura
Puolipaastosunnuntaina, josta lähem-
min ensi viikolla.
Huutoimihunta.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1913 / 15.11.1913 no 18

Syksyn tullen.

Päivä tummuu, pimeneepi,
Aika rientää hiljaa.
Ilta kestä läheneepi,
Kaatain suven viljaa.

Aika armas, mihin riensit,
Luotain hiivit salaa?
Kesä kirkas poijes liidit,
Milloinkaan et pala.

Syksy synkkä peittää luonnon,
Täyttää ihmisrinnan;
Synkemmält' viel nlyttää huomen,
Nouse työhön kilvan.

Nouse vanha, nouse nuori,
Riennä levoltasi,
Seiso kani vankka vuori,
Puolla aatettasi!

Riennä, nyt on aika parhain
Valistuksen työhön!
Nuorisomme vaipuu harhaan
Pimeyden yöhön.

*

Isänmaasi itkee sua,
Kaipaa taisteluhun.
Tas synkän syksyn tultna
Et jouda ninaillubun.
Vartiä 23. 10. 13.

Nuori kynä.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1913 / 15.12.1913 no 19-21

Illan ilka.

Illan minä ilakoin
kera neitten hakamaissa,
karjan kotiin palatessa.
ammui Ruusu, tanssi Tessa,
heiju, veiju, heiju, hei,
kuka neijoista sydämeni vei!

Neijot nauroi metsä soi,
tartuin lettiin kunnan, Kiltin
tumman Veeran, syttyi riita,
sotaan syöksyi Haukan Iita
Kateeks kauniin Puupon Hiltin,
heiju, veiju, heiju, hei,
kuka neijoista sydämeni vei!

Niin ne oli katsella
kuin on kolme ruusu puuta,
veräjällä sain ne paulaan,
kätet kiersin kaikkein kaulaan,
taboin vielä antaa suuta,
heiju, veiju, heiju hei,
kuka neijoista sydämeni vei!

Kutti, kutti, kutti, hoi,
neijot katsoi salaviihkaa
alta huivin punaraidan
naureskellen luona aidan:
pyh, ja pyydä, pih ja pihkaa!
heiju, veiju, heiju, hei,
kuka neijoista sydämeni vei!

Silloin suuta suikkasin,
pistin päänsä aidanrakeon,
mikä maidon, marjan tuoksu,
siitä sota, riita, juoksu,
kaikki juoksi kylään pakoon,
heiju, veiju, heiju, hei
kuka neijoista sydämeni vei!

Oottakaahan yöhön vaan,
näyttäkää vaan pitkää nenää,
aittaan suljen enkä säästä,
enkä koskaan karjaan päästä,
ettekä te teekkään tenää,
heiju, veiju, heiju, hei,
kuka neijoista sydämeni vei!

Larin Kyösti.

Vanha soittaja.

Hän astuu tietänsä hiljaa
Hän astuu hoippuillen.
Väri tuttu on kulmakkeilla
Tätä seuraan katsellen.

Jos istuvan nään hänet missä
Ei istu hän yksinään.
On onnensa löytää seuraa
Hänen luoksensa tänne jään.

Pubu kau'aksi täältä ei lennä
Sen tunnen jo vaimenneen.
Vaan kuitenkin kaihoisa katse
Tutun saapi jo vastikkeen. — —

Nyt sävel vierivi hiljaa
Ohi syksyn ja talvisen jään.
Mi äsken vanhana astui
Taas nuortuvi elämään.

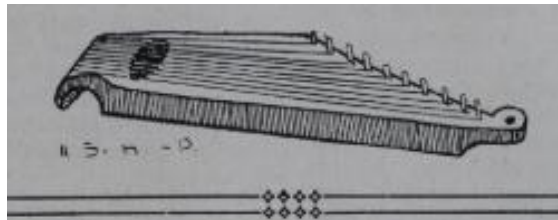
Veri voimakkaana nyt vyöryy
Valon hohdossa väikkyvi kuu.
Jo seestyvi taivahan rannat
Vanha astuja unhoittuu.

On kevät, toivojen aika
Nyt lintuset visertää.
Jo helkkyvi tanssin tahti
Nyt löydän mä elämää.

Oi kaikki, kaikki on suurta
Niin pyhää ja korkeaa.
Ylhäällä tanssii tähdet
Ja iloa kantaa maa.

Näin astuja täällä nyt nuortuu
Ja sävel se lohduttaa.
Missä on syksyisiä aikas
Sen kevääksi vaihduttaa.

Vainö Maula.

Jltapuhde.

Hämärän hengetär matkaan saa,
päivän talvisen tummentaa:
käärii huntuja ikkunaruntuun,
tulee tupaan ja lapsen tuutuun.
Pimenee pellot, synkkyvi salo,
pilvikääreissä taivaitten valo.

Ulkona yötä ja pimeää,
— pirtissä työtä ja hyörintää,
Pärevalkeat pihtilöissään,
miehet, naikkoset puhdetöissään,
rukit hyrrää ja höylät soi,
lapset lastuilla teutaroi.

— Tuossa pytty katajakimpi
— Kapioihinsa talon impi
saa sen mennessä miehelään —
Närein notkein se vyötetään,
kansi vielä ja nappula, noin!
Kelpaa kelliä siellä voin!

Eutäs siinä? — Kas kirkkoreen
rengit kääntävät kannoilleen.
Sehän kohta jo valmis vallon,
kaplaat kiinni ja anturat alla.
Hiukan laittaa ja raudat vielä:
kilpaan käydä saa kirkkotiellä.

Ristolla vanhan on vakava työ:
halot pihkaiset halki lyö.
päreitä kiskoo tarpehet talon.
virrit valkean, puhdevalon.
Siinä Ristolla riittävi työ:
päreet pilkkoo ja mällin syö.

Pojat korren vierehen korren
solmii, kaunneeksi jouluorren
sitoin himmelin satasopen.
— Uuvuttaa se jo sormet lopen,
paini päälle, hei! kappas vain!
lastuista miehiä näy ei lain!

Lämpimän tuttavat vanhat nuo
vääntynehet ovat lieden luo:
siinäpä juttu ja sorina soipi!
Mahdollista jo olla voipi
mahdotonkin, kun ukot nää
puhdejuttuja pärvöttää.

Tarina vanhain jo verkkenee,
rukkien hyrinä herkenee.
Virvat liedellä karkelehtii,
talvinen puhde yöksi ehtii,
työ ja häly taas taukoaapi,
unen saaliiksi pirtti saapi.

Artturi Leinonen.

Runosikermä.

Kirj. Bernhard N.

Tuuli ja koivu

Kulkee ilmoja henki hempee,
Koskee koivuhun, lausuu lempee:
„Olen tervehdys suven Suomen;
Koht' on koittava elonhuomen!”

Sydän sykähtää koivupuulla,
Tuntee lämpöä kirsikuulla;
Tietää: taattuvi talven taika,
Kohoo hangesta kukka-aika. —

Illalla.

Päättynyt on päiväntyö,
Illan rauha täyttää maan,
Soraäännet, taistot tuimat
Ilta sai jo sammumaan.

Nukkuu tuuli, tyyni on,
Lepää laine lahdelman,
Lepää lintu lennostansa
Kaikki, kaikki on hiljaa vain

Illan rauha kultainen;
Tyynnä sydän rauhaton,
Tuudi lepoon ihanaiseen
Mieli, mi on levoton!

Elon sumumailta.

Istau impi iltana
Alla leppäin lehvien;
Silmä syytää kyynelen
Kastamahan kasvoja.

Kyynel yöhön kuiskailee:
„Häijy, häijy mailma
Onnen ottaa lapselta,
Päivän hältä pilvitsee. —

Kevääseen syksyn suo,
Kukan kauniin kiihnuttaa,
Vilun hälle valmistaa,
Lahdillensä lunta luo. —

Häijy, häijy mailma
Lasta harhaan huutelee,
Elon sulon suutelee
Turmaavalle tuholla.

Syömmen hältä valhein vie,
Tahrahan sen tallaten.
Kuiskaa korvaan lapsosen:
„Käy — on eessäs kyynel-tie!

1913 1228

Pöytäkirja tehty Tammion
n. s. Yhteiskunnan kokouksessa
28. 12. 1913.

I §.

Vuorikokous päätettiin pitää 4 päivän
Tammikuuta, kello 4 1/2.

II §.

Huonetta onissa kokous saataisi pitää onää-
päätin kysymään Meidit, Eliina Pitkänen ja Saima
Lammi

III §.

Ura lehti päätettiin julkaista, toimitta-
jiksi Antti ja Eliina Pitkänen ja Jussi Kouki.

Tarkastettu ja hyväksytty

Nestori Lammi.

Verner Pitkänen

Pöytäkirja tehty Tammion
n. s. Nuorisoyhteisössä.

5. 1. 1914.

I §.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin kuluneen
vuoden tilit.

II §.

Jäsen maksut kannettiin kuluneelta
vuodelta.

III §.

Jokokuntaan valittiin uusiksi jäse-
riksi seuraavat: Tuhojohtajaksi, Emil Harju,
Jäseniksi: Väinö Pitkämä, Ida K. Pitkämä, Anni Aiki ja Tyynne
Tähtinen.

IV §.

Ennustaan jokokuntaan tulevi, Verneri
Pitkämä, Viljo P. Pitkämä, Jussi Louhi, Siine Pitkämä ja
Elina Pitkämä.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Emil Harju Verneri Pitkämä

Haminan Sanomat / 13.01.1914 no 4

— **Kuorjalon nuorisoyhteisö**
toimeenpani loppiaisena yleisen il-
taman omalla talollaan. Ohjelmas-
sa oli laulua, lausuntoa, esitelmä,
jotka piti ylioppilas A. Sipari,

näytelmä „Kun pitäjään tuli uusi
pappi“, parisen kuvaelmaa sekä lo-
putki tarkeleoa. Yleisöä oli saapunut
jotenkin paljon.

Pöytäkirja tehty Tammion
nuorisoseuran kokouksessa

18. 1. 1914.

I §.

Päätettiin kornmata talvinaika-
kana iltana, jos koululla, antavat luvan
pitää.

II §.

Esimieheltä lupaa pysymään
määrättyihin kuluihin. Ida Pitkän ja
Liina Pitkän.

III §.

Toimitettiin rahaston hoitajan kir-
juriin ja varapuheenjohtajan vaali, ne jäi-
vät päätisellään, nimittäin Rahaston hoitajaksi
ja kirjuriksi Venneri Pitkän, Varapuheen-
johtajaksi Eliina Pitkän.

Tarkastettu ja hyväksytty

Emel Haara Venneri Pitkän

Haminan Lehti / 07.02.1914 no 15

— **Ilta** **nuori-**
seura ilmoittaa panewansa toi-
meen iltaman lastiaissunnuntaina.

W. W. Saarnijokilla on niin-
ikään samana sunnuntaina iltama
hiihtokilpailujensa jälkeen.

Pöytäkirja tehty Tammion
n. p. kokouksessa. 14. 6. 1914.

I §.

Juhla päätettiin hommata kesän aikana
kalastusseuran kans yhdessä.

II §.

Sitä varten valittiin toimikunta, jo-
hon kuuluu seuraavat henkilöt: n. s. jäse-
net kaikki jotka on kotona ja kalastusseu-
ran puolelta, Ristin n. p. Pitkänen, Aro Pitkä-
nen, Mikko Harju, Viktor Pitkänen, Antton Suom-
lainen, Alex Pitkänen, Antton Pitkänen, Mooses
Tahminen ja naisista Ida Suomalainen, Hilja
Kontti, Tekla Kontti, Lyyti Suomalainen, Eeva
Pitkänen.

Tarkastettu ja hyväksytty

E. mees Harju Ermeri Saarman

Taloksesta tehty toiminta
 m. s. Toimikunnan kokou-
 ksesissa 19.6.1914.

I §.
 Juhla päiväksi määrättiin 12 päivän
 siuntauksena.

II §.
 Piletin myyjiksi laivalle tulivat Väinö
 Pihlänen ja Yrjö Kuisi. Juhlapaikalla myyvät
 Ristin A. P. Pihlänen Jussi Pihlänen ja M. Harju.

III §.
 Laita piletin hinnaksi määrättiin Ham-
 musta ja Ukkosaarelta 2 mk. Samilasta 1:25. Juhlaan
 aikuisilta 50 p. ja lapsilta 25 p.

IV §.
 Sanomalehti ilmoitukset otettiin koolekseen Olli
 Pihlänen.

V §.
 Järjestettiin eri toimikunnat, jotka hoidet-
 tiin kunkin eri tehtävistään.

Tarkastettu ja hyväksytty

U. m. s. Harju Omeri Saarinen

— **Tammion** nuorisoseuran ja kalastusseuran yhteinen kesäjuhla wietettiin viime sunnuntaina. Ilma oli kaunis ja vieraita oli saapunut runsaasti Wirolahdelta, Haminasta ja Kotkasta asti. Ohjelmasta mainittakoon op. J. Suomalaisen ansiokas puhe ja yliopp. Olli Piikkäsen esitelmä. Juhlasa suoritetuissa kilpailuissa jakaantuiwat palkinnot seuraawasti:

Purjehduskilpailussa sai 1 palk. Misje Bast, Haminasta. 2 p. Sundberg, Raarniemestä. Ampumisessa: 1 palk. Leo Söderström, 66 pist.; 2 palk. Antton Suomalainen, 63 pist.; 3 palk. Haro Piikkänen, 62 pist.

Kilpasoudussa: 1 palk. Werner Piikkänen 3 min. 13 sek., 2 palk. Nuoto Mäkelä 3 min. 13 sek. 3 palk. Yrjö Sadownikoff 3 min. 17 sek. Nuolenheitossa: 1 palk. M. Lassila 100 pist. 2 palk. Y. Sadownikoff 92 pist. 3 palk. Leinonen 89 pist.

Kyminlaakso / 27.06.1914 no 47

Haminan Lehti / 09.07.1914 no 73

Kesäjuhlan

toimeenpanee

Tammion N.-s.

heinäkuun 12 p:nä.

— Kesäjuhlan toimeenpanee **Tammion** n. s. 12 p:nä heinäkuuta. Ohjelmasta mainitaan lähemmin ilmoituksessa.

Kyminlaakso / 15.07.1914 no 52

Tammion nuorisoseuran ja kalastusseuran yhteinen kesäjuhla wietettiin viime sunnuntaina. Vieraita oli saapunut runsaasti Wirolahdelta, Haminasta ja Kot-

kasta asti. Ohjelmasta mainittakoon opettaja J. Suomalaisen ansiokas puhe ja yliopp. Olli Piikkäsen esitelmä. Juhlasa suoritettiin kilpailuja purjehduksessa, ampumisessa ja nuolenheitossa.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1914 / 30.06.1914 no 10-11

Nuorison kevätlaulu.

Helkkyvät laulut, vierivät virret,
soivat nyt metsät ja maat,
tuoksua kukkain ilma on täynnä
ja lehviä kantavat haat.

Lanlavat linnut, lainehet leikkii
eudat tunnelmat tunlina käy.
Luonto nyt juhlii viettävi häitään
ja kaihon kantele soivan ei näy.

Lemmen on aika, hemmen on aika;
luomispäivä on Jumalan nyt:
elämän laineet laskee ja nousee.
— Suur' on suvinen sunnuntai nyt!

Nyt soikoon soitot ja suut
ja intoa rintoihin nuoriin,
nyt kukkii kummut ja puut
nyt lanlaa laaksot ja muut,
ja kaiut nouskohon vuoriin,
yläilmoihin, taivasiin,
Suomen saloihin siintäviin
ja korven töllihin pienimpiin.

Nyt mieliin kevättä vain
ja sieluun taivaan tulta.
Nyt pois, pois rinnasta jää!
Sen vieköön keväinen sää.
Ja aatos kirkkaampi kultaa
nosta ilmoihin korkeimpiin,
ja käy nyt riemujen temppeliin:
niin pyhiin, byviin ja kirkkaisiin.

Pois murheet painavat nuo!
Nyt laulua täytehen salot,
nyt kevään maljasta juo
ja aatteet rintaasi luo
ja nosta korkeelle valot:
mi siskos' sielna läikyttäis,
sydän veljesi sykähätäis,
ja roihu korpiinkin leviäis!

Pois surut jo sielusta jää!
Taas tulvikoon tunteemme kerran,
nyt rintaan suvinen sää!
Ken vielä ilman jää?
— Meillä on siunaus Herran,
meill' on lippuna ihmisyyys,
meill' on vierasta talvi ja syys,
meidän on tuleva ja nykyisyys.
Hermo Hauta-aho.

Ylläkirje tehty Tammion
n:o 5. Keskussessa 18. 12. 1914.

I §.

Ilama päätettiin pitää Loppiaise-
na

II §.

Lupaukseen syysmaahan määrättiin Eemeli
Harju ja Lemmisaarinen.

III §.

Tämä iltama päätettiin pitää joulukuun,
ei muuta yleisenä iltamana minkään ensi joulukuun
joulukuun.

Parhastella ja hyvästytyä.

Eemeli Harju. Lemmisaarinen

Kyläkirjaston Kuvalehti.

SARJA

12 n:o = 1914	TOIMITTAJAT: VAINO VOIONMAA, VIILJO HYTONEN, YRJO KARILAS ARVID LINDFORS ja W. M. IMMONEN	Tilauksinta: Koko vuodelta . . . 3.— viikolle . . . 5.— puolelta vuodelta . . 1: 50
TOIMITUKSEN OSOTE: VRJONKATU 27, HELSINKI.		KONTTORIN OSOTE: VRJONK. 27, HELSINKI

JOULU

Suurina ja raskaina leijailevat lumihuhtaleet ilmassa; kaikki on hiljaista; tuuli on tyyntynyt. Silloin tällöin tuntuu siltä kuin metsästä kuuluisi kuiskaus — salainen kuiskaus — joka metsän puille kertoilee vanhoja kauniita joulutarinoita niiltä ajoilta, jolloin Vuorikuningas vietti joulua tuhansien kynttilöiden kimmeltäessä ja hurmaavan kauniiden prinsessojen tanssiessa kukkaistanssiaan — — —

Valkoisen vaipan tavoin peittää lumi nyt maan; puiden latvat pilkistävät valkeiden ruusujen tavoin pimeydessä, ja siellä täällä tuikkaa tuli niistä kodeista, joissa onni ja rauha vallitsee, ja joissa köyhinkin ihminen tuntee itsensä rikkaaksi ja iloiseksi tänä iltana — — —

Vähitellen sammuvat kynttilät monissa kodeissa, ja ihmiset vaipuvat rauhaisan unen helmaan.

Metsän puut näyttävät pimeänä talviyönä suurilta jäättiläisiltä, ja vuoripeikon hiljainen vasaroiminen kaikuu vuorilta — — —

On aamu. — Kirkonkellot soivat ja tiheinä joukkoina rientävät ihmiset Herran temppeliin.

Nyt kaikuu tuhansista suista hartaasti ja voimakkaasti:
 „Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto.“

Nyt on joulu — ja joulurauha vallitsee kaikkialla.

— s.

Tule joulu, tule tummaan tupaan!

Kulki kaupungin katus pienen miehen
 Yksin yypeessä maailmassa,
 Hän oli pieni, mutt' puutteen ties',
 Oli leipänsä hankinnassa.

Silmä kirkas koruja ihailee,
 Sydän suruinen hetkeksi lämpenee
 Ja pienen on helppoa olla...

Oi, eläisitpä vielä äitikulta
 Niin olis' orvollasi onnea
 Ja tuvassamme lämmintä ja tulta,
 Ei isän otsallakaan varjoa.

Oi, eläisitpä, en olis' yksin,
 Kun isä kulkee suurta maailmaa,
 Ei viihdy kanssani hän käsityksin,
 Jos luonain on, niin mua pelottaa.

Oi äiti, äiti, läksit liian varhain,
 Et ehtinyt mua oikein opettaa,
 Ja isän lemmeistä se pyhin, parhain
 Lie kylmennyt jo rikosmaailmaan.

Katosi kaikki, kun ne äidin veivät...
 On siitä saakka koti kylmillään,
 Ja vieraat ohikäyneet eivät
 Ole voineet sen suurta kolkkoutta läm-
 mittää.

Taivaaseen pääsi armas äitikulta,
 Mä sinne myöskin miks'en mennä vois';
 Miss' orvon onni, missä johtotulta, —
 Ken orvollekin joulu-ilon tois'!

Tule joulu, tule tummaan tupaan,
 Pyyhi puuttehien kyyneleet,
 Elämän rikkautta antaa lupaa,
 Kirkasta kärsimysten syvät veet.

Tule joulu, tule orvon luokse;
 Pulmaa pientä ensin paleltaa.
 Ei kyynelkasteen läpi laulut juokse,
 Kun toiveet nuorina jo nukahtaa.

Tule joulu, tule kaikkialle,
 Voit voimallasi talviyö,
 Heitä valkovaippa koko maailmalle,
 Synnin vietevalot maahan lyö.

II.

Syttykää joulukynttilät!
 Mustassa maailmassa,

Luokaa lämpöä kylmiin,
 Toivoa mennyttä mielihin,
 Huhuilkaa kauaksi eksyvää
 Sulaisi että erheitten jää
 Tulisi jouluksi äitinsä luo
 Tuhlaajapoika, joulu johtoa suo;
 Viritä valkeaa pirteistä pienimpään,
 Syntihin syvimpään.
 Käy kotiin korkeaan katsomaan,
 Josko tarvitaan — —
 Saat sisäänkutsun kera juhlimaan.
 Voi keskellä riemujakin piillä syvä suru
 Ja hymyillä, vaikk' onnesta ois' osana
 vain hieno muru.

Palakaa joulukynttilät!
 Puhtaasti, rauhaisasti,
 Elämän ihanat valkeat
 Kauimpaan kolkkaan asti.
 Uupunut usko nostakaa,
 Pettynyt toive kirkastakaa
 Olkaa huolien handalla
 Valkeuden enkeleinä,
 Tuikkikaa maailmalla
 Viihdykkeinä.

Viihtäkää vaivaa vaikeaa,
 Lientäkää huolta haikeaa,
 Nostakaa muistoja vanhuksen rintaan,
 Valoa kuolevan, sairaan iltaan,
 Majakkatulina palakaa,
 Huutakaa rauhaa maailmaan!

Sammukaa joulukynttilät!
 Sammukaa sitten vasta,
 Kun on valkea elämä
 Pois pahuudet maailmasta.
 Sammukaa, kun on kaikilla jo
 Ehjänä rinnassa rauha,
 Kariton kohtalon aalokko
 Ja ei yksikään myrsky pauhaa.

Sammukaa, kun on vaaraton tie
 Jokaisen kulkijan eessä, —
 Oikeus, hyvyys vain ihmistä vie,
 Eikä kenenkään silmä veessä.

Joulukynttilät!
 Syttykää, palakaa, sammukaa,
 Kiittäkää ylintä, Jumalaa!

Lyyli Lavonen.

Taas terve oi, joulu, sa juhlamme jalo!

Taas terve, oi, joulu, sa
juhlamme jalo,
Maan kansoille iloa ilmoitta-
maan!

Taas terve, oi, taivainen, korkea
valo,
Pois poistamaan varjoja synkeän
maan!

Yli taistojen pauhuun
Ja murheen ja kauhuun
Sa valoa, rauhaa ja lohtua luo!

Taas terve, oi, pirttimme vihreä
lauusi,

Ja terve, te, kynttilät jouluisen
puun!

Taas on, kuni rinnoissa riemu ois uusi,
Se valtaapi lapset ja kansankin muun.
Taas soi ilovirsi,
Ja on, kuni kirsi
Pois sulaisi sielunista ihmisten.

Ah, vierlös, enkelin viesti sä pyhä,
Niin meille kuin muinahin paimenillen!
Sa puhuos polvesta polvehen yhä
Ikkälähjasta Jumalan rakkauden:
Kas ruhtinas taivaan
Meit' armost' on aivan
Jo saapunut synneistä vapautamaan!

J. N. Merenheimo
(Niilo Mantere).

Ah, vierlös, viesti sä ihanin,
parhain,
Min kuullut on kuoleman
varjojen mau:
Hän, valtiasta maan, meren, tähtien-
tarhain,
Hän seimessä halvassa sijansa
saa!

Hän alentui vaivaan,
Ett' avata taivaan
Hänmeille jakansalle kaikellevois!

Ja enkelten lempeä laulu, sä
lennä
Taas ylitse synnaisen, suruisen
maan!

Sä rauhan ja rakkauden liittoa ennä
Taas välille veljien solmimaan!
Sä voimalla Herran
Taas yhdistä kerran
Kädet kankeat, sydämet vierautuneet!

Oi, Henki sä Herran, jo lämmitä mielet
Ja karkoita riidot ja kateus pois!
Sä puhdistat povet ja kirvoita kielet,
Ett' oikein taas sointua vitemme vois:
Nyt kunnia Luojan,
Kun autuuden tuojan
Hän Pojassaan meillekin antanut on!
Niilo Mantere.

Joulu-iltana.

Ulkona kaartuvi tähtinen taivas,
hopeahohtehin seisoo puut.

Rauhan hyminä luonnossa
käypi.
— Ja pirtissä laulavi lasten
suut.

Taatto seinältä kantelon ottaa
ja soittaa nyt rauhasta säveleen.
Pienet pirtissä istuvat hiljaa:
joulutunnelma tankevi sydäm-
meen.

Hermo Hauta-aho.

Rauhan soitto on suloista kuulla
keskellä riitojen richunnan.
Joulun henki on syvä ja suuri
keskellä kirojen kichunnan.

— Ulkona kaartuvi tähtinen taivas,
luonnossa tyyneys vallitsee.
Firtissä pienessä on pehmeä rauho,
Rauhan hengelär siellä nyt hallitsee

Talvilaulu.

Lensivät lintuset merten taa,
kun talvi uhkasi pohjolaa
ja kesän kukkia kutsui kuolema.

Lensivät lintuset merten taa,
kun talvi toivotti torvellaan
ja kylmä kasvatti jäisiä
kukkiaan.

Sinne ne lintuset lensivät
mut' meillä syttyivät kynttilät
ja honkavalkoa loimotti valoaa.

Loimota pirtissä lämmin lies,
kunnes taas loppuvi talven ies
ja kevät kutsuvi tenhollaan!

Syttyis sielussa valon vuo
mi usia aatteita rintaan luo
ja siitä taas elpyvi elämä!

Hermo Hauta-aho.

Pöytäkirja Vähä-Tammion
n. s. kunnankunnan kokouksessa
28.12.1914.

I §

Lausikokous päätettiin pitää 3 päivä
tammikuuta, klo: 4 ipp.

II §

Päätettiin julaista, Urva:

III §

Täimittäjiksi tulivat ehdotetuksi: Eme-
li Harju ja Väinö Pitkanen.

IV §

Koulua kysymään määrättiin Kari
Kuiski.

Parkastettu ja hyväksytty.

Emel Harju Lemmendaarinen

Pöytäkirja tehty Tammion n. 8
vuosikokouksessa 3. 1. 1915.

I §.

Tilit tarkastettiin ja hyväksyttiin.

II §.

Tarkastuksen toimittivat, Jussi Kouki ja Nestori
Lommi.

III §.

Jäsen maksut kannettiin kuluneelta vuodelta

IV §.

Valittiin johtokunta, johon kuuluu seuraavat jäse-
net: (Puhemies) Emeli Harju; Väinö Pihänen, Bernerisaari-
nen, Valtti Pihänen, Eekki Pihänen, Einari Kouki, Anni Kuiski, Ty-
ne Pukkinen, Ida Lommi, Elli Harju ja Ida W. Pihänen.

V §.

Johtokuntaan kuuluu muustaan seuraavat henkilöt,
Väinö Pihänen, Anni Kuiski, Ida Pihänen ja Tyne Pukkinen

Tarkastettu ja hyväksytty.

Emeli Harju Bernerisaarinen.

Lasi.

Lasi täynnänsä kirkkaana kimmeltää,
se lohtua suruusi tuo —
Onko lohtu se pysyvä, min antaa tää? —
Sitä aattele — sitten juo . . .

Se hetkeksi vaan sulle huumaa suo
ja hetkeksi unhoa tuottaa.
Kuin käärme se myrkyä sielun tuo
ja turmion, ken siihen luottaa.

Se käärme kiini kun iskeä saa,
ei vähällä se uhrista luovu.
Ken pikariin kerran tarttuu vaan,
saa katsoa, ettei juovu . . .

Elo on suuri, elo on pyhä;
sä turmella et sitä saa.
Sillä kerran jos juovut, juovut sä yhä
ja sun rauhasi katoaa.

Lasi täynnänsä kirkkaana kimmeltää,
se lohtua suruusi tuo.
Onko lohtu se pysyvä, min antaa tää? —
Sitä aattele — sitten juo . . .

I. H.

1915 0104

Toukokuun 5. päivän kokouksen
pöytäkirja tehty Tammion
kirkon kirkon kokouksessa
4.1.1915.

I §.

Toukokuun 5. päivän kokouksen puolesta ja myös
kin kirjuriin ja rahastonhoitajan, suljetuilla listalla.

II §.

Valituiksi tulivat seuraavat: Varapuheenjohtaja
jaksi Valtto Pitkänen. Kirjuriin ja rahastonhoitajaksi
Berneri Saarinen.

III §.

Vuosi kokous päätettiin joulukuun 15 päivä kirkon
enimmäisissä lehtissä. Tämä määrättiin Berneri Saarinen
huoleksi.

Tarkastettu ja hyväksytty

Emel Harju. Berneri Saarinen

Pöytäkirja kirkko Tammion n.
kokouksessa

4. 1. 1915

I §

Päätettiin kilata nuorisoseuralle Tyrkkiä lehti.
Lehden tilaajaksi määrättiin Ternerisaarinen

II §

Nuorisoseuralle päätettiin hankkia arkisto missä se voi hoitaa kirjallisuuttaan.

III §

Arkisto laatikon hommaajiksi ehdotettiin Valto Pitkänen ja Ternerisaarinen

IV §

Valittiin iltamaa varten järjestys mielisiksi seuraavat henkilöt, Gyö Ruuski ja Leo Tuomalainen

V §

Iltama ohjelma järjestettiin

Tarkastettu ja hyväksytty.

Kempe Harju. Ternerisaarinen

Pöytäkirja tehty Tammion
 nuorisoseuran kokouksessa
 15. 1. 1915.

I §.

Yleinen iltama päätettiin pitää Malmilan
 talolla jos se saadaan.

II §.

Taloa kysymään määrättiin Emeli Harju
 ja Matti Pihänen.

III §.

Iltamaa varten määrättiin ohjelma.

Tarkastettu ja hyväksytty

Emeli Harju. Yrjö Saarinen.

Haminan Lehti / 30.01.1915 no 11

Haminan Sanomat / 04.02.1915 no 13

Tammion nuorisoseura
 toimeenpanee iltaman sunnuntaina
 helmik. 7 p:nä Kuorsalon nuorisoseuran
 talolla.

Tammion Nuorisoseura
 viettää
ILTAMAN
 sunnuntaina helmik. 7 p:nä Kuorsalon
 Nuorisoseuran talolla.
 Lähemmin vast'edes.

Yleisen iltaman
 toimii
Tammion n. s.
 t. k. 7 pv. Kuorsalon nuorisoseuran
 talolla alkaen klo 5 i p.
 Ohjelmassa näytelmäkappaleet „Rak-
 kauden vuoksi” ja „Muistamaton”, Vol-
 mistelua y. m. Tanssia.
 Huvitoimikunta.

Rakkauden vuoksi : yksinäytöksinen näytelmä

Kirja

Ruoholampi, Roope, kirjoittaja.

Julkaisussa Yhteissidoksen emotietue

Muistamaton : yksinäytöksinen huvinäytelmä

Kirja

Görlitz, Carl ; Saarenpää, Simo, 1881-1955.

1913

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1915 / 20.01.1915 no 1

Lasi.

Lasi täynnänsä kirkkaana kimmeltäs,
se lohtua suruusi tuo —
Onko lohtu se pysyvä, min antaa tää? —
Sitä aattele — sitten juo . . .

Se hetkeksi vaan sulle huumaa suo
ja hetkeksi unhoa tuottaa.
Kuin käärme se myrkkyä sieluun tuo
ja turmion, ken siiben luottaa.

Se käärme kiini kun iskeä saa,
ei vähällä se uhrista luovu.
Ken pikariin kerran tarttuu vaan,
saa katsoa, ettei juovu . . .

Elo on suuri, elo on pyhä;
sä turmella et sitä saa.
Sillä kerran jos juovut, juovut sä yhä
ja sun rauhasi katoaa.

Lasi täynnänsä kirkkaana kimmeltäs,
se lohtua suruusi tuo.
Onko lohtu se pysyvä, min antaa tää? —
Sitä aattele — sitten juo . . .

I. H.

Piikatyttöle.

Sinä pikkuinen piikatyttö,
ilolintu ja naurusuu.
Sulle on elämä riemuja vaan,
sä oot kukkiva kuin kummun puu.

Sinä pikkunen piikatyttö
kesän pääsky ja perhonen,
sinä huoleton taivaan lintu,
sua katehin katselen.

Sinä keskellä huolellisten
yksin olet huoleton,
sinä keskellä surullisten
yksin olet suruton.

Laula pikkunen piikatyttö:
iloja on vähän niin,
naura raikkaita naurujasi,
riemun lääkettä sydämiin.

Sua katsoissa kajastelee
sumupilvistä aurinko,
sua kuullessa kuiskuttaapi
ilon enkeli sieluuni jo.

Sinä pikkunen piikatyttö
kevään keiju ja perhonen,
sua kun katselen, katoaapi
rinnasta murheen murunen.

Herma Hauta aho.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1915 / 19.03.1915 no 4-5

Emäntien laulu.

Jo monta virttä vierittänyt oon
mä kunniaksi tyttöhatiskoiden.
Nyt jääköön toistaksi jo vuoro noiden
ja emännille laulu laantukoon.

Mit' ois tää maailma ilman emäntiä!
Kuin puuro suolaa, kahvi kermaa vailla.
Miesraukat murheellisana murheen mailla
sais tallustella, etsein syötäviä.

Vaan emännät, he hösöttää ja hääää,
he aamusella nousee kera kukon,
ja unta kiskomahan jättäin ukon
he rengit, piiat aamutöilleen määrää.

He saippuan ja lipeekiven kanssa
käy kaiken lian sekä saastan kimppuun.
He laittaa jauhot kaljaan, jästit limppuun
ja niillä pyylevöivät pappojansa.

Jos nappi putoo, pöksy ratkee, aina
suo emäntäiset silloin avun armaan.
Ja viihteheksi viikkomielen harmaan
he saunan lämmittävät lauantaina.

Ja välitöikseen vielä ennättävät
he kunnan kuritukseen saattaa lapset.
Käy hetken parku, kuuluu vitsan rapset
ja töilleen mammat taasen lennättävät.

Siis nostan lakkii, kumarran ja pokkaan
mä kunnan emäntien kunniaksi.
Jos ukot suuttuu, heistä minä kaksi,
vaikk' arvaa sen: tää koskee heitä nokkaan!

A. L.

Rukous.

Jos synnyin suuria tehdäksicin,
oi Luojani voimasi anna!
Ole oppaana töilleni, toimillein,
vie viittasi teilleni, poluillein,
maa rotkojen ylitse kannan!

Jos synnyin taistoissa vaeltamaan,
niin johdata eloni jousta,
ett' nuoleni osuvi oikeaan
kun taistelen puolesta synnyinmaan.
Jos lankean — suo mun nousta!

Mun henkeni valolle aateloi;
älä vastuksiakaan säästä.
Jos murheita aika mun tielleni toi,
niin jaloksi sieluni niissä Sä soi.
Elon pohjahan suo mun päästä!

Iivari H.

— **Nuori runoilija.** Askettäin kuolleen,
noin 14—15 vuotisen tyttösen, **Laita**
Aaltosen papereista, julkaisee **Uusi**
Aura seuraavan, kauniin runoelman:

Surun tyttölle.

Tule sinä kalpea surun tyttö
ja laula laulusi mulle,
minä olen heimoa hengelles
ja siskoksi syntynyt sulle.

Tule sinä tummine kutrines
ja tule sinä silmines syvin,
minä otsaani helmaasi painallan
ja mä ymmärrän sua niin byvin.

Me kuulumme yhtehen kumminkin,
sen tiesin jo lapsesta saakka,
mutta kuullessa kaikua kantelees
on helpompi elämän taakka.

Sinä lienet sittenkin taivaasta,
vaikka ihmiset vierovat sua;
Sait varmaan käskynsä Herralta
läpi elämän seurata mua.

Elämän ilot ne katoovat pian,
ne katoa kuin tuhka tuuleen,
mut' suru se säilyy niin vienona
se kulettaa taivasta kohden.

Kun laupias luoja vaan voimaa antaa
ei surukaan paljon painaa;
On surun taakkakin helppoa kantaa
jos Herra on mukana aina.

Laita Aaltonen.

Pöytäkirja tehty Tammion
n. 5. kokouksessa

10. 3. 15.

I §.

21 päivä maaliskuuta joätettiin pi-
lää seurun välinen kirkkopiikki, miehille se-
kä naisille. Miehen kirkkopiikki 10 km ma-
kalla ja naiset 5 kilometriin.

II §.

Palkintotuomareiksi ehdotettiin E. Har-
ju V. Björck ja Karna Harju.

III §.

Hiihton loputtua on perhe illama, missä
sä myös luetaan seurun lehtiä "Usvaa"
toimittajat. Nimi Kiski ja Kaino Björck.

Tarkastettu ja hyväksytty

Karna Harju

Cerneriöaarinn

Pöytäkirja tehty Tammion
 n. S. Seurahuoneessa
 25. 3. 19

I §
 Toisena Pääsiäispäivänä pidetään per-
 he iltamu jos saadaan talo missä se voitaa
 kassia.

II §

Päätettiin hankkia Pokaalitmielille se-
 kää naisille seurun väline, mistä toisena
 pääsiäispäivänä kilpaillaan. Matka on 10 km
 mielille ja 5 km naisille. Siikko alkaa klo.
 4. i. p.

III §

Palkinto tuomareiksi määrättiin
 Väinö Björck, E. Harju ja Yrjö Kuisti.

IV §

Pokaalin ostto jätettiin T. Saarisen ja
 E. Harjun huoleksi. Naiset hankkivat itse.

V §

Luadittiin säännöt Pokaaleille,
 3 kertaa peräkkäin pitää pokaaali voittaa
 ennen kuin saa sen omakseen. Mutta jos edel-
 liselle voittajalle sattuu mitkä este, ettei hän
 voi kilpailla silloin määrä päivänä, saa
 hän vaatia voittajan kilpailemaan kans-
 sansa samana iltana.

Tarkastettu ja hyväksytty

Ernest Harju. Verneri Saarinen.

I §.

Kiertopalkinnot on voitettava kolmasti peräkkäin ennen kuin saa ne omakseen.

II §.

Kilpailu tapahtuu kerran talvessa, aika määrätään vuosi kokouksessa.

III §.

Jos edellisellä voittajalle sattuu jokin laillinen este, ettei hän voi ottaa osaa kilpailuun määrätyllä ajalla, on hänellä oikeus vaatia voittaja kilpailemaan samana talvena kanssansa. Niistä he voivat sopia keskenänsä.

IV §.

Liiktoon saa ottaa osaa ainoastaan omaa saarelainen, jos hän on suorittanut jäsen maksunsa.

V §.

Matkan pituus on miehille 10 km ja naisille 5 km. Kirjoitus maksu edellisiltä 1 onko, jälkimmäisillä 75 penniä.

Tammion n.s. jäsenten hyväksymä 3 p:n. Huhtikuun
1915

Tammion Nuorisoseuran Kiertopalkinnon säännöt 30 km. matkalla.

Palkinnon kehittänyt Kaptini Kristian Pitkanen s.p. Huhtik. 1916.

I. §

Kiittoa ovat oikeutetut osaa ottamaan Tammion nuorisoseuran jäsenit. Kiitto pidettävä vuosittain helmikuun tai maaliskuun ajalla.

II. §

Kiittäjän on kiitettävä kaksimatkojen samalla kaksilla, ainastaan siinä tapauksessa, saa vaihtaa jos edellinen sattuu rikkoutumaan. Samalla edeltäjän ja Kaikenlainen, siinä tapauksessa on kiitettävä.

III. §

Kiertopalkinnon saa se kiittäjä omakseen joka 3.^{ksi} kertaa peräkkäin, on matkan nopeimmin kiittänyt.

IV. §

Kiertopalkinto on merkittävä kunkin osittajan nimi, aika ja vuositulot.

V. §

Jokaisen kiittoon osaa ottajan on suoritettava sisäänkirjoitus maksua 1:- mk. Kiitto päivämäärän ja palkintotuumarit määrää nuorisoseura yleisessä kokouksessaan.

VI. §

Jos Kiertopalkinnon voittaja on tait-

lisen esteen sattuessa estetty kilpailuun osaa ottamasta, voi hän jos tahtoo siirtää voittajan saamia kunniaan kilpailuun samana talvena ja samalla matkalla, mutta keskenään sopimana aikana.

K. Pitkanen.

90r
Pöytäkirja tehty Tammion
n. p. kokouksessa 21. 12. 1913

I §

Ilkama päätettiin pitää Uuden vuoden
päivänä.

II §

Luadittiin ohjelma, johon tuli näy-
töskeappalaiten temaliystämme ja Palvelus-
reen halutaan.

III §

Ilkaman luvan nimisovutetta kysy-
äkseen otti Geneli Saarju, koulua kysymään
hyväksyttiin Erteki Pihäinen ja Lyyli Kuiskei

IV §

Uusi kokous päätettiin pitää Loppiaisena

V §

Seuran lehti ilmestyy, toimittajat Il-
mari Pihäinen ja Lyyli Kuiskei

Tarkastettu ja hyväksytty

Geneli Saarju. Verneri Saarinen

1915 1221

Amalia ystävämme : yksinäytöksinen huvinäytelmä

■ Kirja

Kiljander, Robert, 1848-1924.
1910

Palvelukseen halutaan : ilvely

■ Kirja

Chivot, Henri ; Duru, Alfred
1906

Palvelukseen halutaan : ilveily yhdessä näytöksessä

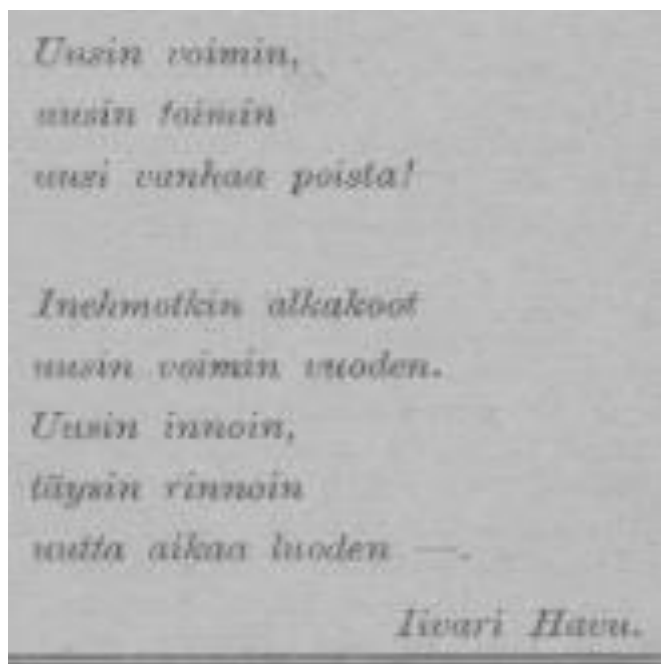
■ Kirja

Chivot, Henri ; Duru, Alfred
1916

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1915 / 29.12.1915 no 21

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1916 / 19.01.1916 no 1

Onnellisempaa uutta vuotta

kaikille lukijoilleen, asiamiehilleen,
avustajilleen, ilmoittajilleen y. m.

toivoottaa
Pirkkiä.

1916 0106

Pöytäkirja tehty Tammi-
kuun 8. vuosikokouksessa
6. 7. 1916.

I §

Tilit tarkastettiin ja hyväksyttiin.

II §

Tarkastuksen toimittivat Herrat Väinö
Pjörck ja Alfred Nummalainen

III §

Kannettiin jäsen maksu

IV §

Valittiin johtokunta: Puheenjohtaja Opet-
taja Pjörck, jäsenet Viljo Pekkänen, Helmi Starju,
Hanna Pekkänen, Martha Nummalainen.

V §

Ennestään kuuluu johtokuntaan sen-
saavat henkilöt: Verneri Saarinen, Valto Pekkänen,
Erkki Pekkänen, Einari Kanki. Naiset Sida Sommi
ja Elli Starju.

VI §

Pöytäkirja pidetään Laskiaisrun-
nuntaina, Maaliskuun 5 päivänä 1916 klo 3 i. p. p.

Tarkastettu ja hyväksytty

Väinö Pjörck

Verneri Saarinen

Pöytäkirja tehty Tam-
mion n. ^{10 k. 1916} kokouksessa
9. 1. 1916.

I §

Nuorisoseuralle päätettiin tilata
Tyrkiä lehti, mikä päätettiin Verneri
Paarisen suostuksi.

II §

Joktokunta valitsi keskuundes-
taan uudet virkailijat alkeiselle
muodelle. Tvara esimiehenä Taitto
Tirkkäsän ja Sihteeriksi Verneri Paa-
risen joka samalla on rahaston hoitaja.

III §

N. s. yleinen kokous pidetään
kahden viikon päästä lämpäivä Tam-
mionkunta, onissa keskustellaan
perhe iltaman pidosta

Tarkastettu ja hyväksytty

Väinö Pyöri

Verneri Paarinen

Pöytäkirja tehty Tammi-
on n. 8. kokouksissa
28. 1. 1916.

I §.

Kokoukset pidetään 13 päi-
vä kello kymmeneltä, minkä päätettyä on
perhe iltama siikto alkaa kello 3 ip.
ja iltama siikton jälkeen.

II §.

Palkinnoksi hammatiaan mital-
lit, mitkä jäivät Valtio Pöytäkirja ja Eino
Ei. Toukin Luoleksi. Michille 5 kpl ja nai-
kille 4 kpl.

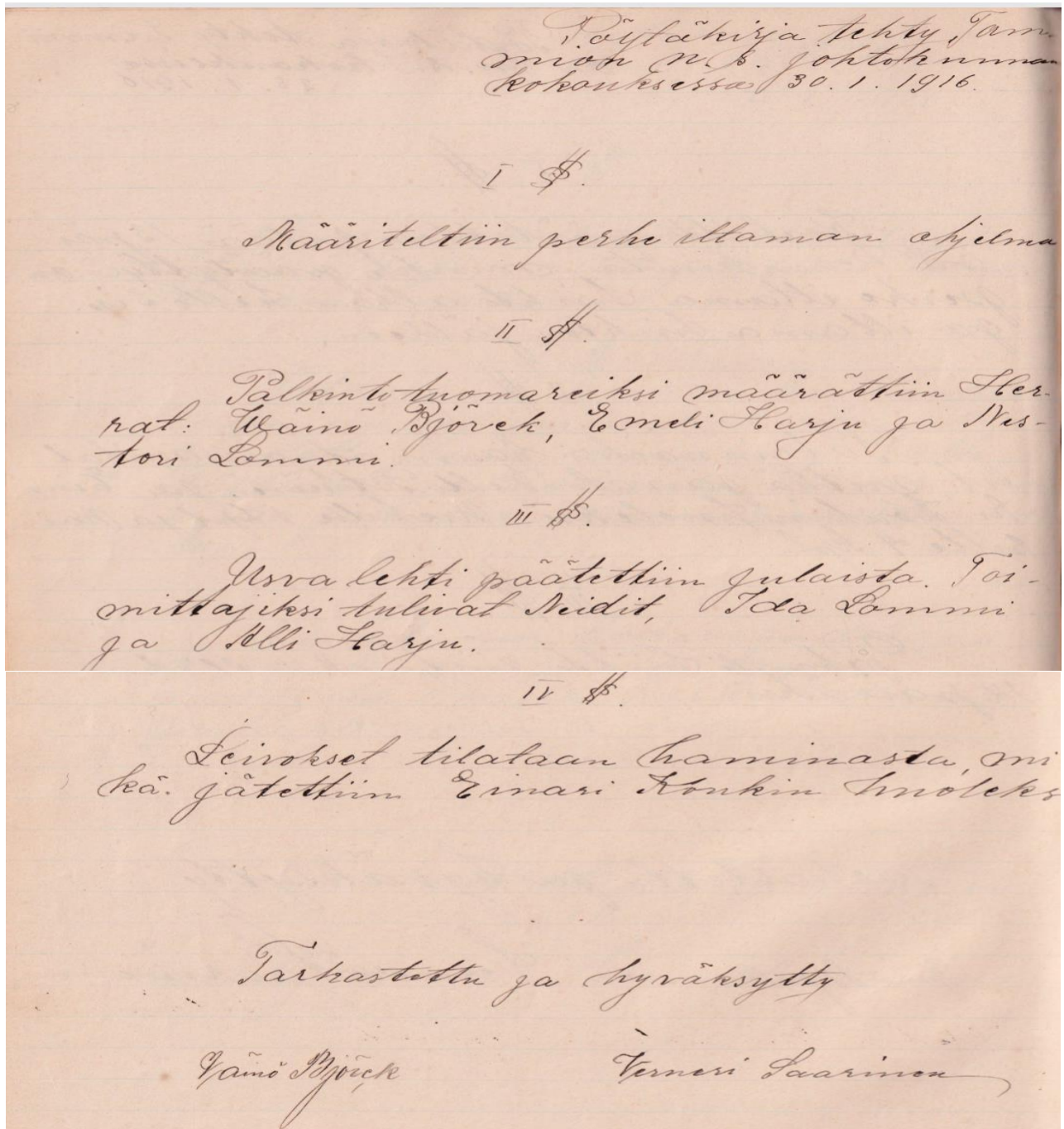
III §.

Pöytäkirja siikto siirtyy Maallistumun
12 päiväksi.

Tarkastettu ja hyväksytty

Jarmo Björck

Lennor Saarinen

Kyminlaakso / 16.02.1916 no 19

Kirjelotti Tammiosta.

Kilpahiihto oli **Tammion nuorijoukolla** jäsentensä kesken t.f. 13 pnä. Hiihdettävä matka oli 10 km. tajaista jäätä pitkin. Paraimmat tulokset saavuttivat seuraavat: I:n Werner Saarinen 37 min. 38 sek. II Erkki Pittänen 38'47", III Kaarlo Suomalainen 39'07", IV Toimi Pittänen 39'12", V Onni Harju

39'40". Keli oli muuten kohtalaisen hyvä, joten tuloksetkin olivat meikäläisiin oloihin verraten tyydyttävät. Samalla kertaa oli myös tyttöiläin hiihto 5 km. matkalla, jossa paraimmat ennätysajat saivat: Ida Lommi aika 26 min., Hilja Pittänen 26 min. 26 sek., Elli Harju 27 min. 44 sek., Olga Saarinen 27 m. 50 sek. Palkinnoiksi tyttöset saivat arvoesineitä.

Pöytäkirja tehty Tammion
n. S. kokouksessa
20. 2. 1916

I §

Pokauli-hiukon yhteydessä päätettiin pitää yleinen illana, nimittäin 12. päivä maaliskuuta.

II §

Lisään pääsryn ottajiksi tulivat Toivo Pitkämä ja Leo Suomalaainen. Piletin hinnaksi määrättiin 50 penniä aikuisilta ja 25 p. lapsilta ynnä setä vero. Illana alkaa klo: 5 ip.

III §

Naiset ottivat suolekseen leipoa liivok-
set kotona.

IV §

Päätettiin ohjelma, johon tuli näytelmä kappale "Toppa kahvia". Väimäntien y. m.

V §

Palkinto luomarit: Herrat, Väino Björck
Eoneli Harju ja Nestori Lommi. Palkinnoiksi
päätettiin hionnata arvoesineitä

VI §

Näyttämö päätettiin tehdä 10 päivän
liskunä.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Väino Björck

Nestori Lommi

1916 0220

Kyminlaakso / 11.03.1916 no 29

Toppakahvia : yksinäytöksinen huvinäytelmä
Jääskeläinen

Jääskeläinen, Pasi, kirjoittaja

 Kirja | Kirja | 1920

Huweja.
ILTAMAN
toimii
Tammion Nuorisoseura
12 pñä maaliskuuta klo 5 i.p.
vaihtelevalla ohjelmalla.
Lopuksi tanssia.
Huvitoimikunta.

1916 0319

Pöytäkirja tehty Tammion
nuoris. kokouksessa
19.3.1916.

I §.

Kilpailu Risto Pitkän laajoittamas-
ta populaarista päätettiin pitää 2 päivän hui-
tikunta kello 9 aamuulla.

II §.

Muita palkintoja huomataan 4 kpl.
Valittiin erityinen palkinto lautakunta om-
ka muokesi jai niiden osto.

III §.

Lautakuntaan tuli valituiksi seuraavat hen-
kilöt: Herrat Väinö Björck, Ilmari Pitkänen,
Einari Kouki, Erkki Pitkänen ja Paavo Pitkänen.

IV §.

Palkinto tuomareiksi tulivat pro Herrat:
Astorio Lemmi, Väinö Björck ja Ilmari Pitkänen

V §.

Päätettiin pitää perhe iltama sunnuna
päivänä "Uusi" ilmestyy myös. Toimittajat Luno
Pitkänen, Martta Suomalainen ja Tuovi Pitkänen

Tarkastettu ja hyväksytty Verneri Saarinen
Väinö Björck

Mereltä.

Purjeita nään minä valkeita,
vaipuvan ulapan aavan taa.
Täivahan rannalta toijia,
takaisin tulewan pilkoittaa
Vähtewät laulaen walfopurjein,
jaapuwat aluffin mielin murjein.

Monta on lähtenyt rannalta,
uupunut puolitiehen.
Mappa liian on aukea,
yhjin lamppeilla miehen.
Sinihelät wälkkywät, mieltä ne hurmaa,
waan takana on myrskyä, tuulta ja turmaa.

Sankarit yhjin wain kulkevat,
yhjin laskevat aawaa merta.
Kaihot sieluunja kulkevat,
sydän jos wuotaafin werta. —
Se tietäwät, elämä ihmisen,
on suurempi, launiimpi taistellen.

Kuka nähnyt on rannan wastaisen,
jonne haaweiden purret kantaa?
Kuka tuntenut sielussa rauhan jen
jolle rajaa ei, wastaista rantaa?
Kuka jaapunut ulapan aawan on taa;
ah laulana, laufan, se unten on maa!
D. R—s.

Huvituksia.

Tammion Nuorisoseura

viettää

Kesäjuhlan

t. k. 30 p.

Ohjelmasta vastedes.

Toimihunta.

— **Tammion** kesäjuhliin, jotta pidetään ensi sunnuntaina, lähtewät lähiseutulaiset warmaan naisissa ja miehissä. Haminalaisille suosittelisimme yhteisen puurjehdusmatkan teloa sekä tuttereilla ja haapiolla että moottoreilla. Yhteisestä lähtöajasta ivoisivat weneen omistajat tehdä ehdotuksia tämän lehden toimistoon, joka sitten antaa ajasta tiedon jultijunteen.

— **Tammion** Nuorisoseura toimeenpanee kesäjuhlan sunnuntaina k. 30 p. klo 2 ip. Mitäkin ilmoituksesta näkyy, on juhlassa ohjelmana torwifoittoa, esitelmä, runo, pukutanssi, kilpasoutu, naisille 100 m juoksu sekä yleinen taitelo.

Haminasta lähtee huwilaiva Aino Tammioon klo 11 ap. ja matkalla on torwifoittoa.

Tammion Nuorisoseuran kesäjuhlat owat aina olleet hauskipia ja wirtistämimpia kesäisiä huwitilaisuuksia. Se haminalaiset tehoittamattakin taas lähtenewät runsaalla joukolla mereiseen Tammioon saarelaiisten kanssa juhlimaan ja wirtistymään.

Kesäjuhlan

toimeenpanee

Tammion Nuorisoseura

t.k. 30 p. kello 2 j. p.p.

Ohjelmasta mainittakoon. Torvisoittoa. Esitelmä. Runo. Pukutanssi. Kilpasoutu. Naisille 100 m. juoksu. Nuolenheitto. **Tanssia.** Huwilaiva „Aino“ lähtee Haminasta Tammioon kello 11 e. p.p. Torvisoitto mukana.

Toimihunta.

— **Tammion Nuorisoseuran** kesäjuhlasta ja „Aino“ lähdöstä klo 11 a.p. Haminasta juhlille wietätin huomautetaan.

Kesäjuhlan

järjestää **Tammion Nuorisoseura** elok. 3 p., alkaen klo 2 i.p.

Ohjelmasta mainittakoon: kuorolaulua, tervehdyssanat, runo, puhe, vapaaliikkeitä ja pyramiideja (järjestää Tarmo), kilpa-ammuntaa, kilpasoutu, nuolenheittoa y.m.

Höyrylaiva „Aallotar“ lähtee huwimatikalle Tammioon klo 10 a.p. Tervasaaren laiturista.

Wetjalahti.

— **Tammion Nuorisoseuran** kesäjuhlaa wiime sunnuntaina haittafi sateinen jää ja myrsky. Wäteä kuitenkin saapui jonkunwerran Haminasta, Kuorsalosta y.m. ja oman saaren wäteä oli runjaasti mukana.

Ohjelmasta suoritettiin ensin naisten juoksupuoli ja soutu-puoli. Sateen wuoksi siirrettiin Juho Piitkän taloon juhlaa y. m. maan. — Toimittaja S. A. Teirilari piti puheen, joka on julkaisutuna wiivanalaisena tässä numerossa. Runon lausui hra A. Sagerberg. Tämän jälkeen oli soittoa ja tanssia.

Soitosta huolehti juhlilla Haminnan soitto-kunta.

Kilpailuista jaettiin seuraawat palkinnat:

Soudusta: 1 Einar Rouhi Tammioista 3 min. 24 sek., 2 p. Ruutu Mäkelä, Kuorsalosta, 3 m. 28 sek., 3 p. Aarnas Tähtinen, Kuorsalosta, 3 m. 29 sek.

Näisten 100 m. juoksuja: 1 p. Olga Saarinen 16 sek., 2 p. Hilja Piitkän 17,5, 3 p. Saimi Saartinen 18.

Nuolenheitossa: 1 p. S. Saanti 74 p., 2 p. A. Lindberg 67 p., 3 p. E. Harju 50 p.

Saaristojutelma.

Tammion Nuorisoseuran kesäjuhlassa 30. 7. 16.

Aamutuuli väreilyttää lahden pintaa, jota pitkin kalastajavenhe lipuu levitetyin valkopurjein. Se loittonee rannan teloista ja kolkka on suunnattuna kofti lahden suuta, josta etelästä päin aukeaa rannaton meri ja idän sekä lännen puolella saari sujottautuu saareen, karikkoisten selkien, soukrien salmien viiltelemänä.

Pursi on tanakkatekoinen, somapiirteinen kalastajavenhe ja se joka perää pitää on meriä kynämään tottunut mies, tuntee purtensa ja sen tavat, purjehduksen kaikki salaisuudet ja merielämän eri puolet tarkkaan kuin „isämeidän“.

Etelässä leijailevat usvapilvet hälvenevät mantereelta liitelevän hienoisen tuulen kuljettamina ja selväpiirteisinä kuvastuvat kallioidet, havumetsäiset saaret, karikot ja kaljunpyöreät luodot seestä sinivastasta vastaan.

Uloimmaksi ulapalle loittonee venhe kaakkoista kohden. Tuuli voimistuu. Korkeammiksi kasvavat laineet ja keinuttavat ylös ja

alas venhettä, joilla ei ole aikaa pysähtyä, vaan mennä touhuaa eteenpäin kuin siivillä lennättäen.

Sivuuttaa pursi Uolion jyrkät kallioidet rannat, jättää lehtevän Lehtisen ja sen naapurin Holuterin, jää sivuille myös Rakinkotkan, Pitkänkotkan ja Itäkotkan saari-ryhmä ja kokan edessä on saari, jonka pohjoiselta rantueelta sievä kylänen vaaleine taloineen ikäänkuin viittailee: terve tuloa, terve tuloa, maihin!

Niin tasaisten laakeat rantakalliot, että aivan jalka hyppyyn pyrkii nousemaan, kun maalle astahtaa.

Venhe kohoaa telalle. Ja siinä on rannalla tela telan ja kalliolla venhe venheen vieressä valmiina milloin vain vesille työntymään, lähtemään kalaan tai muille mereisille taipaleille.

Siistit talot, joiden useiden vieremillä tuuheat lehtipuut siimestä suovat, pienet nurmikkoiset niittytilkut ja perunamaakaistaleet. Sileää kalliosta kyläkujaa asteltavana. Useat asumukset seisovatkin kalliopohjalla. Mutta niiden vieriltä on kuitenkin puistikkoo omenapuineen. Maata on tuotu entisaikoina muualta kerros peitteeksi kalliolle ja talojen kunnistukseksi täten järjestetty pikkupautarhoja.

Havumetsää, kuivatuoksuista

havumetsää. Se kohoaa suojaavana etelän tuulilta ja idän puolella ovat saaret rintamassa myrskyjä vestaan. Mutta luoteesta ja varsinkin pohjanpuolelta kun tuimasti ja tuittupäisesti puhaltalee, niin kohoaa laine ikäisenä ja syöksyy kylän rantaan ja pärskeyy venheteloille. —

Tunteneet tämän saaren.

Metsikön siimeksessä, löydätte varjoisia kävelyteitä ja kalliopolkujia, joilla askeleen kapse ei kajahtelee. Havuneulaset ovat laskeutuneet tielle kuin pehmoisen matto.

Kuljette poikki saaren sellalsta metsätietä. Tulette etelärannalle, jonne Suomenlahti levittäksee aukeana, rannattomana ja merituulessa vyyryttelee eteläisen nostattamia lakkapäitä lainehia, aina Viron rannoilta lähtien, rantakalliioihin.

Itäiseltä, niinkuin läntiseltäkin rannalta avautuvat silmäiltäväksenne saaristoiset ulapat.

Saaren itäosassa näette muinaisia kivilouhimoita, jotka kertovat raadannasta kaupunkien ja linnojen varustamiseksi.

Näette tämän saaren asujamista tänään sunnuntaisessa olossa, juhlimassa nuorisoseuransa keralla.

Jos arkisena aikana tälle saarelle merelliselle manterelainen osuu, niin näkee ahkeraa aher-

rusta. Kalastuspuuhia ja muuta saarelaistouhua.

Saarelaisen „pelto“ lainehtii väilyvänä keskikesän sinessä. Sitä mereistä peltoa kyntää saarelainen venheillään, siihen laskee verkkoonsa, pyydyksensä ja korjaa auringon säteissä välkähtelevän sadon, milloin paremman, milloin huonomman.

Ulkoisten luotojen äärillä, jotka hohtavat punaisina meren hyrskyjen silittämänä, huutavat hallit harmaat, kalastajan vitsaus, pyydysten turmelija, kalojen ahmija. Mutta saarelainen tuliluikustaan monasti luodin osuttaa harmaaseen mereneläjään, ja kuljettaja saaliin kotirantaan. —

Kotoinen, oma ja mieluinen on meri kesäisessä kauneudessaan ja hyvänsuopaisuudessaan, kun saarelainen sen parissa elinkeinon harjoittaa tai viilettelee Viron matkoilla ja muilla mereisillä taipaleilla. Mutta eivät syksyn ärjyvät myrskyt ja pimeät myöskään estä kalastajaväestön toimintaa ja yritteliäisyyttä. Eivät talven jääkentät sido kalastajan vapautta ja laadi esteitä kalastamiselle, hylkeen pyydännälle.

Omintakeisuuden, omavaraisuuden leimaa kantaa saaristolaiselämä. Jos missä, niin täällä saarelaiselämässä on työ omintakeista. Jos missä, niin täällä vallitsee työn vapaus, henkilö-

kohtainen vapaus. Täällä yleisemmin kuin mantereen oloissa on kukin oma isäntänsä, emäntänsä. Sellaisissa asemissa olevia kuin „renki“ ja „piika“, niinkuin näitä nimityksiä mantereella käsitetään, ei saarelaisen parissa ole.

Näin on työ ja toiminta ominintakeista. Omintakeiseksi, saaristolaiseksi on saarelaiselämä monessa suhteessa kehittynyt. Ja sitä omintakeisemmaksi, mitä etäämpänä saari on mantereen liepeiltä ja vaikutuksesta.

Tarkoitukseni ei ole virittää aiheetonta ylistyshymniä saarelaiselämästä. Mutta vähäisen kokemukseni ja monien muiden kalastajakansan parissa olleiden sekä saarelaiselämään tutustuneiden tunnustuksen perusteella on mielusta todeta, että saaristolaisoloissa on kehittynyt oma saarilaissivistys, mikä monessa suhteessa kohoten olojen luomalta kotoiselta pohjalta, ei ole vierasta helyä ja ulkonaista lainatavaraa.

Ja tämän johdosta ei edistykseen ystävä, kansanvalistuksen harrastaja voi muuta kuin harvaimmin toivoa, että saaristolaisivistys, omintakeinen kalastajaelämä henkisine, niinkuin elinkeinollisinkin harrastuksineen ja pyrkimyksineen omalta vuosisatain luomalta pohjaltaan itse-

näisenä varttuisi, yhteistoiminnan varassa vaurastuisi, edistyisi.

Jos missä niin täällä meren parissa on luotettava omiin voimiin ja omin toimin toimeentulava. Mutta itsekkyyks, epäsopu naapurusten kesken on saarelaisoloissa harvinaisempaa kuin mantereella, ja auliisti yhteisvoimin toimitaan kun sitä vaaditaan, ja naapurua autetaan tarpeen tullen.

Omin voimin myös eteenpäin henkisen viljelyksen ja aineellisen edistykseen tiellä! Vanhat, joille kunnia ja arvo on annettava siitä, että tätä saaristolaisviljelystä ovat ankarain luonnonvoimien temmeltäissäänkin kehittäneet, elämäntyönsä tämänkin saaren merellisen hyväksi omistaneet ja tuleville polville tehneet työtä, väistävät vähitellen. Astukoot nuoret esiin työhön omaan saarelaiselämään, sitä eteenpäin vie-mään.

Paljon houkuttelevat maailmanrannat saarelaisia muillekin aloille. Ja yrittelijälle ihmiselle se siirtyminen on luonnollista eikä suinkaan moitittavaa. Mutta sitenkin, — kotiseutu, kotoinen saari, mikä armas paikka elämän matkalla.

Eikö hymyile tutunomaisempaan, mieltä lämmittävämpään ulappa kotisaaren rantamalla, eikö kodikkaampaan huminoin kotisaaren männikkö ja eikö kauniim-

min laula laine kotisaarten vie-
reisellä selällä kuin paikkakun-
nilla vierailta.

Tekijälle löytyy työalaa. Suo-
menlahden aaltoava „viljavainio“
tarjoaa sittekin uuralle pysty-
välle pyytäjälle toimeentulon,
kun yhä eteenpäin pyritään elin-
keinojen kehittämisessä.

Omin volmin yhteistyössä eteen-
päin, saarelaisnuoriso!

Ällös halveksi isiesi, äitiesi
työtä ja elinkeinoa. Kohota kal-
lastajaelämä yhä omintakeisem-
maksi ja siihen kuuluvat elin-
keinot yhä tuottavammiksi.

Mutta aineellisen ahertelun
pohjana olkoon syvä, totinen ja
velvoittava kansalaissivistys. Ja
sen edistämiseksi henkiset har-
rastukset, hyvät pyriinöt aina
valaiskoot ja lämmittäkööt saare-
laisnuorison mieltä.

Valistuksen kylvää, ja sen ohella
aineellisia eteenpäinpyrkimyksiä,
tehköön parhaansa mukaan, in-
nokkaana, toimekkaana Tammion
nuorisoseura, kootkoon saaren
nuorison harrastustensa ja työnsä
piiriin.

Nuorisoseuratyö on, jos mikään,
myös omintakeinen kansan nu-
orison itsensä kohottama ja muo-
dostama valistusliike, jonka vaalimisessa ja eteenpäin viemisessä
saarelaisnuoriso olkoon hyvillä
pyrinnöillään ja toiminnallaan
mukana.

Tämän nuorison työn ja tais-
telun varassa on tulevaisuuden
kalastajaelämä. Väistyvän polven
rehdin ja kunnollisen työn poh-
jalle on hyvä entistä ehompaa,
entistä parempia elämänedelly-
tyksiä ja toimeentuloa tarjoavaa
nykyisyyttä rakentaa ja lupaavaa
vastaisuutta varten elää.

Ei ole helppoa saarelaisen elä-
mä. Työtä, kestävyyttä, oikeata
perinjuurista suomalaista sitkeyttä
se kysyy ehkä monissa suhteissa
enemmän kuin manterelaiseläjäl-
tä. Mutta meri on karaissut vä-
kensä, Suomenlahti on kasvatta-
nut elämän taisteluissa kestävä
asujamiston karuille saarilleen.

Näihin Suomenlahden sylistä
kohoaviin saariin ja niitä ympäröiviin ulapoihin, mereisiin „riista-
vainioihin“ kun saarelaisnuoriso
omistaa rakkautensa, työnsä ja
parhaimmat pyrintönsä, niin vank-
kana versoo tulevaisuuteen saa-
relaisasutus ja nousee saarilta
sylistä Suomenlahden kappale
omintakeista suomalaista sivi-
listä, joka elinvoimaisena liittyy
yhteisen isänmaan elämään, si-
vistyksen ja kohtaloihin.

J. A. Teirikari.

Maalaiset, levittäkää lehteänne!

1916 0801 HAMINAN LEHTI no 83

— Tammion kesäjuhla, jo-
ta wietettiin viime sunnuntaina, ei
ilmojen haltia ottanut oikein suo-
siakseen. Aamusta alkaen satoi ja
iltapäivällä lääntyi sää oikeaksi
rajuilmaksi, jonka vertaista har-
voin nähdään. Tästä huolimatta
saapui juhlaan vieraita Saapa-
saaresta, Pitäpaadesta, Klami-
lasta, Kuorjalosta, Pyötsaaresta
ja Haminaasta useita weneellisiä.
Haminaasta tullessa huvilainvasa
oli noin 50 henteä.

Juhlan onnistumista tietent-
ilma häiritäsi tuntuwasti, kun saa-
ren itäpäässä olewalta juhlalen-
tältä oli yhtäkkiä siirryttävä lator-
alle. Puheen piti toim. Teirikari
ja runon lausui neiti Helmi Har-
ju. Sateen välillä esitti neljä tan-
sallispukuista paria pututansseja.
Illemmällä alkoi tanssi, johon
nuori wäki otti osaa innolla, jota
ei sadakaan ollut lyennyt sammut-
tamaan.

Waihtakin huono sää jontun
werran pilasi juhlataunnetmaa, jäi
ainakin kaupunkilaiswievaille haus-
ka muisto matkasta. Sillä useat
saiwat nähdä ensi kertaa waltawan
rajuilman merellä ankaroine puus-
latuulineen ja piluwentiruineen.
Niinpä aiwan tylän sataman koh-
dalla woinatas tuuliaisppää nosti
noin waltawan „kinnun“, että eräs
ankkurissa ollut kaljaasi peittyi
hetteksi sen taakse tallaaesineen päi-
wineen. Se oli pieni näytös me-
ren, saarelaisien suuren äidin, pa-
hastatuulesta

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. Keskussissa
1928/2 16.

I §

Tuosi kokous päätettiin pitää
Loppiais sunnuntaina kello 5 p.p.

II §

Kokouksen yhteydessä pidetään pö-
ni perhe iltama, tähän tuli ohjelmaksi
Kertomus, Ilakommi. Runo Helmi Harju
Kertomus. Saarinen. Huriposti ja keskustel-
lu kysymys, minkä otti pohjustukseksi
Opettaja T. Björck. Myös seurau lehti ilmes-
tyy. Toimittajat Tallo Pitkänen ja Eino
Malainen

III §

Ravintolan homman ottivat
huolekseen toimikunnan tytöt.

Tarkastettu ja hyväksytty

Vaino Björck

Saarinen

Pöytäkirja tehty Tammion
n. s. Nuorisoyhdistyksessä 1917/17

I //
Tilit tarkastivat Taino Pitkänen ja Mauno
Kuiske.

II //
Ensi vuoden tilin tarkastajiksi valittiin
Nestori Samuri ja Tijo Pitkänen, varalle Erno
Pitkänen ja Helmi Harju.

III //
Kuluneen vuoden vuosi kertomus luettiin

IV //
Jäsen maksut kannettiin alkavalla vuo-
della 50 penniä jäseneltä.

V //
Valittiin musiikkiseuran johtokunta, johon kuulun-
seuraavat henkilöt: Puheenjohtaja, Opettaja Taino
Björck, jäsenet, Tenneri Saarinen, Taino Pitkä-
nen, Taito Pitkänen, Eino Suomalainen, Lyyli Kuis-
ke ja Elli Harju.

VI //
Ennenstään runtojohtokunnan Tijo Pitkänen, Hanna
Pitkänen, Helmi Harju ja Martta Suomalainen.

VII //
Seuran välinen 10 km pikamatka huikotettiin
kuin pitää 18 päivä Helmikuuta klo: 8 i/a.

Tarkastettu ja hyväksytty
Taino Björck T. Saarinen

Pääkirja tehty Tam-
mion J. S. Yhdistyksen
kokouksessa 19.1.17.

I §.

Seuralle tilataan Pyrkijä-lehti alku-
valla vuodelle.

II §.

Täimitettiin varajuheneen johtajien ja
kirkonrahaston vaali. Valitut tulivat
Seuraajat: varajuhenejohtajaksi Teuvo Pitkänen
rahaston hoitajaksi ja kirkonrahaston
hoitajaksi T. Saarinen.

III §.

Tuosi seokous julkaistaan joitkakokouksen
muistomissa lehdissä, tämä jäi sihteerin suo-
leten.

Parkastettu ja hyväksytty

Kaino Pyöck

Verner Saarinen

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1917 / 19.01.1917 no 1

Hämärähetki.

Kun tummuu talvinen ilta,
ja varjoo valkean maan,
niin pirttihin hämärän rauhan
tuo silloin se tullessaan.

Ovat kaikki hetkisen hiljaa,
ja miettivät muistojaan.
Ei kuulu kankahan kalske,
ei keinahda kehtokaan.

Ja vaikka on arkinen ilta,
on kuin olis sunnuntai,
mi unhoon hetkiset huolet
ja mielihin mietteet sai.

Tuolla penkillä vanhus istuu,
ja miettivi miehuuttaan,
kuin ennen hän elosta nautti,
ja ohjaili onneaan.

Se millainen ollut lienee,
kun muistot niin miellyttää,
ja hiljaa poskea pitkin,
jo kyynelkin vierähtää . . .

Mut nuori ei muistoja mieti,
Hän taivasta tarkastaa
ja tutkii tähtien tulta,
mi taivaalla tuikuttaa.

Ne kaukana pilvet hohtaa,
ja kultia ruskoittaa.
Niin kaunista elämän määrää,
se nuorelle ennustaa.

Mut kauemmas, niidenkin taakse
hän mieluummin tarkastais,
että tuntisi elämän voiman,
ja sen lähteet nähdä sais.

Niin varhain, hetkellä päivän,
jo tummuu talvinen yö,
vaan pirttihin valkea tehdään,
taas alkaa entinen työ.

Taas kaikuu kankahan kalske,
ja kaikki on ennallaan.
Mut' pirtissä hämärähetki,
on huomenna uudestaan.

Eero Hiekkala.

Pöytäkirja tehty Tammion
M. S. Kokouksessa 4. 2. 1917.

I §.

Pokkaliikunnan yhteydessä pidetään
pieni perhe iltama, tähän tuli ohjelmaksi
Kertomus, runo, huviposti ja suuren lehti Us-
va ilmestyy myös. Toimittajat: Majja Ruoste,
Helmi Häyry ja Martha Suomalaisten.

II §.

Palkinnoiksi päätettiin hommata
arvo esineitä, 4 kpl molemmille miehil-
le sekä naisille.

III §.

Palkinto suomareiksi hyväksyttiin
yksimielisesti. Opettaja T. Björck, E. Häyry
ja Astori Lemmi.

IV §.

Matkan mittaajat, T. Saarinen,
E. Pitkänen ja T. Rakkänen.

Tarkastettu ja hyväksytty

Kaino Björck

Taru Saarinen

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. Seurakouluksessa 18. 2. 1917.

I §.

Kokouksen 30 km kühdestä pidetään
18 päivänä maaliskuuta.

II §.

Päädettiin hankkia palkintoja 3
kappaletta. Valittiin erityinen toimikunta
minkä tuli suorittaa palkintojen
osto. Tähän tulivat valituiksi seuravaat:
Terneri Saarinen ja Matti Pitkänen

III §.

Palkintojen ostoa varten päätettiin
kerätä kylältä rahojä, tämä jäi palkintojen
ostajien suoritaksi.

IV §.

Kühdon yhteydessä pidetään
jokku iltama.

Tarkastettu ja hyväksytty

Matti Björck

Terneri Saarinen

Hiihtolauluni.

Hoitava hanki pintaasi pitkin,
Sivistelen sukilla sorjasti näin!
Yksin jos ennen istuin ja itkin,
Kun minä orvoksi onnesta jäin . . .

Nyt minä heitän tuskan ja taiston,
Jääköhöt kaikki ne. — viijasti noin!
Nyt minä tunnen verteni vaiston:
Nuori on rintä, mä riennäitä voin!

Vinnempi vaihti, tyynempi nautto,
raitis ja raikas on talvinen yö!
»Mitänsä täällä on voima ja kuuto,
vahimot vaahdoten jyskää ja lyö!

Kerrankin tunnet, riutuva rintä,
mitä on riemu kun huolto sen suo,
Onko se kallis? — Halpa on hinta,
kaiikki on vapaata, nautti ja juo!

Tuisku on tuima, viima on jäistä,
kärtenkin tulta se suonihin saa!
TÄLLÄ voi nauttia tuiskujen hilistä,
kaikki on kunnista, kasvuttavaa,

Varttuvi täällä heunot ja heikot,
talvi se lapsensa vahvistaa,
Süksipä kaikki, siskot ja veikot,
hangille Pohjolan kiiruhtakaa!

Arvo Korte.

Hämärähetki.

Kun tummuu talvinen ilta,
ja varjoo valkean maan,
niin pirttihin hämärän rauhan
tuo silloin se tullessaan.

Ovat kaikki hetkisen hiljaa,
ja miettivät muistojaan.
Ei kuulu kankahan kalske,
ei keinahda kehtokaan.

Ja vaikka on arkinen ilta,
on kuin olis sunnuntai,
mi unhoon hetkiset huolet
ja mielihin mietteet sai.

Tuolla penkillä vanhus istuu,
ja miettivi miehuuttaan,
kuin ennen hän elosta nautti,
ja ohjaili onneaan.

Se millainen ollut lienee,
kun muistot niin miellyttää,
ja hiljaa poskea pitkin,
jo kyynelkin vierähtää . . .

Mut nuori ei muistoja mieti,
Hän taivasta tarkastaa
ja futkii tähtien tulta,
mi taivaalla tuikuttaa.

Ne kaukana pilvet hohtaa,
ja kultia ruskottaa.
Niin kaunista elämän määrää,
se nuorelle ennustaa.

Mut kauemmas, niidenkin taakse
hän mieluummin tarkastais,
että tuntisi elämän voiman,
ja sen lähteet nähdä sais.

Niin varhain, hetkillä päivän,
jo tummuu talvinen yö,
vaan pirttihin valkea tehdään,
taas alkaa entinen työ.

Taas kaikuu kankahan kalske,
ja kaikki on ennallaan.
Mut' pirtissä hämäränhetki,
on huomenna uudestaan.

Eero Hiekkala.

Vanhapoika.

Voi, voi tuota Ylitalon jäykkää Jaskaa,
kun ämmille tuotti se huolen ja vaivan.
Talo on sillä kuin rustholli,
vaan tytöille kylmänä pysyy hän aivan.

Aiti jo vanha ja pikkuinen piika
ne talon koko askaren hoitaa saavat,
pian kai äitikin pois jo muuttaa
ja oudot on pojalle naimisen kaavat.

Jaska se päivisin peltoja möyrii
ja illat se istuu ja lehtiä lukee;
ei muutosta tee edes sunnuntaina
kun toiset jo kylille itsensä pukee.

Ämmät ne joukolla huokii ja heiluu:
»Eiköhän raukalla lie vika päässä!»
Jaska vain päivisin peltoja möyrii
ja iltasin istuu kuin ois sydän jäässä.

Iivari Havu.

Pöytäkirja tehty Tammion nuorisoseuran kokouksessa
7. 3. 1917.

I §.

Seura päätti yksimielisesti hommata Viktori Koukin muistoksi seppelin, arvoa 25-50 mk.

II §.

Päädettiin perhe iltaman ohjelmasta. Seuran lehti Usra ilmestyy, toimittajat: Nestori Lammi, Werner Saarinen ja Ilmar Pitkämä.

III §.

Valittiin palkinto tuomarit Siikron, Sen. Eemeli Harju, Väinö Björck ja Nestori Lammi.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Wäinö Björck

Werner Saarinen

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1917 / 14.03.1917 no 3

Yksinäisyydessä.

Katsoin kauan hiilokseen,
katsoin tuonne
tummuneeseen.
kyynel vieräi syömmehen,
kyynel vieräi, toinen häipyi.

Häipyi sinne unhoon pois.
Jätti soinnun,
noin se soi:
haikein äänin, murtuneesti.

Tunsin riemun rinnassain,
tunsin tuskan:
orpo olin . . .
Mutta silloin kauniit kasvot,
mulle hämyn mailta hohti.

Hiljaa istuin, yksin vain.
Sammui hiillos uinuissain.

Aapo Apila.

Marttyyrien päivä.

Liput liehuvat puolitankoon!
— Jo sankarit haudan saa.
Ja kunniaksensa heidän.
Surujuhlaa viettävi maa.

He sankarit meille sen osti,
Sen kultaisen vapauden.
He maksoivat hinnan niin kalliin:
Veren antoivat sydämen.

He kuolivat marttyyreina,
Jalon aatteen puolesta sen,
Ja kuolinsoittona heidän
Oli helinä kahleiden.

He kuulivat kuinka ne katkes,
Ne kahlehet ruosteineen,
Se kuolinsoittona heidän,
Oli hetkehen viimeiseen.

Mutta monta, niin monta myös sortui,
Ei soittoa nähnytään.
Mutt' kuinka on käyvä sen tiesi
Ja tunsi he sydämissään.

He kuolivat, mutta ei suotta,
He antoivat meille sen,
Mi kansalle kaunein ja kallein,
He antoivat vapauden!

Nyt vietämme muistoa heidän,
He sankarit haudan saa.
Tää päivä nyt marttyyreille,
Oi, kansat te omistakaa!

Arvo Korte.

Sinivalkea lippumme.

Se liehuu taas!
Se Suomen lippu.
Se sinivalkea Suomen lippu.
Se sinivalkea Suomen vapauden viiri.
Se jota kymmenen vuotta on pimeissä ko-
meroissa piilossa pitää täytynyt.

Se liehuu taas!
Humisevassa tuulessa hilpeästi hulmuu,
viheltävässä vihurissa leiskuen lyö.

Se sinivalkea Suomen lippu.
Se jonka väreissä Suomen sinijärvien päi-
lyvä pinta kuvastuu ja Suomen lumihankien
puhdas valkeus hohtaa.

Se joka väreillään meille toivosta haastaa,
pilkuittomasta puhtaudesta puhuu ja viliseväl-
lä värinällään vapauden riemullisen voitto-
virren mielissä virittää.

Se sinivalkea Suomen lippu.
Se liehuu taas!

Se oli arkipäivä.
Me arkipukuun itsemme puimme ja arkitöi-
hin kävimme.

Arkipäivä, arkipuku ja arkityö.
Mutta ei arkimieli.

Ei matala arkinen aherrusmieli, mutta ei
suuri sunnuntairauhakaan.

Siinä vaan mieliala välimailla väikkyi. Ja
odotti jotain. Toivon ja pelon vaihteilla odotti.
Silloin se saapui!

Vapauden viesti!
Saapui sana, vierä viesti:

«Koko Suomen kansa juhlii tänään. Käy
joukkoon!»

Ja me kävimme joukkoon. Pyyhimme työn
pölyt pois. Heitimme pois arkipuvun, arkityön
ja — arkimieltä ei meillä ollutkaan. Heitimme
pois ja läksimme juhlimaan joukkoon.

Silloin se ilmestyi.

Se sinivalkea Suomen lippu lipputankoon
liehumaan!

Oli kuin olisi suuri sävel soimaan saanut.

Oli kuin olisi hongikko hienommin humis-
nut, kuusikko kauniimmin kuiskinut.

Oli kuin olisi pyhä palo pelloilla palamaan
puhjennut.

Oli kuin olisi valtainen vapauden virsi väl-
jillä vainioilla vyörynyt.

Sykähti sydän, lämpimästi läikähti mieli.
Suvinen sydänlämpö posket punasi.

Jalka juoksuun jännittyi ja vankaksi vart-
tui käsivarsien voima.

Tuhattakin vastaan olisi mies taistella toht-
tinut. Kalleimmastakin sydämensä aarteesta
olisi neito luopua jaksanut.

Kun näki sen.

Liehu!

Leisku!

Lyö tuulta!

Hilpeästi hulmuu!

Sinä sinivalkea Suomen lippu!

Sinä sinivalkea Suomen vapauden viiri!

Liehu, leisku, lyö tuulta ja hilpeästi hulmuu
vapaan Suomen vapaan taivaan alla, vapau-
den virttä humisevassa vapaan Suomen va-
paassa tuulessa!

Niin kauan kun sinä siellä vapaana liehuet
hulmuat niin kauan me tiedämme vapaat ole-
vamme.

Sillä sinä olet meidän vapautemme viiri.

Sinä sinivalkea lippumme.

Jaakko Nikkinen.

Älä uuvu, ystävä!*)

Sä muistatko illat talviset
kun kuljimme hankien kimmelteitä?
Vain kuudan kuuli ne kuiskehet,
vain tähdet katseli meitä.

Ohi mustain metsäin hiihtimet vei
ja kohti huimia jyrkän teitä.
Hei luisuhun vain! Me väistytä ei,
jos kaadumme, kaks' oli meitä.

Yli hankien taasen matkamme käy,
latu täällä on mun, sinun kaukana siinä.
Ei enää kuuhen kultia näy,
kinos kasvaa kulkijan tiellä.

Älä uuvu, ystävä! Hiihtelee vain
kuni taivas seestyvi, pilvet haihtuu.
Ladut kerran yhtyvät harhaavain,
kevätsäihkyn varjot vaihtuu.

Artturi Leinonen.

*) Runo kirjoitettu Siperiassa, ja saapui vallankumouspäivänä Pyrkijälle.

1917 1228

Pöytäkirja tehty Tammion n.s.
kokouksessa 28. 12. 1917.

I

Tuosi kokous päätettiin pitää Joppiaisena
klo. 4 i. p.

II

Seuran lehti "Usva" ilmestyy kokouksessa,
toimittajiksi tulivat valituiksi Heidi, Hilja Suo-
malainen ja Agnes Tähtinen.

III

Ohjelman lisäksi otettiin Hiertomus, Taito
Pitkänen, Runo, Ida Lemmi, Laulua onnittelun
naisten puolesta, Herrin rosti ja keskustelukyrylyys.
Tämän johjasta Elina Pitkänen.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Kaimo Sipilä

Hermari Saarinen

Nuorten laulu.

(Rafael Engelbergin uudesta runokokoelmasta „Muurauslasta ja miekka“.)

Tie auki, on aika joutua meidän,
joill' ompi rinnoissa tulevaisuus
ja maalle, kansalle vaihe uus;
tie auki, on aika joutua meidän
jo työhön, toimehen selvitä
kun määrä paljon on ehtiä;
tie auki, hetki on lyönyt!

Tie auki, on aika joutua meidän,
pois eestä pönkät ja estehet
ja tämänpäiväisten pidättimet;
tie auki, on aika joutua meidän,
kun pyhä vaativi elämä,
mi ei saa tyhjähän ehtyä;
tie auki taivasta myöten!

KODIN MUISTO.

Hän palasi mailman tieltä
poika kulkijain kotiin taas.
Monta vierinyt on retkeilyillä
vuosia vieraassa maas.
— Ei surut painaneet mieltä.

Haastaissa vierasta kieltä,
jäi unhoon isänmaa.

Vaan kuullessa syömen ääntä.
väliin kyyneliin silmän saa.
— Ja aatos käy kotiin sieltä.

Se matkan kerran muuntaa.
Kotiin käy se matalaan,
mistä lapsuusmuistot aina
kantoi mailmaan katalaan.

— Pois harhoista polun suuntaa.

T. P. Jääsalo.

Vilkkuvi tähtönen

— Vilkkuvi tähtönen
taivahan tarhain.
Illalla myöhään
aamulla varhain.
Kutsuvi luokseen
ihmislasta
Lepohon taistojen
maailmasta.

— Haastavi tähtönen
taivahan tarhain:
Täällä on elo
tuskaton, parhain.

Täällä on rauha
kuin sunnuntaina.
Sydän vaan onnessa
uinuvi aina.

— Turhaan kutsuvi
tähtönen taivaan.

— Ihmislapsi luotu
on vaivaan.

Sielunsa viihdy
ei unten yössä.

Onnensa löytää
se tuskassa, työssä.

Hilja Leskelä

■ ■ ■ ■ ■

Pöytäkirja tehty Tammion
n. 5 Vuoskokouksessa
19 6/18. Kokouk-
sessa toimi: T. Björk ja pöytäkirjan pitäjänä alle kirjoittama
I §.

Kuluneen vuoden tilit tarkastivat Helmi
Harju ja Nestori Lemmi.

II §.
Ensi vuoden tilin tarkastajiksi tulivat An-
ton Suomalainen ja Risto Pitkänen, varalle Ida
Pitkinen ja Helmi Harju.

III §.
Toimitettiin virkailian vaali suljetuin
lyysin.

IV §.
Loppujen tarkastuksen toimittivat Elyli
Kärskei ja Eino Suomalainen.

V §.
Johtokuntaan tulivat seuraavat henkiset
puheenjohtaja Väinö Björk, Allie Suomalainen Ida
Lemmi, Agnes Tähtinen ja Nestori Lemmi.

VI §.
Ennestään kuuluu johtokuntaan, Allie
Harju, Elyli Kärskei, Väinö Pitkänen, Matti Pitkänen
Eino Suomalainen ja Väinö Saarinen.

VII §.
Pöytäkirja luettiin 10 km matkalla joistetaan 3
p. Helmikuuta, tämän järjestämisen jäi johtokun-
nan puoleksi.

Pöytäkirjan vakundeksi H. Saarinen
Tarkastettu ja hyväksytty.

Wäinö Björk

Pöytäkirja tehty Tammion n. 8 johtokun-
nan kokouksessa G. 1. 1918. Kokouksessa toi-
tti puheen johtajana Györyläinen T. Björck ja
Kirjuriina allekirjastanut.

I §.

Täätettiin varapuheenjohtajan vaali äänis-
tyksellä ja samalla Kirjuriin ja rahaston hoitajan, valitui-
ksi tulivat seuraavat. Matti Pitkänen varapuheenjohtajaksi
ja T. Saarinen rahaston hoitajaksi ja Kirjuriin.

II §.

Huhton yhteydessä päätettiin pitää joulun ilta-
ma. Tätä varten valittiin erityinen toimikunta jokaan kuu-
luu johtokunnan lisäksi seuraavat henkilöt. Helmi Sar-
ja, Tuovi Pitkänen, Hilja Pitkänen, Györyläinen Sai-
ma Lemmi, Erkki Pitkänen, Ilmari Pitkänen ja Ervotit.
känen.

III §.

Seuran lehti, Urva ilmestyy toimittajat: Eino Tuoma-
lainen ja Matti Pitkänen. Maarätään 10 mk. katon uhalla et-
tä jokaisen johtokunnan jäsenen on annettava kirjoitus leh-
teen, rahat tulevat seuran kassaan.

IV §.

Päätettiin purita virkämäärään toimintaan jos
saadaan talo vuokratuksi, tähän hommaan valittiin
Matti Pitkänen ja T. Saarinen.

V §.

Seuralle päätettiin tilata Pyrkkiä lehti, tämä
jäi Nestor Lemmin hoitaksi.

Pöytäkirjan rakennettiin

T. Saarinen.

Tarkastettu ja hyväksytty
Györyläinen T. Björck

Toukokuun 1918. Kassa- ja kirjasto-
 osasto. Kassa- ja kirjasto-
 osasto. Kassa- ja kirjasto-
 osasto.

I §.

Päätettiin kokoontua kerran vuorokauden talous- ja
 kassan osaston puolesta. Tällöin aina huomataan puolesta, ta-
 ta varten valittiin erityinen toimikunta kassan puolesta ja
 ohjelman suoritus.

II §.

Ensi kerran kokoontuu seura toukokuun 20 p. Klo: 5 ip.
 Tähän valittiin toimikuntaan seuraavat henkilöt: Naikit, Hel-
 eni, Lyyli, Eino ja Ida-Lilli. Puolesta: Ilmari, Petteri,
 ja Heikki.

III §.

Jokaisen kokouksen valitaan aina uusi toimikun-
 ta ja kassan puolesta ja talous osasto.

IV §.

Päätettiin pöytäkirjoitteluun yksi uusin la-
 lujia, tätä varten kokoukseen ensi kerran koulussa 19 p.
 Toimikunta Klo: 8 puolesta.

Toukokuun kokouksen

Heikki

W. Laarinen

Tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja tehty Tammion m. s. johtokun-
nan kokouksesta p. tammik. 1918. Kokouk-
sessa toimi puoleksi johtajana T. Björck ja
kirjuriina alle kirjottanut.

I §.

Keskusteltiin helmikuun illtamasta ja sen
ohjelmasta.

II §.

Iltaa varten päätettiin ottaa ohjelmaa sen-
saarna: "Käykelmä, Lääkäri vasten tahtonsa", Katen runo
2: si kertomusta ja puhe (Opettaja T. Björck.).

Pöytäkirjan vakuumakeri

Tamö Björck

J. Saarinen

Tarkastettu ja hyväksytty.

Lääkäri vastoin tahtonsa : komedia kolmessa näytöksessä

Le medecin malgré lui

■ Kirja

Molière, 1622-1673.

1910

Pöytäkirja tehty Tammion n. s. kokouksessa
 20. 1. 18. Puheenjohtajana toimi Opettaja
 T. Björck ja kirjuriina alle kirjautunut

I §

Talittain toimikunta perustetaan varten, mikä
 pidetään heinäkuun 17 p:nä. Tähän tulivat seuraavat
 henkilöt: Saima Lemmi, Liina Kouki, Juoni Pitkä-
 nen, Yrjö Pitkänen Einarin Kouki ja T. Saarinen.

II §

Pokaali kiiktoon päädetään hommata jalkineiksi
 arvo esineitä, näitä tuli 1 kpl. näisille että miehille

III §

Matkan mittaavat: Kaarlo Suomalainen, Lauri
 Suomalainen, Onni Harju ja Beavo Pitkänen.

IV §

Keskusteltiin talon hommasta ja tätä varten va-
 littiin oregä miehinen toimikunta, johon kuuluu se-
 raavat: T. Björck, N. Lemmi, Yrjö Kuiske ja T. Pitkänen.

Pöytäkirjan vakimaksi

Jaino Björck

T. Saarinen.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Toytäkirja tehty Tammion n. 5 huviloimien
kunnan kirkonkylässä 23/18. Puheenjohtajana
Korppi. Björck ja kirjuriina aluuskirjuri Hämäläinen.

I §.
Kokouksen sisäsihteeriksi määrättiin 1 onko
aitoninilta ja 30 p. Lapinlehto.

II §.
Loppujen myyjien tulivat: Erkki Pitkänen ja
J. Saarinen.

III §.
„Usvaa” ei tässä iltamassa julaista.

IV §.
Palkintojen oston otti M. Lammi Suolakerien.

V §.
Palkintotuomareiksi määrättiin Opettaja F.
Björck, M. Lammi ja E. Harju.

VI §.
Järjestys onnitteliksi tuli F. Pitkänen.

Pöytäkirjan vakuumuksen

Kaino Björck

J. Saarinen.

Tarkastettu ja hyväksytty

Häät.

Kotiseutumuistelma.

Käy viittäkymmentä Wainikka jo,
mutt' pulska on miesi,
ja mukkea hällä on moisio,
kuus-, seitsenliesi.
Eli vuoden leskenä; muijat jo kieli;
»kas ihme kuin kauan on vanhassa mieli!
Miten lie, joko mennyt ois suolalta maku!»
— Ei sentään! On eessä nyt emännän haku.

Häähelinä pauhaa parhaillaan
on Wainikka sulho.
Kas, päälaki paistaa paljaanaan
kuin posliinikulho.
Mutt' onpahan morsian nuori ja norja,
Keron sunikka, kahdenkolmatta, sorja
kuin kangaspetäjä, raikas ja reima,
sulo poskuen kuopissa kiehtova keima.

Kaks' yötä ja päivää tanssittiin
rakot kantapäissä.
Tuli ukkelit hiukan jo hippuliin
kuten aina häissä.
Löi malmarin pöytähän Pöyhölän Wikki
ja helapäättä huilasi Iskun Mikki,
kuka hihkui ja hyppi, ken lyykisti jalkaa,
ja ämmät jo vonkui: »voi, tappelu alkaa!»

Mutt' silloinpa leikkihin leiskahtaa
ukot mahtavat, mojat.
Äkin puukot piilohon painua saa
ja malmarit ojat.
Taas Töyttäri poskaa ponnistaa:
hila hippan pila, pila, taalaa-laa!
Ja hikeä höyryten kenkkärit häärää
kun äijäin ringin he käyntihin määrää.

Se on jyskettä se! Wie pietari sua
miten äijät pauhaa!
Ja polskaa vietävän vimmittua

yhä Töyttäri jauhaa.
Päreorsille sulhanen paiskataan,
näin aviomieheksi nostetahan,
ja sieltä hän huutaa: kenkkärit, hei,
ei ryyppyjenvälejä pitkiä, ei!

Joka miehen, kellä on kainalokana
nyt pieksu paukkaa.
Kuuskymmenvuotias virmakkana
kuin varsa laukkaa.
Myös Puujalka-Petteri parvessa on,
lyö säärenpätkää permantohon
ja pyörii, teiskaa ja rallattaapi
kunis Kaisalta rakkaalta puustin saapi.

Waan kaikkihan loppuu aikanaan,
kuten virsniikka laulaa.
Käy ähkien äijät jo huokaamaan
ja kasta kaulaa.
Waan liehunta nus pian häätuvan täyttää,
nyt eukkojen vuoro on taitoa näyttää.
— »Hila hippan pila!» — Se on ämmäin
rinki.

Taas Töyttäriin eessä on tuikea tinki.

Jo painuu palkit, ja viuhina käy
kun helmat huiskaa,
Jo morsian rinkiin riennättäy,
ja neidot huiskaa:
»Noin norja ja nuori! Ken uskonut ois,
että mulipää tuo hänet korjaa pois!
Mutt' Wainikalla on... — Hst! Älä
haasta!

On parempi omaa kynnyistä laasta.

Ihan hengenkäynti jo katkiaan,
niin täytyy juosta,
ja röijyistä saumat ratkiaan,
mutt' huolt' ei tuosta.

Legenda.

Tään muistan mummoni mä jutelmaksi.
Näin kertoo vanha, pyhätarina:
kun muinoin kukki orjantappura,
loi kukkansa se lumivalkeaksi;

vaan sille, syntiemme lunnahaksi
kun Kristus kuoli, kantain kruunua
vain repivistä orjanokaista,
sai valkokukat veriruskeaksi.

Ja tuolla marttyyr-punavärillään
ain orjanruusu ihmismieliin tään
nyt iankaikkisesti johdattaa pi:

Ken uskoo ristinpitulla kuolleen
niin veriruskeatkin synnit sen
ne kaikki lumivalkeaksi saapi. —

Rpt K.nen.

1918 0205

Toytäkirja lehty tammion n. s toimikunnan kokouksessa 3/2 1918.

I §.

Perheiltama pidetään Helmik. 17 p. arä
ga sitä varten laadittiin ohjelma.

II §.

Seuran lehti "Ura" ilmestyy tässä kokouksessa. Toimittajiksi tulivat, Neidit; Saima Lemmi, Tuori Pitkänen ja Rouva Liine Kouki.

III §.

Puraava kokous toimikunnan kesken pidettiin pitää ensi viikolla jos tarve vastii.

Toytäkirjan vakundetki

Saimo Pyöck

H. Saarinen

Pöytäkirja tehty Tammion n. s. kokouksessa 17/2/1918. Puheenjohtajana toimi H. Björck ja kirjuriina allekirjoittanut.

I §.

Seuraava perheiltama pidetään 3 p. Maaliskuuta.

II §.

Pitä varten valittiin toimikunta, johon kuuluu seuraavat henkilöt. Nidit Lyyti Suomalainen, Hilja Pitkänen ja Bertta Pitkänen. pojista Toivo Suomalainen, Eino Suomalainen ja Lauri Suomalainen. Kokoon kutsujaksi Toivo Suomalainen.

III §.

Iltamassa ilmestyy seurau lehti "Uusi" toimittajat, Toivo Suomalainen ja Lauri Suomalainen.

Pöytäkirjan vakunnutten

Hans Björck

H. Paarmen

Pöytäkirja tehty Tammion w. s. kokouksessa 10 p. Maaliskuuta 1918. Puheenjohtajana toimi W. Björck ja kirjuriina elle. Kujottas.

I §.

Purgava perheiltama pidetään 24 p. Maaliskuuta. Sen yhteydessä 30 km hiihto.

II §.

Tätä varten valittiin toimikunta johon kuuluu seuraavat henkilöt: Tompi Björck, elle. Harju ja Janni Saarinen. W. Björck, N. Lommi ja Jaaro Pitkanen.

III §.

Palkintoja tulee 3 kpl. Nämä kommaa W. Björck, E. Harju ja W. Saarinen.

IV §.

Karjon keräyksen palkintojen, ostoa varten määrättiin Lauri Suomalainen ja Eino Suomalainen.

V §.

Palkinto fuomarit: W. Björck, E. Harju ja N. Lommi.

VI §.

Hiihto, alkaa klo. 2 i. p. ja piltama klo. 5 i.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Waino Björck

W. Saarinen

Valkoisen sotilaan laulu.

Mukaillut-Ruupert Kainulainen.

*Soi taisto lannertemme tää eesi' ihmis-
oikeuden,
soi vastaan väärää hirmuhallitusta,
mi valhein aikoi kavaltaa maan kalliin
vapauden
ja sijaan tuoda turmaa, orjuutusta,
se veljiä jo raateli kuin peto raivoisin
ja lain ja oikeuden se langetti jalkoihin;
sen vallast' on maa vapautettava!*

*Mä riennän taistoon riennän, maan onni
kiirehtää,
oo, luoja, voitto totuudelle saata!
ja, jos en saavu jällehen, niin sammui elo tää,
on hyvän eestä kuollen helppo maata...
Se kansalainen kehno on, jok' ei käy
torjumaan,
kun lakia ja vapautta valhein tallataan;
oo, Jumal' avuks' aseill' oikeuden!*

Juoru.

*Tuli Henttisen Helka naapuriin,
turu luru luts puts sei; —
kaik' akat ne toiset juoruaa
vaan Henttisen Helka ei!*

*Mie en sitte juorua milloinkaan,
turu luru luts puts sei; —
vaikk' Kettu-Kati häijy on miehelleen,
vaan Helka sitä juorua ei!*

*Kati laarista jyviä kähveltää,
turu luru luts puts sei; —*

*ja kauppiaalta kahviin ne vaihettaa,
vaan Helka sitä juorua ei!*

*Ja salvuri-Samppa se Sanniltaan,
turu luru luts puts sei; —
tipun munat se salaa möi, ja joi,
vaan Helka sitä juorua ei!*

*Häsä akkaansa löi, kun se juorusi,
turu luru luts puts sei; —
piru vieköhän kielen juoruämmiltä,
vaan Helka mitään juorua ei!*

Rpt K:nen.

**Vehkalahtien karjattomille
kuntalaisille
jaetaan
voikorttia**

perjantaina tk. 31 pnä ja voita jaetaan
kerttinumerolle 1-300 lauantaina ke-
säk. 1 pnä klo 8 ap. elintarvetoimis-
tossa. Henkilönnkos maksaa 3:25. Huom!
Seplivat rahat.

Vehkalahtella 29 p. toukok. 1918.

**Vehkalahtien
Elintarvelautakunta.**

Pöytäkirja tehty Tammion ev. s. johtokunnan
kokouksessa 11 päivä tammik. 1919.
Puheenjohtajana toimi W. Björck ja kirjuri
alle kirjottanut.

I §.

Kunnan puorikokous päädettiin pitää Loppuisena
ja sen yhteydessä pieni perheiltama.

II §.

Kunnan lehti "Uusi" ilmestyy samalla, sen toi-
mittajat ovat A. Kuiti, Ida Laammi ja Eyyli Kuiske.

Pöytäkirjan vakuumakeri

W. Björck

W. Laammi

Tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja tehty Tammion nuorisoseuran
vuosikokouksessa 9/19. Kokoontullessa
toimi Yrjö Kiiski ja pöytäkirjan pitäjänä alle kirjauttamis

I §

Kuluneen vuoden tilit tarkastivat,
Antton Suomalainen ja Kisto Pitkänen.

II §

Ensimmäisen tilin tarkastajiksi tulivat
valituiksi, Einari Kouki ja Aili Suomalainen
varalle Voltemar Suomalainen ja Hanna Pitkänen

III §

Toimitettiin verkkailemisen vaali suljetuin
lipuin.

IV §

Lippujen tarkastukseen toimitti Nestori Lommi
ja Aili Suomalainen.

V §

Johtokuntaan tulivat seuraavat henkilöt: puheen-
johtaja Yrjö Kiiski, Elyli Kiiski, Sanni Saarinen,
Paavo Pitkänen, Lauri Suomalainen ja Eino Suomalainen

VI §

Ennestään kuuluu johtokuntaan: Aili Suomalainen,
W. Lommi, Agnes Tähtinen ja Nestori Lommi.

VII §

Pokaalihanke 10 km. matkalla pidetään Nsp. Hel-
mik. Palkintotuomareiksi valittiin seuraavat:
Voltemar Suomalainen, Yrjö Kiiski ja V. Björck.

VIII §

Päätettiin tilata seuralle Pyrkkiä niminen
lehti.

Pöytäkirjan vahvuudeksi Eino Suomalainen
tarkastettu ja hyväksytty. *W. Kiiski*

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. kokouksessa 4/19. Kokouksessa
toimi yryö Kiiski puheenjohtajana ja Kirjurina
alle kirjoittanut.

I §

Päätettiin pitää illana 19 p. tammik.
Viron viikon myräksi. Tätä varten valit-
tiin erityinen toimikunta johtokunnan li-
säksi, johon tulevat valituiksi seuraavat
henkilöt: Alfred Suomalainen, Volkemar
Suomalainen, Antton Korkei, V. Björök, Vallo
Filkäinen, Hanna Filkäinen, Tuovi Titka-
nen, Rouva Björök ja Kerlu Suomalainen.

II §

Toimikunnan kokouksenaikaksi tätä
varten valittiin Yryö Kiiski.

III §

Päätettiin tilata ohjelman suoritusta
varten Helsingistä siihen tilaisuuteen
laadittu ohjelma-kokoelma.

Pöytäkirjan vakuumiseksi
Kaino Suomalainen

Tarkastettu ja myrätetty.
Yryö Kiiski

Pöytäkirja tehty Tammion ^{n:o 13/18} K. kokouksessa 13/18. Kokouksesta toimi puheenjohtajana toimi Yrjö Kiski ja Kirjuriina alle kirjoittanut.

I §.

Toimitettiin varapuheenjohtajan vaali äänestyksellä ja samalla kirjuri ja rahastonhoitajan, valituiksi tulivat seuraavat: Mestari Lemmi varapuheenjohtajaksi ja kirjuriksi ja rahastonhoitajaksi Eino Suomalainen.

II §.

Ulkomaan yhteydessä päätettiin pitää yleinen illama 16 p. Heinäk.

III §.

Tanssitalon kysyntä jäi Eino Suomalaisen ja Yrjö Kiskin huoleksi.

IV §.

Huvitöimikuntaan määrättiin koko seura

V §.

Näytelmä kirjojen kauppia ja Lauri Suomalaisen huoleksi.

Yrjö Kiski

Pöytäkirjan vakurioksi
Eino Suomalainen

Tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja tehty Tammion Yh. K. kokouksessa 13/18. Kokouksesta toimi puheenjohtajana toimi Yrjö Kiuski ja Kirjuriina alle kirjoittanut.

I §.

Toimitettiin varapuheenjohtajan luoli äänestyksellä ja samalla kirjuriin ja rahastonhoitajaan, valituiksi tulivat seuraavat: Matti Lommi varapuheenjohtajaksi ja Kirjuriiksi ja rahastonhoitajaksi Leino Suomalainen

II §.

Ulkomaan yhdistyksessä päätettiin pitää yleinen illama 16 p. Heinäk.

III §.

Tanssitalon kysyntä jäi Leino Suomalaisen ja Yrjö Kiuskin huoleksi.

IV §.

Huovitoimikuntaan määrättiin kokoo seura

V §.

Käytelmä Kirjuriin huovinta ja Leino Suomalaisen huoleksi.

Yrjö Kiuski

Pöytäkirjaa vakuudeksi
Leino Suomalainen

Tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran
kokouksessa 19/19. Kokouksessa toimi
yrjö Kiiski puheenjohtajana ja Reino Suo-
malainen kirjuriina.

I §.

Palkintoja päätettiin ostaa miehille
3 kpl. ja naisille 3 kpl.

II §.

Palkintojen hausta jäi anpuuma-
kilpailuihin menijän puoleksi.

III §.

Päätettiin panna iltama uutinen sanoma-
lehteen tämä jäi yrjö Kiiskin puoleksi.

IV §.

Isittäjän hausta jäi Kiiskin ja
Lauri Suomalaisen puoleksi.

V §.

Päätettiin rahata yksi tukki la-
tran lattia laudoiksi.

Pöytäkirjan rakunnoksi
yrjö Kiiski. Reino Suomalainen

Sarkastettu ja hyväksytty.

Vehkalahten edistysseurojen järjestysrenkaan SÄÄNNÖT.

Allekirjoittaneet Vehkalahtella toimivat seurat ja yhdistykset liittyvät
järjestysrenkaaseen ja hyväksyvät noudatettavakseen seuraavat säännöt:

1 §.

Järjestysrenkaan tarkoituksena on raittiuden, hyvän järjestyksen ja kieltoain toteuttamisen edistäminen.

2 §.

Jos jonkun allekirjoittaneen seuran tai yhdistyksen oma jäsen harjoittaa väkijuomien valmistusta, maahantuontia, myyntiä, kuljetusta tai varastossapitoa, tahi jos hän juovuksissa esiintyy tai muulla tavalla edistää juoppoutta ja kieltoain rikkomista, päättäköön seuran tai yhdistyksen johtokunta erottaa hänet jäsenyydestään vähintään 3 kk. tai enintään 2 vuodeksi. Päätöksestä ilmoittakoon johtokunta pöytäkirjan otteella kysymyksessä olevalle henkilölle ja raittiuselautakunnan puheenjohtajalle, joka sen ilmoittaa toisille järjestysrenkaaseen liittyneille seuroille ja yhdistyksille.

3 §.

Jos seuran tai yhdistyksen johtokunta havaitsee, että edellisessä §:ssä mainittuihin rikkomuksiin syyllinen henkilö on lievemmin syyllinen ja ehkä hän voisi muistutuksilla ja hyvällä sanalla lakata, antakoon seuran tai yhdistyksen johtokunta hänelle muistutuksen joko suullisesti tai pöytäkirjan otteella. Jos hän siitä huolimatta jatkaa, meneteltäköön kuten edellisessä §:ssä on sanottu. Lisäksi merkittäköön, että hän on aikaisemmin muistutuksen saanut.

4 §.

Jos henkilö, joka ei ole seuran tai yhdistyksen oma jäsen, sen juhlassa, kokouksessa tai iltamassa esiintyy juovuksissa tai muuten rikkoo kieltoainia, joko iltamahuoneistossa tai seuran alueella, kieltäköön seuran tai yhdistyksen johtokunta häneltä pääsyn taloon jäsenilmiänsä ja kokouksensa aikana vähintään 3 kk. ja enintään 2 vuodeksi.

Vleisiin iltimiin ja kokouksiin älköön hänelle pääsylippua myytäkö, jos joku sen saa (esim. toisen ostamana) on hän siitä huolimatta velvollinen poistumaan saamatta lippunsa hintaa takaisin. Asioista ilmoitettakoon, kuten 2 §:ssä on sanottu.

5 §.

Kun jonkun seuran tai yhdistyksen johtokunta on tehnyt päätöksen 2:ssa ja 4:ssä pykälässä mainituissa asioissa, seuraavat kaikki järjestysrenkaaseen liittyneet seurat ja yhdistykset sitä päätöstä.

6 §.

Järjestysrenkaaseen liittyneet seurat ja yhdistykset ovat velvolliset kukin vointinsa mukaan tekemään alueellaan raittiustyötä, puheiden, esitelmien, keskustelujen y.m. muodossa, sekä mikäli mahdollista levittämään raittiuskirjallisuutta ja sanomalehtiä. Järjestysrenkaaseen liittymisestä ei seuraa jäsenmaksua.

7 §.

Järjestysrenkaasta katsotaan eronneeksi sen seuran tai yhdistyksen, joka lyö laimin näiden sääntöjen noudattamisen eikä yhden muistutuksen saatuaan ryhdy niitä noudattamaan. Muistutuksen antaa raittiuselautakunta.

8 §.

Nämä säännöt hyväksytään seuran tai yhdistyksen yleisessä kokouksessa, jonka kokouksen päätöksestä annetaan oikeaksi todistettu pöytäkirjan jäljennös raittiuselautakunnan puheenjohtajalle. Kirjoitetaan kunkin seuran tai yhdistyksen pöytäkirjaan, asetetaan johonkin näkyvälle paikalle seuran tai yhdistyksen talolle tai iltamahuoneeseen. Sen jälkeen ne heti astuvat voimaan.

Arv. Edistysseura!

Virolaisten hädänalainen asema on herättänyt meillä voimakkaan halun antaa täältä lahden takaa sekä siveellistä että aineellista kannatusta veljeskansallemme vaikeassa taistelussaan vastasaavutetun vapautensa puolesta. Joukottain on nuoria miehiä rientänyt aseihin heitä auttamaan, kiireellä valmistavat pääkaupungin naiset sairashoitotarpeita ja yleinen rahankeräys on juuri alkanut.

Asian tunnetuksi tekemiseksi ja rahankeräyksen helpottamiseksi on päätetty viettää n. k. virolaisten viikkoa tammik. 16–22 p. Kautta maan pannaan silloin asian hyväksi toimeen iltamia, joiden järjestämisen helpottamiseksi Edistysseurojen Kustannusosakeyhtiö on julaisnut valmiin iltamaoppaan puheineen, runoineen, kaikkineen. Eri ohjelmanumeroita ovat kirjoittaneet Eino Leino, Maila Talvio, Lauri Kettunen, Heikki Ojansuu y. m.

Ne edistysseurat, jotka ottavat osaa virolaisen viikon viettoon saavat ilmaiseksi ohjelmavihkosien ja vedokset eri ohjelmanumeroista Viron Avustuskomitean kansliasta, os. H-ki, P. Esplanadink. 1. Kello 11–5 puhelin 106 63.

Kun tällaisten iltamien toimeenpaneminen soveltuu myöhemminkin, toivomme maamme kaikkien edistysseurojen tämän kevään kuluessa toimivan iltamat virolaisten veljemme avustamiseksi. T. k. 20 p. jälkeen on ohjelmavihkonen tilattava suoraan Edistysseurojen Kustannusosakeyhtiöltä, os. H-ki, Annank. 29. Vihkosien hinta on 2 mk.

Iltamista kerääntyneet varat pyydetään lähettämään suoraan keräyksen rahastonhoitajalle rouva G. Giers'ille Viron Avustuskomitean kansliaan, os. H-ki, P. Esplanadink. 1.

Helsingissä, tammik. 6 p. 1919.

Viron Avustuskomitea.

1919 0123 HAMINAN LEHTI no 8

1919 0208 HAMINAN LEHTI no 15

— **Tammion** nuorisoseura
toimii iltaman helmit. 16 p:nä.

— **Tammion** Nuorisoseura
toimi hyvin onnistuneen iltaman
Viron viikon hyväksi tammik. 19
p. Ohjelmasta mainittakoon yh-
teislaulua, puhe, esitelmä, kaffi ru-
noa ja hyvin onnistunut näytelmä-
lappale „Saaristolaisia”. Iltama-
sta ja keräyksestä kylältä tuli
tuloa yhteensä 366 markkaa.

1919 0119

Saaristolaisia : yksinäytöksinen laulunäytelmä kirjoittanut Kyösti Somero

Somero, Kyösti, kirjoittaja

 Kirja | Kirja | 1917

Saaristolaisia : elämä, arki ja vanhemmuus laivuriperheen kirjeenvaihdossa / Kirsi Keravuori

Keravuori, Kirsi, kirjoittaja.

 Kirja | Suomalaisen Kirjallisuuden Seura | 2017

Saatavilla Kannelmäki aik (471) näytä kaikki

☆☆☆☆☆☆ Kirjoita ensimmäinen arviointi

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1919 / 01.02.1919 no 2

Tuomio.

Kirj. P. J. Huuskonen.

*Käy ryske ja hirveä pauhu.
veri vuotavi virtanaan.
On kasvoilla kuoleman kauhu,
yhä turhista taistellaan.
Ah, pieneksi elämän hinnan
sotajulmuri, arvioit —
sinä puhkaset lämpimän rinnan,
monen sydänvertapa joit.*

*Niin tummat on taivahan pilvet,
yö purtemme yllättää
ja välkkyä miekat ja kilvet,
ei missään lohtua nää.*

*Maa ristiriitoihin hukkuu
ja kuolema kannelta lyö —
nyt rauhanenkeli nukkuu,
on helvetin joukoilla työ.*

*Lopunmerkit on maassa ja kuussa,
jo hautauskellosi soi.
Lumihiude on valkea puussa,
verenkarvanen aamun koi.
Se saapuu — ah pian saapuu
valon Herra ja tuomion —
ei kullassa loista sen kaapu,
Hän on tuomari lahjomaton.*

Amerikasta.

Viesti on tiennyt kertoa, että Yhdysvallat ovat hyväksyneet kieltolain. Niinikään on Kanada kieltolain kynnyksellä. Suuri Länsi, tuo uusi, vapaa, terveen ja käytännöllisen järjen sekä edistyksen maa on tahtonut päästä vapaaksi juomahimosta. Vaan kenen avulla se on tapahtunut? Kaikkien valistuneitten kansalaisten, mutta ennen kaikkea sikäläisten talonpoikain (farmarien). Siksi vieressäoleva kuva on tavallinen sikäläisessä raittiuskirjallisuudessa. Se kuvaa talonpoikaa naulaamassa kapakkaa kiinni s. o. äänestämässä kieltolakia. Seuraa-
vatko meidän talonpojat esimerkkiä? Ovatko kieltolain esitaistelijoita?

Sankari.

Tampereella taisteltihin.

*Tykit julmat jyskyttivät,
kuularuiskut kotkottivat,
paukkui pyssyt pienet, suuret,
räjähteli, räiskähteli,
kokot korkeat kohosi,
savupatsaat pilviin nousi.
Sota kylvi kuolemata,
kauhun tuoja turmiota.*

*Rynnäkössä rynnisteli
pojat Pohjan valkoviirut
kera Suomen sankarjoukon.
Toisten taistoon lähtiessä
kuume kuitenkin pidätti
uljaan Urho Yrttilahden,
vuotehelle voivutteli,
Urhon mieleksi pahaksi,
tuskaksi totisen miehen.*

*Sodan liekit loimusivat,
sodan soitot soittelivat
kuolemata, surmaa syytäin.*

*Sana silloin saatettiin:
perääntykää Pohjan pojat,
vauhti uusi ottakaatte,
kiertotietä kulkekaatte,
uusin voimin — voittakaatte!*

*Taiston tuiman temmellystä
kuuntelevi kuumesairas.
Levotonna liikkui rinta
eespäin poikain ponnistaissa,*

*tuskaiseksi muuttui muoto
kiertotielle käytäessä.*

*»Punat palain poskipäillä
nousi Urho Yrttilahti
sanat selvät sinkautti:*

*Tulin tänne taistelemaan,
Suomen maata suojelemaan,
koti kultaa pelastamaan,
vapautta vaalimahan,
parahinta puoltamahan.
Vaarassa voi kaikki olla
— myöskin minä saatan mennä.»*

*Otti aseet oivalliset,
ulos häipyi hoiperrellen,
joukkoansa tavoitellen.*

*Riehui taisto taukoomatta,
lauloi kalma lauluansa
päivän piloisen ja pitkän.
Moni rinta silloin riutui,
sammui sydän sankarien;
kotiin kuolon viestit kulki,
tuhansien toiveet särki.*

*Yksi toive täyttyi sentään:
vapaus on varma meillä.*

*Taiston tyytyn talttuessa
löyttiin Urho Yrttilahti
— punatäplät poskipäillä —
kuollehena, kylmenneenä,
katuviereen kaatuneena.*

Aukusti Ripsaluoma.

.....

Pöytäkirja tehty Tammion N. S.
kokouksessa 9 p. helmik. 1919.

1#.

Matkan mittasivat: Jaari Fitkainen, Arto Fitkainen,
Toivo Suomalainen ja Lauri Suomalainen.

2#.

Päätettiin ostaa pupettia varten 1 kg voita ja 3
laatikkua sokerimästä tapettua joiden ostoi jäi
Yrjö Kiskin huoleksi.

3#.

Pupetin homma jäi naisten huoleksi.

4#.

Ovirahaukeraajiksi määrättiin Eino ja Leo
Suomalainen. Ovirahaukinnaksi mää-
rättiin 3 mk. miehiltä 2 mk. naisilta ja 1 mk.
lapsilta.

5#.

Hiukto päätettiin alkua klo 12 p. ja illa
ma klo 5 ip.

6#.

Uutuu päätettiin ilmoittaa Haminan Lehdessä, jo-
ka jäi Yrjö Kiskin huoleksi.

7#.

Järjestys miehiksi valittiin Arvo Fitkainen ja Kaarlo
Suomalainen.

8#.

Palkintojen jako jäi palkinto tuomarien
huoleksi.

9#.

Päätettiin ohjelmaa, johon tuli kaksi näytelmä-
kappaleita y. m.

Pöytäkirjan vakuuksi
Eino Suomalainen

Yrjö Kiskin

Tarkastettu ja hyväksytty

Pöytäkirja Tehy Tammion
N.S. kokouksessa 17/2 19.

I.

30 km matkan pokaalihuolto päätettiin pitää 23 p. maaliskuuta. Perheittämä päätettiin pitää huhton loputtua. Ohjelman suorituksen valittiin toimikunta johon tulivat valituiksi: Lauri, Toivo, Kaarlo ja Eino Suomalainen Paavo ja Valtto Pitkänen ja Yrjö Kiiski. Tyttöistä: Signes Sahlinen, Aili Suomalainen, Wa Lommi, Sanni Saarinen, Hilja Pitkänen, Laina Hagelberg ja Bertta Pitkänen. Toimikunnan kokouksena jaksiksi valittiin Yrjö Kiiski.

II.

Päätettiin ostaa 2 palkkiota arvo esineitä joiden arvo saa olla yhteensä vähintään 20 mk. vaikeille. Palkkioiden osti jui Ilmari Pitkänen muoleksi.

III.

Keskusteltiin ja päätettiin siitä, että mentäisi Mäntylahteen pitämään yleinen illta. Talon Kysyntä ja Yrjö Kiiskin muoleksi.

Pöytäkirjan rakundeeksi.
Eino Suomalainen

Yrjö Kiiski

Tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. kokouksessa 2/3 19.

I.

30 km:n matkan jokaalikehto siir-
rettiin 25 päiväksi. Liiketo alkaa
klo 3 i. p. Palkintotuomareiksi mää-
rättiin Väinö Björk, Nestori Lommi ja
Ayrjo Kusti.

II.

Usva ilmestyy jonka toimittajat:
Lauri Saarinen ja Bertta Pitkänen.

III.

Ohjelmaan tuli Laulua Kertomus (Vallo Piikana)
Runo (Yda Lommi) Iluviposti.

Pöytäkirjan vakundeksi
Eino Ilomäkelä

Ayrjo Kusti

Tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja Tammion
N.S. kokouksessa 9/3 29.

I.

Illama päätettiin Mollahdessa alkoo
klo 6 i.p.

II.

Ohjelman tuli yhteis laulu, Runo (Ma. Lom.)
Kouluoski (Lauri Suomalainen) Käytökoppala
ja vierokuvia.

III.

Ovirahan ottoiksi määrättiin Evert Pitkänen ja
Kaarlo Suomalainen Ovirahan hinnaksi mää-
rättiin 30 mk. aikuisille ja 2 mk. lapsille. Hoitoo-
den hoitajaksi määrättiin Juhani Pitkänen. Jär-
jestys miehiksi valittiin Erkki Pitkänen ja
Yrjö Kuski.

IV.

Illama päätettiin ilmoittaa Haminan
lehdessä ja haastatus.

Pöytäkirjan vakunnoksi
Yrjö Kuski. Eino Suomalainen.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Pöytäkirja tehty Tammion N. S.
kokouksessa 13/3 19.

I.

Siirrettiin 30 km poikaalitihtis
30 päiväksi maaliskuuta jaks
ennen oli määrätty 25 päiväksi
eli marranpäiväksi.
Glukto alkaa klo 3 i. p.
Sisäinkirjoitus 1/2 3 i. p.

Pöytäkirjan vakundeksi
Eino Suomalainen.

Uppotuiski

Tarkastettu ja hyväksytty

Haminan Lehti / 20.03.1919 no 32

Mass. 1 k. 4 s. 30 mm.

Tammion Nuorisoseura
toimii
ILTAMAN
vaihtelevalla ohjelmalla Mäntlab-
dessa Rannanpoikien talolla 23 pv.
Maaliskuuta.
Iltama alkaa kello 6 ip.
Lopussa tanssia.

Pöytäkirja tehty Tammion
n. s. Kokouksessa 14/5 19.

I.

Päätettiin tilata 100 kappaleelta
Kiittolaki-merkkiä joiden tila-
us ja Eino Suomalaisen Muoksi.

II.

Merkkien myyjiksi valittiin neidit
Sanni Saarinen ja Bertta Pitkämä.

Pöytäkirjan vakundeksi
Eino Suomalainen

Tarkastettu ja hyväksytty

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran kokouksessa 6/19.

I §

Päätettiin pitää kesäjuhla 29 p:nä kesäkuuta.

II §

Ohjelmaan tuli: Tervehdyssanat, Puhe, Ampumakilpailu, Kilpapurjehdus, Kilpasaottu, Nuolenheitto.

III §

Päätettiin kysyä laivoja, jotka jäi kaar-
le Suomalaasen Nuoleksi. Toittokunnan
kysyntä yrjö kiihkin Nuoleksi.

IV §

Limonaasia päätettiin tilata 20 korja

Pöytäkirjan vakundeeksi.
Eino Suomalainen

Yrjö Kuiski

Tarkastettu ja hyväksytty

Haminan Lehti / 05.06.1919 no 60

Maaseutu / 19.06.1919 no 65

Kesäjuhlan

toimeenpanee

Tammion Nuorisoseura

kesäk. 29 p:nä.

Lähemmin vast'edes.

— Hovimetkan Haminaasta
Tammion Nuorisoseuran jublaan
t.k. 29 p:nä tekee höyryl. Helmi.
Laivapilettejä saa ennakolta Rait-
tiusravintolasta.

Pöytäkirja tehty Tammion
Morisoseuran kokouksesta 23/6 19.

I §.

Palkintotuomareiksi kilpapurjehduksien va-
littiin: Voltemar Suomalainen, Arjo-Kiiski ja
Eino Suomalainen. Kynsamapalkintuomaro-
reiksi: Nestor Lommi, Viljo Piikänen, Joro
Suomalainen ja Väinö Björk. Kilpasoude-
tuomareiksi Valtio ja Erkki Piikänen

II §.

Muokkauksessa tuoti miehestä

III §.

Pääsylippujen myyjiksi valittiin Juhos Piikänen
Aaro Lommi ja Antton Kouki.

IV.

Pelimannin hakijoiksi valittiin: Kaarlo Suomalainen
Arto ja Erkki Piikänen, Limonaatin hakijoiksi
Valtio ja Toimi Piikänen. Lippujen myyjäksi laivaa
valittiin Eino Suomalainen.

V §.

Kilpapurjehdus päätettiin alkaa klo 1 i.p. ja
juhla klo 3 i.p.

VI §.

Pääsylippu hinnaksi määrättiin 3 mk aikuisilla
ja 1 mk lapsilla. Kilpapurjehduksen sisään-
pääsyksi 5 mk. Kynsamuksen 3 mk, Soude-
2 mk. ja myötenkiidon 1 mk. 5 muolella.

Pöytäkirjan vakuudeksi
Arjo-Kiiski Eino Suomalainen

Turkostettu ja myrskytytty

Huvituksia.

Maas. 1 k. 4 s. 75 mm.

Kesäjuhlan

toimii

Tammion Nuorisoseura

29 p. kesäkuuta 1919.

OHJELMA

Yleinen kilpapurjehdas
— saaristolaisvenheillä —
Torvisoitto, Puhe, Yleinen
ampumakilpailu, Kilpasoutu,
Nuolenheitto, y. m, y. m. **TANSSIA.**

Höyrylaiva Helmi lähtee havimatkalle Haminasta Tammioon 29 p. kesäk. 1919 klo 11 e. p. Tervasaaren laiturista.

Purjehdas alkaa kello 1 i. p. ja juhla klo 3 i. p.

Toimikunta.

Toyläkirja tehty Tammion
N. S. Kokouksessa 27/19.

I.
Prakkintuomareiksi rampoumakielsoituum
valittiin, Väinö Björck, Toivo Piikkänen, Leo
Suomalainen ja Jussi Kouki.

II.
Puhutti tarpeiden maksajiksi valittiin
Toivo Piikkänen ja Yrjö Kiiski.

III.
Pöytäkirjan myyjiksi valittiin, Juhko
Piikkänen, Veikko Lommi, Aaro Lommi
ja Jussi Kouki.

Pöytäkirjan vakunnoksi.
Eino Suomalainen
Yrjö Kiiski.

1919 0731 MAASEUTU no 82

Etelä-Suomi / 31.07.1919 no 83

Kesäjuhlan

järjestää Tammion Nuorisoseura
elok. 3 p

Ohjelmasta mainittakoon :

Kuorolaulua, tervehdysanat,
runo, puhe, vapaaliikkeitä ja
pyramiideja (Tarmo), kilpa-
ammunta, kilpasoutu, nuolen-
heittoa y. m.

Juhla alkaa klo 2 ip. Höyry-
laiva „Aallotar“ lähtee huvimat-
kalle Tammioon klo 10 ap. Ter-
vasaaren laiturista.

Huveja.

Kesäjuhlan

järjestää Tammion Nuorisoseura
elok. 3 p., alkaen klo 2 i.p.

Ohjelmasta mainittakoon: kuoro-
laulua, tervehdysanat, runo, puhe,
vapaaliikkeitä ja pyramiideja (jär-
jestää Tarmo), kilpa-ammuntaa, kil-
pasoutu, nuolenheittoa y.m.

Höyrylaiva „Aallotar“ lähtee hu-
vimatkalle Tammioon klo 10 a.p.
Tervasaaren laiturista.

Eteenpäin!

Pyri aina eteenpäin,
niin mies oot paikallas.
Mik' mies on tuo — ei mies oo tuo,
ken vastuksissa herpaantuu.

Se mies on vaan ken pyrkii eteenpäin,
hän suurta luo, jos pienäkin.
Mutt' pienikin on suurempaa,
kuin tyhjä ilma — — — velttous.

Siis pyri eteenpäin;
Tee työtä — — — tietä luo.
Niin eksynytkin, hapuileva
herää, nousee tekee työtä.

Eläköön mies ja miehen työ!
Eläköön aatteet, riemut suuret.
Jalo työ on miehen työ,
ei unhoituksiin vaivu jalo työ.

Anni Helminen.

Sun silmäsi.

Sun silmäsi sieluni siivittää
Ja henkeni hehkua herkistää
Ja aatteillen arvoa antaa,
Mun tunteeni tuskista toinnuttaa
Mun lauseeni lauluiksi soinnuttaa
Ja kotkana korkeelle kantaa.

Sun silmäsi ain' mulle muistuttaa
Nyt vielä ei elämä kauttaaltaan
Ole syksyä, usvaista yötä.
Mä siksi nyt vieläkin taistellen
Ja aikoja armaita uotellessin
Teen toivoen toukoa, työtä.

28/2 19. Hilpi Hiidensalmi.

1919 1109

Pöytäkirja tehty Tammion
nuorisoseuran joulukuun
kokouksessa 2/11/19.

I §.

Päätettiin pitää vakivainen vuosikokous
9 päivä Marraskuuta. Tieto kokouksesta
päätettiin antaa suoranaisesti jo-
kaiselle seuran jäsenelle.

II §.

Päätettiin valita uusi johtokunta.
Kokous päätettiin alkaa klo 6 i.p.

Pöytäkirjan vakuudeksi.
Eino Suomalainen.

Työn kutsumus.

Kirj. Eikko Ylänummi. Omist. Kymmin Nuorisoseurapiirille.

Jo kuuluvi kutsumus kujilta, tieltä,
se nuortaen nostavi murheista mieltä,
sen sointuhun hetkisen herpaus herää,
ja talvikin tuima nyt kukkien terää
tallavi kaihoa kantain
täällä riutoilla raisujen rantain.

Ajan entisen usko, ja aattehet aavat
työn taikaa ja tenhoa tuntea saavat,
käs' jäntevä, aatteen auraa mi ohjaa
luo palvoen uomille uusille pohjaa.
Oi, suuri on aika, mi aukee
kun valhe ja vääryys raukee!

Yhä yhtenä uuramme vakoa uutta
pois torjuen, uhmaten unteluutta,
ylös aattemme autamme yhteistyöllä,
on välkkyvä kirkkahat kirveet vyöllä,
työmiehiä meillä on monta
uskollista ja uupumatonta.

Erämaista me etsimme syntyjen suojaa
yön äärillä ylistäin luotujen Luojaa,
ja täällä on kasvava kantelo uusi,
min helskeessä herääpi korpien kuusi
ja valveuu lapsonen valoon
aavohon aatteen jaloon.

Se usko, mi pelloiksi perkavi soita,
nyt paisuen polttavi valtimoita,
ja ääriä vailla on voimamme ylväs —
siis toimita toukos, ja kasvata kyloös!
ken kunnioi kansaa ja maata
ei toimetta torkkua saata.

Mi armahin onni, kun uhrata saamme
toimemme, puolesta syntymämaamme,
ja kohtalo meille jos kolkkokin oisi
niin lakkaamatta tää laulumme soisi:
En surmahan sortuvan sallis
sun, kansani kultainen, kallis!

284

PYRKIJÄ

Sana „nuorisoseura” se velvoittaa.

Sana nuorisoseura, se velvoittaa.
se vaativi jäseniltänsä,
se vaativi itsekasvantaa
ja työtä tekijältänsä,
se vaativi puhtahan sydämen
ja uljahan, reippahan mielen
se vaativi korkeat ihanteet,
ja kurissa pidetyn kielen!

Niinkauan kuin mielet on matalat
ja pahe käärmeenä kulkee,
niinkauan kuin kehnot ja katalat
seläntakana juoruta julkee
niinkauan kuin sieluss' on synkkä syys
ja ajatus ahmivi yötä,
kun tekoja johtavi itsekkyyys
on nuorten teuhvä yötä.

Sydän puhtaaks' siis, sekä paheet pois.
Pää pystyyn ja kirkkahiks' aatteet,
ja olla kuin yllähän aina ois
joka sielulla juhla-aatteet!
Niit' ei tahrata saa, ei saastuttaa
sill' isänmaan työ on pyhä!
Työn tekijä kuolee ja unhotetaan,
mut teko on elävä yhä.

Siis, nuorisoseuran nainen, mies,
sun töilläsi suuri on määrä,
sun seurasi olkohon pyhä lies,
pidä kaukana valhe ja vääro.
Se vasta voi toisia valistaa,
ken itse on löytänyt valon.
Opi jokaista ihmistä rakastamaan —
hyvä silloin olla on, jalo!

«Pekka».

Syyskuvia.

1. Elokuun iltana.

Taivaalla pehmeät harmajat pilvet
nurmessa kosteat kastehelmet.
Elokuun illan leyhkintä lauha,
harmajan hämärä rauha.

Päivän melu ja hälinä hukkuu.
Kellervä laiho kalpeena nukkuu,
nukkuu kuin se joka enää ei virkoo.
Pianhan sirppi sen silpoo.

Kaiken on yllä haikea huntu.
Ah mikä raskas ja suruinen tuntu:
aivankuin haudalla puut humiseisi,
kesältä hyvästit veisi.

— Allös lemmi liiaksi kesää
myrsky lyö jokaista linnun pesää. —
Lauhassa illassa huokaus hiipii,
syyskeiju kenttiä riipii...

2. Syyskuun myrsky.

Laula syksy!
Vingu tuuli ja myllerrä myrsky,
kuohuta vaahdoksi vaimea hyrsky!
Riepoita puista lehdet lentoon,
iske ilolla kaikkeen hentoon!

Vie vaan syksy
kaikki se kaunis mi kesällä ehtii,
kaikki se herkkä mi hetkeksi tehtiin!
Haihduta haaveiset harhakuvat,
särje tuhannet tuulen tuvat!

Kun olet, syksy,
päittänyt kamalan päivätyösi
koittaa kolea tähtiyösi,
silloin mä mykkänä helmassas hetken
katoa katson ja katuen itken — — —

3. Lokakuun lohduttomuutta.

Maa on hiljaa,
taivas on hiljaa
hiljemmin hämärä lankee.
Maa on tumma,
taivas on tumma
tummempi tuska ankee.

Maassa on kyynel,
taivaalla kyynel,
putoo pisarat illan.
Suuren surun
kosteä kiilu
käy yli sielani sillan...

4. Marraskuun aamu.

Valkea aamu!
Valkea taivas, valkea maa ja yllä au-
rinko kirkas!
Ei lunta raskasta, painavaa
vaan huurretta,
hienoa, kukkakimmelteisiä, tähtiä
täynnä.

Syksynkö tähtiä Ei —
taloi jo talojen takaa vilkuttaa.
hymyillen, kiehtoen, voitosta varmana —
mut eipä oo vielä se vastasuudelmaa
saanut!

Niin kevyttä, vapaata, kirkasta!
Onpa melkein kuin kevät —
— Talven kevät!

Anne Vilenius.

Pöytäkirja tehty Tammion
 eläinseuran vuosikokouk-
 sessa, 9 p. marrask. 1919.

1 §

Kokous ilmoitettiin suusanallisesti jokaiselle seuran jäse-
 nelle ja noudatti kutsua 58 §:n mukaan.

2 §

Lettiin jälki keskuksen tänne lähettämät uudet sään-
 not ja hyväksyttiin ilman muutoksia.

3 §

Tuimitettiin johtokunnan vaali ja kuuluu nyt
 johtokuntaan: Apriö Kuiski, puheenjoht. Taltto, Pitkä-
 nen, (parajoht.) Nestori Lammi, kirjuri ja rahastonhoit.
 Erkki Pitkänen, (parakirjuri) Lauri Suomalainen,
 taloudenhoit. Bertta Pitkänen, Tuovi Pitkänen,
 Hilja Pitkänen ja Hertta Suomalainen.

4 §

Seuran kokousten suusanallisesti kokouksittain.
 Si määrätään Eino ja Kaarlo Suomalainen. Muut
 tiedonannot jäsenille toimitetaan myös suusanalli-
 sesti.

5 §

Seuran puheenjohtaja Apriö Kuiski ja kirjuri
 Nestori Lammi valtuutettiin virallisessa asioi-
 sa kirjoittamaan seuran nimi.

Jäytäkijä tehty Tammiön
Suomalaisen nuorisoyhdyksen
sessä, 9 p. marrask. 1919.

6 §

Kulunien vuoden tilit tarkastivat Hanna Pitkä-
nen ja Einari Louki. Tilit hyväksyttiin ja myönnet-
tiin johtokunnalle tilioapaus.

7 §

Kannettiin jäsenmaksut 1 mk. jäseneltä.

8 §

Tilintarkastajiksi ensi vuosikokoukseen tulivat
Lyydi Suomalainen ja Jussi Louki sekä varalle
Ida Lammi ja Eino Suomalainen.

Tilintarkastajiksi ensi vuosikokoukseen tulivat
Lyydi Suomalainen ja Jussi Louki sekä varalle
Ida Lammi ja Eino Suomalainen.

9 §

Kotispinnot päätettiin alkaa heti kun kirjat ek-
sidiään saada. Opastajiksi lupautui opettaja T. Björck.

10 §

Suralehti "Ustvan" toimitukseen puolivuodeksi
määrättiin Ida Lammi ja Lauri Suomalainen.

11 §

Illamia ja kuintuksia varten näytlelmäkappaleiden
ohjaksi valittiin Väinö Björck.

ryö kiiski

Astori Lammi.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisaseuran puolekokouk-
sessa, 9 p. marrask. 1919.

12 §

Tapaussotaan osaaottaneiden luottelun tekeminen Kymnlaak-
san keskusseuralle jäi johtokunnan kuoleksi.

13 §

Seuran keskeinen jokkaalähikto 10 km. matkalla pää-
lettiin pitää helmikuun toisena sunnuntaina 1920.

14 §

Pidetään puheillama kohta uuden talon valmis-
tuttua. Ohjelmasta kuolehtii johtokunta.

15 §

Seuran kokous on päätöspöytäkirja kun 1/2 sen jä-
senistä on saapuvilla.

Yrjö Kusti.

Astori Lammi.

Suomen itsenäistyttyä oli tullut aika päivittää nuorisoseurojen säännöt.

Muist.

Jos yhdistyksen sääntöjä muutetaan taikka hallituksen jäsenet tahi ne henkilöt, jotka ovat oikeutetut kirjoittamaan yhdistyksen nimen, vaihtuvat tai jos yhdistys purkautuu on siitäkin tehtävä ilmoitus yhdistysrekisteriin merkittäväksi.

(Ote yhdistyslaista).

26 §.

Ilmoitus yhdistysrekisteriin on kaupungissa maistraatille taikka järjestysoikeudelle ja maalla sen paikkakunnan kruununvoudille, jossa yhdistyksen kotipaikka on oleva, taikka myös suorastaan rekisteriviranomaiselle kirjallisesti tehtävä. Tämä ilmoitus, joka voidaan myös postin kautta lähettää, on yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan allekirjoitettava ja on siihen liitettävä yhdistyksen perustamista koskeva sopimuskirja sekä selvitys siitä, kuka tahi kutka hallituksen jäsenistä ovat oikeutetut merkitsemään yhdistyksen nimen.

Ilmoituskirjaa ynnä siihen kuuluvia liitteitä on laadittava kolme kappaletta, ja on yksi niistä säilytettävä sen viranomaisen luona, jolle ilmoitus tehtiin, ja muut, jos ilmoitus on tehty paikallisviranomaiselle, heti lähetettävä rekisteriviranomaiselle."

SUOMEN NUORISON LIITTO

HELSINKI, VYÖKATU 9 A

Kiertokirje N:o 1. 1919

Esitettävä keskusseurojen ja aluepiirien johtokuntien sekä paikallisseurojen kokouksissa ja säilytettävä arkistoissa.

Suomen nuorisoseurajärjestöille.**Liiton sihteeritoimisto.**

Kuten ennen on jo ilmoitettu, on Suomen Nuorison Liiton sihteeritoimisto syysk. 1 p:nä siirretty Helsinkiin, jossa sitä hoitavat aikaisemmin ilmoitetut henkilöt. Toimiston osoite on Helsinki, Vyökatu 9 A. Puh. 102 59.

Sihteerien osoite on sama. Seurat voivat kaikissa nuorisoseura-asioissa kääntyä sihteeritoimiston puoleen, mikäli ei asia ole selvitettävissä oman keskusseuran sihteerin välityksellä.

Sääntöjen uusiminen.

Kaikkialla on nuorisoseurojen säännöt nyt uusittava uuden yhdistyslain mukaan. Kun paikallisseurat pitävät vuosikokouksensa syyskuun lopulla, on niiden kokousta ilmoittaessa jo mainittava, että siellä tulee sääntöjen uusiminen tehtäväksi. Kokouksen pöytäkirjaan on merkittävä, että kokous on laillisesti kokoonkutsuttu ja että laillinen määrä jäseniä on saapuvilla.

Suomen Nuorison Liitto lähettää keskusseurojen välityksellä sääntöehdotuksen kaikille nuorisoseuroille, joiden keskusseurat ovat halunneet niitä saada. Jos Liiton toimittama sääntöehdotus sellaisenaan tulee hyväksytyksi, täytettäväksi asianmukaisesti siinä olevat avonaiset kohdat, jolloin säännöt ovat valmiit.

Säännöt ovat heti sen jälkeen lähetettävät yhdistysrekisteriin merkittäviksi. Tällöin täytyy olla mukana seuraavat paperit:

- 4 kpl. seuran uusia sääntöjä;
- 3 „ „ vanhoja sääntöjä;
- 3 „ „ ilmoitusta yhdistysrekisteriin asianmukaisesti täytettyinä;
- 3 „ pöytäkirjanotetta, missä eri pykälinä täytyy olla mainittuna seuraavat asiat:
 1. kokous on sääntöjen määräämällä tavalla kokoonkutsuttu ja sääntöjen määräämä luku jäseniä saapuvilla;
 2. pöytäkirjaan merkitty kohta uusien sääntöjen käytäntöön ottamisesta;
 3. pykälä johtokunnan jäsenten vaalista;
 4. seuran puheenjohtaja ja kirjuri (kumpikin nimeltään mainittuna) valtuutetaan virallisissa asioissa kirjoittamaan seuran nimi;
 5. millä tavalla tästedes seuran kokoukset ilmoitetaan ja muut tiedonannot jäsenille toimitetaan.

Mallisääntöehdotuksen 9 pykälän ensimmäisen momentin loppuun on liitettävä lause: „Tilinpäätös tehdään vuosittain syysk. 1 p:nä“.

Jos seuran vuosikokous on jo pidetty tai sitä ei voida pitää nyt syksyllä, niin kuin kaikkialla olisi toivottava, on sääntöjen uudistamista varten kutsuttava ylimääräinen vuosikokous.

Kun paperit saadaan asianmukaiseen kuntoon, on ne viipymättä lähetettävä keskusseuran sihteerille. Kun sitten keskusseuran johtokunta on uudet säännöt hyväksynyt ja jättänyt niistä neljännen kappaleen omaan arkistoonsa, lähetettäköön paperit Helsinkiin Suomen Nuorison Liiton toimistoon, joka pitää huolen rekisteröimisestä. Liiton sihteeristö huolehtii, että paperit ovat asianmukaisessa kunnossa, ennenkuin ne jätetään rekisteriviranomaisille, joten säästyvät harmit ja hankaluudet, jotka aiheutuvat paperien kelpaamattomina palautumisesta. Sosialihallitus on lausunut toivomuksen, että juuri tällaista menettelytapaa noudatettaisiin.

Pyrkijän toimitus.

Pyrkijän toimituksen osoite on tästä lähtien sama kuin sihteerienkin, Vyökatu 9 A. Konttori on edelleen Edistysseurojen Kustannus Oy. osoite Annankatu 29. Pyrkijän ja nuorisoseurakirjallisuuden levittämisessä pyydämme seuroja ottamaan huomioon sen kiertokirjeen, minkä mainittu yhtiö yhdessä S. N. L. sihteeritoimiston kanssa näinä päivinä nuorisoseuroille jakaa. Toimitus toivoo, että nuorisoseuratyöntekijät kaikkialta avustavat Pyrkijää lähettämällä kuvia ja kirjoituksia. Meidän oma lehtemme muodostuu sellaiseksi, millaiseksi sen yhteisin voimin teemme.

Työsuunnitelmat.

Kun talvinen toiminta nuorisoseuroissa taas alkaa, täytyy jokaisen seuran sitä varten laatia työsuunnitelma. Kaikki työ on tehtävä suunnitelmanmukaisesti. Miten monipuoliseksi seuran toiminta on suunniteltava, riippuu tietysti harrastuksista ja voimista. On kuitenkin muutamia sellaisia työmuotoja, kuten kotiopinto- ja kotiseututyö sekä voimistelu ja urheilu, jotka eivät seisi jäädä pois minkään seuran työohjelmasta. Kokous-, luento- ja iltamatoiminnan lisäksi on niitä kaikkialla toteutettava. „Nuorisoseuratyön opas“, joka näitä ja muita työmuotoja selvittää, on jokaisen nuorisoseuralaisen hankittava.

Työhön ja toimeen jokainen nuorisoseuralainen itsensä kasvattamiseksi, ympäristönsä ja isänmaansa hyväksi!

Helsingissä, syysk. 4 p:nä 1919.

Nuorisoseuratervehdyksin:

Niilo Liakka.

Marlli Alpiranta.

Aukusti Ripsaluoma.

Sopimuskirja.

Nuorison kasvatusta harrastavat kansalaiset *Viipurin*
 läänin *Vehkalahden* kunnassa ovat _____ kuun
 p:nä 19⁰¹ pitämässään kokouksessa päättäneet perustaa „*Tam-*
mian _____ nuorisoseura“ nimisen yhdistyksen ja hy-
 väksyneet sille jälempänä olevat säännöt.

Tammian

Nuorisoseuran Säännöt.

1 §.
Tammian
 nuorisoseura, jonka koti- ja toimintapaikka on
Vehkalahden
 kunta ja postiosote *Klamila*
Tammia on Kymenlaakson
 nuorisoseurojen keskusseuran paikallisseura ja
 kuuluu mainitun keskusseuran johtokunnan mää-
 räämään *Haminan*
 aluepiiriin.

2 §.
 Seuran tarkoituksena on herättää ja vireillä
 pitää nuorisossa isänmaallisen hengen elähyttä-
 mää ja kristillissiveellisen elämäntapomuksen

kanssa sopusoinnussa olevaa harrastusta kansa-
 laissivistykseen ja itsekasvatukseen.

3 §.

Tarkoituksensa saavuttamiseksi seura panee
 toimeen keskustelukokouksia, luento- ja opis-
 kelutilaisuuksia sekä jalostavia juhlia ja iltamia,
 perustaa alaosastoja ja asettaa toimikuntia erilai-
 sia tehtäviä varten, levittää seuran tarkoitusta
 edistävää kirjallisuutta, herättää yhteiskunta-talou-
 dellista harrastusta, toimii laulun ja soiton y.m.
 taiteiden sekä urheilun edistämiseksi ja työsken-
 telee muillakin tavoin sivistyksen ja valistuksen
 levittämiseksi.

4 §.

Seuran jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen
 16 vuotta täyttänyt seuran tarkoituserää har-
 rastava hyvämaineinen kansalainen. Uusien jä-
 senten vastaanottamisen toimittaa seuran johto-
 kunta harkintansa mukaan.

Seuran tarkoitusperää, sen yleisiä toimia ja valmistuksia on sen jokainen jäsen velvollinen edistämään sekä tunnollisesti täyttämään hänelle määrättyt tehtävät.

Jäsenen, joka käyttäytyy sopimattomasti, laiminlyö velvollisuutensa tai toimii seuran tarkoitusta vastaan eikä ota johtokunnan varoituksesta parantukseensa, voi johtokunta eroittaa seurasta joko määrääjäksi tai ainaiseksi asianharrain mukaan.

Jäsenyydestä estetyllä ja eroitetulla on oikeus vedota paikallisen seuran vuosikokoukseen ja vielä senkin päätöksestä keskusseuran johtokuntaan.

Jokaisen uuden jäsenen nimi on kirjoitettava seuran nimikirjaan ja saa hän ensimmäisen jäsenmaksun ja muut seuran ja järjestön määräämät velvollisuudet suoritettuaan kaikki seuran jäsenelle kuuluvat oikeudet.

Jäsenmaksun, joka on vähintään /:- mk. vuodelta, määrää lähemmin seuran vuosikokous.

5 §.

Seuran kunniajäseneksi voidaan johtokunnan ehdotuksesta vuosikokouksen päätöksen mukaan kutsua seuran tarkoitusperää erityisemmin edistäneitä kansalaisia. Heistä on pidettävä eri nimiluetteloa.

6 §.

Seuran hallituksena on johtokunta, johon kuuluu vuosittain seuran kokouksessa valittava esimies ja kahdeksan jäsentä, joista puolet vuosittain ja vuorotellen eroavat, ensikerralla arvan kautta. Johtokunta valitsee keskuudestaan varaesimiehen, kirjurin, varakirjurin, rahastonhoitajan ja taloudenhoitajan.

Johtokunnan velvollisuus on valvoa seuran sääntöjen ja päätösten noudattamista sekä raha-asiaan, talouden ja omaisuuden hoitoa, josta se on kokonaisuudessaan vastuussa seuralle, pitää huolta järjestyksen valvomisesta seuran toimeenpanemissa tilaisuuksissa, valmistella tarpeen mukaan seurassa esiteltäviä asioita, panna vireille uusia tarpeellisia aloitteita ja toimittaa vuosikokoukseen vuosijäsen- ja tilikertomus kuluneelta toimintavuodelta.

Johtokunta kokoontuu yleensä kerran kuukaudessa ja on päätösvaltainen esimiehen tai varaesimiehen ja neljän jäsenen saapuvilla ollessa.

Johtokunnan päätöksiin tyytymätön saapi hakea muutosta niihin seuran yleisessä kokouksessa, sen päätöksiin tyytymätön keskusseuran johtokunnalta.

Jos toimihenkilö vuoden kuluessa estyy, valittakoon sijainen loppuajaksi.

7 §.

Esimies kutsuu johtokunnan ja seuran tarvittaessa kokoon, johtaa kokousten keskusteluja,

merkitsee yhdessä kirjurin kanssa seuran nimen, hoitaa seuran kirjeenvaihdon, lähettää vuosikertomuksen ja kannatusavun keskusseuralle sekä yleensä ensi sijassa huolehtii seuran menestyksellisestä toiminnasta ja valvoo sääntöjen tarkkaa noudattamista.

Seuran esimiehen velvollisuus on myös kutsua seura kokoon, jos vähintään kymmenesosa seuran jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää.

Esimiehen estettynä ollessa toimittaa varaesimies hänen tehtävänsä.

Jos seuran esimies ja varaesimies eivät johtokunnan päättämään ja esimiehen kutsumaan kokoukseen saavu, valittakoon siksi kerraksi puheenjohtaja.

8 §.

Kirjuri valmistaa kokousten pöytäkirjat ja muut asiakirjat, merkitsee yhdessä puheenjohtajan kanssa seuran nimen, kirjoittaa tarvittavat pöytäkirjain otteet ja toimittaa ne varmennettuina asianomaisille, laatii vuosikertomuksen kahtena kappaleena kuhunkin vuosikokoukseen sekä hoitaa seuran arkistoa ja pitää päiväkirjaa seuran toiminnasta, jollei seura ole siihen tehtävään toista henkilöä valinnut.

9 §.

Rahastonhoitajan tulee vastaanottaa, tallettaa ja hoitaa seuran varat, joista hän on johtokunnalle laillisessa vastuussa, suorittaa esimiehen hyväksymät laskut ja laatii vuosikokoukseen vuositilit, joihin liittyy yksityiskohtaiset tulo- ja menotodisteet.

Muiden kuin välttämättömien ja säännöllisten menojen suorittamisen pitää perustua seuran asiasta tekemään päätökseen.

Seuran tilit päätetään ja tilinpäätös tehdään vuosittain syyskuun 1 päivä.

10 §.

Taloudenhoitajan tehtävänä on huolehtia seuratalon ja siihen kuuluvan irtaimiston kunnossapidosta ja hoidosta sekä pitää yksityiskohtaista luetteloa seuran kalustosta ja näytelmävälineistä, jollei viimeksimainittujen hoitajaksi ole toista henkilöä valittu.

11 §.

Seuran vuosikokous pidetään syyskuussa. Vuosikokouksessa luetaan vuosikertomus, esitetään vuositilit ja tilintarkastajain lausunto, päätetään johtokunnan tilivapaudesta, hyväksytään tulo- ja menoarvio ynnä työsuunnitelma alkaen toimintavuodeksi, määrätään jäsenmaksun suuruus, keskustellaan ja päätetään muista seuran toimintaa koskevista asioista, mitkä johtokunta on kokoukselle esittänyt tai siinä herätetään, valitaan seuran esimies ja johtokunnan jäsenet sekä tilin-, kaluston-, kirjaston- ja pöytäkirjantarkastajat ja muut toimihenkilöt.

12 §.

Seuran kokouksia pidetään yleensä keran kuukaudessa, tarpeen vaatiessa useaminkin, joko ennakolta sovitulla tahi johtokunnan määräämällä ajalla.

Kokoukset kokoonkutsutaan ja muut tiedonannot jäsenille toimitetaan *suullisilla ilmoituksilla.*

Kokous on päätösvaltainen, jos siitä on tämän §:n edellisen kohdan mukaisesti ilmoitettu ja siinä on vähintään *1/2* jäsenistä läsnä.

13 §.

Kokouksissa ratkaistaan asiat avonaisella äänestyksellä yksinkertaisella äänen enemmistöllä, paitsi 17 §:ssä mainitussa tapauksessa. Suljettua äänestystapaa käytetään vain sitä vaadittaessa. Jos äänet jakautuvat tasan, voittaa avonaisessa äänestyksessä se mielipide, jota esimies on äänestyksessä kannattanut, suljettua äänestystapaa käyttäessä arpa.

14 §.

Iltamatoimikunnat ja eri alaosastot laativat seuran johtokunnan hyväksyttäväksi ohjelmansa ja työsuunnitelmansa sekä tekevät johtokunnalle aina tilin saamistaan ja käyttämistään varoista.

15 §.

Juhliinsa ja iltamiinsa on seuralla oikeus kantaa pääsymaksuja.

Seuralla on oikeus ottaa vastaan lahjoja ja testamentteja, perustaa erikoisia rahastoja sekä omistaa kiinteistöjä.

16 §.

Seura lähettää vuosikertomuksensa ja jäsenenöksen päätyneen toimintavuoden tileistä sekä keskusseuran vuosikokouksen päättämän jäsenveron keskusseuran johtokunnalle toimintavuositain ennen lokakuun 10 päivää.

Seura on oikeutettu lähettämään keskusseuransa ja aluepiirinsä kokouksiin yhden edustajan jokaista jäsenmääränsä kaksikymmenlukua tai sen osaa kohti ja Suomen nuorisliiton vuosikokoukseen yhden edustajan.

Suomen yleisillä nuorisoseurapäivillä on jokaisella seuran jäsenellä puhe- ja äänestysvalta.

Edustajat näihin kokouksiin valitsee joko seura tai johtokunta.

17 §.

Näitä sääntöjä voidaan vuosikokouksessa muuttaa, jos ehdotusta kannattaa vähintäänkin *2/3* äänestyksessä annetuista äänistä. Muutosehdotukset ja niiden perustelut on kirjallisesti esitettävä seuran johtokunnalle kuukautta ennen vuosikokousta. Tehtyjä muutoksia ei saa käytäntöön ottaa ennenkuin keskusseuran johtokunta on ne hyväksynyt.

18 §.

Kysymys seuran lakkauttamisesta voidaan ottaa käsiteltäväksi vain sitä varten ilmoitetussa kokouksessa ja käsitellään asia samoin kuin edellisessä pykälässä sääntöjen muutoksesta määrätään.

Seuran varat on tällöin käytettävä kokouksen päätöksen mukaan paikkakunnan valistustyön tukemiseen.

Seuran toimintaa ei saa lakkauttaa eikä seuran varoja mihinkään siirtää tai lahjoittaa ennenkuin keskusseuran johtokunta on siihen antanut hyväksymisensä.

Edelläolevat säännöt on tarkastettu ja noudatettavaksi hyväksytty

Tammion

nuorisoseuran perustavassa kokouksessa.

Tammiossa marras kuun *9* p. 19 *19*.

Urho Kuiski.

Puheenjohtaja, seuran jäseneksi aikova.

Kestari Lammil.

Kirjuri, seuran jäseneksi aikova

Seuran jäseneksi aikova.

Edelläolevat säännöt hyväksytään noudatettaviksi.

Hymintelkalla joulukuun *2* p. 19 *19*.

Toiseen samana päivänä allekirjoitettuun sopimukseen on kirjoitettu käsin pykäliin 6, 9, 11, 12 ja 16 seuraavat muutokset:

miluettelo.

6 §.
hallituksen on jaksaa
Seuran johtokuntaan kuuluu vuosittain valittava esimies ja kahdeksan jäsentä, joista puolet vuosittain ja vuorotellen eroavat, ensikerralla arvan kautta. Johtokunta valitsee keskuudestaan varaesimiehen, kirjurin, varakirjurin, rahastonhoitajan ja taloudenhoitajan.

Johtokunnan velvollisuus on valvoa seuran sääntöjen ja päätösten noudattamista sekä raha-asiaain, talouden ja omaisuuden hoitoa, josta se on kokonaisuudessaan vastuussa seuralle, pitää huolta järjestyksen valvomisesta seuran toimeenpanemissa tilaisuuksissa, valmistella tarpeen mukaan seurassa esiteltäviä asioita, panna vireille uusia tarpeellisia aloitteita ja toimittaa vuosikokoukseen vuosi- ja tilikertomus kuluneelta toimintavuodelta.

Johtokunta kokoontuu yleensä ~~ainakin~~ kerran kuukaudessa ja on päätösvaltainen esimiehen tai varaesimiehen ja neljän jäsenen saapuilla ollessa.

9 §.
Rahastonhoitajan tulee vastaanottaa, tallettaa ja hoitaa seuran varat, joista hän on johtokunnalle laillisessa vastuussa, suorittaa esimiehen hyväksymät laskut ja laatii vuosikokoukseen vuositilit, joihin liittyy yksityiskohtaiset tulo- ja menotodisteet. *tilinpäätös tehdään vuosittain syyskuun 1 päivänä*

Muiden kuin välttämättömien ja säännöllisten menojen suorittamisen pitää perustua seuran asiasta tekemään päätökseen.

10 §.
Taloudenhoitajan tehtävänä on huolehtia seuratalon ja siihen kuuluvan irtaimiston kunnossapidosta ja hoidosta sekä pitää yksityiskohtaista luettelo seuran kalustosta ja näytelmävälineistä, jollei viimeainittujen hoitajaksi ole toista henkilöä valittu.

11 §.
Seuran vuosikokous pidetään ~~tammikuussa~~. *syys*
Vuosikokouksessa luetaan vuosikertomus, esitetään vuositilit ja tilintarkastajain lausunto, pää-

12 §.
Seuran kokouksia pidetään yleensä ainakin kerran kuukaudessa, tarpeen vaatiessa useammin, ennakoita sovitulla tahi johtokunnan määräämällä ajalla. Kokous on päätösvaltainen, jos siitä on vuosikokouksessa määrättyllä tavalla ilmoitettu ja siinä on vähintään $\frac{1}{3}$ jäsentä läsnä. *Kokoukset ja muut tiedonantot suoritetaan jäsenten tieto- ja suullisilla elämäisillä tavalla.*

13 §.
loppu. 10 päivä
Seura on oikeutettu lähettämään keskusseuransa ja aluepiirinsä kokouksiin yhden edustajan jokaista jäsenmääränsä kaksikymmenlukua tai sen osaa kohti. Edustajat valitsee johtokunta.

17 §.
Näitä sääntöjä voidaan vuosikokouksessa muuttaa, jos ehdotetaan lausuntoa vähintään 14

Edelläolevat säännöt on tarkastettu ja noudatettaviksi hyväksytty Tammion nuorisoseuran perustavassa kokouksessa.

Yyri Kliski puheenjohtaja, seuran jäseneksi aikova.

Histori Sammi kirjuri, seuran jäseneksi aikova.

Seuran jäseneksi aikova.

Edelläolevat säännöt hyväksytään noudatettaviksi Kymmenehitaalla joulukuun 2 p. 19 19.
Kymmenehitaan Nuorisoseuran Kokouksessa.

Kyminlaakson Nuorisoseuroille.

Nuorisoseurojen työohjelma.

Kesäiset kiireet alkavat olla loppumaisillaan. Syksyn ja talvisajan henkisiin työskentelyihin on ryhdyttävä. Alkavan työvuoden ohjelmaan on Keskusseuran Johtokunta ehdottanut seuraavat tehtävät:

Kotiopinnot ovat n.-seuratyön keskeisin työmuoto. Siihen on joukolla ryhdyttävä. Kotiopintoaineiksi on ajateltu Suomen historia, Kansantalous, Talousmaantiede ja Kunnallistieto. Kukin seura saa näistä valita sen aineen mitä useimmat lukijat haluavat. Kun yhdessä aineessa on oppimäärä läpikäyty ja siitä tutkinta suoritettu, niin sitte voidaan ryhtyä lukemaan toista. Useampaan kuin kahden aineen lukemiseen ei riittäne aikaa yhden talven kuluessa. — Siellä missä ei uskalleta tutkintalukuihin ryhtyä, voidaan alottaa n. s. lukurengas lueskella. Se voi useimmissa tapauksissa onnistua ja olla hyvänä valmisteluna tutkintalukuihin. — Tarkempia ohjeita luettavista kirjoista, lukujen järjestelystä, tutkinnan suorittamisesta y. m. seikoista annetaan Keskusseuran ja aluepiirien neuvottelukokouksissa. Niitä saadaan myöskin allekirjoittaneelta joka toimii myöskin kotiopintosihteerinä.

Esitelmistä ja niiden pitäjistä on n.-seuroissa usein puute. Tätä poistaakseen on Suomen Nuorison Liitto useina vuosina toimittanut opettavaisia esitelmiä n.-seuroja varten. Näitä esitelmiä tullaan Keskusseuran puolesta lähettämään maksutta niille nuorisoseuroille, jotka ovat jäsenmaksunsa suorittaneet. Seurojen on käytettävä niitä illanvietoissaan ja muissa tilaisuuksissaan ahkerasti.

Nuorisoseurapäivää olisi jokaisessa seurassa vietettävä Marianpäivänä eli 25 p. maaliskuuta erikoisella juhlalla tai illanvietolla. Samoin olisi vietettävä

Kirjastopäivää 10 p. lokakuuta erikoisin juhlallisuuksin. On selvää, että näiden päivien ohjelman tulisi selvittää n.-seura ja kirjastoasiaa. Kirjastopäivänä pitäisi muistaa myöskin Aleksis Riveä. Sillä se on hänen syntymäpäivänsä. Ellei suurempia juhlia ehditä järjestää, niin pantakoon toimeen vaatimaton illanvietto, jossa hetken merkitystä muistellaan.

Seuralehtiä olisi n.-seurojen entistä enemmän ryhdyttävä toimittamaan. Jokaisessa n.-sourassa on kyllä kirjoittajia kunhan vaan on asian aloittajia. Lehdet tarjoovat erikoisen hauskaa ja usein opettavaistakin ohjelman lisää kuukautisiin illanviettoihin.

Pyrkijää, joka on koko nuorisoseuraväen yhteinen äänenkannattaja olisi seurojen ryhdyttävä innolla levittämään. Eikö voisi ajatella, että seurat maksaisivat puolet ja tilaaja toisen puolen niistä *Pyrkijöistä* joita seuran välityksellä tilataan. Jos asia näin järjestetään, niin on seuran valittava keskuudestaan asiamies, joka huolehtii tilausten keräyksestä, maksun perimisestä ja lähettämisestä.

Kotiseutututkimusta olisi seurojen myöskin yritettävä. Kaikessa laajuudessaan sitä ei läheskään kaikkialla voida suorittaa ymmärtävän opastuksen puutteessa, mutta osittain sitä voitaneekin kaikkialla tehdä. Ennen jo puheena olleita »maanraivaajain elämäkertoja» olisi ryhdyttävä kokoomaan. Historiallisia muistotietoja olisi muistoon merkittävä ja historiallisten y. m. merkillisten paikkojen kuvia olisi koottava.

Neuvontatyötä varten määrätty ylimääräinen vero ei ole kaikilta seuroilta vielä saapunut. Mutta jo saapuneen ja kesäjuhlan tuottaman määrän turvissa on uskallettu työtä ryhtyä toteuttamaan. Asia voitaneekin järjestää tämän kuun ajalla niin että tulevan kuun alkupuolella alottaa neuvoja matkansa. Tarkemmin ilmoitetaan kullekin seuralle milloin neuvoja saapuu. Seurojen on ryhdyttävä tätä varten jo valmisteluihin. On varattava sopiva huoneusto neuvottelutilaisuudelle ja siitä on niin hyvin ilmoitettava, että ei kukaan jää pois tästä tärkeästä tilaisuudesta. Seurojen johtokuntien on silloin kokoonnuttava neuvottelemaan neuvojan kanssa.

Iltamia ja juhlia voidaan kaiken edellisen lisäksi vielä toimeenpanna. Mutta ne ovat erikoisella huolella valmistettavat. Niiden ohjelma on saatava arvokkaaksi ja opettavaiseksi. Järjestyksen tulee niissä olla mallikelpoista. Paljaksi tanssi- ja huvittelutilaisuuksiksi ne eivät saa muodostua. — Juhlikaamme harvoin, mutta juhlikaamme hyvin, — olkoon ohjona tässä asiassa.

Edellä selostetusta työohjelmasta on seurojen otettava se osa mikä parhaiten voidaan suorittaa. Tarkoitus ei ole kaikkialla suorittaa koko ohjelmaa. Jos yksikin osa saadaan hyvin suoritetuksi, niin silloin on jo paljon. — Ohjeita työhön saadaan Keskusseuran ja aluepiirien kokouksista, kiertävältä neuvojalta ja allekirjoittaneelta Keskusseuran sihteeriltä.

Vapaussota ja nuorisoseuralaiset.

Saadasemme selville missä määrin nuorisoseuralaiset ovat ottaneet osaa vapaussotaan olisi seurojen koottava tarkat tiedot niistä jäsenistä, jotka siinä mukana olivat. Nämä tiedot olisi lähetettävä allekirjoittaneelle, joka ne lähettää *Pyrkijässä* julaistavaksi ja sen jälkeen erikoiseen teokseen painettavaksi. Tiedon annoissa olisi tarkasti mainittava henkilön nimi, syntymäaika, toimi nuorisoseurassa, taistelut mihin hän on ottanut osaa ja jos hän on haavoittunut tai kaatunut, niin aika milloin se on tapahtunut ja siinä tapauksessa, että hän on jäänyt eloon hänen nykyinen tehtävänsä. Samanlainen selostus olisi myöskin niistä henkilöistä, mitkä mainitun sodan aikana joutuivat monenkaltaisten väkivaltaisuuksien alaiseksi. Valokuvat, mikäli niitä voidaan saada, on hyvä liittää mukaan.

Nuorisoseuraalaisten kunniavelka.

Ministeri Alkio on nuorisoseuraliikkeen huomattavin henkilö. Suomen Nuorison Liitto on ryhtynyt maalauttamaan hänen kuvaansa. Sen kustannukset tulisi n. seurojen suorittaa.

On laskettu, että 10 mk. seuraa kohden riittäisi tarkoitukseen. Saanko toivoa, että jokainen n. seura meidänkin alueeltamme on siinä mukana. Raha voidaan lähettää postiosoitukseksi allekirjoittaneelle.

Toisesta kunniavelasta on vielä myös huomautettava. Johtaja Söyringin rahastoa varten on aivan vähän lahjoituksia saapunut. Hänen työnsä keskuudessamme velvoittaa meitä jälkeen jääneitä muuhunkin kuin puheisiin ja kirjoituksiin. — Nuorisoseurat — maksakaa kunniavelkanne!

Nuorisoseurojen säännöt.

Uuden, vuoden alkupuolella ilmestyneen Yhdistyslain mukaan on kaikki yhdistykset, niihin luettuna myöskin nuorisoseurat, tämän vuoden kuluessa merkittävä Sosiaalishallituksen pitämään yhdistysrekisteriin. Ennenkuin ne sinne hyväksytään tulee n.-seurojen säännöissä olla mainittuna eräitä asioita, jotka kokonaan puuttuvat useimpien n.-seurojen entisistä säännöistä. Sitä varten on valmistettu erikoiset mallisäännöt. Niitä painetaan ja lähetetään keskusseuran puolesta tarpeellinen määrä. Nämä säännöt on seurojen sille kokouksissaan hyväksyttävä ja sen jälkeen Keskusseuran sihteerille lähetettävä joka toimittaa ne rekisteröitäväksi. Tarkemmat ohjeet annetaan samalla kuin sääntöehdotus lähetetään.

Samasta syystä on Keskusseuran ja aluepiirienkin sääntöjä muutettava. Keskusseuran sääntöjen muutos tulee esille kohdakkoin pidettävässä kokouksessa. Johtokunta on valmistanut sääntöehdotuksen ja samalla päättänyt myöskin ehdottaa yhdistyksen nimeksi »Kymenlaakson nuorisoseurojen keskusseura».

Keskusseuran yleinen kokous.

Yleinen nuorisoseurojen edustaja kokous pidetään tulevan lokakuun 19 päivänä (ei 12 päivä kuten ennen on ilmoitettu) Inkeröisten kansanopistolla. Kokouksessa käsitellään seuraavia asioita:

Esitetään ja hyväksytään Johtokunnan laatima työsuunnitelma.

Tarkastetaan ja hyväksytään sääntöjen muutosehdotus.

Selostetaan n.-seurojen eri työmuotoja y. m.

Kokous alkaa klo 8 a. p. Siihen saapuu myöskin Suomen Nuorison Liiton sihteeri op. M. Alpiranta.

Kokoukseen on seurojen lähetettävä runsaasti edustajia ja jokaisen on varattava evästä mukaan.

Esitettävät ohjeet ovat tällä kerralla tulleet entistä runsaammiksi. Sittenkään ei ole voitu kaikkia niin perusteellisesti tehdä kuin olisi ehkä ollut tarvis. Mutta siinä toivossa, että mitä ei ole käsitetty sitä kysytään lopetan toivottamalla parhainta työvuotta.

J. P. Sederholm.

Pöytäkirja tehty Tammion
A. S. johtokunnan kokouk-
sessa 16 p. marrask. 1919.

1 §

Tietyt luottelu papausdotaan asaaottaneista nuorissuuran jäsenistä.

2 §

Kotiopintoja asaaottanen lukumäärää tiedustelemaan lupautui Rerttu Suomalainen ja Tuovi Pitkänen.

3 §

Laulunjohtajaksi valittiin Eino Suomalainen.

4 §

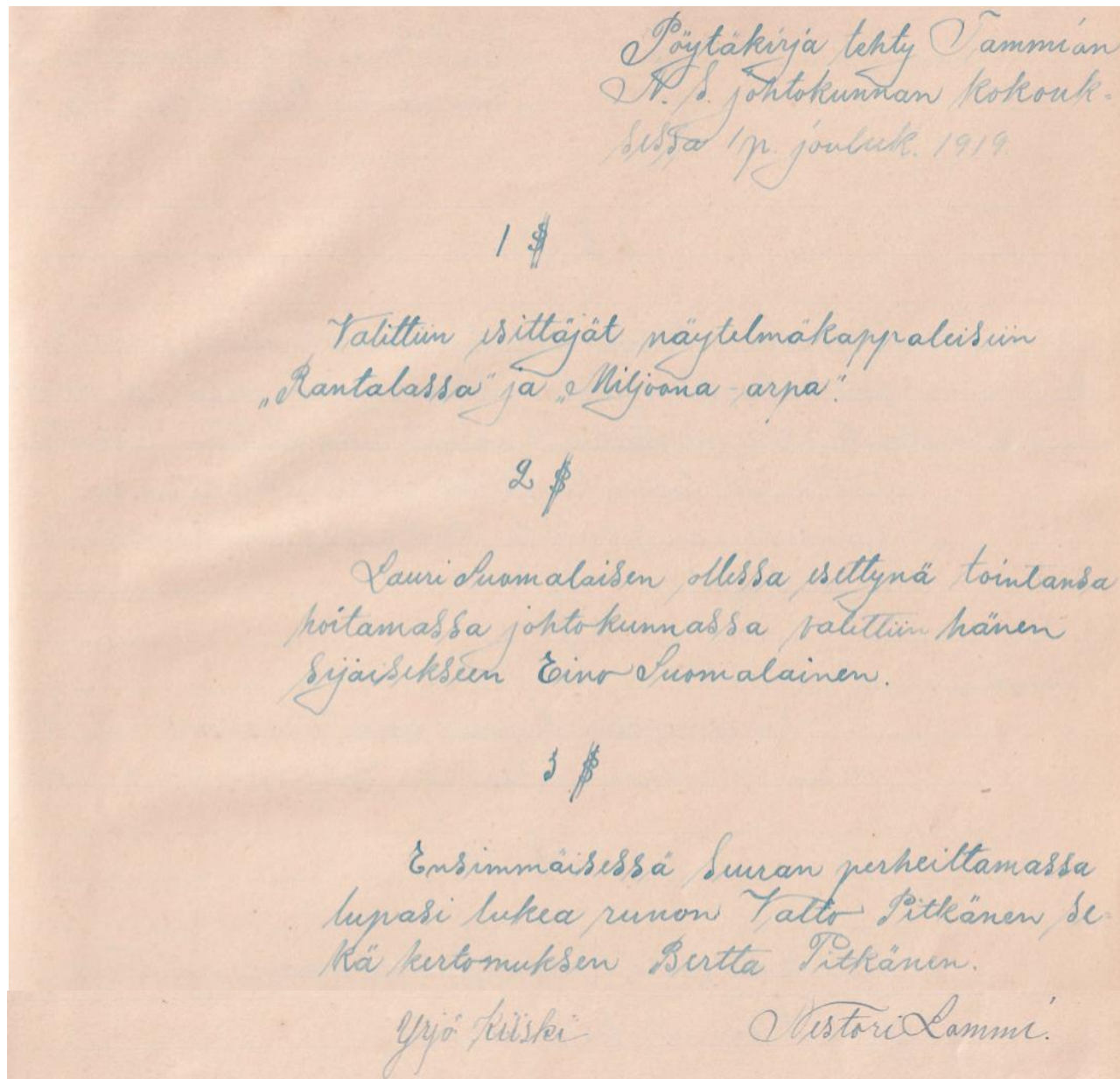
Katsottiin tarpuelliseksi tilata Nuorissuuralle 2 kpl. nuorison laulukirjaa. Tilauksen (oston) suorittaa Eino Suomalainen.

5 §

Käytelmäkirjojen puutteellisuuden tähden päätettiin pyytää nimiluetteloa ja hintailmoituksia A. Karistolta ja Edistysseurojen kustannus O. Y. lta.

Yrjö Riiski

Nestori Lammi.

Rantalassa : kolminäytöksinen näytelmä

Alpi, Eero, kirjoittaja

 Kirja | Karisto | 1916

Miljoona-arpa : yksinäytöksinen pila

Jääskeläinen, Pasi, kirjoittaja

 Kirja | Karisto | 1914

PYRKIJÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

N:o 12
Joulukuu

TOIMITTAJAT:
Aukusti Ripsaluoma (vastaava) ja Martti Alpranta.
Toimitusvaliokunta: Santeri Aikio, Salomon Levämäki,
Niilo Liakka ja Lauri Merikallio.
Tilauhinta 6 mk. vuosikerta. Os.: Helsinki, Annank. 29.

1919
30:s vuosikerta

Correggio

Pyhä yö.

Pyhä yö.

*Pyhä yö,
yö lapsuusmuistoin,
onnen aikain,
yö juhlalauluin,
taruin, taikain,
yö enkelten,
yö riemujen.*

*Pyhä yö,
yö valkeuden
tahdon hyvän,
yö pyrkimyksen
suuren syvän,
yö jumalten,
yö autuuden.*

Joulun tullessa.

*Jo meille taasen juhla tuttu saa,
niin vanha, kuitenkin se ain' on uusi,
kuin lasna, milloin hämyyn painui maa
ja sytytettiin kirkas joulukuusi;
oi, kuin se tuoksusi ja vihannoi!
Kuin kumma taika tenhonnut ois meitä,
hartaina kuuntelimme säveleitä,
kun vanha virsi uudestaan taas soi.*

*Ja ihanasti kaikui sävelouo:
— On uusi valta tullut maailmahan;
se kärsiville lohdutuksen tuo
ja hyövydellä poistava on pahan,
on häviävä pimeys ja yö,
kun aukeneepi uuden aamun valo,
nyt sydämiin saa rakkauden palo,
ja alkaa heelmäin aika, päivätyö! —*

*Nyt pirtin takkatulet roihuaa,
herttaisen lämmön luovat lattialle,
nyt vanhuksetkin nurkastansa saa,
ja kertyy lapset, menneet maailmalle,
taas kaikki ääreen vanhan kotilieden.
Ja monet toiveet, mitkä aika kaas,
ne nousee, nuortuu, lapset lähtee taas,
mut kuvat armaat mukansa vieden.*

*On kuni kulkijallai koti ois,
niin kumma rauha mieleen hiljaa siirtyy,
kuin käsi hellä erheet veisi pois,
kuin valo puhtahasen hankeen, piirtyy
sydämeen mietteet, joit ei ollut ennen —
Ankea aatos häipyä, häviää,
kuin päivän paistaessa sulaa jää,
kirkkaina kyynelinä muistoon menen.*

*Kynttilät loistaa kauas pimeään,
kun kansa jouluaamun kirkkoon ajaa,
helisee tiuku ilmaan talvisään,
julistaa kelloin kaiku Lunastajaa,
mi meille syntyi kauan, kauan sitten —
Ken uskostansa eksyi kulkeissaan,
hän toivoo löytävänsä uudestaan,
min unhotti pois leikkiin lapsuuden.*

*Tuo, joulu, valon juhla, tullessas
ees hetkeks, rauha, lämpö ihmisrintaan;
se jospa ottais vastaan lahjojas,
näin itse vaalis omaa parahintaan;
— se ehkä lientäis kiroin katkeruuden
ja vaimentaisi itkun, vainotyön,
kahleista päästäis meidät vihan, yon,
ja kaikille tois hycän tahdon uuden.*

U. S.

.....

Jouluni.

Tuli joulu, vanha vieras,
kaukaa talvitietä pitkin.
Kuuset seisoi kukkapäissä,
lumihunnuin niinkuin häissä.
Omaa rinnan tyhjyyttäni
minä yksin hiljaa itkin . . .

Tuli joulu, tuttu vieras,
tuolta kylätietä pitkin.
Portaat laastiin, pöydät pestiin,

saatiin kutsut joulukestiin . . .
Unhoituksiin jäätyäni
minä yksin hiljaa itkin . . .

Tuli joulu, hyvä vieras,
tänne pihatietä pitkin.
Pystyvalkee tehtiin takkaan,
kuulin kohta virren rakkaan . . .
Omaa jouluonneani
minä yksin hiljaa itkin . . .

Eetu Husgafvel.

Sinä ja minä.

Sinä ihminen tervehen järjen,
toimen ja valon,
minä kyynelraskaiden mielteiden
polttavan palon
ja hullujen, herkkien haaveiden sairas
lapsi.

Sinä ihminen uhkuvan voiman
ja raittihin työn,
minä outojen unien keralla
leikkiä lyön,
yöt itketyt yksin vei kukkaset poskiltain.
Aili Laine.

KYMINLAAKSON NUORISOYHDISTYS.**Kuusankoski.**

Kuusankoski 27 p. maalisk. 1919.

Kyminlaakson Nuorisoseuroille.**Sihteeri-toimi.**

Yhdistyksen monivuotinen puheenjohtaja opettaja Osk. Oksala ei ole voinut enää ottaa tointa vastaan. Hänen tilalleen valittiin vuosikokouksessa kansanopistonjohtaja pastori R. Kalliala. Opettaja Keränen, joka noin 20 vuotta on toiminut sihteerinä ja rahastonhoitajana on myöskin eronnut tehtävästään. Hänen tilalleen on valittu *opettaja J. P. Sederholm* Kymintehtaalta. Yhdistyksen sihteerin ja rahastonhoitajan postiosoite on tästälähin Kuusankoski.

Neuvontatyö.

Kuluneet vuodet ovat monessa suhteessa olleet vaikeita nuorisoseuratyölle. Monen nuorisoseuran on täytynyt supistaa toimintaansa mahdollisen vähiin. Usea n.-seura on tavalla tai toisella joutunut kärsimään aineellisiakin vahinkoja. Nämä ovat vaikuttaneet masentavasti nuorisoseuratyöntekijäin mieliin.

Nyt ovat kuitenkin vapaammat ja enemmän tuloksia lupaavat ajat vihdoinkin koittaneet. Nuorisoseurat saavat taas toimia vapaasti. Ne voivat kokoontua taloillensa ja toteuttaa keskeneräiset suunnitelmansa. Monet nuoret, jotka ennen etsivät toimintahalulleen tyydytystä muualta rientävät nyt n.-seuraan. Se asettaa n.-seuroille taas suurempia kasvatuservelvollisuuksia. Siihen tarvitsevat n.-seurat apua varttuneemmalta ja kehittyneemältä väestöltä. Sitä koettaa yhdistyksen johtokuntakin antaa. Sihteeri-toimen järjestelyn yhteydessä on ajateltu että allekirjoittanut nyt kevään ja kesän aikana tekisi sellaisia lyhyempiä neuvontamatkoja, mitä koulutyö sallii ja tulevana syksynä otettaisiin yhdistykselle 1 tai 2 kuukaudeksi kiertävä n.-seuratyön neuvoja. Näillä keväisillä matkoilla olisi tarkoitus saada kaikki n.-seurat jalkeille ja jo ennen päätetyt piiritoimikunnat toimimaan, että sitte syksyllä kaikki olisi valmiina neuvojaa varten.

Vuosivero.

Edellä selostettua neuvontatyötä ei voida toteuttaa tyhjin käsin. Sitä varten tarvitaan varoja, nyt vielä enemmän kuin ennen. Näitä seikkoja silmällä pitäen korotettiin vuosikokouksessa jäsenvero 75 penniin jäseneltä. Sen lisäksi päätettiin vielä seurojen varallisuus

den mukaan kantaa ylimääräinen vero. Johtokunta on ryhmitellyt seurat ja päättänyt ylimääräisen veron eri nuorisoseuroilta seuraavaksi: Aitomäen 50 mk., Viiri 50 mk., Haapa- saaren 50 mk., Miehikkälänkylän 50 mk., Purhon 50 mk., Kymin 50 mk., Väinölän 50 mk., Korkeakosken 50 mk., Saveron 50 mk., Korvenkylän 50 mk., Sarastus 50 mk., Koitto 50 mk., Laajakosken 50 mk., Pyrintö 50 mk., Kajastus 50 mk., Tammion 50 mk., Valkealan 50 mk., Hurukselan 50 mk., Pitkäpaaden 100 mk., Tavastilan 100 mk., Soihtu 100 mk., Kyminteh- taan 100 mk., Kuorsalon 100 mk., Evijärven 100 mk., Ravijoen 100 mk., Kuutsalon 100 mk., Pitäjänsaaren 100 mk., Elimäen 100 mk., Heinlahden 150 mk., Vilppulan 150 mk., Oravalan 150 mk., Raussilan 150 mk., Kuivalan 150 mk., Sippolan 150 mk., Valonsäde 150 mk., Tir- van 150 mk., Suursaaren Suurkylän 150 mk. ja Selänpään 150 mk. — Jos jollekin seuralle kävisi mahdolliseksi suorittaa suurempikin maksu, niin olisi se hyvänä säästönä seuraavia aikoja varten. — Onhan rahan saanti n.-seuroille nyt verrattain helppoa. Sentähden ei yllä- olevan veron suorittaminen tuottane vaikeuksia. Rahat voidaan lähettää postiosoituksena ja mitä pikemmin sitä parempi.

Jäsenmaksujen korotus.

Näin rikkaina raha-aikoina on useasta n.-seurasta tuntunut säännöissä määrätty jäsen- maksu 50 p. tai 1 mk. liian pieneltä. Siksi ovat muutamat seurat jo muuttaneet sääntöjään siinä kohden. Useat n.-seurat ovat tiedustelleet voisivatko he kantaa suurempia jäsenmak- suja sääntöjä muuttamatta. Tämän johdosta johtokunta huomauttaa, että korkeamman mak- sun kantaminen käy kyllä sääntöjä muuttamattakin päinsä kunhan se mitä yli sääntöjen määrän kannetaan otetaan ylimääräisen veron nimessä. Jos seurat haluavat sääntöjensä muut- ta tässä tai muissa kohdin, niin on johtokunnalle lähetettävä muutos-kok. pöytäkirja ja muutetut säännöt kokonaisina (ei ainoastaan muutettu kohta) 2 kappaleena ja vahvistus- maksu 10 mk.

Kymlenlaakson nuorison kevätjuhla.

Useina viimeisinä vuosina ei yhdistyksen kesäjuhlaa ole ulkonaisten vaikeuksien täh- den voitu pitää. Nyt kuitenkin on se päätetty toimeenpanna Inkeröisten kansanopistolla ensi kesäkuun 8 päivänä eli ensimmäisenä Helluntaipäivänä. Jublaan järjestetään entiseen tapaan kilpailuja kuorolaulussa, torvisoitossa, urheilussa ja mahdollisesti myöskin kansan- tansseissa. Tarkempi kilpailuohjelma julaistetaan kohdakkoin. Sen saavat haluavat seuran sihteeriltä. Nyt on jo ruvettu harjoittamaan kansantansseja ja urheilua. Laulukuorot ja soittokunnat ovat valmiiksi järjestettävä, että ohjelman julaistua voidaan heti harjoituksiin ryhtyä. — *Kokoontukaamme taasen suurin joukoin juhlaan itse innostumaan ja toisia innos- tamaan. Muodostakaamme juhlasta oikea nuorison kevätjuhla.*

Nuorisoseuralaiset!

Monet teistä eivät minua tunne. Enkä minäkään teistä monta tunne. Mutta se työ, jota teemme ei liene aivan outo kellekään meistä. Olkoon se yhdistäjänä ja tunnetuksi tekijänä välillämme. Muodostukoon yhteistyömme vmmärteelliseksi ja tulokselliseksi. Sitä puolestani toivon.

J. P. Sederholm.

LAULU- JA SOITTO-OHJELMA

KYMINLAAKSON LAULU- JA SOITTOJUHLAAN
INKEROISISSA TULEVAN KESÄKUUN 8 PÄIVÄNÄ
(HELLUNTAINA).

YLEISOHJELMA:

Sekakuorot:

Kotiseudulle, P. J. Hannikainen Kv. 49 v.
Katson virran kalvohon, L. Madetoja Kv. 39-40 v.
Luojan kukka, A. Maasalo Kv. 39-40 v.
Liidellyt oon leivon lailla, H. Klemetti Kv. 51 v.
Isänmaalle, J. Sibelius, Kv. 11 v.

Mieskuorot:

Virta venhettä vie, T. Kuula, Yliop. laul. 3 v.
Suomal. kansanl., sov. Gripenberg, Kv. 11 v.
Sotamarssi, R. Kajanus, Kv. 11 v.

Naiskuorot:

Varjo vaan, O. Kotilainen, Kv. 11 v.
Kalastajan laulu merellä, H. Borenus, Kv. 1.

Kaikille yhteisesti (torvien säestyksellä):

Nouskaa aatteet murh. alta, Kv. 11 v.

Torvisoittokunnat:

Suomalaisia säveleitä, sov. Pahlman, Kv. partit. 7.
Menuetto Prinsessa Suususesta
(Saadaan op. J. Laurikaiselta, os. Kuusankoski.)
„Sefira” Intermetso Siede, K. G. Fätzerin partit. 78.
Virran rannalla, Järnefelt, Kansanv. partit. 9.
Porilaisten marssi.

Kilpailuohjelma :

Sekakuorot:

I sarjassa

Kuolema kannelta löi, E. Linko, Kv. 52 v.
Toinen laulu valinnan mukaan.

II sarjassa

Syyslaulu, H. Klemetti, Kv. 37 v.
Toinen laulu valinnan mukaan.

Mieskuorot:

Leivo, P. J. Hannikainen, Kv. 17 v.
Toinen laulu valinnan mukaan.

Naiskuurot:

Kappeli, C. Kreutzer, Kv. 15 v.
Toinen laulu valinnan mukaan.

Yksinlaulussa:

Kaksi laulua oman valinnan mukaan.

Torvisoitto-kunnat:

I sarjassa

Unelmakuva Mydleton, K. G. Fatzerin partit. 44.
Toinen kappale valinnan mukaan.

II sarjassa

Serenaadi Schubert, Kv. torvis. Mannerström N:o 3.
Toinen kappale valinnan mukaan.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa 28/12-1919.

1 §

Suomen Nuorisoi-Liiton järjestämiin nuorisoi-
opastuskursseihin, joka alkaa Imkeröissä 4 p. maaliskuu-
kuuta 1920 ja kestää 5 päivää päätettiin lähettää
edustaja ja lupautui siksi neiti Ida Lammi.
Nuorisoseuran puolesta kustannetaan hänellä ruo-
ka ja kyydit.

2 §

Nuorisoseuran toiminnasta, ilmoitusten teke-
minen Haminan Lehtien jäi Juhro Koukin huoleksi.

3 §

Ensimmäiseksi perheillan hammaamaan valittiin seuraavat henkilöt: Hanna Pitkänen, Lyydi Suomalainen, Agnes Tähtinen, Ida Lammi, Lyyli Kiiski, Terneri Saarinen, Eino Suomalainen, Taitto Pitkänen, Arjo Kiiski ja Nestori Lammi.

4 §

Yleinen illama päätettiin pitää 15 p. tammikuuta v. 1920 eli ensimmäinen sunnuntai jälkeen Loppiaisien.

5 §

Ilmoitus edellämäisestä illamasta päätettiin julaista heti paikallakunnan molemmissa sanomalehdissä. Ilmoituksen tekeminen jäi seuran kirjurille.

6 §

Näytelmäkappaleen lisäksi illaman ohjelmaan otettiin vielä seuraavaa: Runo, jonka lukee Eda Lammi yhteislauluja ja puhe ja Kymenlaakson Nuorisoyhdistyksen puheja siihen lupautuu.

7 §

Soittajan hankkiminen illaman loppuohjelmaan jäi Haarto humalaiselle.

Urho Ruuski

Nestori Lammi.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1920 / 01.01.1920 no 1

PYRKIJÄ

Kuulkaat kuinka kutsu kuuluu!

Kuulkaat kuinka kutsu kuuluu:
Käykää työhön jaloon, pyhään!
Työhön aatteen vainiolle,
aatteen sen mi yhdistymään
saisi maamme kansalaiset:
nuoret, vanhat, miehet, naiset.

Kuule kuinka kutsu kuuluu
sulle veli, sulle sisko.
Tälle pyhäll' kutsunnalle,
veli, kuuro olisitko.
— Et, jos rinnas pikkuisenki,
sykähtelee isäinhenki.

Esi-isämme jo ennen
tätä maata perkas, nuokkas.
Nuoripolvi väsähdätkö,
ruostumaanko jätät kuokkas?
Ei! Mä veljet teihin luotan,
työhön kansan teitä vuotan.

Kitkekäätte rikkaruohot
maasta tyystin, juurinensa!
Tasoittakaa suunnat jyrkät,
mi on haitaks' toisillensa.
Umpeen luokaa rajauomat,
katkerien mielten luomat.

Herätelkää yhteistunto
katkerihin vihanmieliin.
Äänen sävy sointuisampi
soimaan myrkyllisiin kieliin.
Viha, kosto karkoittakaa,
mäet, notkot tasoittakaa!

Syömmet kaikki sykkimähän
isänmaalle yksin saakaa!
Ken vain auttaa itseänsä
maansa yhteisönnön kaatua.
Kuulkaat siis tää kutsu Suomen:
synnyinmaalle luokaa huomien!
Kust. Härmäläinen.

.....

PYRKIJÄ

Kotiseutu.

Mulla huurtehen huntujen takana on
oma maailma, maaseutu kulta.
Siellä laajain laihojen äärillä
kytö-sauhut ja turpehen tulta.
Se «kaininuhriinsa» uusii nyt
ja Herramme armo on suuri:
Savu sakea taivasta tapailee,
kain kivinen «Kiinan muuri».

En häilyvän hännystakkeja nää,
en katujen perhoa arkaa.
Siellä haastaa harmaa nainen ja mies,
heillä «vormu» on lampaan sarkaa.
Voin nähdä viidassa paimenen,
joka huilua huulilla kantaa,
joka jokirantoja raiuttaa
ja soittelee soitin rantaa.

Nään ruskon kullassa kuhilaat
ja pelloilla ankarat aumat.
Nään lampaan lapset ja vasikkahaat
ja karjuvat karjain laumat.
On illalla rivissä rinnakkain
rapun penkillä ruskeeta rintaa,
kun sorsat joella soutelee,
ui ulpuina unista pintaa.

Ah, aamuko alkaa ja aitoistaan
heräs helkkyyvä tyttöin kuoro.
Oi, suokaahan kultaiset kuontalopäät
edes käelle kukkumisvuoro.
Käki piipahti kuusehen pisimpään
ja sieltä nyt helmiä heittää.
Työtöt tuolla jo laulavat lampailleen
ja einestä emännät keittää.

Einari Vuorela.

PYRKIJÄ

Illusiooni.

Muurahaiset ovat pieniä.
Ihmiset ovat suuria.
Kuitenkin on ero vain välimatkassa.
Katsele muurahaisten hyörinää ihmis-
silmällä,
tähystele miljoona-kaupunkia lintupers-
pektivistä!

Missä on ero?
Kumpi on suurempi?
Sama touhu ja tohina.
Sama kiihkoisa kiire,
sama huutava hulluus.
Sanon muurahaiselle: oeli minne menet?
Ei vastata kerkiä.
Pysäytän ihmisen: minne matka?
Mikä kipunoiva kiukku.

Eivät kerinneet kumpikaan.
Ja kummallakin olisi ollut kyllin aikaa.
Tahtoisin huutaa liikkeelle: pysähdy!
Tahtoisin kirkua hälinälle: hiljene!
Ei ole kiirettä.
Kyllä kerkiätte.
Kulkiessa vain kuluu,
kiihkoisassa kiireessä vain tylsistyy.
Istukaa ja ajatelkaa.
Ajatus syleilee maailmoita.
Se on lentokone, jonka siipien alla aika
hukkuu
ja matka ei merkitse mitään.
Maailma on kuin karttapallo, tähti-
maailma
kuin sähkölamput kirkonkatossa.

Einari Vuorela.

Pöytäkirja tehty Tammion N. S.
johtokunnan kokouksessa 6 p. tammik.
1920.

1 §

Perheiltama määrättiin pidettäväksi 25 p. tammik. ku-
lunaa vuotta.

2 §

Ohjelmaan päätettiin ottaa seuraavaa: Laulua,
harjoitusvitelmä, kertomus, Laulua, ilvitys, runo, näytel-
mäkappale ja keskustelua. Seuralahti "Uerra" myöskin
ilmestyä tällaisen tavoin mukaan.

Yrjö Kuiski

Kestari Lammi.

Haminan Lehti / 08.01.1920 no 2

<p>Maas. 1 k. 4 s. 45 mm.</p> <h1>ILTAMAN</h1> <p>toimii</p> <p>Tammion Nuorisoseura</p>	<p>t.k. 11 päivänä Talo-osuuskunnan talolla.</p> <p>OHJELMASTA mainittakoon: puhe, runo ja 3-näyt näyte-mä „Rantalassa“ y.m. Lopussa fanssia.</p> <p>Alkaa klo 6 illalla.</p> <p>Huvitelemikonta.</p>
---	---

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. Koukussa 12 p. tammik. 1920

1 §
Päätettiin pitää uusi yleinen illta t. k. 25 p.,
jäs talvi siiksi rakuntuu.

2 §
Entisen ohjelman lisäksi otettiin vielä runo, ru-
no ja kuplettilaulua.

3 §
Iltoitusten tekeminen sanomalehdissä jäi Juhon
Koukulle.

4 §
Illta alkaa kello 5 illalla.

5 §
Ovrahaa kannetaan 4:- ja 3:- mk. aikuisilla ja
1:- mk. lapsilla.

6 §
Ravintolasta lupasivat huolehtia Seuran nais-
henkilöt.

7 §
Tätettiin vielä Seuralle liikinjohdaja ja tuli
siiksi rouva Emmi Kouki.

8 §
Keskusteltiin kysymyksestä otuorisosurat ja kassava
nuoriso ja tultiin siihen tulokseen, ettei lapdilla yleensä
ole saveliasta käydä kaikissa illtamissa vaan olisi
ot. S. toimista järjestettävä viikotia illtamia keitä varten.
Tätettiinkin toimikunta edellämämainittuun tarkontuk-
seen ja kuuluu siihen seuraavat henkilöt: Taino
Björck, Juhon Kouki, Eino Suomalainen, Turneri Saari-
nen, Yrjö Kuiski, Emmi Kouki, Hanna Pitkänen, Steg-
nes Fäktinen ja Saima Saarinen.

Yrjö Kuiski

Nitori Lammi.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1919 / 01.02.1919 no 2

Talvella.

Hiihtäen talvipäivän ikävässä
saavun metsän viljeltyhyn laitaan,
levähtämään seisahtumaan tässä
nojaan sammaloituneeseen aitaan.

Alla paksuin, hyytävien hankein
uinuu oras, vuoden toive, sato,
jonka kohtaloa mielin ankein
mieltii tyhjä, ränsistynyt lato.

Aatos sama mielen myös täyttää
ja se toiveitteni nousun epää.
Sulamattomilta hanget näyttää,
joiden alla toivonoras lepää.

Kadon monen nähnyt koivu vakaa
sääliväisnä nyökähtelee, viippuu,
aurinkoinen katsoo pilvein takaa
niinkuin lausuin: täältä kaikki riip-
puu!

Hyväksytty

448/20k.S

7

Kaavake (aatteellisen) yhdistyksen yhdistysrekisteriin ilmoittamista varten.

(Ilmoitus, joka on maksuton, sisällytettävään liitteeseen kolmena kappaleena.)

Paikallisviraston diarinumero _____
Sosiaalihallituksen diarinumero *1914 20*
240

Tuonut } *Tammii - kuuni 15* p:nä 19*20*
Saapunut }

Piipsaluoma.

Yhdistyksen rekisterinumero *2598*
Merkitty } yhdistysrekisteriin siv. *439 y. R. x*
paikallisuetteloon siv. _____
Kuulutettu rekisterilehdessä N:o *31.*

Sosiaalihallitus on hyväksynyt tämän yhdistyksen merkittäväksi yhdistysrekisteriin.

Helsingissä, Sosiaalihallituksessa

Marras kuun *3* p:nä 19*20.*

W. Haanpää
Sihteri *J. J. Mänttä*

Yhdistyksen nimen on rekisteröity, yhdistyslain 23 §:n mukaisesti lisätty r.y.

Ilmoitus yhdistysrekisteriin.

Sosiaalihallitukselle ilmoitetaan täten yhdistysrekisteriin merkittäväksi alempana mainittu yhdistys.

Yhdistyksen nimi: *Tammion Nuorisaseura.*

Yhdistyksen kotipaikka: *Tammio. Veltskalahden*

kuuni

Yhdistyksen tarkoitus ja toiminnan laatu: Yhdistyksen tarkoituksena on herättää ja vireillä pitää nuorisossa isänmaallisen hengen elähyttämää ja kristillissiveellisen elämäntarkoituksen kanssa sopusointuista harrastusta kansalaissivistykseen ja itsekasvatukseen.

Tarkoituksensa saavuttamiseksi yhdistys panee toimeen keskustelukokouksia, luentotilaisuuksia, jalostavia juhlia ja iltamia, levittää seuran tarkotusta edistävää kirjallisuutta, herättää laulun ja soiton y. m. taiteiden sekä urheilun ja yhteiskuntataloudellisten kysymysten harrastusta ja toimii muillakin tavoin sivistyksen ja valistuksen levittämiseksi.

Juhliinsa ja iltamiinsa on yhdistyksellä oikeus kantaa pääsymaksu.

*Maanantai 22 p:nä 1920
Tammion Nuorisoseuran puolesta
W. Haanpää
Sihteri*

Yhdistyksen johtokuntana olevain henkilöiden nimet ja kotipaikat:

Esimies: Urho Ruuski kotipaikka

Tehkalahde n kunta. Jäsenet:

✓ Valto Pitkänen, kotipaikka Tehkalahden kunta

✓ Histori Lammi, kotipaikka -''- kunta

✓ Erkki Pitkänen, kotipaikka -''- kunta

✓ Lauri Suomalainen, kotipaikka -''- kunta

✓ Antta Pitkänen, kotipaikka -''- kunta

✓ Tuoni Pitkänen, kotipaikka -''- kunta

✓ Helja Pitkänen, kotipaikka -''- kunta

✓ Herttu Suomalainen, kotipaikka -''- kunta

Yhdistyksen nimen merkintään oikeutettujen henkilöiden nimet ja kotipaikat:

Johtokunnan esimies Urho Ruuski, kotipaikka Tehkalahden kunta

Johtokunnan kirjuri: Histori Lammi, kotipaikka Tehkalahden kunta

Täydellinen postiosoite: Klamilla - Tammiö

Tammiassella marraskuun 9 p:nä 1919.

Urho Ruuski
Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja

Tähän ilmoitukseen on liitettävä:

- 1) yhdistyksen perustamista koskeva sopimuskirja siihen sisältyvine sääntöineen;
- 2) selvitys hallituksen jäsenten nimistä ja kotipaikoista. (Tämä selvitys on tarpeellinen sen takia että hallituksen jäsenet yhteisesti voivat aina edustaa yhdistystä ja merkitä sen nimen);
- 3) selvitys siitä kuka tai kutka ovat oikeutetut merkitsemään yhdistyksen nimen.

NUORISOSEURAN KASSAVIHKKO 1915 – 1920

*Tammion
N.S. Kassavihko
1915.*

Tulot v. 1915

	pp.		lont.	pen.
Tammik.	8	Piirto edelliseltä vuodelta	706	99
"	"	Jäsenmaksuista y. m.	28	1
"	6	Perheiltä saatu Piirton	42	12
Maalisk.	21	"	18	-
Huhtik.	5	"	47	61
Piirto.			842	73

Menot v. 1915

	pp.		lont.	pen.
Tammik.	8	Illan aavastelu kankituita		
		lapseista	2	90
"	5	1/2 sylt. halleja a/12ont	6	-
"	6	Leimon lasku y. m.	19	83
"	7	Koulun vuokraa	10	-
"	9	Pyrkiä lehti	2	50
Maalisk.	21	4 kpl. Midallia ja ranska	8	53
"	"	Naisien palkinnut	4	-
"	"	Leimon lasku	7	-
"	"	Paperia		60
Huhtik.	1	"Pöytä"	23	
"	"	"Naisille"	10	
"	"	3 kpl. Midallia	5	
"	"	3 " pintanauhoja	4	
"	9	Leimon lasku	11	10
"	"	Koulun vuokraa	15	
"	"	Paperia ja metallimateriaalia		50
"	"	Penkaali ja kynnetit	1	
Huhtik.	27	11 kg. tervaa a/50p.	5	50
		Kassa viikko		25
Piirto			126	73

Tulot v. 1915

	pp.		lont.	pen.
Jouluk.	29	Piirto	842	73
		Illan aavastelu Piirton	80	25
Kokonaissuuruus			922	98
Summa lont.			922	98

Tarkastettu ja hyväksytty

Menot v. 1915

	pp.		lont.	pen.
Jouluk.	29	Piirto	126	73
"	"	Kantolija	1	10
"	30	Postimerkkikahvin näytelmä	3	75
"	"	Koulun vuokraa	10	-
"	"	Leimon lasku	14	75
"	"	Illan aavastelu	5	50
"	"	Jussi-Pöytä kassalle	2	50
"	"	Muita menot	3	95
Kokonaissuuruus			168	10
Jäännös (puhdasvoitto)			754	88
Summa lont.			922	98

Haimo Björck
1915/16

Tuloja v. 1916		
pp.		Smt. pen.
Tammik. 6	Piirto edelliseltä vuodelta	774 88
" "	Jäsenmaksut, puhutti ja muu postia	29 80
Helmik. 13	Perheiltamasta saatu Pruttu	29 50
Maalisk. 12	Ilmasta Pruttu	148 70
" 14	Kyöläisten kirkon kirkonkassasta	17 5
Koko		974 93

Menoja v. 1916		
pp.		Smt. pen.
Tammik. 6	Ilman laupeisiin	3 20
" 14	Pöytä lehti	2 30
" 15	Kirjeen lähetyksen kaakko- pöytäkirja	33
Helmik. 13	Pöytäkirja	15
" "	E. Lempiin lasten	15
" "	Rakkauskassan "	3 75
" "	Naisten palkinto	2 75
" "	Pokeria	1
" "	Pokeria	2 40
Maalisk. 7	Jäsenmaksuja H. yhdist. Nykterille a/80p.	14
" "	Kirjeen lähetyksen	35
" 12	Lasten kassan kirkon kirkonkassasta	83 55
" "	J. Pitkän lasten	8 80
" "	E.	14 60
" 14	Sanoma lehti ilmoitukset	6 40
Koko		175 85

Tuloja v. 1916		
pp.		Smt. pen.
	Piirto	974 93
Huhtik. 2	Pääkirjoitus rahojainhoidosta	7
" "	Perheiltamasta	19 35
Heinäk. 30	Kesäjuhlasta saatu Pruttu	633 30
" "	Jällelääkkeitä ja postimerkkejä	5
Kokonaistulo		1639 58
Summa Smt.		1639 58

Tarkastettu ja hyväksytty

Menoja v. 1916		
pp.		Smt. pen.
Maalisk. 14	Piirto	175 85
" 26	4 kpl. Palkintoja	16
Huhtik. 2	Lemon lasten	11 25
" "	Jussi Pitkälle	3
" "	Korj. matk. siirra ja onnukset	4 80
" "	Tuhtori Suomalaisten puolesta	30
" 5	Pöytäkirja tehty kirkon H. lehdessä	1
" "	Pöytäkirja oimien puurtimista pöytäkirja	1
" "	Kalle Pitkälle puolesta	30
" "	Jussi " leusta ja paperista	1 10
Heinäk. 30	Kesäjuhlan menot laulunmuuttam. Kokonaismeno	660 30
Jäännös (puhdistus)		875 30
Summa Smt.		764 28
Summa Smt.		1639 58

Waino Pitkän, H. Yrjö

Tulot v. 1919.				Menot 1919.			
Tammik.	6 p.	Turto edellistä vuodesta	529 98	Tammik.	9 p.	Käpälälehystä ja paperista	50/-
"	"	Jäsenmaksuista ja postista	36 25	Helmik.	16 p.	Uttamasta menoja	
Helmik.	16.	Uttamasta saatu Brutto	375 50			laskun mukaan	204 25.
"	"	Lisäankkuroitus rakoja	4 50			Pyyntien tilaus	5 -
				Maalisk.	23 p.	Janomalokki ilmoitukset	18 -
				"	"	Perunkin vuokra	2 -
				"	"	Pääosyleiput	2 -
				"	"	Talon vuokra	50 -
				"	"	Soittajan palkkaa	40 -
Maalisk.	23 p.	Mänttäläklässä pidetyssä		"	"	Kirjojen kuluista	1 50.
"	"	Uttamasta saatu Brutto	300 50	Neljänk.	30 p.	Nimen kuivatus jokoolin	8 -
		Kokonais tulo	1539 53				331 25
		<u>Summa Post.</u>	1539 53			Turto	331 25
		Turto					

Tulot 1919				Menot 1919.			
		Turto	1539 53			Turto	331 25
Kesäk.	24 p.	Kiellolaki-merkeistä	87 -	Heinäk.	9 p.	Jäsen vero k. N. Yhtötyöskalle	39 75
Kesäk.	29 p.	Kesäjuhlasta Brutto	2239 35			Yhmiääräisen maksu k. N. Y.	50 -
Elok.	5.	"	142 70	Huhtik.	8 p.	Usva paperia	1 50.
		Kokonais tulo	5278 58	Toukok.	30 p.	100 kpl. kiellolaki-merkeistä	81 50
				Kesäk.	29 p.	Menot kesäjuhlassa	
				"	"	laskun mukaan	1697 40.
				Elok.	3 p.	"	670 05.
		<u>Summa Post.</u>	5278 58.			Kokonais menot	2871 45.
						Jäännös (puhtaus väk)	2407 13.
						<u>Summa Post.</u>	5278 58.
						Talon rakennukseen on	
						annettu porraus rat-	
						kaa yhtiönsä	2280 90.
		Kassassa on rahoja				Tammikuussa 9 p:n marrask. 1919.	168 23 p.
		Tilit tarkastettu ja hyväksytty				Einas Kouki: Hanna Pitkämä	

1919 Tulot		1919 Menot	
marrask 9	Suisto ed. puolella	marrask 15	Miesin ääntöjen painostamist. postim.
	167 23	" 18	Lähetetty 3 kpl. kirjettä a - 50
	44 -	" 25	" 2 " "
jouluku 28	Tuusikkokoukussa kann. jäsenmaksua	" 28	Ostettu kirjoituspaperia ja
	34 50		2 kpl. laulukirjää
	8 25	" 23	Ostettu näytelmäkirjoja viltti-
tammik 1	Lähetetty postimaksuksi kotopintakirjast.		mis oikeuksineen ynnä postimaks.
	4 75		kirjankuoria
			Lähetetty sisäankirjoitella kirj.
		" 30	Suostettu Turin onkikon pussi-
			kirja
		" 30	Lähetetty 2 kirjettä joista postimaks.
	Suisto		Suisto
	255 73		49 00

1920 Tulot		1920 Menot	
tammik. 1	Suisto	tammik. 1	Suisto
	255 73		49 -
" 11	Illaman pääsylipusta	" 3	Kymnulaakson puhujalle kirj. kortti
	257 -	" 3	Ostettu kirjoituspaperia
" 8	Painotolasta	" 7	Ostettu illanatarvotte, petroolia ym.
	25 -		laskun mukaan
" 12	Nyöty illamaa parton ost. pöytä	" 9	Ostettu misujauhoja 7,2 kg a 4:50
" "	2 litra maitoa		Sokeria 3 kg a 10:30
" 18	Nyöty 1 kg voita	" 9	Maitoa kanan munia ym.
" 19	Lähetetty oljia parton	" 11	Jääsylippuja ym. laskun mukaan
	2 25	" "	Puhelinmaksua
		" 13	Illama ilmoitus Hamman lasten
			" - Maasutun
		" 22	Illamaa parton palkintoja ym. lask. muk.
	Suisto		Suisto
	550 98		292 85

1920 Tulo		1920 Menot.	
Toukok. 13	Sairto	Toukok. 13	Sairto
	2003 98		1480 35
	Jälkeenjoin raatun iltamasta	" "	Nuorisot. seurojen rekisteröimiseen
	6 -	lok. 28	Ostettu näytelmäkirjoja ja papuria
		" "	Sitattu "Pyrkijä"-lehti
			Kokoukseen kassakirjalle maksulla
		Syysk. 14	Ostettu jauhoja ravintolaa varten
		" "	Postimaksuja
		" 19	Jäännös (rahaa kassassa)
	Smk. 2009 98		Smk. 2009 98
Tilit tarkastettu ja hyväksytty		Tammussa Syyskuun 19 päivä 1920.	
		Jussi Louhi. Lyydi Suomalainen.	

Mereltä.

Burjeita nään minä valkeita,
 waipunut ulapan aawan taa.
 Tairuhan rannalta toisia,
 takaisin tulewan pilkoittaa
 Lähtewät laulaen walfopurjein,
 jaapuwat alufjin mielin murjein.

Monta on lähtenyt rannalta,
 uupunut puolitiehen.
 Klappa liian on aukea,
 yhin kamppailla miehen.
 Sinijelät wälkkywät, mieltä ne hurmaa,
 waan takana on myrskynä, tuulta ja
 turmaa.

Santarit yhin wain fultewat,
 yhin lastewat aawaa merta.
 Kaithot sieluunsa jultewat,
 sydän jos wuotaafin werta. —
 Ne tietäwät, elämä ihmisen,
 on suurempi, kauniimpi taistellen.

Kuka nähnyt on rannan wastaisen,
 jonne haaweiden purret kantaa?
 Kuka tuntenut sielusja rauhan sen
 jolle rajaa ei, wastaista rantaa?
 Kuka jaapunut ulapan aawan on taa;
 ah kaukana, kaukan, se unten on maa!

H. R—S.

Tammion saarelaiset

toimeenpanevat

heinäkuun 23 päivänä

Arpajaiset

ja

Kesäjuhlan

Ohjelmassa on: kilpasoutu, kilpapurjehdus, kilpa-ampuminen, jos lupa saadaan, puhe, esitelmä, jos lupautuneet eivät tule estetyiksi sekä **edistysseurojen** kokous, torvisoittoa ja nuorison leikkejä lavalla. Juhla alkaa kello 2 j. pp. ja kilpapurjehdus kello 12 päivällä. Seurojen kokous alkaa kello 2 j. pp.

Höyrylaiva „Poitsila“ tekee huvimatkan Tammion kesäjuhlaan t. k. 23 p. Lähtö Haminasta Tervasaaren laiturista tapahtuu kello 9 aamulla ja hinta edestakaisin 1 mk. 50 p:ää.

Arpajaistoimikunta.

Haminan Purjehdusyhdistys

Toimeenpanee

Eskaaderipurjehduksen

Tammioon

22 p:nä heinäkuuta. Lähtöpurjehdus yhdistyksen satamasta k:lo 6 j. pp.

Toimikunta

Fr. T. i k. i s. 10 r.

Huvimatkan

Tammioon

tekee höyryl. „**Poitsila**“ sunnuntaina t. k. 23 p. Lähtö Tervasaaren laiturista kello 9 a. p. ja takaisin kello 1/29 i. p. Lipun hinta Smk. 1: 50 edestakaisin. Lippuja saatavissa Winter & Leinon ja Brusen kauppoissa sekä päälliköllä laivalla.

HUVIMATKA

Tammion arpajaisiin ja kansanjuhlaan

toimeenpannaan sunnuntaina heinäkuun 21 p. höyrylaivalla

„Olga“.

Lähtö Hietakylän laivasillasta aamulla k:lo 9 ja takaisin lähtö k:lo 1/29 illalla. Lippuja myytävänä Winter & Leinon kaupassa sekä laivalla. Lipun hinta Smk. 1: 50 edestakaisin.